

PAMĚTNÍ KNIHA

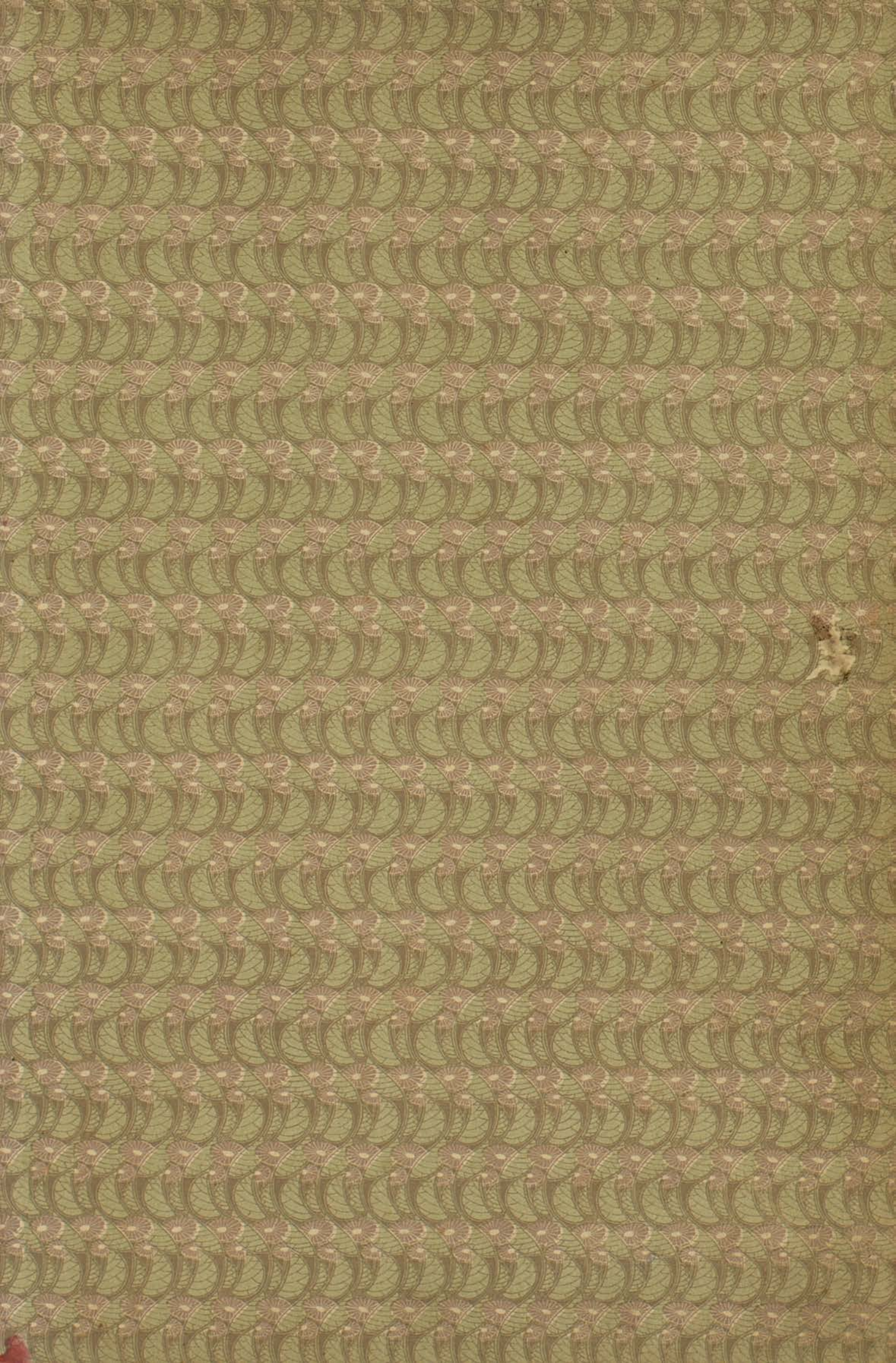
obecné školy

v SRČHU.

1911

lis. inv. 196.

Seznamka: Starší paměti vopády jsou v. Paměti knec lis. invent. 4.

Školní rok 1905-6.

Počátek školního roku 1905-06
učiněn dne 1. m. září roku 1905.
slavnými službami Božími ve
farním chrámu Páně v Hnězdicích,
jichž se sbor učitelský se školní mládeží zúčastnil.
Dne následujícího rozděleny děti do jednotlivých tříd a
oddělení a započalo pravidelné vyučování.

Počátek školního roku.

Velehradská c. k. zemská školní rada přesadila zdejšího
řídícího učitele **Alfreda Hneschke** ho na místo učitele I. tř.
při obecné škole v Lexemíciích. Na jeho místo ustanovila pak
slavná c. k. okresní školní rada v Lvdubíciích výnosem ze
dne 14. m. června r. 1905 čís. 17310. z. r. katimním řídícím u-
čitelem **františka Škáčka**, řídícího učitele z Rokytna, kte-
rý dne 1. m. srpna tohoto roku správu školy zdejší převzal.

Sbor učitelský.

František Šikáček
řídící učitel.

Šikáček František, řídící učitel, narodil se dne 6. m. září r. 1862. v Urbančicích u Píluče; obecnou školu navštěvoval v Lipolticích a při třídě c. k. reálné školy v Hutné Hvoře, kde též vychodil čtyři ročníky c. k. učitelského ústavu a v měsíci červenci r. 1882 nabyt vysvědčení učitelské dospělosti.

Na základě tohoto vysvědčení jmenován byl sl. c. k. okres. školní radou v Lardubicích dne 25. m. srpna 1882 čís. 3641 provisorním a dne 13. m. září téhož roku čís. 21799 velesl. c. k. okres. školní radou definitivním podučitelem na obecné trojtřídní škole ve Hdechovicích.

Po dvouletou školní praxi, nabyt v měsíci listopadu r. 1884 opět v Hutné Hvoře vysvědčení učitelské způsobilosti.

Do devítiletém působení ve Hdechovicích jmenován byl dne 7. m. srpna 1891 čís. 2868 sl. c. k. okres. škol. radou katimním a dne 20. m. prosince 1891 čís. 29552 velesl. c. k. okres. školní radou skutečným podučitelem na obecné škole v Bříšti, odkud po dvou letech dosazen výnosem c. k. okres. škol. rady ze dne 3. srpna 1893 čís. 3448 dočasně za katimn. řídícího učitele na obecnou dvoutrídní školu v Rokytně, kdež výnosem velesl. c. k. okres. školní rady ze dne 14. m. listopadu 1894 čís. 38009 ustanoven definitivním řídícím učitelem.

Po dvanáctiletém působení v Rokytně ustanoven byl sl. c. k. okres. škol. radou - výn. ze dne 14. června 1905 čís. 1781 katimním řídícím učitelem při zdejší obecné čtyřtrídní škole, kdež dekretem vel. c. k. okres. školní rady ze dne 23. prosince 1905 čís. 57014 definit. ustanoven byl.

Pro svou dosavadní činnost odměněn byl pochvalnými dekrety sl. c. k. okres. škol. rady ze dne 16. února 1895 čís. 575 a ze dne 30. července 1900 čís. 2647. V roce 1899. navštěvoval krajský a vělečský kurs při hospodářské škole v Choučimí a v r. 1903 vělečský kurs v Lardubicích.

Především učitel I. třídy **Fránek** přenesen byl v zájmu hodnosti ve veslav. c. k. zemské školní radou do Křičeně a na jeho místo ustanovila slav. c. k. okres. škol. rada v Sardubičích prozatímne **Josefa Kohoutka**, učitele I. třídy v Libišanech.

Josef Kohoutek,
učitel I. třídy.

Kohoutek Josef, nar. 18. února 1869. v Sardubičích, navštěvoval obecnou školu v Mikulovicích, později nižší reálku v Sardubičích. Absolvoval c. k. ústav ku vzdělání učitelů v Hradci Králové, byl jmenován podučitelem v Bochni, Sardubičích a Černé na Bory; pak obdržel místo učitelské v Libišanech, odkud počátkem školního roku 1905-6 přeložen do Lichu na místo učitele I. třídy.

Prozatímne učitel II. třídy **Šelinka Josef**, byl od 1. září 1905 zatím ustanoven ve Hráncích a jeho místo definitivně obdržel **Josef Šerka**. Tjís narodil se 28. m. června r. 1883 v Dubanech. Navštěvoval obecnou školu v Trebovicích od r. 1889-94. Potom studoval na c. k. vyšší reálné škole v Sardubičích, kdež v r. 1901 nabyt vysvědčení maturitního.

Josef Šerka,
učitel II. třídy.

V r. 1901-2 navštěvoval specialní kurs při c. k. českém učitel. ústavu v Braxe, kdež nabyt vysvědčení učitelské dospělosti 7. července 1902. Od 14. října 1902. působil jako výpomocný a od 1. března 1903 jako zatímne učitel v Bělě. To čas působil též na obecné škole v Bohdanči a v Trčlovici.

V měs. listopadu 1904 podnikl zkoušku učitelské způsobilosti pro školy obecné v Braxe. Na základě tohoto vysvědčení ustanoven byl dekretem ve veslav. c. k. zemské škol. rady ze dne 11. července 1905 def. učitelem II. třídy v Lichu.

9. IV. 906
Prof. Jos. Michl

Přivícování nábož. katolickému, kterémuž veškeré zájmy náleželo, obstarával důst. p. **Michl. Šelinka**, farář v Kuněticích.

Třídní učitelé.

Ve I. třídě vyučoval p. Josef Kohoutek, učitel I. třídy.
 Ve II. třídě vyučoval p. František Škárček, řídící učitel.
 Ve III. třídě vyučoval p. Václav Šimonský, učitel II. třídy.
 Ve IV. třídě vyučoval p. Josef Krcha, učitel II. třídy.
 Ženským ručním pracím ve 3 odděleních vyučovala sl.
 Antonie Jarošová, indust. učitelka.

Počet dětí.

Prvou třídu navštěvovalo 39, druhou 53, třetí 51 a čtvrtou 58 žáků. Učinem 201 žák. Do 1. oddělení ženských ručních prací kapsáno 14, do 2. oddělení 27. a do 3. odděl. 31 žákyní. Učinem 72 žákyně.

Nové čítanky.

Letošním rokem zavedeny ve IV. třídě nové III. čítanky „Jurský“, „Kalihár“, I. a II. čítanka zavedeny již v letech předešlých.

Důležitá nařízení.

Na nařízení ministerstva věci duchovních a vyučování ze dne 29. září 1905 vydán definitivní řád školní a vyučovací pro školy obecní a měšťanské, platící pro království a země zastoupené na říšské radě, vyjímajíc král. halický a vládiměřský s velkovévodstvím krakovským.

Ke smyslu § 53. defín. školního řádu tohoto prodlouženy již letos hlavní prázdniny na dva měsíce, dle vynes. c. k. ministerstva kultu a vyučování ze dne 7. března 1906 č. 9041, intimovaného c. k. kems. školní radou vynesením ze dne 23. března 1906 č. 13.608.

Upravíc se o § 54. a 55. tohoto řádu učinila c. k. okres. škol. rada v Sverdubicích pro letošní rok tato opatření:

1. Na všech obecních i měšťanských školách v Sverdubicích padnou hlavní prázdniny v touh. dobu, kdy budou na c. k. real. školách v Sverdubicích. (Od 16. července do 15. září 1906.)
2. Na dečních i měšťanských školách v Pílovici, Bohdaně, ...

Dašicích a Holicích Nových končí tento školní rok 15. červencem a
přijítí začne 15. zářím 1906.

3. Na všech ostatních obecních školách zdejšího okresu končí tento
školní rok 21. červencem a přijítí začne 1. zářím 1906. Dnem
5. října začnou malé prázdniny pánedělní. Začátek této učiv-
něno v zájmu venkovského obyvatelstva i v zájmu pravidelné
docházky školní, která v měsíci říjnu bývá nejšpatnější, pro-
visorně na jeden rok.

Posavadní c. k. okresní školní inspektor p. Alois Hřimář
jmenován byl c. k. okres. škol. inspektorem pro školní okres
Králové - Hradecký.

C. k. okres. šk. inspektor.

Pro zdejší školní okres jmenován byl c. k. okres. školním
inspektorem p. Josef Michl, profesor VIII. hodnostní třídy
na státním gymnasiu v Benešově, kterýžto úřad dnem 1.
ledna r. 1906 nastoupil.

Vypřením c. k. okres. školní rady ze dne 5. ledna 1906 č. 3927
potvrzeno následující sestavení místní školní rady zdejší
pro příští tři léta:

Místní školní rada

Předseda: P. Josef Řeman, rolník a starosta obce Lichu.

Zástupce církve katol.: P. Václ. Blnáček, farář v Kuněticích.

Zástupce školy: P. František Škáček, řídící učitel v Lichu.

Zástupci přiškol. obcí: P. Frant. Jirásko, rolník v Lichu,

p. Václ. Škala, rolník ve Šteblově,

p. Frant. Polák, rolník v Sobránově,

p. J. Škala, obchod. v Hradišti na Šiš.

Účinný hlas: P. Josef Blnáček, tajemník velkost. pardubie.

Návradníci: P. Václ. Novotný a p. Jan Šuchánek ze Lichu.

Místním školním dozorcem jmenovala c. k. okres. škol.

rada p. Františka Jirásko.

Opravy školy.

Byly dostatečná prostora získána byla pro úpravu školní zahrady, přenesena byla lesní tělocvična ze zahrady na obecní pozemek vedle kůže a plotem byla ohrázena. Školní zahrada po svém rozšíření byla vytrubkována, jakož i okolí školy upraveno. Zahrada rozvíjí se dle instrukce vydané c. k. kems. škol. radou.

Tri západní straně postaveny nové dřevníky za 320 Kč a upraven vedlejší vchod do školní budovy, aby zamereno bylo stálému průvanu.

Dary škole.

Pan tácl. Svoboda, knihář v Sardubicích daroval pro chudé žáky větší počet různých sešitů.

Místní školní rada na ostatní potřeby chudých žáků 12 Kč a na učebné pomůcky 30 Kč; dále povolila místní šk. rada potřebný náklad na odvodnění školní zahrady a okolí školní budovy.

Studijní ze Lichu a okolí věnovali 760 Kč (výtěřek ze zábravy) pro školní knihovnu.

Šk. občanská záložna v Sardubicích darovala 20 Kč a občanská záložna v Bohdanči 10 Kč pro chudé žáky.

Ze Sylvestrovské zábravy omladinou pořádání odvedeno spr. školy 10.22 Kč, za něž koupeny hodiny na chodbu.

Učebné pomůcky.

Do kabinetu přilyly tyto předměty od c. k. okres. školní rady: Děsňpací hodiny, varojev, model parního stroje, anoxid, dalekohled se dvěma výstahy, obraz myši, bradu Karlova Týna, J. t. Komenský loučič se svlastí, František I. a František Josef I., Staroměstská věž mostecká.

Frant. Kikáček, spr. školy daroval vycpané ptáky: Divokou husu, kalousa, strnada, drozda, sojku, čivku obecnou a rámošky bawce marušového v rozklenné skříni.

Kantíšek **J**káček, správce školy daroval pro školní zahradu: 2 kropicí konve, 2 motyky velké, 2 malé, 2 dřevěné a 1 relexné hrábě, 1 šoupák na plevel, 2 rýče, 1 srp, 1 zahradní nůžky a 1 velké nůžky na stříhání živých plotů, malou pilku na prořezávání stromů. Místní školní rada nakoupila kolečko na vození hnoje, písku a p.

Inventář škol. zahř.

Vřes. c. h. okres. školní rady ze dne 30. ledna 1906. 380 schválen plán školní zahrady, dle něhož se tato letošním rokem počala upravovati.

Dne 9. m. dubna 1906 navštívil zdejší školu c. h. okres. škol. inspektor, p. **J**osef **M**íchl a vykonal inspekci ve všech třídách.

Inspekce.

Docházka školy:

Docházka školy.

Počet pútdnů vúbec:	Počet pútdnů nezaměškaných:	Počet pútdnů zaměšk. omešuv.:	Počet pútdnů zaměšk. neomešuv.:
71.127,	66.632,	4.407,	88.
100%,	93.68%,	6.20%,	0.12%.

Vzhledem k pútdnům nezaměškaným zlepšila se docházka školy oproti roku minulému o 1.75%.

Skolní rok 1905-06 ukončen byl dne 21. m. července 1906 slavnými sloučbami Božími v chrámu Kunětickém. Školní úpravy a práce rozdány dětkám dne předešlého.

Konec školního roku.

V Lechu, dne 30. m. července r. 1906.

Jan **J**káček
řídící učitel.

Školní rok 1906-7.

Počátek škol. roku.

Školní rok 1906-7. zahájen byl dne 1. m. říjnu r. 1906, službami Božími ve farním kostele kunětickém, jímž sbor učitelský se školními dětmi přítomen byl. Druhého dne, po rozdělení dětí do jednotlivých tříd, nastalo pravidelné vyučování.

Sbor učitelský.

Vše sboru učitelském nebylo změny; pouze ind. učitelka, sl. Ant. Javorová, obdržela pro nemoc dovolenou od 22. listopadu 1906 do konce školního roku a nastupování svěčeno sleč. Anně Kapíckové z Sardubic.

Podněvadě je se třech třídách po dvou školních letech, usne- seno v místní poradě učitelské, aby postupování učitelů do vyšších tříd dělo se vždy po dvou letech a tak i letos vyučovali v jednotlivých třídách tito učitelé, jako roku předchozího.

Školní rady.

Vše členech místní a c. k. okresní školní rady nestaly se

řádné změny. Schůze odbývala místní školní rada čtyřmi, v nichž jednáno o potřebných opravách a zařízeních školních a náležitá pozornost věnována byla řádné docházce školní.

Všecky děti školy kdejší navštěvující byly náboženství katolického. Vyučování tohoto předmětu obstarával důst. p. Václav Hlnáček, farář v Kuněticích.

Výkaz o náboženství

Náboženská zkouška s dětmi školy kdejší konána byla dne 24. m. dubna r. 1907 v kostele kunětickém u přítomnosti P. Václ. Hašpara, faráře a bio. vik. sekretáře v Rosicích 1/2.

Zkouška z náboženství

Zdravotní stav mládeže školní byl v tomto roce uspokojivý. Nemoci epidemických vůbec nebylo a menší onemocnění netrvala dlouho. Louze dvě záškvrně byly delší čas nemocny. Ze záctva nekemřel nikdo.

Zdravotní stav školní mládeže.

Místní školní rada povolila na školní potřeby chudých žáků 20 Kč, sl. občanská knihovna v Pardubicích témuž účelu odevdala 20 Kč, sl. občanská knihovna v Bohdanečích 10 Kč a p. Václav Svoboda, knihář v Pardubicích větší počet sešitů.

Dary školy.

Studující ze Lichu a okolí odevdali na knihovnu řákovskou 20 Kč. Dále zakoupila místní školní rada pro učitelů knihovnu Schmeilův. Písemník a jandův. Les a na chodbu obraz Jana Amosa Komenského.

V letošním školním roce věnována u školy kovářské pumpa v ceně 112 Kč, skříň pro ženské ruční práce (24 Kč), opravena střeška, natřeny střešní šlaby a přezkoušeny hromosvody. Do kabinetu přibyl vybraný chrám stal polní a první série kreseb obrázků „Dobrotových“.

Opravy školy.

Školní zahrada.

Do školní zahrady během roku přibýlo: Besídka, čtyři tabulky připovědi směřující k ochraně rostlin a ptactva, 25 „Paten“- tabulek k rostlinám jedovatým a léčivým a 30 kusů jiných nápisů k rostlinám. Zahrada udržena v tomto roce přesně dle instrukcí vydaných c. k. zemskou šk. radou a obsahuje všechna oddělení až na školku lesní.

V měsíci květnu r. 1906 zúčastnila se správce školy zems. ovocnicko-zahradnické výstavy v Praze, vystavující ovoce a zeleninu ze školní zahrady, začež dostalo se správci školy čestného diplomu výstavního.

Diakonická nařízení

Výnesením c. k. zems. škol. rady ze dne 26. června 1906 č. 21.801 povoluje se odměna členům duchovní správy za vyučování náboženské i v nižších třídách veřejných škol národních a to částka 40 Kč ročně za každou hodinu týdně.

Postup učitelů

Nářízením c. k. okres. škol. rady ze dne 5. května 1906 č. 55 ustanoven postup učitelů do vyšších tříd takto: Řídící učitelé vezmou 17-21 hodin týdně dle počtu tříd ke které školy a zbyvajících hodin přidělí druhým učitelům, hledíce k stejnoměrnému rozložení. Při tom platí za pravidlo, že tříd- ní učitel bude mít předměty hlavní (vyučovací jazyk a počty) vědecky sám, z ostatních předá ty předměty, které by mu dle rozvrhu hodin poskytl nejlepší volnost k hospitacím.

Prázdniny.

Výnesením c. k. zems. škol. rady ze dne 30. listop. 1906 č. 58.174 ustanoveny takto prázdniny na školách obecních a měst. : Nehledě k ustanoveným svátkům církevním a prázdným dnům a půldnům, jež by ve smyslu §. 10. odst. 1. řádu škol. a vyjím. snad povoleny byly, jsou ve škol. roce tyto dny všeobecně prázdné: 1) Svátek narození a jmenin Jeho **V**ěličnosti císa- ře a svátek jmenin J. V. **K**věčnělé císařovny **A**lžběty, a připadá-li některý z těchto dnů na neděli, tedy sobota před tím;

2.) devět dní o svátcích vánočních (od 24. prosince do 1. ledna včetně); 3.) šest dní o svátcích velikonočních (počínajíc vele-
ným čtvrtkem až do úterka velikonočního včetně); 4.) úte-
rek po svátcích svatodušních; 5.) den dušiček. Prodávání
hlavních prázdnin a rozšíření prázdnin vánočních nále-
havě vyžaduje, aby slyšající doby vyučovací tím svědomi-
těji bylo využíváno; zahazuje se tedy, aby nebylo dáváno
prázdnin v posledních dnech masopustních, o posvícení, o
výročních božích a jiných podobných příležitostech. Ve škol.
obcích, v nichž jsou školy střední a ústavy učitelské, jsou
prázdniny vánoční, velikonoční a svatodušní jako na těch-
to školách svou výjimkou, že den 2. ledna nesmí být prázdní-
nou, leč by připadl na neděli. O slavnosti reformace (den
31. října) platí vynesení c. k. kems. škol. rady ze dne 22. října
1903, č. 46.094, podle něhož tento den jest pro dívky evangelické-
ho vyučování prázdninou, pro učitele pak jenom v tom pří-
padě, že při nepřítomnosti jejich o vyučování dětí, jež nejsou
vyučování evangelického, jest náležitě postaráno. O svátcích
israelských platí vynesení c. k. kems. škol. rady ze dne 31. m.
března 1889, č. 6030.

Prázdniny.

Vzhledem ku hlavním prázdninám usnesla se c. k. okr. šk.
rada v Pardubicích v zasedání dne 9. března 1907, č. 1438 takto:
Hlavní prázdniny na obecních a měštánských školách ve
škol. okresu pardubickém trvají od 1. července do 31. srpna.
Školní zprávy budou se vydávati 15. listopadu, 31. ledna,
15. dubna, 30. června. Taktéž-li na některý z těchto dní
neděle, tedy o den dříve, případně dne 28. června. Polo-
letní vysvědčení na školách měštánských vydávati se
budou vždy v sobotu před 2. únorem i jest pak následu-
jící pondělí a úterý pro školy měštánské prázdninou.
Školy v Pardubicích říditi se budou dle c. k. vyšší reálky.

Prázdniny hlavní.

Účast na církevním průvodu.

Účastnostní škol na církevních průvodech usnesla se c. k. okresní školní rada dne 4. května 1907 č. 1857 takto: 1.) V den sv. Marka účastní se řáci oněch škol, kde jest v místě kostel, mše svatá, po které jest pravidelné vyučování. 2.) V dni křížové účastní se řáci oněch škol, kde jest v místě kostel, se svými učiteli proselného průvodu jeden den, pravidla první, dle dohody s duchovní správou též jiný. V druhé dva dni proselné účastní se pouze mše svatá. V den, kdy škola účastní se průvodu, jest celý den prázdno a musí tento den předem být učěn k vůli jinověrcům. Druhé dva dni jest pravidelné vyučování. 3.) V školách, kde není kostel v místě, jest po všechny jmenované dni pravidelné vyučování. 4.) O Božím Těle účastní se průvodu školní mládež se svými učiteli, rovněž přespolní příslušníci za příznivého počasí. O tom, zda-li jest počasí příznivé, rozhoduje každý přespolní správce školy samostatně.

Okres. porady učitelů.

1. Rada všech učitelstva zdejšího okresu šk. konala se dne 26. dubna 1907 v 9. hodin dopoledne v Sarduubicích. Před poradou sloužena byla mše svatá o 8. hodině ve chrámu Janě sv. Jana Křtitele. Program porady:

- 1.) Zahájení schůzky přesně o 9. hodině.
- 2.) Jmenování náměstků porady a volba dvou zapisovatelů.
- 3.) Zpráva c. k. okres. škol. inspektora o stavu školství v r. 1906-7.
- 4.) Přednášky a rozhovory o themech: a.) O schůvích učitelů rodičů. b.) Novější názory o vyučování dějepisném. c.) Otázka bytová a návrhy na její rozřešení. d.) Návrhy na zlepšení úpravy školních zahrad.
- 5.) Volby: a.) nástupce učitelstva v c. k. okres. škol. radě pro příští šestiletí, b.) členů výboru pro příští poradu učitelskou, c.) členů výboru pro okres. knihovnu učitelskou,

d) členění výboru pro školní zahradu, b) Zpráva o oči. knihovně.
 II. **Porada učitelstva škol. měštánských** konala se dne 27. dubna 1907 v půl 9. hod. dopoledne s tímto programem:

1. 2. 3. jako v poradě všeho učitelstva.

4. Přednášky s násl. tematy: a) čemu lze naučiti na vý-
 házkách do okolí, b) čeho se püdvíeti x nových směrü učily
 pürodopisné? c) o zkušenostech nabytých v pokračovacích
 kursech na školách měštánských.

Statistické přehledy.

Počet dětí školou povinných:					
na začátku roku:			na konci roku:		
chlapců:	dívek:	úhrnem:	chlapců:	dívek:	úhrnem:
113.	116.	229.	97.	105.	202.

Počet dětí do školy přijatých:					
na začátku roku:			na konci roku:		
chlapců:	dívek:	úhrnem:	chlapců:	dívek:	úhrnem:
95.	100.	195.	80.	91.	171.

Docházka školy:

Docházka školy:

Počet přítomní vůbec:	Počet přítomní nezaměstnaných:	Počet přítomní zaměř. omluv.:	Počet přítomní zaměř. neomluv.:
59.196.	55.334.	3.822.	40.
100%.	93.34%.	6.60%.	0.06%.

Vzhledem k přítomním nezaměstnaným zhoršila se docházka školy proti rohu předešlému o 0.34%, což hlavníly dvě děti delší čas nemocné a nepřítomná zima pro děti přes polní - hlavně x Hrádku.

Koniec školního roku.

Školní rok 1906-7 ukončil se dne 28. m. června 1907 slavností Božimi ve farním chrámu Páně hudebním komanym. Na zpáteční cestě učiněna zastávka na Hoře Hudební. Školní zprávy a práce řádkové rozdaly se dílkám dne předešlého.

V Lichu, dne 24. m. července r. 1907.

Jan Šikáček
řídící učitel.

Vidi
6. pros 1907
Profos. Michl
c. kr. okr. sk. inspektor.

Školní rok 1907-8.

Školní rok 1907-8. počal
dne 1. září 1907 slavnými
službami Božími ve
farním kostele kunětickém.

Počátek škol. roku.

Učitelé, jejichž se školní mládež se sborem učitelů účastnila.
Druhého dne byly děti roztrženy a přikročeno k pravidelnému vyučování.

Dosavadní učitel I. třídy - Josef Bohoušek - jmenován byl učitelem I. třídy při obecní dvoutrídni škole v
Lčíně na Bory. Na kat. učitele I. třídy ustanoven Bořek Jan.

Sbor učitelů.

Do odchodu uč. II. třídy - Klára Semonského - do Hlobovk u Bana (na měšťanskou školu), dosazen na rdejší školu katol. Karel Duchek, kat. učitel ve Lhotě Vesné na Ledčicku.

Indust. učitelka zdejší a sexemická vyměnily si místa, takže Antonie Javorová stala se indust. učitelkou

v Lexemčicích a Květoslava Křehoušková v Duchov.

Farář kunětický a učitel náboženství P. Václav Dilnáček odešel na odpočinek; na jeho místo ka-
fáře ustanoven nejprve kat. a později definitivně
P. Alois Lulka, kaplan z Nového Hradce Králové.

Prorok Jan.

Prorok Jan, kat. učitel II. třídy narodil se dne 25.
srpna 1883 ve Dřívčicích. Obecnou školu a první ročník
měšťanské školy navštěvoval v Sardubicích. Tamtéž
studoval také na c. k. vyšší reálné škole v r. 1897-1904.
Po zkoušce maturitní hospitoval při pětibřídni škole
v Sardubicích na „Starém Městě“ a podrobil se do-
plňovací zkoušce dospělosti učitelské v c. k. zkušeb.
komise pro školy obecní a měšťanské v Praze v r. 1905.

C. k. okres. školní radou v Sardubicích jmenován byl
katolickým učitelem II. tří. při obecné škole ve Sta-
rých Holicích, byl dříve výpomocným učitelem
na měst. dívčí škole holické.

Dne 1. září 1907 jmenován kat. učitelem II. tří. při
škole zdejší. V listopadovém období téhož roku po-
drobil se zkoušce učitelské způsobilosti v Praze, na-
čej v měs. březnu 1908 ustanoven zde definitivně.

Květosl. Křehoušková.

Květoslava Křehoušková narodila se dne 30. kvěť-
na r. 1869 v Pávicích (okres německobrodský). Po předprav-
ném vzdělání na obecní škole v Komárově u Pašic,
na škole měšťanské a pokračovací v Sardubicích, vzdě-
lavala se ve výrobním spolku v Praze a vykonala zkou-
šku způsobilosti k vyučování ženstvárným ručním pracím
na školách obecních na c. k. ústavu ku vzdělání uč-
telek v Praze dne 25. června r. 1887.

Školní rada ustanovena dekretem c. k. okres. škol. rady v Pardubicích r. 1888 učitelkou kámo. ruč. prací při obec. škole v Klenovce a Berděkově, r. 1890. v Rosicích 1/2, r. 1895. ve Chvojně, Chvojnenci a Potěšovicích, r. 1906 v Lexemnicích a dne 31. července r. 1907 čís. 29720. s. r. při obecné škole dějepis. a kumětické.

V r. 1907-8. vyučoval v I. třídě Josef Štorka, učitel II. třídy. Ve II. třídě vyučoval Jan Švorok, učitel II. třídy. Ve III. třídě vyučoval František Škvaček, řídící učitel. Ve IV. třídě vyučoval Václav Šemonšky, kat. učitel I. třídy do 28. února 1908 a od té doby do konce školního roku Karel Duchek, kat. učitel II. třídy.

Řídící učitelé.

Ve III. třídě kreslení vyučoval třídní učitel II. třídy a země- dějepis, přírodopis a přírodopis třídní učitel I. třídy. Zařízení toto stalo se na základě návrhu c. k. okres. školní rady ze dne 5. října 1906 čís. 55, aby řídící učitelé měli dosti volného času k hospitování.

Kámo. ruč. pracím ve všech odděleních vyučovala industri. učitelka Květosl. Kohoušková.

Vyučování náboženství katolického obstarával p. farář kumětický - P. Alois Šulha.

Nově zvolené c. k. okresní školní radě pardubické zasedá předseda c. k. okr. hejtmán p. J. Novák, referent škol. ní inspektor p. J. Měchl, členové: P. Jan Markalous, okres. starosta pardubický, p. J. Dvůr, okres. st. holický, p. J. Komárek, kámo. poslanec a okres. starosta přeloučský, zástupci města Pardubic p. p. Jan Huchyjka, kámo. poslanec a starosta, a Jan Lielich, knihkupec, d. p. P. Langhammer, katecheta v Pardubicích, evang. farář p. Havelka a

Stožení školních rad.

Dvakačovic, zástupci školství pp. J. Neuhöfer, ředitel
měštans. dívčí školy v Kelouči a Jan Novotný, řídící
učitel z Sardubic.

Ve složení místní školní rady stala se změna v osobě
zástupce katolického náboženství, jímž se stal dp. P. Al.
Lálka, farář v Kuněticích.

Důležitá nařízení.

C. k. zemská školní rada vyřesením ze dne 20. října r.
1907 čís. 47.799 schválila návrh okresní porady všeho učitelstva
okresu zdejšího, aby žáci úlevy až do 1. listopadu používající
nebyli za 1. čtvrtletí klasifikováni, pokud zprávy školní
až 15. listopadu mají se vydávati. Do příslušných rubrik
ve výkaze na školní zpravě napiše se: Požíval úlevy v do-
cházce školní.

Vysvětlění úleváku.

Vyřesení c. k. zemské školní rady ze dne 27. května 1908
čís. 2419 sděluje, že sněm král. českého učitelů ve schůzi dne
27. září 1907 následující usnesení: Odměny za vyučování ne-
povinným předmětům vyšší se počínaje 1. lednem r. 1908
na veřejných školách obecních z 34 Kč na 50 Kč, na veřejn.
školách měštanských ze 40 Kč na 60 Kč ročně za týdně vy-
učovací hodinu. Toto zvýšení nevztahuje se však na re-
munerace, spočívající na zvláštních smlouvách.

Odměny za vyuč. nepovinn.

Bezpečnostní opatření.

Na základě vyřesení c. k. zem. školní rady ze dne 11.
března 1908 čís. 13352 ukládá c. k. okresní školní rada všem
místním školním radám za přísnou povinnost, aby
veškeré dvíře školních budov, tedy jak u vnitř, tak i u
východu ze školy tak upravily, aby stávaly se na venek,
jakož i aby po celou dobu, pokud děti jsou ve škole, zů-
staly veškeré dvíře uzavřeny. Dále uloženo všem sprá-
vám škol, aby nařízené zkoušky pořádně nejméně

4krát do roka, a sice s veškerou vážností a přesností provádě-
ly, a o tom, že zkouška byla provedena, vždy v příštím kon-
ferenčním protokole zmínku učinily.

Na základě výnosu c. k. místodrž. praesidia ze dne
9. května 1908 čís. 11.017 intim. c. k. okres. hejtmanstvím v
Ladubicích 23. května 1908 čís. 181, sděluje c. k. okres. školní
rada, že Jeho cis. a král. **Společenské Věhlasenstvo** ráčil nej-
milostivěji naričiti, aby sdělen byl všem učitelstvem
školního okresu pardubického Nejvyšší dík za loyální
blahopřejný projev, který u příležitosti Nejvyššího panov-
nického šedesátiletého jubilea po okresní konferenci pro-
střednictvím úřadů školních na stupních trůnu byl
slumocěn.

Nejvyšší dík J. V. l.

Porada všeho učitelstva zdejšího okresu školního ho-
nala se dne 24. m. dubna 1908 v Ladubicích.

Okresní porada uč.

Program porady:

1. Zahájení schůze o 9. hodině dopolední.
2. Jmenování náměstka předsedy a volba dvou zapisov.
3. Zpráva c. k. okres. škol. inspektora o stavu školství obec-
ve školním roce 1907-8.
4. Přednášky a rozhovory: a.) Výsledky ve vyučování kresle-
ní dle volných směrů. b.) Podrobné osnovy realit na zá-
kladě nových čítanek. c.) O školské samosprávě.
5. Volby: a.) Delegáta do zemské porady učitelské v r. 1908.
b.) Členů výboru pro příští okresní poradu. c.) 5 členů
výboru pro okresní knihovnu učitelskou.
6. Zpráva o stavu okresní knihovny učitelské.

Porada učitelstva škol měšťanských honala se dne násle-
dujícího. Předn.: a.) Experiment psychologii a b.) Přetěžování žáků.

Inspekce.

Dne 6. m. prosince 1907 zavítal do školy zdejší c. k. okresní školní inspektor p. Josef Měchl, aby vykonal prohlídku školy a přesvědčil se o působení jednotlivých učitelů.

škouška z nábož.

Škouška náboženská odbyvána byla dne 6. m. května 1908 v hostele Hurnětickém s dítkami školy Luchovské a Hurnětické u přítomnosti dp. Václava Kašpara, biskupsk. vikar. sekretáře a faráře v Rosicích 7/2. Všechny dítky školy zdejší náležely k náboženskému vyučování katolickému.

Zdravot. stav mlád.

Zdravotní stav mládeže i sboru učitelského byl uspokojivý. Vážnějších onemocnění ani epidemie nebylo. Nezemřel nikdo.

Dary škole.

V tomto školním roce dostalo se škole těchto darů: 1. Občanská náložna v Sardubicích 20 Kč, 2. Ob. náložna v Bohdaneči 10 Kč a místní školní rada zdejší 20 Kč na potřeby chudým žákům. Tento daroval též p. Václ. Svoboda, knihář v Sardubicích různých sešitů v ceně 8 Kč. Dále povolila místní škol. rada na školní knihovnu 50 Kč, a na knihovnu žákovskou též 50 Kč. Rovněž povolen potřebný náklad 100 Kč na stělení školní budovy z venku.

Učebné pomůcky.

Během roku dohacena škola zdejší těmito pomůckami: Na účet místní školní rady pořízeno kružítko, velký trojúhelník a 1/2 m dlouhé pravítko k vyuč. měřičkému ve IV. tř. Rovněž rasklena a zavázána pomůcka: „Deset zlatých pravidel o pěst. stromů ovoc.“

Na jaře r. 1908. upravena radní část školní zahrady v libosad. Ističebné stromy a keře zde vysázeny, jednotlivé plochy osety travou, cestičky upraveny a posypany písekem, uprostřed vyvýšen květinový záhon a umístěny zde dvě lavičky. Pro poučení a sesílení lásky a káliby ke školní zahradě odebírán pro sbor učitelství odborný časopis „Domácí a školní zahrada“ a uspořádána se žáky a místní školní radou „Stromková slavnost“.

Školní zahrada.

Dne 31. března 1908 uspořádána byla na dějeři škole slavnost stromková na památku 60. letého panování jeho Veličenstva, na kterýž den povolena c. k. okres. školní radou pracovnína. V ten den shromáždili se žáci ve svých třídách ve svátečním oděvu. O 9. hodině seřadili se do dvojřadů a vedeni svými učiteli, odebrali se na tělocvičnu, kdež se slavnost konala a kde vztyčeny byly stožáry s prapory. Napřed kráčelo 25 hochů IV. třídy, kteří nesli okrášlené stromky k sázení učenie. Za nimi nesly žákyně IV. třídy lopaty, kropicí konve a proutky na přivařování. Kolem tělocvičny a přilehlé obecní zahrady byly připraveny jámy k sázení. Po rozestavení se žáků přivítal správce školy děti a přítomné hosty, vytkl účel této slavnosti, objasnil důležitost stromů a rostlin vůbec a po provedení slavy zapěna 1. sloka Rakouské národní hymny. Poté vyláčil správce školy žákům pravidla, jimiž se mají řídit při sázení stromů, načež žáci připravené stromky zasadili. Mezi sázením předneseno bylo více básní a písní odnášejících se svým obsahem k přestování stromů, křovin, květin a k lásce ku přírodě. Na konec vložil správce školy žákům na srdce, aby ochraňovali nejen tyto zasázené

Stromková slavnost.

stromy, ale rostlinstvo vůbec, aby drahá naše vlast stala se skutečným rájem. Zapěním národní hymny „Kde domov můj“ byla zdavilá slavnost tato ukončena. Slavnosti zúčastnili se členové všech obecních zastupitelů a přiškolenných obcí, místní školní rada a mnoho rodičů. Dne předchozího nasazena při západní straně školní budovy jedna lípa (naproti dvorku).

Statistické přehledy:

Počet dětí školou povinných:					
na začátku roku:			na konci roku:		
chlapců:	dívček:	úhrnem:	chlapců:	dívček:	úhrnem:
109.	106.	215.	103.	97.	200.

Počet dětí do školy přijatých:					
na začátku roku:			na konci roku:		
chlapců:	dívček:	úhrnem:	chlapců:	dívček:	úhrnem:
99.	97.	196.	94.	89.	183.

Docházka školy.

Počet půldnů vůbec:	Počet půldnů nezameškaných:	Počet půldnů zam. omluv:	Počet půldnů zam. nemocí:
65.653.	61.812.	3.758.	83.
100%.	94.15%.	5.72%.	0.13%.

Při porovnání počtu půldnů nezameškaných v r. 1906-7 a v r. tomto shledáno, že se docházka školy zlepšila o 0.81%.

Konec školn. roku.

Školní rok 1907-8 ukončen byl dne 30. června 1908. slavnými slavnými Božími.

V Tichu, dne 15. července 1908.

frant. Jikáček
řídící učitel.

Školní rok 1908-9.

ačátek školního roku 1908-9. byl dne 1. m. září 1898. V týž den slouženy byly ve farním hostele slavné slůžby boží, jichž se školní mládež se sborem učitelským zúčastnila. Odpoledne odbyvána počáteční poradá.

Začátek školního roku.

Na základě vypsaného konkursu ustanoven byl na škole zdejší učitelem I. tř. Alois Polák, který místo 1. m. září 1908 nastoupil. Dosavadní katimní učitel Karel Duchek obdržel místo definitiv. učitele II. tř. při obecné škole v Bělé, kamž se počátkem tohoto školního roku odebral. Jiné změny ve sboru nebylo.

Sbor učitelský.

Alois Polák narodil se v Rybitví dne 26. srpna 1878, chodil do školy obecné tamtéž, pak navštěvoval I a II. tř. měšťanské školy v Moravské Třebové, načež vstoupil do II. tř. c. k. vyšší real. školy v Lardubicích, kde obdržel v r. 1896-7 vysvědčení maturitní. Lo této zkoušce byl berním praktikantem a od 1. května 1898 do konce škol. roku podučitelem ve Štotech u Školouče.

Alois Polák, uč. I. tř.

Roce 1898-9 navštěvoval jednoroční kurs pro kandidáty učitelství při c. k. učitelském ústavě v Laxe, kdež obdržel vysvědčení dospělosti, na základě jehož byl ustanoven katim. podučitelem v Bohdanečích v r. 1899; následujícího pak roku katimním podučitelem v Živanicích.

V měs. listopadu r. 1901 vykonal zkoušku způsobilosti učitelské u c. k. zkušební komise v Praze. V r. 1902-3 byl jmenován ratijním, později definitivním podučitelem v Bělé u Lelouče. V březnu r. 1903. jmenován byl ratijním, v r. 1904 definitivním učitelem I. tří. v Ujezdě, kde působil až do 1. m. září 1908, od kteréžto doby ustanoven definitivním učitelem I. tří. v Lichu.

Fridní učitelé.

Koněvadě konferenčním usnesením ustanoven postup do jednotlivých tříd vždy po dvou letech, vyučoval opět v I. tří. Josef Šurha, ve II. tří. Jan Švorch, ve III. tří. Jan Šikáček a ve IV. tří. Alois Polák. Kreslení ve III. tří. vyučoval Jan Švorch a realium Jos. Šurha. ženštinm ručním pracím ve třech odděleních vyučovala industr. učitelka Květoslava Rohoušková a nábož. katolického P. Alois Šurka, farář a křesťic.

V měs. květnu r. 1909 zastupoval Josef Šurha nemocného správce školy v Štebčicích a na škole zdejší vyučovalo se ve třech třídách. Spojené třídy III. a IV. vyučoval Al. Polák a I. třídu Jan Šikáček. V měs. červnu nastalo pravidelné vyučování.

Složení školních rad.

U složení c. k. okresní školní rady stala se změna v osobě c. k. okres. škol. inspektora. Dosavadní c. k. okres. škol. inspek. prof. Josef Michl jmenován byl inspektorem na obecních a měštanských školách pražských a na jeho místo ustanoven od 1. ledna 1909 p. J. Antošek Školoda, c. k. gymnasiální profesor z Roudnice.

Ujnesením c. k. okresní školní rady ze dne 19. února 1909 č. s. 696 potvrzena byla nově zvolená místní školní rada pro příští tři léta takto:

Předseda: Josef Herman, polník a starosta v Lichu.

Zástupce církve katol.: P. Alois Kulha, farář v Kuněticích.
 Zástupce školy: František Kikáček, říd. učitel v Lichu.
 Zástupci puškol. obcí: Frant. Jirásko ze Lichu,
 Václav Skala ze Šeblové,
 Frant. Jafarík z Lohránova,
 Frant. Křiváček z Hradiště na Šišku.
 Účinný hlas: Josef Benáček, tajemník velkost. pardub.
 Návrádníci: Jan Suchánek a
 Frant. Komoníček ze Lichu.
 Místním školním doradcem jmenován byl Fr. Jirásko.

Vyřezaním c. k. zemské školní rady ze dne 18. srpna 1908
 čís. 42.646 schváleno následující ustanovení:

Důležitá nařízení.

1. Lichovních průvodů na sv. Marka a křivčové dny účastní se mládež školní se svými učiteli tak, aby jednak při každém průvodu řadivo školní se účastnilo, jednak aby pravidelně každá škola (resp. třída) pouze jeden den vyučování zameškala.
 2. Za tím účelem vystřídají se ve farnostech, kde jest více škol jednotlivé školy tak, aby na každý z jmenovaných dnů jedna (nebo více) škola šla na průvod.
 3. Ve farnostech, kde jest méně škol, vystřídají se alespoň jednotlivé třídy.
 4. Přespolní školy účastní se do 3 km vzdálenosti od osady far.
 5. Děti prvého a druhého školního rohu nejsou vázány k tomuto účastenství.
 6. V den průvodu jest pro dotyčnou školu (třidu) celý den prázdno. Dle toho účastní se škola v Lichu průvodu v jeden prosebný den, když se průvod bude konati v místě.
- Otom c. k. okresní škol. rada všemu učitelstvu věděti dává.

Vyuč. tělocviku.

C. k. okres. škol. rada ve svém sborovém zasedání, konaném dne 27. října 1908 usnesla se na tom, aby na školách, které nemají vyuč. tělocvičny bylo od 1. listopadu do 30. dubna upuštěno od vyučování tělocviku. Správy škol se tudíž poukazují, by přesně vyhověly návržení, jež jest obsaženo v § 7. ad 6. vynesení c. k. zem. šk. rady ze dne 13. /VI. 1907 č. 25.704.

Neprav. vyuč. němčině.

C. k. zemská škol. rada vyn. ze dne 13. dubna 1909 č. 64.140 a 1908 povolila, aby na obecní škole v Tichu vyučování bylo počínajíc 2. od III. třídy jazyku německému, jakožto předmětu nepovinnému v jednom oddělení po 3. hodinách týdně za odměnu ročních 50 Kč za jednu hodinu v týdnu. S vyučováním tím lze počítati začátkem škol. roku 1909-10.

Okr. zems. porada uč.

Okresní porada učitelstva škol. okresu pardubického se ve škol. roce 1908-9. neodbyvala.

C. k. zemská škol. rada vyn. ze dne 16. dubna 1908 č. 15.115 svolala na měsíc září pátou zemskou poradou učitelskou pro král. české s následujícím programem:

1. Dobré zdání o návrzích na revizi učebních osnov.
2. Dobré zdání o návrzích na úpravu vyuč. jaz. českému.
3. Dobré zdání o zkušenostech nabývaných s vyučováním kreslení dle nových metod.
4. Dobré zdání o návrzích, kterak může škola spolupůsobiti při ochraně dětí a péči o mládež.

S poradou byla spojena výstava žák. prací kreslivských.

Školská a náboženská.

Školská a náboženská odbyvala se dne 26. dubna r. 1909 ve farním kostele kunětickém, jíž se účastnily dívky školy

v Lichu a Kuněticích v přítomnosti dp. Václ. Hašpara,
biskup. vikar. sekretáře a faráře p. Rosic 1/2.

Česky děti školy xdejší byly náboženství říms. katolického.

Zdravotní stav mládeže školní i staru učitelského byl
uspokojivý. V měs. září onemocnělo sice několik dětí du-
ševním kašlem, ale vyučování přerušeno nebylo. Tu konci
roku zemřela žákyně II. tř. Anna Koudinová.

Od 7. do 12. prosince pro nemoc nevyučovala induct. uč.
sl. Květosl. Bohušková.

Zdravotní stav.

Během školního roku dostalo se škole těchto darů:
St. děans. káložna v Tardubicích 20 Kč, kteříž věnovány po-
létkovému ústavu v měs. lednu. P. Václ. Šoloda, knihář
v Tardubicích různých sešitů a kreslicích listků v ceně 8 Kč.
St. obec Šteblová dala přivésti zdarma dvě fůry hnobozrn.
písku na školní dvůr a zahradu. P. Jos. Hlušek p. Štadi-
ště na Písku daroval do kabinetu mořského parouka.
Místní škol. rada povolila v rozpočtu 50 Kč na školní za-
hradu, 20 Kč na žákovskou knihovnu, 20 Kč na učebné
pomůcky, 20 Kč na potřeby chudým žákům a 150 Kč na
různé opravy školy.

Dary škole.

Učebné pomůcky rozmnoženy byly mapou král. českého
(od H. Schöbra), mořským paroukem a 6 živočichopisnými
biologickými obrázky: Lovec, kachna divoká, havran polní,
moucha domácí, chroust obecný a kraloš vodní.

Učebné pomůcky.

Školní zahrada upravená dle možnosti na základě instrukt.

Školní zahrada.

Školní zahrada.

e. k. zemské školní rady, vyhovovala svému účelu. Děti III. a IV. třídy byli pilně zaměstnáváni různými pracemi a to hlavně v době mimoškolní (ráno před vyučováním a v poledne). Dívky bývaly zaměstnány v melnici a květnici úpravou záhonků, setím semen, sázením zeleniny a květin, jednocením, pletím a skopáváním; hoši pak ve škole, úpravou cest a částečně i zaléváním.

Bylo pozorovati při většině dětí, že v zahradě rády pracují, všeho si všimají, povšem se ptají a své zkušenosti navzájem si sdělují. Na podzim dostalo se všem různých semen květinových a najaře byly poděleny kase sázenicemi květin, zeleniny, jahod a p. Uradní částí zahrady postavena mohyla s popisem   Kamenického.

Školní slavnost.

Dne 1. prosince 1908 konána byla na škole zdejší slavnost 60ti letého panování Jeho Veličenstva. Ve III. třídě, kde v průčelí dekorován byl obraz J. V. praporek a květinami, sešly se o 10. hodině školní děti, sbor učitelský, místopředseda školní rady, zástupci příškolních obcí a někteří rodičů. Po zapění jubilejní hymny dětské následoval proslav záhyně IV. třídy. Na to následovala přednáška o mládí, životě a vládě se zvláštním vztahem ku škole. Po přednášce zapěna rakouská národní hymna. Po té následovaly deklamace čtyř dítek (z každé třídy po jednom). Po případném doslovu provolána J. V. tříkvát, sláva a zapěna píseň „Kde domov můj.“ V ten den byla prázdnina.

Dne 2. prosince byly děti se slozem učitelským pří-
tomny slavným slavitám Božím v Kuněticích.

V měs. lednu a únoru zřízen ústav polévkový. V hostinci
vařena polévka hlavně pro děti přesporní po C. halčích.
Majetnější si ji platily a chudším dávána zdarma.
Celkem rozdáno zdarma přes půl čtvrtého sta porcí.

Ústav polévkový.

Počet dětí školou povinných :

na začátku roku:			na konci roku:		
chlapců:	děvek:	úhrnem:	chlapců:	děvek:	úhrnem:
105.	111.	216.	97.	101.	198.

Statistické přehledy.

Počet dětí do školy přijatých :

na začátku roku:			na konci roku:		
chlapců:	děvek:	úhrnem:	chlapců:	děvek:	úhrnem:
91.	100.	191.	89.	90.	179.

Počet půdní vůbec:	Počet půdní nezameškaných:	Počet půdní zameš. omluv.:	Počet půdní zameš. neomluv.:
64.801.	60.620.	3.943.	238.
100%.	93.55%.	6.08%.	0.37%.

Docházka školy.

Vzhledem k půdním nezameškaným poklesla docházka školní
o 0.60%, což navinil „dusivý hašel“ na podzim r. 1908 se objevivší.

Školní rok 1908-9 ukončen byl dne 30. m. června 1909 slavnými
službami Božími v Kuněticích.

Konce školního roku.

V Lichu, dne 6. července r. 1909.

Viděl G. X. 1909
Prof. Fr. Svoboda,
r. k. okr. šk. inspektor.

Jan. Šikáček
řídící učitel.

Školní rok 1909-10.

Počátek škol. roku.

Počátek školního roku 1909-10 byl učiněn dne 1. m. září 1909. V ten den odebraly se děti školní se sborem učitelským do farního kostela v Klaměticích, kde slouženy byly sliby boží. Odpoledne odjíval učitelský sbor počátečnou poradou.

Sbor učitelský.

Poněvadž člen sboru, p. Josef Kucha, ustanoven byl od 1. m. září 1909 c. k. okres. školní radou v Sardulicích rat. učitelem I. třídy v Rybitvicích, dosazen byl na jeho místo ratímně p. Oldřich Běšot, rat. učitel II. tří. v Bělé.

Lo přesazení p. Jana Horoka ze Lichar do Teremic od 1. října 1909 jmenovala c. k. okres. škol. rada ratímně jeho nástupcem p. Josefa Havelku, který do předtím byl výpomocným učitelem v Albrechticích. Jiné změny ve sboru učitelském nebylo.

Právce školy ustanovil, aby učitelé postupili dojednotlivých tříd tak, že v I. třídě vyučoval p. Alois Polák, ve II. tř. p. Oldřich Pleskot, ve III. třídě p. Jan Korok (od 1. října 1909 p. Josef Havelka) a ve IV. třídě řídící učitel - Jan Škácěk. Vyučování reálním přiděleno ve IV. třídě třídnímu učitelu I. třídy a kreslení třídnímu učitelu II. třídy.

Třídní učitelé.

Ženským ručním pracím ve 3. oddělení vyučovala industri učitelka - sl. Zvětoslava Šohoušková a náboženství katolickému p. farář z Štunětic - P. Alois Šulka. Nepovinné vyučování němčině v jednom oddělení obstarával p. Alois Polák.

Josef Havelka, kat. učitel II. tř., narodil se dne 10. m. října r. 1887 v Hrádku. Vychodil 2 třídy obecné školy v Lichu, 2 třídy obecné školy a 3 třídy měšťanské školy v Bohdanči. V letech 1901-2 až 1906-7 studoval na c. k. vyšší reálné škole v Sardulicích, kde r. 1906-7 podrobil se matematické zkoušce. Tak připravoval se soukromě a hospitoval na obecné škole v Bohdanči. V měsíci červnu r. 1908 podnikl zkoušku učitelské dospělosti na c. k. českém učitelském ústavě v Praze. Dne 20. dubna 1908 ustanoven byl výpom. učitelem v Bohdanči. Dne 28. listopadu výp. učitelem v Albrechticích n/Orl. a 26. září 1909 katim. učitelem II. třídy při škole zdejší.

Josef Havelka.

Oldřich Pleskot, katim. učitel II. třídy, narodil se 16. měs. prosince r. 1888 ve Žďánicích. Do školy obecné chodil v rodišti a v Opatovicích; do reálné (4 třídy) v Hradci Králové. Tam také navštěvoval c. k. učitelský ústav a v r. 1907 podrobil se zkoušce učitelské dospělosti. Učiteloval ve Žďánicích (od 1. září 1907

Oldřich Pleskot.

do 30. října 1908), v Bělé u Stelouče (od 1. listopadu 1908 do 30. června 1909) a konečně dekretem c. k. okres. školní rady ustanoven byl od 1. září 1909 katim. učitelem II. třídy na škole zdejší. Žkovišku x pirovolnosti učitelské složil v poda. Abdolii x. 1909 v Hradci Králové.

Složení škol. rad.

Vše školním roce 1909-10 nestalo se žádné změny ve složení c. k. okresní i místní školní rady.

Důležitá nařízení.

Velikoz na obecných školách při ukládání úkolů českých a početních nebylo dosud řádovací jednoty, nařídila c. k. zemská školní rada vyres. ze dne 27. prosince 1909 čís. 63.517, aby příštím školním rokem zavedeno toto:

Atom, jak žáci za měsíc u vědění pokročili, necht' podává svědectví jeden úkol slohový a jedno cvičení pravopisné do sešitů úkolových. Toto pravopisné cvičení bude provedeno ve formě diktátu na půl hodiny přímo do sešitů a nikoliv snad napřed do denníků. Každý úkol, ať slohový, ať pravopisný, musí učitel opravit.

Číselní úkoly budou se dávat stejně jako české slohové jednou za měsíc. Na školách trojtřídních a výše organizovaných nastanou úkoly od 3. školního roku.

Úkoly slohové budou stádatavě domácí a školní. Tam ovšem, kde by ukládání písemných úkolů domácích vzhledem na sociální poměry školním dětkám působilo nesnáse, a kde by se předpokládalo, že mládež není sto spělivosti a čistotnosti doma úkoly pracovat, může býti od domácích úkolů upuštěno, a dovoleno navrátiti je školními. Aby se od domácích úkolů zcela upuštělo, nelze

prokláti za účelné, jelikož jsou školy, kde právě jak se strany rodičů, tak i se strany dětí, úkoly domácí jsou vítány. O tom, kde by se od domácích úkolů mělo upustiti, nechť k návrhům sborů učitelských od přípradu k přípradu rozhodne okresní školní rada. Vnější úpravu písemných prací křassifikovati lze až od 4. školního roku.

Počet úkolů.

Ujednací listiny, které osnovami ke cvičení se ukládají, a na nichž nelze právě podstatnou vlastnost slohovou prováděti, neloudou připuštěny za úkoly slohové.

Spaesidium kemského svazu pomocných spolků pro nemocné plicními chorobami v král. českém sledující snahu, by učiněna byla opatření k zamezení nebezpečí náhazy při používání knihoven, ježto právě knihou nejzávažně se křasodky choroboplodné přenáší a rozšiřují, doporučuje tato opatření:

Knihovny žákovské.

1. aby exempláře knih značně opotřebené a ohmatané, které odpor budí, byly k používání vyloučeny;
2. aby vypůjčovatelé knih spřávkou knihoven přidrženi byli k tomu, aby každou vypůjčenou knihu opatřili obalem z čistého papíru, který by po vrácení v knihovně byl vždy sřát;
3. aby do každé knihy na vnitřní stranu desky vlepno bylo kváthé poučení o nebezpečí náhazy, hlavně tuberkulosou, které se knihami přenáší a rozšiřuje, o kýchání a kašláni nad knihou, jakož i převertvení listů nasliněnými prsty, kterými se toto nebezpečí násobňuje, a konečně předpisy, jichž seřtíti dlužno. (Návržení o. k. kem. školní rady ze dne 21. června 1909 čis. 16. 299.)

Novor. vyučov. němč.

Začátkem školního roku 1909-10 počalo se na škole zdejší vyučovati němčině v jednom oddělení. K vyučování tomuto přihlásilo se celkem 16 žáků a bylo obstaráváno učitelem p. **Ab. Polákem** po 3 hodinách týdně.

Okresní porada.

Porada všech učitelstva zdejšího školního okresu svolaná na den 24. června 1910, byla, hledíc k vynešení c. k. zemské školní rady ze dne 18. dubna 1910 čís. 14.836 a neblahému stavu zemských financí, c. k. okresní školní radou ve slokovém zasedání dne 23. května 1910 odvolána.

Inspekce.

Dne 9. října 1909 navštívil školu c. k. okresní školní insp. p. **Křantíšek Svoboda**, aby prohlédl budovu školní, přesvědčil se o prospěchu žáků a sernal působení učitelů.

škouška z nábožens.

Dne 9. května 1910 odbyval p. **Křáclav Křápar**, biskupský vikar sekretář a farář z Rosic n. L. zkoušku z náboženství, ku kteréž se sešly děti školy zdejší a kumětické v obci Paně v Kunětících.

zdravotní stav.

Zdravotní stav staru učitelského byl uspokojující, což nebre říci o školní mládeži. V měsíci lednu vyskytly se ve školní obci spalničky, které se rozšířily více než na polovinu všech žáků tak, že konečně nařizením c. k. okres. hejtmanskství v Pardubicích ze dne 6. února 1910 čís. 4881 byla škola od 7. do 21. února uzavřena.

V měsíci červnu onemocněla **Marie Hrubá**, žákyňe III. třídy, spálou. Nemocím tímto nepodlehlo však žádné dítě školní.

Do škol. kabinetu přibyly tyto pomůcky: 1.) Vybraná kolika velká a slípka vodní. 2.) Postup vývoje kávových náhražek v rasklené skříni. 3.) Sbíčka umělých hnojiv ve 14 lahvičkách. 4.) Početní diagram pro II. třídu. 5.) Obravy dějiny (4).

Učebné pomůcky.

V zimních měsících vařena byla dvakrát týdně polévka pro děti chudé a i majetnější přispodní. Tyto si ji platily a chudým poskytnuto zdarma na 500 porcí.

Ústav polévkový.

Nehledíc k menším opravám, dala místní školní rada provésti tyto větší opravy: 1.) Natření všech dveří a oken - 200 Kč. 2.) Překoušení hromosvodů - 35 Kč. 3.) Přestavění jednoho komínu - 70 Kč. 4.) Pořízení police pro knihovnu žákovskou a učitelskou - 8 Kč.

Opravy školy.

Žáci vyšších tříd zaměstnávání byli různými pracemi ve školní zahradě a to ráno před vyučováním, v polední přestávce a někdy místo hodiny tělocvičné. Seli, sázeli, pleli, okopávali a starali se o úpravu ve školní zahradě. Přitom byli poučováni o důležitosti přestování různých rostlin - hlavně léčivých. Při většině dítek bylo pozorovati, že rády touto prací se zabývají, na různé rady se vyptávají a doma, jež školy přinesené sazenice samy velmi pilně ošetřují.

Školní zahrada.

Přechem školního roku dostalo se škole těchto darů: 1. Slov. občanská náložna v Sardulicích 20 Kč. 2. Hravých divadelních ochotníků v Duchu 28 1/4 Kč. 3. Akciová továrna v Holíně, na kávové náhražky - postup vývoje těchto. 4. Chem. továrna na umělá hnojiva v Holíně - sbíčku umělých hnojiv (14 druhů).

Dary škole.

Dary škole.

- 5. Obec Duch stlání na překrytí říví ve školní zahradě.
- 6. Místní školní rada na škol. zahradu 50 Kč, na knihovnu záhorskou 20 Kč, na učebné pomůcky 20 Kč a na potřeby chudým žákům též 20 Kč.

Poučná vycházka.

Před 25. června 1910 podnikli žáci III. a IV. třídy s třídními učiteli poučnou vycházku do Huksu a na Zvičinu. Odjeli vlakem po páté hodině ranní ze Stěblové přes Hrádek Stěblové do Huksu, kde si prohlédli krásně upravenou zahradu, vnitřní zařízení ústavu řízeného hrabětem Sporckem pro 100 smračeníých a ku těžší práci neschopných mužů, dále hraběcí hrobku pod kostelem a proědše městečkem ubírali se lesní cestou ku „Betlemu“, kde se nalézá umělecký, ve skále vytesaný výjev o narození Vykupitele a množství kamenných soch v nadřivotní velikosti.

U blízké stanice řívecké jelo se dále vlakem do Bílé Třešně a odtud šlo se na Zvičinu, as 1 hodinu vzdálenou, odkudž pozorován úchvatný obraz školní krajiny ohraničené na východě a severu křehkými velikány. Na zpáteční cestě (přes Lázně) byli žáci upozorněni na obrovský vodní přepad u Ješnova. V 9. hodin večer přijelo se domů.

Žáci necítily na cestě žádné únavy a pronášely to přání, aby příštím rokem opět někam se podívati mohly.

K uskutečnění této vycházky přispěly ochotně slavné obce: Duch 30 Kč, Hrádek - Pohrádkov 30 Kč, Stěblová 15 Kč a p. farář z Kunětic 10 Kč.

Stež by bylo bez dokázati, aby každoročně mohla školní mládež podobnou vycházku podniknouti, aby tak alespoň z části poznati mohla drahou naši slast.

Statistické přehledy:

Počet dětí školou povinných:					
na začátku roku:			na konci roku:		
chlapců:	děvek:	úhrnem:	chlapců:	děvek:	úhrnem:
106.	110.	216.	96.	99.	195.

Počet dětí do školy přijatých:					
na začátku roku:			na konci roku:		
chlapců:	děvek:	úhrnem:	chlapců:	děvek:	úhrnem:
93.	106.	199.	83.	92.	175.

Počet příldnů vůbec:	Počet příldnů nezameškaných:	Počet příldnů zamešk. omluv:	Počet příldnů zamešk. neomluv:
61.492.	56.654.	4.705.	133.
100%.	92.26%.	7.53%.	0.21%.

Docházka školy.

Přihlíželi se k příldnům nezameškaným, zhoršila se docházka školní o 1.29%, což pravděně epidemickým řáděním spalniček. Vzhledem k příldnům zameškaným neomluveným nastalo zlepšení o 0.16% oproti roku předcházejícímu.

Školní rok 1909-10 ukončil se dne 29. m. června 1910 slavnými slouebami božími v chrámu kunětickém.

Konec škol. roku.

V Lichu, dne 8. m. července 1910.

frant. Líkáček
řídící učitel.

Vidí 3. XII. 1910
Prof. Fr. Svoboda,
c. k. stá. šk. inspektor.

Školní rok 1910-11.

Školní rok 1910-11 počal dne 1. m. září 1910 školní mší, které se zúčastnil sbor učitelský s některými dětmi ve farním kostele kunětickém. Účast byla nepatrná, poněvadž celý den pašelo.

Na poslední téhož dne odbyvána počáteční porada a dne následujícího nastalo vyučování.

Pro vypsání konkursu na místa učitelů II. tří. při škole zdejší, ustanovení byli c. k. zems. škol. radou Procházka Štantišek, dekretem ze dne 4. června 1910 č. 30.091 a Vodstřil Jan, dekretem ze dne 30. prosince 1910 č. 74.125. Oba jmenovaní učitelé nastoupili svá místa dne 1. září 1910.

Posledně jmenovaný učitel - Jan Vodstřil - během měsíce září vážně onemocněl a byl nucen řádati

Počátek škol. roku.

Sbor učitelský.

na dovolenou, která mu poskytnuta byla až do konce školního roku. Od 1. do 15. října 1910 vyučován v jeho třídě substitučně.

Dekretem c. k. okres. škol. rady ze dne 14. října 1910 č. 3743 ustanoven k jeho zastupování výpomocným učitelem **Václav Kohoutek**.

Dosavadní natimní učitelé II. třídy **Pleskot Vladimír** a **Šavelka Josef**, jmenování natimními učitelé - první v Rokytně a druhý v Lipolticích.

Procházka František, narodil se dne 2. února r. 1886. v Bělé pod Bezdězem. V rodině svém vychodil obecnou a měšťanskou školu a v letech 1900-04 navštěvoval c. k. ústav ku vzdělání učitelů v Brádci Hráb., kdež nabyl vysvědčení dospělosti dne 16. června 1904 a vysvědčení způsobilosti učitelské dne 28. listopadu 1906.

Procházka Frant.

Působil jako natimní učitel v Bohdanči, Rosicích, Ostřetíně, Velinách a dekretem c. k. okres. škol. rady ze dne 4. června 1910 č. 30.091 ustanoven definitivním učitelem II. třídy na zdejší škole.

Jan Vodsorčil narodil se dne 21. března 1886 v Lavidu-licích. Zde navštěvoval školu obecnou, měšťanskou a II-III. třídu reálné školy. V r. 1905 podrobil se maturitní zkoušce na tomto ústavě. Ve škol. roce 1905-6 hospitoval na obecné škole „U kostelíčka“ a v měs. červenci obdržel vysvědčení dospělosti v Brane. Jako učitel působil v Čelouči, Nov. Holicích, Třebosicích a od 1. května 1910 ustanoven byl natimně na zdejší školu, kdež se stal vgn. c. k. okres. škol. rady 30. XII. 1910 č. 74125 definitivním učitelem II. třídy.

Vodsorčil Jan.

Hohoutek Ladisl.

Hohoutek Ladislav, výpomocný učitel při obecné škole zdejší, narodil se v Pardubicích v roce 1889.

Vychodiv školu obecnou v Pardubicích, studoval na pardubické reálce a studia svá tamtéž maturitní zkouškou (červenec 1908) dokončil. Hospitoval potom na obecné novoměstské škole v Pardubicích a v červnu 1909 podrobil se doplňovací maturitě učitelské v Praze.

Do krátké době osmiměsíčního čekání ustanoven byl v únoru 1910 výpomocným učitelem ve Hdechovicích do konce června 1910. Tak působil od 15. října téhož roku do 30. června 1911 při škole zdejší. V dubnu 1911 složil zkoušku z francouzštiny pro školy měšťánské.

Řídní učitelé.

Dle návrhu řídicího učitele, přijatého v závěrečné poradě, vyučoval v I. třídě Alois Polák, ve II. třídě Jan Vodstěčil (po jeho onemocnění Ladislav Hohoutek), ve III. tř. Frant. Procháška a ve IV. tř. říd. učitel - Frant. Šiháček. Vyučování reálum přiděleno ve IV. třídě třídnímu učiteli I. třídy a kreslení třídnímu učitelí I. třídy.

Náboženství katolickému vyučováno P. A. Pulhou, farářem z Kunětic, řens. katechizací v 3. odděl. Světosl. Hohouškovou a nepovinné němčině v 1. oddělení Aloisem Polákem.

Důležitá nařízení.

Č. k. okres. školní rada v Pardubicích vydala - v zasedání sborovém dne 25. dubna 1911 - následující prohlášení na ochranu dětí sluhobných:

1. Děti mladší 12. let nesmějí býti do služby přijímány.

2. Službodárcům dětí školou povinných se ukládá, aby pečovali o řádnou mravní i tělesnou výchovu svých světců; kde by se seznalo, že zaměstnavatelé o chování takovýchto dětí se nestarají, že neposílají jich řádně do školy, anebo že nedbají mravní výchovy jejich, budou jim pomocí soudu opatrovnického odňaty a rodičům odevzdány (§ 212. ř. š. a v.).

Důležitá nařízení.

3. Místním školním radám a všemu učitelstvu kdejšího školního okresu ukládáme, aby přijetí takovýchto dětí jen výjimečně navrhovaly a bedlivě si všímaly, jak o služebné děti v ohledu mravním i tělesném jest postaráno, a kde by shledaly, že službodárci svých povinností nekonají, nám zprávu ihned podávaly.

O tomto našem vynešení budtež vždy ti, kdo mládež do služby berou, vrozumění a poučení, že styk s čeledí dorostlou a společný spánek s ní bývají mnohdy hlavní příčinou zkázy mravní mládeže.

(Prohlášeno v. Úředním věstníku ze dne 5. června 1911 č. 36.)

Na základě vynešení c. k. kems. školní rady ze dne 7. října 1910 č. 47606, vyhlídla c. k. okres. školní rada správy škol, aby s učitelstvem den 2. prosince 1910 oslaven byl jako „dětský den“ pořádáním slavnosti ve prospěch české kems. komise pro ochranu dětí a péči o mládež v král. českém, za kteroužto příčinou povolena na všech školách prázdnina.

Školní slavnost.

Dle konferenčního usnesení pořádána tato slavnost na kdejší škole tímto programem:

Školní slavnost.

1. Proslav o významu dne (správce školy).
2. Dětský slar „Lichy krásně“ (žáci III. a II. třídy).
3. Deklamace (z každé třídy dva žáci neb žákyně).
4. Písně (žáci všech tříd, odděleně).
5. Provolání slávy Jeho Veličenstvu, napění „Prakous. národní hymny“ a národní hymny Lichů.
6. Světelné obrazy (správce školy).

Vstup k této slavnosti školní byl pro školní mládež i pro dospělé volný a slar. nástupitelstvo obce Lichu povolilo uděliti podporu 20 Kč výše uvedené komisi.

Sčítání lidu.

Dne 31. prosince r. 1910 provedeno bylo v našem mocnář. stvi sčítání lidu.

Napočítáno v obci Lichu	71 domů	se	444	obyvatel.
„ „ „	Hellové 33	„	219	„
„ „ „	Hrádku 36	„	245	„
„ „ „	Pohreánově 16	„	119	„
„ „ „	Hradisti nařis. 27	„	135	„

Ve všech přiškolených obcích napočteny 183 domy s 1.162 obyvatel. V okres. hejtmanskvi pardubickém bylo dohromady 13.099 domů s 101.811 obyvatel.

Inspekce.

Dne 3. prosince 1910 vykonána na zdejší škole inspekce c. k. okres. škol. inspektorem p. Šauntiškem Švolodou, který byl přítomen vyřčování ve všech třídách a prohlédl školní místnosti, zahradu i letní tělocvičnu.

Žkrouška z nábožen.

Dne 14. května 1911 navítal do Lunětic Jeho Veličenstva pan biskup hrálové - hradecký, aby vykonal hanonickou generální

visitaci, krmušku náboženskou a udílel svátost sv. břimování — zkrouška x nábož.
 ni. Jeho uvítání v Kunětických přítomen byl též učitelský
 sbor se školní mládeží. Po mši sv. udílena byla svátost
 sv. břimování dospělým a starším školním dětkám. Na
 konec odebrala se školní mládež školy naší i kunětické
 do tamní školní ludovy, kdež se odlyla zkrouška x náboženství.

zdraví osob vyučujících bylo v letošním škol. roce uspuko- zdravotní stav.
 jivé až na kolegu p. Jana Podstřčila, který pro vážné ochu-
 ravění nervové požíval dovolené od 1. října 1910 do konce
 školního roku.

zdraví žáků uspokojilo. Nemoci nakažlivých mezi
 nimi vůbec nebylo a menší onemocnění netrvala dlouho.
 Jedna žákyně II. třídy (Krmušková Marie x Hrádku) zemřela.

Kalinet školní dohacen byl těmito pomůckami: Učebné pomůcky.
 Z dotace 20 Kč darovaných místní školní radou zakoupen
 malý stereoskop, roháč černokobaltový, plíška vodní a dílo Ant.
 Hrádkého „Kreslím“. K podání radosti c. k. okres. školní
 radě obdržela správa školy elektrický zvonek, druhou
 serií Doležalových reměpísniých obrázků a Schröder-Kuller-
 biologický obráz „Lýkavý“.

Dary škole.
 Dější škole dostalo se v tomto škol. roce následujících da-
 rů: Ji Anna Hruběšková a p. Václ. Svoboda, majitelé kni-
 hařských závodů v Pardubicích, darovali chudým dětkám
 množství sešitů a jiných potřeb v ceně 12 Kč. Na potřeby těchto
 dětkám povolila ještě místní škol. rada 20 Kč a pl. občans. káložna
 v Pardubicích též 20 Kč. Dále povolila m. š. r. 50 Kč na škol. zakradu.

Oprava školy.

Na jaře r. 1911 přestavěny byly náhledem průškolených dělí chodby na místo výhodnější, jak vohledu zdravotním, tak i estetickém. Dosud stály na dvoře při západní straně školní budovy u veřejné cesty, vystaveny jsoince po celý den paprskům slunečním. Na počasí deštivého, větrného neb mravnivého byly děti ubírající se k nim vydány na pospas těmto nepohodám.

Nyní postaveny byly za školní budovu na stranu severní, kamž téměř po celý den slunce se nedostane. Přístup k nim upraven přeměnou okna na dveře do chodby vedoucí tak, že děti za hřadého počasí jsou chráněny. Aby se zamezil škodlivý průvan, postaveny na chodbě při bytu řídícího učitele ještě jedny dveře. Tím docíleno oddělení bytu od ostatních místností školních. Děti chodí do školy vchodem hlavním a do bytu řídícího učitele se vchází vchodem vedlejším ze dvora. Přestavba tato stála asi 400 Kč.

Dále pořídila míst. škol. rada novou skříň do I. třídy v ceně 25 Kč.

Školství v r. 1910-1911.

Jančí druhý školní rok, v němž král. české nemohlo pečovati o rozvoj lidového školství. V únoru loňského roku, kdy odepřeno schválení, aby vybírala se bez usnesení sněmovního zemská dávka z piva, nepomyslel nikdo, že resistance zemského výboru v oboru školství národního trvati bude půldruhého roku, snad dvě léta, snad i ještě déle. Nikdo, kdo zná cenu a význam školy pro lid a pro dobro země, nedovedl si představit, že v naší

době přehotného pokroku ve všech oborech práce, kdy vyřadí se na každém jednotlivci nejvyššího stupně vzdělání a uscho-
nění, mívá se škola národní tak dlouho ponechati úho-
rem. Zemský výbor nemá prostředků, aby dopíal školství
přirozeného a nutného vývoje a dbá se jen, aby na škole
národní hodně ušetřilo.

Nové třídy se neotvírají, postup učitelstva je místy ka-
staven, učitelé katimní a výpomocní jsou propouštěni
a tak sta učitelů a kandidátů octlo se bez naděje na
obdivení místa, na uhájení svého živobytí. Platy uči-
telské při nynější drahotě vůbec nevyhovují a jest
potřeba rychlé pomoci, aby nenastala bída a nouze
v rodinách učitelských, což urákováno i úřady školními.
Tak i naše c. k. okresní školní rada učinila ve sboro-
vémasedání projev na úpravu platů učitelských dle
nejvyšších čtyř hodnostních tříd státních učedníků.

Neutěšenými těmito poměry ve školství trpí nejen ško-
la a učitelstvo, ale všechno obyvatelstvo v zemi, nejvíce ovšem
ty jeho vrstvy, které nemají prostředků a příležitosti,
aby svým dětem opatřily vzdělání vyššího. Ve školách,
jichž vývoj vázne, nemohou si děti zjednatí takové pří-
pravy pro život, jaké by jim poskytla škola náležitě
zřízená. Ani výchova, ani výsledky vyučování nemohou
být uspokojivé ve škole, zápasící s nedostatkem
nejnutnějších potřeb.

Kdo zavinil tyto neutěšené poměry v národním
školství? Vina spadá především na obstrukci němec-
kých zemských poslancův král. českého, kteří nepře-
jí dělnosti zemského sněmu!

Statistické přehledy:

Počet dětí školou povinných:					
na začátku roku:			na konci roku:		
chlapců:	děvek:	úhrnem:	chlapců:	děvek:	úhrnem:
125.	113.	238.	106.	97.	203.

Počet dětí do školy přijatých:					
na začátku roku:			na konci roku:		
chlapců:	děvek:	úhrnem:	chlapců:	děvek:	úhrnem:
104.	102.	206.	88.	93.	181.

Docházka školy:

Počet půldní vůbec:	Počet půldní nezaměst.:	Počet půldní zaměst. omluv.:	Počet půldní zaměst. neoml.:
65.282.	61.756.	3.526.	0
100%.	94.60%.	5.40%.	0%.

Porovnána-li docházka školní s rohem předchozím, zlepšila se v tomto škol. roce o 2.34% a byla velmi pilnou. Půldní zaměst. neomluvených vůbec nebylo.

Koniec škol. roku:

Zakončení školního roku 1910-11 stalo se školní mší dne 30. m. června 1911.

V Duchu v měsíci červenci r. 1911.

Vídí 24. XII. 1911

Prof. Fr. Svoboda,
s. k. okr. šk. inspektor.

Jaroslav Šikáček
řídící učitel.

Školní rok 1911-12.

Školní rok zahájen byl dne 1. m. září 1911 školní mší za účasti celého sboru učitelského a mládeže školní. Po návratu z kostela bylo dětem oznámeno, aby následujícího dne dostavily se ke školnímu vyučování.

Počátek škol. roku.

Vyučování počali též učitelé jako v roce předtím. Defín. učitel II. třídy **Jiří Vodstředil** požíval po celý rok dovolené a k jeho zastupování ustanoven byl od 1. září 1911 do 31. ledna 1912 **Ladislav Křehovetek** a od 1. m. února do 30. června 1912 **František Fuksa** - oba se svou šlou učitelské dospělosti.

Sbor učitelský.

Frant. Fuksa narozený dne 13. prosince 1892 ve Stepoticích, chodil do měšťanské školy dašické 1904-7 a

František Fuksa.

Frant. Fuksa.

prah studoval na c. k. učitel. ústavě v Hradci Králové, kdež vykonal zkoušku učitel. dospělosti v měsíci červenci 1911.

Vynes. c. k. okres. školní rady v Pardubicích ze dne 29. ledna 1912 č. 511 ustanoven byl výpomocným učitelem při škole zdejší k nastupování nemocného učitele Jana Hodošičila.

Školní učitelé.

Na základě postupu jednotlivých učitelů ustanovil správce školy, aby v I. třídě vyučoval řídicí učitel Frant. Šikáček, ve II. tř. defin. učitel I. tř. Alois Polák, ve II. tř. defin. učitel II. tř. Frant. Kochárka a ve III. tř. Ladislav Hlohoutek a později Frant. Fuksa, výpomocní učitelé.

Náboženství katolickému vyučoval P. Alois Sulka, farář kunětický, žens. ručním pracím ve 3. odděleních zkuš. žená inženýrka učitelka Květoslava Hlohovská a nepovinné němčině v jednom oddělení Alois Polák.

C. k. okr. školní rada.

Na místě odstoupilého p. Jana Šelicha zvolen byl na zbývající období členem c. k. okres. škol. rady v Pardubicích p. Em. Slavatý, profesor c. k. reálky pardubické.

Místní škol. rada.

Vynesením c. k. okres. škol. rady v Pardubicích ze dne 29. dubna 1912 č. 2051 ustanovena byla místní školní rada zdejší na nové tříletí takto:

Předseda: Josef Šeman, starosta obce Lichu.

Zástupce církve katol.: P. Alois Sulka, farář v Kuněticích.

Zástupce školy: František Šikáček, řídicí učitel v Lichu.

Zástupci příškolenných obcí:

Frant. Jirásko, rolník v Lichu,

Václav Škala, rolník ve Stěblové,

Josef Douda, krejčí v Hradku a Frant. Hladěna, rolník v Hradišti na Pisku.

Vůlelný hlas: Josef Benáček, tajemník velkostatků pardubic. Náhradníci: Jan Archánek a Josef Harybnický, rolníci v Suchu. Místním školním dozorcem jmenován byl František Jirásko ze Suchu.

Ok. okresní školní inspektor p. prof. Frant. Šroboda navštívil zdejší školu dne 24. měs. listopadu 1911, aby vykonal inspekci na škole zdejší.

Inspekce školy.

Dne 1. května 1912 dostavily se děti školy zdejší a kumě-
řické do chrámu Páně na mši svatou, po níž odlyžována
byla kroužka náboženská za přítomnosti Dp. Václ. Kašpara,
liškup. vikar. sekretáře a faráře z Rosic 1/2.

Kroužka z náboženski.

Jako roku minulého, tak i v tomto škol. roce požíval
defim. učitel II. tř. Jan Čadstřil dovolené za příčinou váž-
ného onemocnění nervového. Zdravotní stav ostatních
osob vyničujících byl uspokojivý.

Zdravotní stav.

Zdravotní stav žáků uspokojil. Žák III. tř. Jarosl. Stejský
zemřel dne 2. června 1912 součotěmi. Tu konci škol. roku
onemocněli dva žáci II. třídy planými neštovicemi.

Na školní potřeby chudým žákům darovala sl. občana
náložna v Pardubicích 20 Kč, místní škol. rada v Suchu
též 20 Kč a pí. Anna Kuběšková z Pardubic naslala chudým
dětem množství sešitů a kresl. potřeb v ceně 10 Kč. Dále po-
radila místní šk. rada na žák. knihovnu 20 Kč a šk. radu 50 Kč.

Dary škole.

Učebné pomůcky.

Školní knihovny rozmnoženy byly želvou, modelem váhy decimální, elektrickou zářivkou na stojánku a biologie. Obrazy Schwöder - Kullovými netopýřem nošatelem a kuny.

Opravy školy.

Učle jiných menších oprav křvena byla na školním dvoře studně, do níž postavena dřevěná pumpa. Křívření toto stálo 85 Kč a tím odpomozeno bylo citelnému nedostatku vody ve škole.

Čes. zemská komise.

Česl. c. k. zemská školní rada vyřvala opět učitelské slavy, aby pokud možno pořádaly slavnosti ve prospěch „české zemské komise pro ochranu dětí a péči o mládež v král. českém“. Učitelský sbor usnesl se na tom, aby letošního roku od pořádání této slavnosti bylo upuštěno.

Na místě toho učinily školní děti ve všech příškolních obcích sbírku ve prospěch této komise, která vyřsla 56 Kč, jež byly svému účeli odevzdány.

Okresní poradý učít.

I. Porada všeho učitelstva zdejšího školního okresu konala se dne 6. října 1911 o 9. hodině dopolední v sále Dělnického domu v Sádubřicích. Před poradou sloužena byla mše svatá o 8. hodině ranní v chrámu Páně v „Klášteře“.

Program porady:

1. Zahájení schůze o 9. hodině dopolední.
2. Jmenování předsedova, náměřtka a volba dvou zapisovatelů.
3. Křpřava c. k. okres. škol. inspektora o stavu ob. školství za r. 1910-11.
4. Přednášky a rozhovory: a.) Pomocné školství na okrese a úřta-
nyje podporující; b.) Okresových pokračovacích školcích hospo-
dářských; c.) Křád jubilejního fondu a volba výboru ku správě křebř.

5. Zpráva o stavu okresní učitelské knihovny.
6. Volby: a) členů stálého konferenčního výboru, b) členů výboru pro okresní knihovnu učitelskou.
7. Volné návrhy, které musely podány býti 14 dní před porad.

II. **Porada** učitelstva škol měštánských konala se dne 7. m. října 1911 o půl 9. hodině dopolední v kreslárně měštánské školy dívčí na Starém městě v Pardubicích. Okres. porada měšt. škol.

Program porady:

1. Zahájení schůze.
2. Jmenování náměstka předseda a volba 2. zapisovatelů.
3. Zpráva o k. okres. škol. inspektora o stavu měštáns. škols.
4. Přednášky a rozhovory: a) Zahájení kreslárny; b) Proč nedat se jazykovému vyučování na našich školách.
5. Volné návrhy.

L. k. okres. školní rada v Pardubicích usnesla se ve slovoitém zasedání svém, jež se konalo dne 16. srpna 1911 na tom, aby uloženo bylo správám škol, by vždy v počáteční konferenci připomněly učitelstvu 3. odst. prov. předpisu k § 110. def. ř. škol. a vyuč., jenž jedná o obházení členů, mrtvů a okresní školní rady. Důležitá nařízení.

L. k. okres. školní rada pro král. České vyz. ze dne 20. září 1911 č. 46.221, ai 1909 vydala toto nařízení:

Pro účelem udržování učitelstva v patnosti byly zdejším vynešením ze dne 4. ledna 1870, č. 4034, vydány „tabulky“, jež během doby však ukázaly se nepostačitelnými. Že přičinami tímto se prosí a navrhuje se, aby pro každou osobu učitelskou vedeny byly osobní výkazy.

Evidence učitelstva.

Evidenční učitelstva.

Budoucně vyplní každá nově ustanovená osoba učitel-
ská dva takové výkazy a odevzdá je správci školy, která je
srovná s předloženými úředními listinami, správnost
učiněných zápisů přehoušívá a potvrdí. Podobně stane se
budoucně při každé změně služebního místa. Jeden z těch-
to osobních výkazů uloží se u správy školy, druhý předloží
se okresní školní radě. (Viz Úřední věstník z r. 1911 čís. 11.)

Výplata uč. platů.

C. k. okres. škol. rada vydala výnos ze dne 5. ledna 1912 ná-
sledujícího návrhu:

Stává se dnem 1. února 1912 bude slušné všech učitelských
osob, které až dosud 4. dne každého měsíce vypláceno bylo,
již dnem 1. každého měsíce, a padne-li tento den na ne-
dělí, tedy posledním dnem předcházejícího měsíce vypláceno.

Výjimku z toho činí první leden, který jest i tehdy
dnem výplaty, když na nedělí připadne. K té příčině
ukládá se z návrhu c. k. zem. škol. rady ze dne 29. prosin-
ce 1911, č. II-A 6.310/2, všem správám škol obecních a měštans.,
aby nejdéle do 20. dne předcházejícího měsíce řádně kolho-
vané kvitance na slušné učitelských osob příslušným
c. k. zem. úřadům předkládaly.

Učeb. osnovy z kreslení.

Řádu c. k. ministru kultu a vyučování vidělo se
vynesením ze dne 15. září 1911 čís. 27.340, průšiti dosa-
vadní učební osnovy pro kreslení a nauku o tvarech, mě-
řích na obecních školách a pro kreslení od ruky na ško-
lách měštanských a předepsati nové normální učební osno-
vy pro kreslení, které nabývají ihned platnosti. (Viz Úřed-
ní věstník ze dne 5. června 1912 čís. 6.)

Statistické přehledy.

Počet dětí školou povinných:					
na začátku roku:			na konci roku:		
chlapců:	dívček:	úhrnem:	chlapců:	dívček:	úhrnem:
121.	114.	235.	107.	101.	208.

Počet dětí do školy přijatých:					
na začátku roku:			na konci roku:		
chlapců:	dívček:	úhrnem:	chlapců:	dívček:	úhrnem:
96.	107.	203.	86.	94.	180.

Počet půldnů úbec:	Počet půldnů nezamest.:	Počet půldnů zameš. oml.:	Počet půldnů zameš. neoml.
66.294.	63.300.	2.951.	43.
100%.	95.52%.	4.42%.	0.06%.

Docházka školy.

Přománím této školní docházky s docházkou roku předchozího vychází na jevo, že zlepšila se o 0.92% a byla tudíž opět velmi pilnou. Pro nedbalou docházku školní nebyl po celý rok udán nikdo. Spor učitelský nabyl přesvědčení, že v lidným zacházením s dětmi ve škole a častým stykem školy s rodiči více se dohází, nežli vyhrázkováním a přestry.

Na popud řidičského učitele frant. Šiháčka konal v měsíci dubnu 1912. v obci zdejší přednášku v době praehistorické p. Theodor Waala, vrchní revident c. k. státních drah v Prahy. Na to ve 14 dnech odkryli p. J. Šmlauf a Šarel Šiháček,

Praehistorické nálezy
v Strouhu.

Praehistorické nálezy
v Srohu.

úředníci dráhy z Hradce Králové s řidičem učitelem popelnicové pohřebiště na pozemku náležejícímu p. J. Saladovi čp. 71. v Srohu (na dvoře a za stavením).

Při vykopání několika hrobů pokračovalo v kopání. *Museum pardubické* (p. prof. dr. *Časner*), které odhalilo asi 30 hrobů. Vykopávky uschovány dílem v archeologickém klubu pražském, dílem v muzeu pardubickém.

Tak spalo zde poslední spánek pokolení o kterém nikdo ze starších dějepisců nezamýšlel kdy a odkud sem přišlo a jak žilo; za to tím výmluvnějším svědectvím podává nám o něm místo, kde příslušníci jeho našli posledního odpočinku.

Je to místo posvátné, kde láska pozůstalých ukládala své drahé a milé ve věre v život posmrtný. Každý, kdo místa taková navštíví, opouští je s myslí vzrušenou. Vždyt více než dvě tisíciletí přeletěla přes hroby jejich a němé ty pozůstalky dávných dob mluví k nám víceji než mnohé písemné listiny kvavých loží, neboť vane v nich láska a víra a nad nimi vznáší se mír.

Žení, kdo praehistorické nálezy kolem *Hunětické Hory* připomíná, byl *Boh. Ballín*, který v díle svém *Miscellanea regni Bohemia* napsal důležitou zprávu, že pasáci kolem *Hunětické Hory* vyhrabávají ze země hlíněné hrnce pěkně formované, jimž ničeho neschází kromě polívání. Dále o těchto nádobách píše *Ballín*: „Mám za to, že hlína, neb jí sám od sebe v zemi se formuje, tak, jak si toho příroda sama přeje.“ Že zpráva této jest jasná, že *Ballín* popelnice kolem *Hunětické Hory* znal, ale účel nádob byl mu neznámý.

Jinou zprávu o archeologických nálezech v okolí kdejsím čteme u *J. E. Doela* (*Starých 507*), kdy nadzemních *B. Gnske* rozsáhlé pohřebiště u *Hunětic* zorexnal.

Při kopání základů k novému domku u okresní silnice čp. 71 v roce 19 přišel majitel p. *Balada* na dvě popelnice,

některým si podílel na památku a druhou odnesl radejší studující do reálky praedubické. O nálezu tomto dověděl se řídící učitel frant. Šikáček teprve v lednu 1913 a tu na jeho vyprávění pořádána byla u nás velice četně navštívená přednáška, pro kterou přehroceno bylo k odkrytí v předu určeného pohřebiště praehistorického.

Praehistorické nálezy
v Srohu.

Hroby uložené pod úrovní země v nestejných hloubkách (do 80 cm) a v nestejných vzdálenostech, bez obložení; dnos ovšem bez vnějšího označení, ale není pochybnosti, že důve byly znatelné, neboť není příkladu, aby nový hrob zasáhl hrob starší. Pohobení žároviých hrobů jest velmi chudé na milodary kovové, na to tím výjamačnější pro hroby tyto jsou nádoby. Bohatší hroby vynikají větším počtem překných nádob a pečlivým uspořádáním; chudé (hroby) pohřby v pouhé popelnici, ba dokonce chudásovi ani celou nádobu nevěnovali. Jak na zemi žili, tak tu odpočívají, jedni v nadbytku a druzí zase tak lidni, že neměli ani po smrti do čeho by hosti své složili.

Hlavní nádobou v hrobě jest dvojkonická popelnice, někdy osudí větších nebo menších rozměrů. Do popelnice uloženy jsou kosti nebo štika bez popelu, menší kůstky celé, většinou rozdrčené. Ktu spáleným kostem do popelnice přiložen bronzový milodav. Popelnici pokryli pravidlem misou dnem vzhůru obrácenou, menší osudí huncem.

Kolem popelnice hladli nádoby menší (okřínky), oštiní, do kterých nebo štikovi přikládali pokrmu a nápoje. Stává se, že v některém hrobě všechno oštiní nádobí je dnem vzhůru obráceno; jaký význam obřadní takové uložení mělo, těžko rozhodnouti.

Præhistorické nálezy
v Srochu.

U jednomu hrobě býva zpravidla jeden pohřeb; někdy se stává, že v hrobě matky najdeme pohřeb i jejího dítěte. Jižnak dětské hroby poznáme podle většího počtu malých nádob ano i hraček, jež tuchlicí matka miláčku svému na dalekou pout' přidala.

Vyskytne se ale také případ, že v jediném hrobě naleznou se dvě i tři popelnice dospělých osob a není jasným, zdali tu pohřbená rodina současně zemřelá, neb zdali do stávajícího již hrobu pohřben jiný člen rodiny poroději zemřelý, neb konečně zdali žena nenásledovala mužce.

Barva nádob býva červená nebo šedá; tuhování povrchu vyskytá se zřídka a ozdoby jsou tudíž zlábkované, neb ryté. Mrtví byli páleni na třech malých žárovístech, a nicméně byla šedá vrstva popelu silně promíchaná uhlíky.

Podle návrhu učeného Tárchova ustálil se pro nejstarší keramiku žárových hrobů název lužického typu, poněvadž v Lužici podolných hrobů ode dávna nejvíce známo bylo. Žárové hroby lužického typu zaujímají severovýchodní část naší vlasti a dnes najisto prohlašeno, že tato skupina žárových hrobů patří Slovanům, kteří do těchto dostali se dvojnásobným směrem a sice jeden proud od severu v Lužici a Saska podle Labe přes Děčín a druhý proud východní, přešel průsmyhem náhodským do širokého údolí labského, kde nalezi úrodné nívy pro stálé osídlení (asi 1000 - 500 let před Kr.).

Ladubické bylo tehdy dosti hustě osídleno a také nejbližší okolí města Ladubic (např. Lich, Hnětice, Břozany, Třnová, Rosice ^{1/2}, Dražkovice, Mikulovice atd.) jest bohato památkami polidů s lužickou vědělaností, jenž tu druhdy žil, páchl svá stáda, lovil zvěř i ryby a snad též znal t. z. kočovní zemědělství.

C. k. zemský školní inspektor dr. Jan Kaňka, jemuž byl zdejší školní okres přidělen, zemřel náhle 13. XI. 1911.

Úmrtí.

Žho c. a k. Apriátolské státní učitelství ráčil nejvyšším rozhodnutím ze dne 5. března 1912 nejmilostivěji jmenovati ředitele ústavu ku vzdělání učitelů v Hutné Hoře, p. Karla Kováka c. k. zemským školním inspektorem na místě v předu uvedeného.

Jmenování.

Činnu c. k. ministerstva kultury a vyučování vidělo se vynesemím ze dne 15. prosince 1911 čís. 46791 povýžiti p. Františka Svobodu, profesora c. k. reál. gymnasia v Roudnici a c. k. okresního školního inspektora v Pardubicích, do III. hodnostní třídy.

Povýšení.

Školní rok 1911-12 ukončen byl školní mší dne 28. června 1912, poněvadž po 28. červnu následoval svátek sv. Petra a Pavla a neděle.

Konoc škol. roku.

V Sychu, dne 31. m. srpna r. 1912.

Vilí 23. IX. 1912
Prof. Fr. Svoboda,
c. k. okr. šk. inspektor.

Jan. Sekáček
řídící učitel.

ŠKOLNÍ ROK 1912-13.

Počátek školního roku.

osmé hodině ranní - dne 2. září r. 1912 - konány byly slavnosti boží ve farním kostele, jimž přítomna byla školní mládež s celým sborem učitelským a tím zahájen byl nový školní rok. Tehož dne odpoledne odbývala se porada učitelského sboru a druhého dne nastalo vyučování.

Sbor učitelský.

Uyučování na zdejší škole měli obstarávat i též učitelé jako v roce předešlém, ale poněvadž definv. učitel II. třídy - Jan Šodstrčil - dosud potřebného zdraví nenabyl a další dovolené požádal, ustanovila c. k. okres. školní rada v Sardulicích ke jeho zastupování Josefa Zárybnického s vysvědčením učitelské dospělosti.

Josef Zárybnický.

Josef Zárybnický, výpomocný učitel, narodil se dne 27. června r. 1891 v Lichu. Po odbytí zdejší obecné školy navštěvoval c. k. vyš. reálnu v Sardulicích, na níž podrobil se vr. 1909 zkoušce matur. ústní. Třicet následujícím byl frequentantem spec. kursu zřizovaného pro abiturienty středních škol při c. k. uč. ústavě v Brane,

kděž v r. 1910 obdržel vysvědčení učitelské dospělosti. Na to byl c. k. okres. škol. radou v Sardulicích ustanoven výpomocným učitelem pív. decenných školácků v Odraženicích (2 měsíce), v Lipolticích (2 měs.), v Javorčicích (2 měs.), ve St. Holicích (6 měs.) a v Trchu (10 měs.) Kde zastupoval nemocného definv. učitele II. tř. - Jana Vodstřčila.

Jan Vodstřčil, zdejší definv. učitel II. tř., onemocněl duševní poruchou a požádal od 20. září 1910 dovolení až do letošního roku, kdy byl dán 10. měs. úřední c. k. zems. škol. radou v Branevnes. ze dne 24. dubna 1913 čís. 14. 872 pro trvalou a úplnou nespůsobilost ke službě učitelské, způsobenou chorobou, jež úředně lékařsky byla zjištěna, na trvalý odpočinek s odlytným rovnajícím se jednorocnímu slavnému částkou 1200 Kč.

Jan Vodstřčil, zence.

Vyučování v jednotlivých třídách dostavávali tyto učitelé: V I. třídě **Frant. Šikáček**, ve II. **Šlois Polák**, ve III. **Jos. Hárybnický** a ve IV. **Frant. Fochárka**. Náboženství katolického vyučoval **P. Alois Kalha**, farář humětický a to od 1. září 1912 do 28. února a od 1. do 30. června 1913. V měsících březnu, dubnu a květnu obdržel dovolenou, aby se mohl léčit u svého lékaře a v té době vyučování náboženství katolického pověřeni byli v I. a ve II. tř. **Frant. Šikáček**, ve II. **Šlois Polák** a ve III. **Jos. Hárybnický**.

Frídaň učitelé.

Ženským vyučovním pracím ve třech odděleních vyučovala indult. učitelka **Křetoslava Křehoušková** a nepovinné, němčině v jednom oddělení **Šlois Polák**.

Inspekce zdejší školy předsevzata byla c. k. okresním šk. inspektorem, p. prof. **Františkem Švolobou**, v pondělí dne 23. měs. září r. 1912.

Inspekce.

Okresní porady uč.

I. **Porada** všech učitelstva zdejšího školního okresu konala se dne 11. října 1912 o 9. hodině dopoledne v sále Dělnického Domu v Lardubicích. Před poradou slovíčena byla mše svatá o 8. hodině ranní v chrámu Páně v „Klášteře“.

Program porady:

1. Zahájení schůze přesně v 9 hodin dopoledne.
2. Jmenování předsedova náměštka a volba dvou zapisovatelů.
3. Zpráva c. k. okres. škol. inspektora o stavu been. školství na r. 1911-12.
4. Přednášky a rozhovory: a.) Ochrana historie. a umělec. památek.
b.) Oručnických pracích na školách chlapců.
5. Zpráva o jubilejním fondu a volba výboru tohoto fondu.
6. Zpráva o stavu okresní knihovny učitelské.
7. Volby: a.) 6 členů stálého konferenčního výboru.
b.) 5 členů výboru pro okresní knihovnu učitelskou.
8. Volné návrhy

II. **Porada** učitelstva měšťanských škol konala se 12. října 1912 o půl 9. hodině dopolední v hveslíně měšťanské školy chlapecké na Novém městě v Lardubicích.

Program porady:

1. Zahájení schůze v ustanovenou hodinu.
2. Jmenování náměštka předsedova a volba dvou zapisovatelů.
3. Zpráva c. k. okres. škol. inspektora o školách měšťanských.
4. Přednášky a rozhovory: Novější objevy a vynálezy fyzikální.
b.) Zkušenosti o nových učebnicích.
5. Volné návrhy. Tyto v obou případech bylo podati 14 dní před poradou.

Jeho c. a k. Vysosí arciv.

Flainer†.

Jeho c. a k. Vysost nejjasnější p. arcivévoda **Flainer** zemřel dne 27. m. ledna 1913, dosáhnuv vysokého věku 86. let.

Narozen dne 11. ledna 1827 v Miláně jako syn pana arcivévody

Raineca a jeho choti Alžběty, princezny Savoyšské z Carignanu, vzá-
mil se dne 21. února 1852 s Marií Karolinou, císařskou princeznou
a arcivévodkyní Rakouskou.

Jeho c. a k. výsost arciv.

Rainer.

Jmenoval se především dráze vojenské, jmenován byl pak plukovní-
kem v císařském pěším pluku č. 1. a pak u pluku kyrynického,
načež v roce 1852 jmenován majitelem pěšího pluku č. 59.

Dne 2. února 1857 jmenován byl pan arcivévoda Rainer presi-
dentem stálé říšské rady, z které jakožto předchůdce konstituční ery
vyšla v roce 1860 zesílená říšská rada, ke řízení jejíhož jednání pan
arcivévoda Rainer povolán byl od 31. května až do 28. září 1860. Jako první
ústavní předseda ministerstva vstoupil dne 4. února 1861 v čelo
kabinetu, jehož státním ministrem stal se dr. Ant. ryt. Schmerling.

Méně jmenován byl pan arcivévoda polním podmaršálkem
a povolán dne 10. března 1861 jakožto křivátor v čelo císařské Akademie
věd ve Vídni, jejíž byl čestným členem. Dne 31. března 1863 přijal místo
protektora Rakouského Musea pro umění a průmysl. Ve válečném ro-
ce 1866 súčastnil se válečného tažení jižní armády po boku pana arciv-
vévody Albrechta.

Od té doby vzdaloval se politického života, poněvadž již po prohlá-
šení zákona o zodpovědnosti ministerstva nepovažoval za vhodné
súčastňovati se jako člen císařského domu činnosti politické. Když
nový volební zákon přinesl s sebou i novou organizaci zeměbrany,
jmenován arcivévoda Rainer vrchním velitelem rakouské zeměbrany
dne 20. června 1872, na kterémžto vysoce zodpovědném místě vytrval až
do r. 1906. V roce 1873 stál jako prezident v čele komitétu, jenž uspořádal
světovou výstavu ve Vídni. Dne 1. listopadu 1874 jmenován pak pol-
ním zbrojmistrem.

Arcivévoda Rainer byl čestným doktorem filosofie vídeňské uni-
versity, čestným doktorem technických věd, čestným členem a křivátorem

Jeho c. a k. Výsost arciv.

Rainer.

cisářské Akademie věd, čestným členem cis. Akademie výtvarných umění, dále majitelem král. pruského přesího střeleckého pluku č. 39, rytířem rakouského řádu žlutého rouna, řádu sv. Ondřeje, Annunziaty, jakož i majitelem četných jiných vysokých řádů císařských.

Samátha vanešeného pána, kterému vlast jest povinna nepomíjetí vděčností, bude po všechny doby žiti v knihách dějin a v srdcích všech občanů říše Rakousko-uherské.

Oslava vydání pragmatické sankce.

Dne 19. dubna 1913 bylo tomu 200 let, co se uskutečnil nadmíru památný rodinný akt pragmatické sankce jak pro Nejvyšší rod cisářský, tak pro veškerý další vývoj našeho mocnářství.

Podnětů základní zákon ten, prohlášený v uvedený den jeho vládnutím císařem Karlem II. slavně paměti pro dnes je nejdůležitějším podkladem všech veřejných záležitostí našich, nařídil p. c. k. ministr kultury a vyučování vynes. ze dne 29. března 1913 č. 15710, aby ten akt byl na všech školách obecných a měšťanských zvláště oslaven.

Na zdejší škole (dle konferenčního usnesení) křídlní učitelé vyšších tříd v ten den poukázali vhodným, chápavostí žáků přiměřeným způsobem na veliký význam, jejíž ona událost dějepisná povědy měla a doposud má pro dynastii naši a pro veškeren státní život naší vlasti. Po proslovu tom zapěly děti hymnu rakouských národů a hymnu národa českého.

škola z náboženství.

škola z náboženství vykonala školní mládež dne 11. června t. r. v hostele humětickém za přítomnosti pana řá. Štěpána, bishup. vik. sekretáře a faráře v Bohdaněv.

ždravotní stav.

ždravotní stav. učitel II. tř. - Jan Vodáčik - požíval opět po celý rok dovolené za příčinou vážné poruchy duševní. Jan farář humětický,

Alois Culha, jako katecheta zdejší školy, onemocněl očníním záka-
lem a měl dovolenou v měsíci březnu, dubnu a květnu 1913. Tinda-
striální učitelka, Květosl. Křehušková byla během roku několikrát
te nemocná. Ostatní členové sboru těšili se dobrému zdraví.

Zdravotní stav řádu byl celkem uspokojivý. Nemocí epidemie-
kých nebylo a menší onemocnění netrvála dlouho. Další nemocí
postížení byli žáci: Bendová Emilie v I. tř. vykloubením nohy a pránve,
Horáček Josef v I. tř. zlomením nohy, Těliegrová Marie ve II. tř. soucho-
tými, jímž dne 10. dubna 1913 podlehla, Havelková Josefa ve III. tř. při-
schvácním a Štáblá Anna ve IV. tř. poraněním na ruce.

Řada základě vynešení c. k. zem. školní rady ze dne 26. července
1912 č. 3838/1, oznámila c. k. okres. školní rada v Pardubicích dne 5.
září téhož roku místním školním radám, že přestý na původě krat-
ší 12. hodin, pro nedbalou návštěvu školy uložené, mají se nastup-
ovat mezi sedmou hodinou ráno a sedmou hodinou večer tak, aby
konec přestý připadl nejpozději na sedmou hodinu večerní.

Důležitá nařízení.

C. k. okresní školní rada navrhuje vynešením ze dne 5. ledna 1913,
aby k výhazům v nedbalé docházce školní příkladány byly upomín-
ky, jež byly rodičům místní škol. radou zastávy a stranami podepsány

Příkladání upomínek.

Vynešením c. k. zemské školní rady ze dne 14. května 1913 čis. 826/1
zrušuje se, ve třetíku vládním u věcech škol národních v království
českém, usněh 1894-strana 11, otištěný okružní výnos ze dne 28. měs.
ledna 1894 čis. 1230, jímž se prohlašuje, že dopisování, spiar a říditel-
stev škol s farními úřady poštovního jsou spiořtěny.

Dopisov. s farn. úřady.

Během školního roku 1912-13 dostalo se škole zdejší těchto darů:

Dary škole.

Hlavní občanská záložna v Pardubicích darovala 20 Kč na potřeby chudým žákům, místní školní rada zdejší 20 Kč na účelné pomůcky, 20 Kč na školní knihovny, 50 Kč na školní zahradu, 20 Kč na potřeby chudým žákům, důstoj. p. farář kunětický 2 Kč, výtěšek a přednášky se skioptikem 17 Kč 28 h a slavný ohrovní výbor v Pardubicích 100 saxe nic marušových.

Sbírky školní.

Ve prospěch České zemské komise pro ochranu dětí a péči o mládež v král. českém sebráno a odvedeno bylo celkem 17 Kč.

Učebné pomůcky.

Do kabinetu školního přibyla nová influenční elektřina a 100 listů kreslení ve škole obecné dle nových osnov a instrukcí od Franc. Líháka, Aloise Harlacha a Frant. Zahradníka. Prvou pomůcku darovala c. k. okres. školní rada a druhá zakoupena byla z dotace povolené místní školní radou. Pro vydání školní chodby zakoupila místní školní rada popisek Svatoopl. Lecha a Jaroslava Vichlického. Správce školy shotočil pomůcku: "Staré hračky a zámký."

Statistické přehledy.

Počet dětí školou povinných:

na začátku roku:			na konci roku:		
chlapců:	dívček:	úhrnem:	chlapců:	dívček:	úhrnem:
111.	121.	232.	102.	101.	203.

Počet dětí do školy přijatých:

na začátku roku:			na konci roku:		
chlapců:	dívček:	úhrnem:	chlapců:	dívček:	úhrnem:
99.	107.	206.	87.	97.	184.

Docházka školy.

Počet přítomných vůbec:	Počet přítomných nezaměstnaných:	Počet přítomných zaměst. omł.:	Počet přítomných zaměst. neomł.:
69.783.	66.091.	3.692.	0.
100%	94.71%	5.29%	0%

Ke 94.71% přítomných nezaměstnaných byla docházka školní opět velmi pilnou. Oproti roku předchozímu zhoršila se o 0.81%, což pravděpodobně bylo hlavně špatnými cestami a počasím v zimní době, kdy nemohly děti vzdálenější - zvláště z Hradištku, skoro 1 hodinu vzdáleného - pravidelně školu navštěvovati. Proto nedbalou docházkou školní nebyl udán v celém roce nikdo.

Šlechty děti vzdálenější školu navštěvující byly náboženství katolického a národnosti české. V II. půlletí přesídlila z Vádně do Hradištku na Písku zákeřně Spilaticová Emilie, která byla národnosti německé.

Náboženství a národnost.

Jako v roce předšlém, tak i v tomto vyučovalo se na zdejší škole nepovinně němčině od 4. školního roku a to 16 dětí v jednom od.

Němčina a žens. ruč. pr.

Ženským ručním pracím vyučovalo se ve 3. odděleních po třech hodinách týdně. Zapísáno bylo v 1. od. 19, ve 2. od. 34, a ve 3. odděl. 27, úhrnem 80 žákyň.

Školní rok 1912-13. ukončen byl dne 30. června 1913 slavnými sloužitbami božími s „Te Deum“ ve farním chrámu Páně, kulturním, jimž byl celý učitelský sbor se školní mládeží přítomen.

Konec školního roku.

Instrukcí německých poslanců byl sněm král. českého opět nedělním. Tím připín nejen odchod, přimysl, přimosti, národohospodářství, ale hlavně škola národní a její učitelstvo.

Školství v r. 1912-13.

Nár. školství v r. 1912-13.

Nové školy se nevznikují a přeplněné se nerozšiřují. Učitelstvo ostle se v kritické finanční situaci následkem zdražení všech životních potřeb. Lúrobilo tedy na své poslance a pl. vládu, aby učitelské platy byly zlepšeny, jelikož se tak stalo již všem ostatním státním. Učitelstvo žádalo, aby mu upraven byl plat dle čtyř nejvyšších tříd státních uředníků, jimi nejen se svým vzděláním vyrovná, ale mnohde je daleko předčí.

První byl v r. 1912 skutečně svolán, aby zvolil tři permanentní komise: 1. školskou, 2. finanční a 3. národní - vyrovnávací. První měla vypracovati návrh na úpravu našich platů, druhá měla se postarati o rozpočtení nákladů s úpravou spojeného a třetí měla provésti vyrovnání dvou národů mezi naši dypajícími. Po půl druhém roce konečně shořily se první a druhá komise svého úkolu, ale třetí sotva že počala o vyrovnání jednati, nemohla pro neústupnost poslanců německých žádných výsledků dosíci, jednání bylo přerušeno, Němci provozují diskusei dále a nechťi přípustiti zasedání němu král. českého, který by mohl schváliti elaboráty komise školské a finanční, a tak vinou zastupců německých kopí školství a jeho učitelstvo lidem nezměnnou. Nápas učitelstva na státní práci a existenční poměry, první již celou řadu let. Snaha tato tvoří řetěz trpkých sklamaní. Lidé dostalo se učitelstvu hojnost odesad, ale když se domáhalo těch jejich splnění, bylo důvěřivé učitelstvo různými výpuklami odlypáno a tím také znehodnocováno. Pochopitelno, že o těch to poměrech valně ubylo slůžební horlivosti učitelské, neboť nelze žádati, aby nedostatkem zkrusěné učitelstvo své školní práci se věnovalo s „nadšením“. Ale což záležu na tom těm, kdo hořný tento stav přivodili.

Nemají proto ani pochopení, neboť jejich přímo se nedotýhá, stihne toliho mládeží. Ne ale mládeží je součástí národa, že jako mládeží

tvoriteli bude celý národ, což na form záleží některým „přístupným“ národa. Možná zůstati klidným, vidíme-li jak se veškerá školní mládež přímo dupuje o své statky duchovní, jak tím poškozována i budoucnost mládeže a tedy také národa?

Reakce tyto poměry politické a finanční v král. českém měly konečně za následek, že dne 23. července 1913 vzdal se úřadu nejvyššího zemského maršálka princ Ferdinand Kobovic a s ním resignovali i velkostatkářští přisedící zemského říjbaru dr. Buiian, hr. Vojt. Schönborn a náhradník hr. Jos. Wallis, k nimž se pak připojil i náhradník a ústavověrného velkostatků dr. H. M. Herrmann. A v zájmu na to, dne 27. července publikovány císařské vlastnoruční listy z 26. července, kterými 1.) pravdí se, zemská správní komise, 2.) vyhovuje se žádosti nejvyššího zemského maršálka za svěření úřadu a císařské patenty, kterými a.) rozpuští se sněm král. českého, b.) jmenuje se zemská správní komise, dávají se jí k dispozici zvýšená přirážka zemská na 65% za II. půlletí 1913 a zemská pivní dávka ze spotřeby piva 4 hl a jednoho hektolitrů.

Zem. správní komise.

Členy zemské správní komise jmenováni byli: Praesidentem hr. Vojtěch Schönborn, jeho náměstkem dr. Adolfa Vitzenberger, dále míst. rada Karel Dostřažil, míst. rada Karel Písecký, míst. rada Karel Píchl, dvor. rada Karel Špora, dvor. rada Otomar Štěpán, míst. rada Kamil Lendecký a míst. rada Rudolf Wiedimski. Náhradníky jmenováni fin. rada Josef Havlena, hr. hejtmán Karel Malšovský a místodv. tajemník Josef Schwarz.

Uprava učitelových platů ustoupila do pozadí. Jak bude dále?

V Brně, dne 30. srpna 1913.

Frant. Škácík
řídící učitel

Viděl 27. I. 1914
Prof. Fr. Svoboda,
r. k. okr. šk. inspektor

ŠKOLNÍ ROK 1913-14.

Počátek školního roku.

školním roce 1913-14 učiněn byl počátek dne 1. září 1913 plněním božstvy ve farním chrámu kumětickém, jímž byl přítomen celý sbor učitelů se školní mládeží. Odpoledne téhož dne odjíval učitelův sbor svou počáteční poradou a následujícího dne nastalo vyučování.

Sbor učitelův.

Ve škol. roce 1913-14 působili na škole následující učitelé: defim. říd. učitel frant. Licháček, defim. učitel I. třídy M. Polák, defim. učitelé II. tř. frant. Procházka a Jos. Kostecký. Dále P. M. Lulha, farář v Kuměticích a defim. indurk. uč. Květ. Kohnová.

Kostecký Jos., uč. I. tř.

Kostecký Josef narodil se dne 19. března 1888 v Láně na Bory. Navštěvoval obecnou dvoutrídni školu v místě a c. k. vyšší reálnou školu v Soudovicích. Po obdržení vysvědčení maturského na této škole hospitoval s povolením vyšších školních úřadů na obec škole

u „Hostelického“ v Sardubicích a dne 19. června r. 1907 obdržel vysvědčení dospělosti na c. k. učitel. ústavě v Grazu.

Dne 27. ledna 1908 ustanoven byl c. k. okres. škol. radou v Sardubicích natimním učitelem v Lipolticích. Po obdržení vysvědčení způsobilosti na pěmře ústavě dne 14. května 1910 vyučoval v Nov. Holicích, Rovni a Lánech u Dašic. Od 1. říj. 1913 jmenován byl def. uč. II. třídy zde.

Ve jednotlivých třídách vyučoval: v I. tř. frant. Lháček, ve II. tř. Jos. Hostelecký, ve III. tř. M. Polák, ve IV. tř. frant. Brochárka; náboženství katolického u P. Alois Hulka, řens. učním pracím Květoslava Hohonšková a nepovinné němčině v 1. odděl. M. Polák.

Květosl. Hohonšková vyučovala zde ve 3., v Hurněticích ve dvou a v Brolicích v jednom oddělení - úhrnem 18 hodin týdně a ustanovena byla v tomto škol. roce definitiv. industr. učitelkou na těchto školách.

Třídní učitelé.

Dosavadní c. k. okres. hejtmán a předseda c. k. okres. školní rady p. J. Novák povolán byl ke konání slavnosti při c. k. místoděitelství v Grazu a na jeho místo ustanoven byl od 1. ledna 1914 p. Jarosl. Napravník, dosavadní správce c. k. okres. hejtm. v Hrálově Dvoře.

Členové c. k. o. s. rady.

Členy c. k. okres. školní rady jsou tedy:

Předseda: Jarosl. Napravník, c. k. okresní hejtmán.

Jeho náměstek: Dr. Karel Walter, c. k. vrchní okres. komisař.

Referent školství: Frant. Holoda, c. k. profesor a okres. škol. inspek.

Zástupce církve katol.: P. frant. Váříšek, farář v Lexemíciích.

Zástupce církve evang.: Kavelka, farář ve Dvakačovicích.

Zástupcové města Sardubic: Frant. Břichynka, forávník v Sardubic.

Manuel Slavský, profesor c. k. reálky.

Zástupcové okresu: Jos. Hamáček, okres. starosta přeloučský.

Jos. Šváb, okresní starosta holický a

Změny v c. k. o. š. radě.

Markalous Jan, státník v Třebosicích za okres pardubický.
Zástupci učitelstva: Josef Keühöfe, ředitel měšťanské dívčí školy
v Tělsouči a Jan Novotný, ředitel oleoné novoměstské školy v Sardu-
bicích. Poradníkem za církve evang. augsburského vyznání jest
Gustav Adolf Molnár, farář v Tynáři.

Změny v míst. šk. radě.

V místní školní radě jako zivulista nasedá nyní Rudolf Goral, šajemník velkostatků pardubického.

Zřízení politic. expositury
v Tělsouči.

Jeho Excellence pan c. k. ministr vnitra schválil vynesením ze dne
14. listopadu 1913 č. s. 11941 m. v. zřízení expositury c. k. okres. hejtmant.
Pardubického v Tělsouči, k jejímuž zřízení povolán c. k. okresní komisař
M. Dr. František Šelinka. Uřední činnost expositury počala dnem
2. prosince roku 1913.

Okresní porady učitelské.

I. Porada všeho učitelstva okresu radejšího konala se dne 10. října
1913 v Pardubicích. Před poradou slovíena byla mše svatá v chci-
mu Láni v klášteře. Program porady byl:

1. Zahájení schůze přesně v 9. hodin dopoledne.
2. Jmenování předsedova náměstka a volba dvou zapisovatelů.
3. Zpráva c. k. okres. školního inspektora o stavu oleoného školství
za rok 1912-13.
4. Přednášky a rozhovory:
 - a.) Ospravedkování učňů.
 - b.) O výchově mládeže zanedbané a mravně ohrožené a jak
ji řešiti v našem okresu.
5. Zpráva o jubilejním fondu a volba výboru.
6. Zpráva o stavu okresní knihovny učitelské.
7. Volby: a.) Členů stálého konferenč. výboru. b.) Členů knihovního
výboru. c.) Volba zástupce učitelstva v c. k. okr. škol. radě.

II **Rada učitelstva měštánských škol** konala se druhého dne s následujícím programem:

1. Zahájení schůze.
2. Jmenování náměstků předsedova a volba dvou zapisovatelů.
3. Zpráva c. k. okres. školního inspektora.
4. Přednášky a rozhovory:
 - a) Vyhrocování perspektivě na školách měštánských.
 - b) Archeologické a historické výsledky nového bádání v českých dějinách.

Dne 27. ledna 1914 navštívil naši školu pan prof. **Frant. Švoloda**, c. k. okres. školní inspektor, aby sledl práci učitelů v jednotlivých třídách a přesvědčil se o stavu školní budovy a všeho ostatního, co se školstvím v nějaké školní obci souvisí.

Inspekce.

Žkouška náboženská naší mládeže konala se dne 5. května 1914 v hostele kunětickém na přítomnosti P. **Ferd. Hajíčka**, biskupského vikáře a faráře v Holíčích.

Žkouška z náboženství.

Zdravotní stav řáctva i slozu učitelského byl uspokojivý. Nemoci epidemických vřbec nebylo. Lehčí onemocnění žáků netrvala dlouho a také jim nikdo nepodlehlo. Pouze žák II. třídy - **Kment Vincenc** - lčen byl v nemoci pordulické, poněvadž si plámal rukou.

Zdravotní stav.

Ze slozu učitelského jen industriální učitelka byla v roce několikrát nemocna, což však netrvalo nikdy dlouho.

Výnesením c. k. zemské školní rady ze dne 14. května 1913, č. 1A 826/1 zrušuje se ve „Věstníku vládním“ u věcech škol obecných v král. českém, ročník 1894, stránka 11, **okistěný** okružení výnos, jímž se prohláší, že dopisování spiců škol s farními úřady poštovního jsou sprostěna.

Důležitá nařízení.

Nemoci, které dlužno označovat.

N rozkazu c. k. ministerstva náležitosti duchovních a vyučování ze dne 12. ledna 1914, čís. 30.747 ai 1913 upozorňují se ředitelství a správy škol na § 1. zákona ze dne 14. dubna 1913, dle něhož nemoci, které dlužno označovat, jsou: 1. spála, 2. difterie, 3. tyfus břišní, 4. úplavice (dysenterie), 5. epidemické zánět šíje, 6. horečka omladnic, 7. tyfus vratný, 8. tyfus škrvinný, 9. neštovice, 10. asiatská cholera, 11. mor, 12. malomocenství (lepra), 13. egyptský zánět očí (trachom), 14. žlutá zimnice, 15. svíč slezinná, 16. vřetivka, 17. vřetelina, jakož i poranění kousnutím vřetelinou poraněných zvířat.

Řídící pro def. řízení učitelů.

Kánu c. k. ministerstva kultu a vyučování vidělo se vynesením ze dne 20. dubna 1914, č. 10. 236 ex 1913, naříditi, aby ženské učitelství na školách obecných a měšťanských, působící definitivně v postavení řídících, i když jsou stanné svobodného, v úředním styku oslovovány byly „paní“.

Kab. úprava platů učitelů.

Kapras náš za lepší skypou chleba dospěl až tam, že bylo učitelstvo donuceno oficiálně pokročit pasivní resistencí, nebude-li mu vyhověno. Po mnohých protestních schůvkách jak se strany učitelstva tak i se strany občanstva, (které stálo za našimi požadavky), aktivována byla - vynesením c. k. zemské školní rady ze dne 26. ledna 1914, č. II-A 570 - natimní dopise nevyčísitelná úprava platů učitelství.

Provisorní úprava tato vstoupila v platnost se zpětnou působností od 1. ledna 1914 a to s 10% sračkou. V hlavních rysech jeví se úprava takto: K základnímu slušnému 1600 Kč dává 10 třídníků po 200 Kč místo dřívějších 6 kvintenníků. Definv. učitelé II. třídy i natimní se zkouškou způsobilosti na školách obecných dostali zvýšení základního slušného na 1200 Kč na 1600 Kč. Tímto mají nárok na třídníky, kdežto dříví nikoli. Vyjímce učitelům učená odměna 900 Kč a natimním se zkouškou dospělosti 1100 Kč. Kromě toho dostalo se zlepšení platů industr. učitelkám.

čeho se učitelstvem aktem tímto dostalo, jest ještě daleko toho, co mu předlohou školské permanentní komise po mnohém vyjednávání bylo navrženo; ale přece musí objektivně učitelstvo prohlásiti, že to, co na dané situace, na daných poměrech se vymoci mohlo a co mu bylo dáno, nelze podceňovati, ale dlužno s uctivostí kvitovati. Náš rájem a náš další úkol velí nám státi a stavěti na reálním půdě a suditi nepodceňovati toho, čeho se nám dostalo, neboť již jako pedagogové, kteří částo k lidiváme a typec neseme newenalost, kterou se nám naše práce vděčívá a odměňuje, musíme si býti toho vědomi, že knevarování a kneuznávání není kliv, kterým se otevírají srdce a brány k ochotnému naplnění bytí si sebe-spravodlivějších nároků, které ještě do budoucna si činíme.

Dary školy poskytnuté.

Přelichým krokem ku prospěchu zdejší školy stalo se usnesení místní školní rady při sestavování rozpočtu na rok 1914, aby všem zájemcům dostalo se všech školních potřeb na účet její. Za tou příčinou začarona byla do rozpočtu položka 200 Kč na tyto potřeby. K těmto účelům darovala pl. obecna náložna v Sardubicích 20 Kč. Dále povdila místní školní rada 20 Kč na učeb-
né pomůcky, 20 Kč na řákovskou knihovnu a 50 Kč na školní kabinadu.

Hlavně v bytě řídícího učitele dala místní školní rada prodělati nové ohno do dvora, čímž pokoj se stal světlejším a vdušnějším. Byt mladších učitelů, který jim poskytnut jest ve školní budově zdarma, byl znova upra-
ven a vymalován. K těmto položkám vidno, že místní školní rada zdejší pochopuje význam školy a učitelstva, hledí jim vyjiti, vstříc uznávajíc tak jeho práci ve škole i mimo školu.

Roce 1913-14 obohacen byl kabinet těmito pomůckami: 1.) Lampou -
nou vedlejších přístrojů k influenční elektice, v ceně 12 Kč. 2.) Skládací lupou (1.70 Kč). 3.) Větší ladičkou (1.10 Kč). 4.) Stojanem na křivule s vidlicí (1.20 Kč). 5.) Solorpufným diagramem o užití páky a 6.) diagramem telegrafu

Učebné pomůcky.

Statistické přehledy.

Počet dětí školou povinných:					
na začátku roku:			na konci roku:		
chlapců:	děvek:	úhrnem:	chlapců:	děvek:	úhrnem:
103.	118.	221.	94.	100.	194.

Počet dětí do školy přijatých:					
na začátku roku:			na konci roku:		
chlapců:	děvek:	úhrnem:	chlapců:	děvek:	úhrnem:
90.	113.	203.	83.	98.	181.

Docházka školy.

Počet příldnů vůbec:	Počet příldnů neramenských:	Počet příldnů ramos. omluven:	Počet příldnů ramos. neomluven:
67.882.	64.647.	3.221.	14.
100%.	95.24%	4.74%	0.02%.

Proti roku minulému zlepšila se docházka školní o 0.53% a byla opět velmi pilnou. Pro nedbalé posílání dětí do školy nebyl pro celý školní rok udán nikdo.

Náboženství a národnost.

Všechny děti zdejší školy byly náboženství katolického a národnosti české. Během roku byly poslány v týdne do domovské obce Štělbové dvě žákyně (Aloisie a Jitka Radilové), které velmi málo uměly česky, ač matka jejich, která ve Vídni sloužila, byla Češka. Žákyně ty navštěvovaly ve Vídni školu německou a tak se odnárodněovaly. Návratem do své domovské obce byly prozatím národu našemu zachovány.

Řens. ruč. práce a němčina.

Řenským ručním pracím vyučovalo se ve třech odděleních

po třech hodinách týdně 85 dětí. V 1. oddělení 21, ve 2. od. 32 a ve 3. od. 32.

Hemčině vyučováno bylo nepovinně v jednom oddělení 26 žáků a to od čtvrtého školního roku.

Ukončení tohoto školního roku stalo se dne 30. června 1914, m. p. s. „Te Deum“, kterých byly přítomny školní děti se sborem učitelským. Ukončení vykonalo se za velmi stoněné nálady následkem plotvělého atentátu, jehož obětí se stal Jeho c. a k. Výsost Nejjasnější pan arcivévoda František Ferdinand d'Este a jeho choť Její Výsost paní arcivévodkyně Žofie z Hohenbergu.

Konec školního roku.

Jeho c. a k. Výsost Nejjasnější

pan arcivévoda František Ferdinand d'Este

a Její Výsost paní vévodkyně Žofie z Hohenbergu

stali se dne 28. června 1914 v Sarajevu obětí vražedného atentátu.

Arcivév. Franz Ferdinand
Vévod. Žofie z Hohenbergu

Dne 28. m. června 1914, stal se dnem mocného rozrušení v celém rakousko-uherském mocnářství. Jeho c. a k. Výsost pan arcivévoda František Ferdinand s svozenou choťí Její Výsosti paní vévodkyní Žofií z Hohenbergu stali se po skončeníh manévrech bosenských při návštěvě hlavního města Sarajeva obětí ráhějných rukou hercotských a poranění ranami revolverovými skonali v krátké době.

Následník trůnu františek Ferdinand d'Este přijel ku konci měsíce června do Bosny, aby se tam zúčastnil velkých horských manévřů, které řídil šéf zemské vlády Potiorek. Svojího vojska byl arcivévoda velmi spokojen, čemuž dal i průchod v armádním rozhlasu, v němž děkoval vojsku za oddanost, kterou projevilo za válečného napětí. Po manévrech navštívil Mostar a dne 28. června Sarajevu. Tento pobyt v hlavníh městě obraných zemí stal se mu osudným.

Arcivévoda byl varován srbským vyjalancem ve Vídni před sara-
 jevskou cestou. Když jel automobilem do radnice, byl spáchan atentát první. Typograf Gabrinovič vrazil na arcivévodin automobil
 puma, kterou arcivévoda odrazil; puma však vybuchla a ranila
 lehce osoby sedící v druhém automobilu a několik osob z obcestva.
 Zranění odvezení do nemocnice. Přes to pokračoval arcivévoda
 v cestě na radnici a činil prudké výtky starostovi. Po slavném
 uvítání rozhodl se arcivévoda navštívit zraněné v nemocnici, ač
 byl zase varován. Na této cestě byl spáchan atentát druhý, jemuž
 arcivévoda i s chotí, která ho doprovázela, podlehl.

Gymnasista Princip vyjálil rány z browningu, jimiž byl arcivé-
 voda těžce zraněn na hrku a jeho choť v pítvě. Zbrojmistr Šotio-
 rek, který arcivévodu doprovázel, dal rozkaz hýrdě do honaku, leč
 než tam automobil dorazil, byli oba manivělé již v bezvědomí a za krátko
 zemřel arcivévoda, na to věvodkyňě vykrváčením. Mrtvoly jejich
 byly balsamovány a převezeny do Vídne. Pohřben konal se dne 3. červen-
 ce 1914 do rodinné hrobky v Arstettenu v Dol. Rakousích.

Tení pamětníka takí vzrušující události, jaká se stala v Sarajevě
 před petropavlovským svátkem. Událost jisto světodějná svým pora-
 dím i svými následky. Tam, kde vše plálo v nadšení, pavládl
 náhle smutek, kde vlály barevné prapory, zaujala místo výjádoba
 smuteční a kde z křivky hrdel voláno „pláva“, rozlehl se přísěrné
 svištění kulí. Arcivévoda František Ferdinand s chotí Žofíí opu-
 stivše své květučí ráhady v Šonopřiti, vezeni jsou do hlavního
 města státu jako chladní mrtvoly.

Petropavelšij den vryl se hluboko v mysl celí Evropy a zejména
 Rakousko-Uherska, v jehož dějinách musí býti pohládan ra udá-
 lost velovznamnou. V Rakousko-Uhersku, ve státě příslovně
 dynastickém, ve státě, v němž osoba panovníkova a jeho rod zdály

se používatí všeobecné autority, ve státě, v němž, vzájemný útok na člena panovníckého domu byl až dosud, věcí neznámou, ničím projektilu Browningu rázem život příštího monarchy, k jehož vládě řívali mnozí s velikou důvěrou, druzí s největší úzkostí a obavami.

Pravdivý arcikníže následník trůnu **František Ferdinand** narodil se jakožto nejstarší syn arciknížete Karla Ludvíka z jeho manželství s princeznou Marií Annunziátou Bourbonorskou 18. prosince 1863 ve Štýrském Hradci, kde strávil první leta svého života. Nebyl původně určen k vládě, a teprve smrt karunního prince Rudolfa, uvedla ho do bezprostřední blízkosti trůnu. Ve stáří 33 let, když v květnu 1896 zemřel jeho otec, stal se následníkem trůnu a počal se pro své budoucí povolání připravovati. Až do té doby věnoval se jenom armádě, ve které už jako patnáctiletý obdržel hodnost poručíka. Roku 1882 stal se nadporučíkem a byl od pěchoty přesazen k jízdě do Evie, kde se slivě věnoval s velkou vášní. Stejně staral se však též o správu svého značného dědictví modenského. Roku 1892 jmenován byl generalmajorem.

Když vyřádal si od císaře svolení k cestě kolem světa, kterou podnikl společně s arciknížetem Leopoldem Ferdinandem, poručíkem Leopoldem Wölflingem. Cestoval na křižáku „Cisároveňna oběťta“ kanálem Suezským na Ceylon, do Indie, Siamu, Číny, Japonsku, San Franciska a Chicaga, celkem 11 měsíců. Cestou získal velmi mnoho předmětů pro svoje sbírky, které jsou uloženy v Belvederu a novém hradu a navštívil i velkého rájmu, snímá na výhledě pozoroval a snažil se poznati země a lid. Tráhy po svém návratu ochuravěl však - tehdy již v hodnosti brigádníka pěchoty v Českých Budějovicích - a byl nucen léčiti se delší dobu na jihu. Teprve po čtyřech letech zlepšilo se jeho zdraví tou měrou, že se mohl zase více věnovati svému budoucímu povolání.

Životopis zavražděného násled.

Františka Ferdinanda.

Řehdy postaven byl císařským vlastnoručným listem jako polní podmaršálek k dispozici nejvyššího velitele armády, aby se blíže seznámil se všemi podrobnostmi organizace pozemních i márných armádních sil. Toto postavení rozšiřovalo se nyní od roku a vychodilo poslední dobou v činnosti arciknížete jakožto generálního inspektora veškeré ozbrojené moci.

Dne 1. m. července r. 1900 byl následník v Trákuprech oddán se žofii hraběnkou Chothovou, která při příležitosti tohoto morganatického sňatku obdržela titul kněžny z Hohenbergu, později pak Výsosti a r. 1909 pro svou osobu titul vévodkyně z Hohenbergu. Z manželství zrodily se tři děti: kněžna Žofie a knížata Maximilian a Alenka, ve věku 12.-9. let.

Blíbeným sídlem zesnulého následníka byl zámek Honopiště u Benešova v Lýchácku, kde ráčil velikým náhladem přehrášně nahradit, jež požívaly evropské pověsti a které před jeho odjezdem do Bosny byly i švábům obecně na několik dní přístupny.

České učitelstvo, vždy dynastické a loyální, bolestně neslo ránu z 28. června a starostlivě pohlíželo ke svému milému monarchovi, 84 let staříčkému jeho Veličenstvu Františku Josefu I., ranami osudu tolik stihanému, zda popřeje mu Bůh dosti síly, aby mohl dále stát v čele svých věrných národů.

Nový následník trůnu.

Tragickou smrtí arcivévody Františka Ferdinanda z Este vystupuje v popředí nový následník trůnu rakouského, který byl za praesumptivního následníka označen již brzy po sňatku frant. Ferdinanda z Este s hraběnkou Chothovou (r. 1900). Je to pan arcivévoda Karel František Josef, rodilý 17. srpna 1887 jako nejstarší syn arciknížete Otty a Marie Josefy Saské. Úmrtím jeho otce arciknížete Otty přišlo na něho právo následnictví, jehož již dříve se zřekl

strýje jeho František Ferdinand z Este pro své děti, vzešlé z manželství s hraběnkou Žofií, potomní vévodkyní Hohenbergovou.

Nový následník studia svá konal částečně ve Vídni, částečně v Praze, kde sídlil na hradě pražském na Starobárech v letech 1907 až 1908, a zde vyučování jeho řídili čeští profesoři universitní dvor. radové Ott, Albin Bráf (státní vědy a národ. hospodářství) a dvor. rada Goll (historie).

Potom nastoupil službu vojenskou v Brandýse / L., kde se zděšoval posádkou po jistou dobu, zapřav se svým malým a plodným vystupováním více do srdce všeho slyvatelstva. R. 1911 (21. října) vstoupil arcivévoda ve sňatek s princeznou Viktorou z Parmy, dcerou vévody Roberta z Parmy a Marie Antonie, infantky Portugalské. Nový následník je tudíž nyní star 27 let a jeho choť dokončila 9. května letošního roku 22 let. Ze tohoto manželství vzešel letos první potomek mužského pohlaví. Sam arcivévoda Karel František Josef přidělen je tou dobou posádkou vídeňské v hodnosti majora.

Teďa měsíc po atentátu sarajevském vypověděla naše říše válku Srbsku, což mělo za následek, že v době několika dní následovala další vypovězení.

Válka světová.

První vypovězení války událo se dne 28. července t. r. naším mocnářstvím Srbsku. Dne 3. srpna následovalo vypovězení války Německem Rusku a dne následujícího byla zahájena bez vypovězení válka německo-francouzská. Dne 5. srpna započala válka německo-belgická a téhož dne vypověděla Anglie válku Německu. Dne 7. téhož měsíce vypovědělo Rakousko válku Rusku a Srbsko Německu. Dne 8. následovalo vypovězení války Černou Horou Rakousku a dne 12. Německu. Dne 13. vypověděla Anglie a Francie válku Rakousku. Honečně vystoupilo i Japonsko proti Německu.

Válka světová.

Důsledcích těchto hromadných výpovědí války vede se nyní v Evropě celkem 12 válek. Rakousko vede 5 válek (se Selskem, Ruskem, Černou Horou, Anglií a Francií), Německo 7, Francie 2, Rusko 2, Belgie 1, Anglie 2, Japonsko 1, Selsko 2 a Černá Hora rovněž 2. Podobného ruchu válečného dějiny naší prozemské planety dosud nepoznaly.

Velká rakousko-selská rozvinula se tedy ve válku světovou. Bez přímé vůle Rakousko-Uherska, které by se, i při pochybách jistě by si bylo přálo, aby válka se omezila na jeho utkání se Selskem. Ale jakmile Rusko vystoupilo jako ochránce Selska a vyvolalo tím válečný stav snaží se, ujal se Německo toho podnětu, aby nejen dostalo své smlouvé spojenecké s Rakousko-Uherskem, nýbrž také současně rozhodlo svůj budoucí poměr jednak k Rusku, jednak k Francií, s Ruskem spojené.

Tento krok Německa vedl pak dále k válce s Anglií. Protože chystalo se Německo již od války německo-francouzské a zvláště v posledních desetiletích, zbrojí usilovně na moři. Nabyloť po své válce s Francií velikého rozmachu v přemyslu, ježto důmyslně a usilovně vyvítkovalo pětimiliónové válečné náhrady francouzské ku svému rozkvětu národohospodářskému.

Poutěíc s Anglií přemyslově, přijalo Německo na svůj plán zničit Anglii na moři a tím arci veškeré její panství světové. Zbrojilo tedy sně na moři o rávod tak, jako na souši zbrojila o rávod Francie a Rusko. Těžko přičítati, v které by mohlo provésti bez odporu ohromný ráměr svůj, porazit válkou současně slovanské Rusko, romáňskou Francií a anglosaskou Anglií, avšak ne samo, nýbrž na činné mocné účasti

Rakousko-Uherska a Itálie s ním spojených. Imperialismus Německa postoupil tedy k úplnému rozvinutí svého prapru, myšlenkou světového velkoněmeckví neseného. Tak mimotně sahá i na Belgii, jako duchovou spojitelkyni Francie, jejíž územím vojensky výhodně postupuje do Francie. Naproti tomu Rusko, Francie a Anglie mají společným cílem zdatit moc Německa.

Toho dlouhodobého doutnání podzemního došlo nyní k vypuknutí světového požáru takovou ohromnou válečnou srážkou velmocí evropských, jaké vůbec dosud nikdy nebylo ani v Evropě ani v celém ostatním světě. Války napoleonské, třicetiletá, války římské a alexandrovské míří proti tomu, co se děje dnes; neboť jednak rozloženy byly na veliké řady let a zemí, jednak nepostavily nikdy do pole takové milionové armády, jaké v něm stojí nyní. A námořní války v tom rozsahu, v jakém nastává, nebylo také vůbec na světě.

Není pak ještě vyloučeno, že vedle toho světového požáru vzplanou současně i menší ohně, jímž nepřímo vzburení. Tvořecko provádí mobilisaci, která může máčiti proti těm státům: proti Řecku a Bulharsku jako válka odvetná, proti Rusku jako válka jednak odvetná, jednak útočná — ač-li vystoupením Anglie nebude odtrášeno od války proti Rusku. Neméně Rumunsko chystá se vystoupiti válečně — neznámo dosud s naprostou určitostí, proti komu. Černá Hora jde se Sibií. Ostatní pak malé státy vesměs mobilisují svá vojska na obranu svých hranic — a nemožno dnes předvídati, zda-li i v těch jeden či druhý nebude stvořen do války.

Váha odevládá se opravdĕ světová válka s celou svou
 ohromností a síčinký, jež nemožno předvídati. Možno jen
 dáti výraz nejživĕjšímu přání, aby provedena byla v době
 pokud možná nejkratší, a říše naše, která při ní nemá
 choutek a cílů dobývacích, aby z ní vyšla bez pohromy a
 rozcelena do veškeré další budoucnosti.

V Trichu, dne 31. srpna r. 1914.

Vídeň 30. 9. 1914
 prof. Fr. Svoboda,
 C. k. pl. št. inspektor.

Jan. Liháčková,
 řídící učitel.

ŠKOLNÍ ROK 1914-15.

ako v letech minulých, tak i v začátek školního roku. tomto roce - v roce světové války - započal školní rok 1914-15 dnem 1. září 1914 sloužbami božními. Po návratu z kostela odbyvána počáteční porada a druhého dne nastalo vyučování.

Nastalou mobilisací těžce postížen byl zdejším starým učitelským, když již v uplynulých prázdninách dva kolegové narukovali (Polák Alois a Hostelecký Josef). Jejich zastupování ustanovení c. k. okres. škol. radou dva bezplatní substituti (Mach Václav ze Dvítče a Ješáková Anna z Hradiště na Písku), oba s ryzvěděním dospělosti. Ale i když Mach nastoupil dne 26. října 1914 vojenskou službu a vyučovalo se ve III. a IV. třídě střídavě do 1. února 1915, když

Sbor učitelský.

narukoval učitel františek Trochárka. Zbylé dvě třídy učitelské vyučovaly čtyři třídy polodenně po celý měsíc únor. Substitutka Anna Těšíková obdržela odměnu 720 ročně splatností od 1. února 1915.

Od 1. března vyučoval na naší škole definitivní učitel I. tří. v Rybitvech a tu počalo se vyučovati opět pravidelně, ale jen ve třech třídách - I. a II. třída se totiž sloučily. Od 7. dubna ustanovena na místě učitele Josefa Škrlhy Marie Šimoníčková, katolická učitelka v Bohdanči, která zde setvala až do konce školního roku.

Těšíková Anna.

Těšíková Anna narodila se v Suchu dne 20. ledna 1895, kde byl její otec učitelem. Po projití čtyřtřídní školy ve svém rodišti navštěvovala c. k. reálnou školu v Pardubicích, kdež se podrobila v měs. červnu r. 1913 maturitní zkoušce. Té škol. roce 1913-14 bylo jí povoleno hospitování na zdejší škole a v měs. červenci 1914 obdržela vysvědčení učitelské dospělosti na c. k. českém ústavě ku vzdělání učitelů v Hradci Králové.

Od 1. září téhož roku ustanovena zde bezplatně výpomocnou učitelkou, což trvalo až do 31. ledna 1915, kdy určena jí odměna 720 Kč ročně.

Třídní učitelé.

Na počátku školního roku ustanoveni třídními učiteli: V I. třídě Anna Těšíková, ve II. tř. frant. Škácěk, ve III. tř. Václav Mach a ve IV. tř. frant. Trochárka.

Od 26. října 1914 (V. Mach narukoval) vyučoval III. a IV. tř. střídavě frant. Trochárka až do 31. ledna 1915. Od 1. února, kdy nastoupil vojenskou službu posledně jmenovaný,

zavedeno vyučování polodenní. Vyučovali: III. tř. dopoledne a I. tř. odpoledne Anna Tešíková a IV. tř. dopoledne a II. tř. odpoledne Jan Šikáček. Od 1. března, kdy na naší škole ustanoven na dobu potřeby Josef Škřeha, učitel z Rybitsev, vyučoval ~~tento~~ spojené třídy I. se IV., III. tř. Anna Tešíková a II. tř. Jan Šikáček. Od 7. dubna do konce škol. roku vyučovala spojené třídy po Jos. Škřehovi, Marie Hmoníčková.

C. k. okres. škol. inspektor - p. prof. František Svoboda vykonal inspekci na zdejší škole dne 30. září 1914, přezkoušel se o práci učitelů a shlednuv stav školy.

Inspekce.

Žkroušku náboženskou odližvali žáci naší školy v kostele kunětickém dne 15. června 1915 v přítomnosti P. Ferd. Hajíčka, biskup. vikáře a faráře v Holicích.

Žkrouška z náboženství.

Náboženství katolickému vyučoval od počátku škol. roku do konce října a částečně v první polovině měs. prosince dp. Alois Dulka, farář v Kuněticích. Ten vážně onemocněl a dne 23. ledna r. 1915 zemřel v nemocnici v Holicích. Pochován byl ve svém rodišti Rybné u Německého Brodu.

Na jeho místo ustanoven byl administrátorem fary kunětické dp. Jan Medek, který převzal vyučování nábož. katolickému od 11. ledna do 16. března 1915. Pro chůrčarost vzdal se vyučování na naší škole a na vyjádření c. k. okr. škol. rady v Pardubicích ze dne 24. dubna 1915 č. 1821, vyučovali náboženství tímto třídní učitelé a to od 1. května do konce školního roku. Na substituci tuto dostalo se jim měsíční odměny po 8. Kč.

Vyučov. žens. ruč. pr.

Ženským ručními pracím vyučovalo se ve 3. oddělení po 3. hodinách týdně ind. učitelkou Květosl. Křehouškovou. V I. od. započáno 17, ve II. od. 34 a ve III. od. 35 - úhrnem 8 žákyní. Žákyně tyto vedle prací osmou předepsaných, pletly v měsících zimních vlny a v měsících jarních v bavlny (kteřá ra-koupena byla spriávou školy ze sebraných milodarů), ponožky, nátepníčky, kufle, šátky, ovinky, papírové podešve a p. pro vojiny v poli a raněné v nemocnicích. Hotové předměty odvedeny válečné „Sběrně“ v Pardubicích.

Vyučov. nepov. němčině.

Nepovinně němčině vyučovalo se v tomto školním roce v jednom oddělení 18 dětí (13 chlapců a 5 dívek) po 3. hodinách týdně. Uyučoval říd. učitel, Frant. Škácěk.

Hydravotní stav.

Hydravotní stav žactva byl v tomto roce méně uspokojivý. Epidemicky objevily se mezi dětmi příušnice a spalničky. Nemoci ty nevyžádaly si na dětech řádných dětí. V měsíci květnu byly skoro všechny starší děti přeočkovány, aby tak čelilo se nákaze s této strany. V ohledu školní hygieny udržována zvýšená čistota a užíváno hojně desinfekčních prostředků. Žactvo bylo poučováno o nakažlivých nemocích a jak se jich chrániti.

Stav učitelský utrpěl škáru úmrtím učitele náboženství dr. M. Kulky, faráře kunětického. U ostatních členů sboru vážnější onemocnění nenastala.

Důležitá nařízení.

C. k. okres. školní rada výnosem ze dne 5. května 1914 sděluje spriá-
vám škol, aby při udávání nedbalé docházky školní stakovými
osobami, které následkem mobilisace nastoupily činnou

službu vojenskou, jakož i sjezích příslušníků, nahládaly co nej-
blahovolněji a k udání promedbalou docházku lidíť jen by
ovoly do výkonných xaněšeny, kterých, se kometijká.

Vzhledem k tomu, že mnoho učitelů se xdejšního okresu by-
lo povoláno následkem mobilisace k činné službě vojenské,
usnesla se c. k. okres. škol. rada ve sborovém xasedání svém
dne 25. srpna 1914 odvolati oě okresní porady učitelšké, jež
měly se konati ve dnech 9. a 10. října t. r.

Odložení okr. porad uč.č.

C. k. zemská škol. rada vyres. ze dne 11. xáří 1914 č. 53.823
nařizuje, aby školní místnosti, které vojškem obsazeny
byly, před jich opětujm použitím k účelům školním, řádně
se vyčistily a desinfikovaly. Při tom postaći ve většině pří-
padů, když podlahy horkým xortokem sody budou umyty,
a pakli stěny xnečistěny jsou, když xnova vyběleny budou,
dále ráchody vyčistěny, jich podlaha a sedadla, jak s horec
udáno, event. po předcházejícím natření 20% vápenným mlé-
kem vymyty, stěny bíleny, konečně všechny místnosti, jako
chodby a p., důkladně po několik dní větrány. Vyjimečně,
když jsou stěny silněji xnečistěny, nebo když mezi narukova-
ším množstvem podeřelá onemocnění xjistěna byla (ku př.
bolosti v hru, příjmy, vyrážky), bude nitujm stěny oškrabati
a xnova vyběliti a nimo to podlahy horkou sodou nebo předě-
ným xortokem lysolu umýti, jakož i vyčistiti odpadkové jámy
xnačnou přísadou vápenného mléka.

Čištění školních místností

C. k. zem. škol. rada vyresením ze dne 2. prosince 1914 č.
50.798, nařídila, aby knihy ze řákovských knihoven nebyly xac-
tem půjčovány, pokud by opatření, posud daná o xabexpre-
čení proti náhoxe, nejevila se býti dosti spolehlivá.

Půjčování knih ze řákovs.
knihoven.

Podle vyres. c. k. ministerstva kultu a vyučování ze dne 11. prosince

Odložení zems. porady uč.

1914 čís. 70.123, odloženy byly zemske porady učitelské pro národní školy, jež se měly konati v r. 1915, vzhledem k stávajícím poměrům časovým na rok 1916.

Nové normální osnovy.

Na základě návrhů páté zemske porady učitelské vidělo se c. k. zems. škol. radě se schválením c. k. ministerstva kultury a vyučování ze dne 10. února 1915 č. 3.124 proměnit osnovy učebné pro české školy obecné a zároveň naříditi, aby přítomné nové normální osnovy učebné počátkem školního roku 1915-16 nabyly platnosti, a to, pokud se týče zásad a poznámek obecných, jakož i počtu hodin, v plném rozsahu, pokud jde o podrobné rozvržení látky učebné, prvním stupněm. Učitelské porady domácí vecht vypracují v rámci normálních osnovami daném osnovy podrobné a podle jednotlivých kategorií se o nich dohodnou za přispění, po případě řízení c. k. okres. škol. inspektora. Schvalovati podrobné osnovy pro jednotlivé okresy kústavuje se c. k. okresním školním radám a dává se jim k tomu lhůta dalších dvou let. Návrh na definitivní schválení bude ovšem časem na normálních poměru předmětem okresních porad učitelských, vzhledem k mimořádné době nynější posací pro nejbližší školní rok schváliti podrobné osnovy pro stupně nižší a na zkoušku.

Vydání frekvenč. výzv.

c. k. zemska školní rada vyzn. ze dne 11. června 1915 č. 66.383 nařizuje, aby napříště vyhotoveno bylo spíavou školy každému žáku, za účelem přijetí na některou střední školu, jen jedno frekvenční vysvědčení.

Vyučov. žens. ruč. pracím.

Současně s novými normálními osnovami pro školy obecné vydány byly tyto pro vyučování ženským ruč. pracím, kde nichž na školách čtyřtřídních vyučováno bude v 1. odděl. 3 hodiny, ve 2. odděl. též 3 hod. a ve 3. odděl. 4 hodiny týdně.

č. k. zemská školní rada v Praze vynešením ze dne 23. m. čer. 1915 č. 33.783 povolila mimořádné, do pense nepřevzatelné přídavky, jež učitelstvem na veřejných školách národních byly povoleny výnosem ze dne 2. ledna 1915 č. 81.349 na I. pololetí 1915 ve stejné výši a podle týchž zásad i na II. pololetí, t. j. na čas od 1. července až do konce prosince 1915.

Kadimní přídavky učt.

Školní kabinet rozmaněn byl několika novými drazky k názornému vyučování a pěknou pomůckou „Střecha výrobků z kamenného uhlí“ (58 lahviček v kaskenné skříni), kterou zakoupila místní školní rada za 35 Kč.

Učebné pomůcky.

Místní školní rada zdejší svědomitě se starala o dobro školy. V tomto škol. roce portarala se všem náklům o školní potřeby, ráčadivši do rozpočtu částku 200 Kč k jejich zakoupení. Vedle toho věnovala 20 Kč na knihovnu školní, 20 Kč na učebné pomůcky a 50 Kč na školní kabinadu. St. občanská káložna v Pardubicích darovala ve prospěch školy 20 Kč a pí Anna Klubešková z Pardubic školních potřeb v úhonné ceně 7 Kč.

Dary škole.

V této tak várné a těžké době snažila se škola naše býti nápomocna v konání lidumilných skutků vůči vojínům v poli a raněným v nemocnicích. Nejprve požádala správa školy obecní úřady příškolenných obcí ka poskytnutí peněžitého daru z obecních pokladen. Na žádost tuto daroval obecní úřad v Duchu 20 Kč, ve Štěrbové 20 Kč a v Brozanech (za obec Hradištko na Říšku) 5 Kč - úhonnem 45 Kč. Darději podnikly dívky sbírku dům od domu a sebraly

Škola vojínům.

Škola vojínům.

v obci Tichu 20 Kč, v Hlášku - Solviánově 22.84 Kč, ve Stěblo-
vě 6.10 Kč a v Hradišti na Lísku 9.42 Kč - úhrnem 58.66 Kč.

Ze těchto dvojitých peněz posláno Rak. společnosti červeného
kříže 11 Kč, Jedličkově ústavu pro slepce v Brně 2 Kč a Zemské
komisi pro ochranu dětí v Brně 8.10 Kč. Za zbytek zakoupena
byla vlna, bavlna, háčesníky a p. Ze vlny a bavlny pracovaly
dívký pod dozorem industri. učitelky nátepníčky, ponsáky,
pauhy, ovínky na nohy a papírové podešvíc.

Celkem odvedeno válečné slavně v Sardubicích: 7 párů zim-
ních ponožek, 11 párů nátepníček, 19 párů letních ponožek, 16
párů ovínků, 24 pauhy, 6 suctů šátků a 133 párů papíro-
vých podešvic. Dále žáci za vedení učitelů sebrali a nasušili
velký pytel ostružinového lístí a při válečné slavně kovů se-
bráno těchto ve váze 40 kg.

Správce školy působil jako důvěrník jmenovaný c. k. okr.
hejtmanským dvakrát při sepisování zásob mouky a
obilí, jednou při spisování osemu v zdejší katastrální obci,
jako člen žňové komise, vedl výjev ke slavně válečné mla-
díků narozených v r. 1898. a 1899 z obcí Tichu a Stěblové a
vyplácel (mírto c. k. berního úřadu) podpory rodinám na-
rukovarších vojínů.

Školní slavnosti.

Dle usnesení učitelské konference uspořádána byla školní
slavnost na oslavu nastoupení vlády jeho Veličenstva císaře a
krále našeho Františka Josefa I. Oslava provedena byla dne 2.
prosince 1914 dle následujícího programu:

- 1.) Žáci III a IV. třídy napěli společně píseň: 'Čechy krásné.'
- 2.) Proslav správce školy o významu tohoto dne a těžké nyněj-
ší doby, který směřoval k posílení a povznesení vlasteneckých

cití mládeže a k nadchnutí jí k plné a oddané obětavosti k milovanému mocnáři, celému Nejjasnějšímu rodu panovníckému a ku své vlasti. Po jeho řeči provolali přítomní trikráte „Slávu jeho Veličenstvu a zapěli Rakouskou národní hymnu.

3.) Deklamace říší všech třídy (z každé třídy po dvou).

4.) Žpiváním vlasteneckých písní byla tato škol. slavnost skončena. Ku slavnosti sešli se žáci se sborem učitelským a členy místní školní rady ve II. třídě, v jejíž průčelí nalézal se ověncený obraz jeho Veličenstva. V ten den bylo prázdno a se školní budovy vlály prapory v barvách říšských a národních.

Dne 26. června 1915 oslavila naše škola dobytí Lvova. Třídní učitelé vyložili žákům (dle jejich chápavosti) přítomný stav válečných událostí, při čemž vyprávěno, že hlavní haličské město Lvov, které bylo přesilou ruského vojska zabráno, podařilo se naší chrabré armádě znova nepřítelům vyrvat a obsaditi. Hrdinný tento čin našeho udatného vojska byl na všech školách národních oslaven vyvěsením praporů a prázdrem.

Lúpisem c. k. okres. hejtmanství ze dne 6. srpna 1915 č. 32713 bylo obcím sděleno, že Varšava, hlavní město ruského Polska, byla dne 5. srpna dobytá. Je přičtenem na povlaštní význam této světodějně události, svědící o ničím neradikálném postupu spojeneckých vojsk, bylo nařizeno všeobecné okrášlení prapory po tři dny.

Dne 18. srpna, v den osmdesátých prátých narozenin jeho Veličenstva, byla školní mládež se sborem učitelským přítomna slavným sluvbám božím ve farním chrámu Páně v Hurněticích. Po mši sv. uspořádána byla ve škole školní slavnost za přítomnosti zástupců místní školní rady a obecního zastupitelstva, ve které přijat byl následující loyální projev:

Slavního projevu.

V den osmdesátých pátých narozenin Jeho Veličenstva, našeho Nejmilostivějšího císaře a krále Františka Josefa I., osměluje se učitelský sbor se školní mládeží obecné školy v Tschu, projevití ujištění o neochvějně věrnosti učitelstva i dětí k Jeho Veličenstvu a Nejjasnějšímu rodu panovníckému!

Všemohoucí dopřává nepředstavitelným spojeneckým vojskům nové a nové vítězné parády a tím potěšuje jak otcovské srdce Nejmilostivějšího našeho panovníka a Nejvyššího velitele veškeré branné moci, tak i všechny věrné poddané a olétnavé národy říše, kteří upřímně se radují z těchto slavných a rehoovních činů, podávajících pevnou a nezlomnou záruku konečného, slavného vítězství věrných spojenců!

Projev tento poslán byl c. k. okres. škol. radě v Pardubicích s uctivou prosbou, aby poslán byl ke stupňům Nejvyššího přímu Jeho Veličenstva, našeho císaře a krále Frant. Josefa I.

Staršího výkazy.

Počet dětí školou povinných:					
na začátku roku:			na konci roku:		
chlapců:	děvek:	úhrnem:	chlapců:	děvek:	úhrnem:
113.	116.	229.	93.	99.	192.

Počet dětí do školy přijatých:					
na začátku roku:			na konci roku:		
chlapců:	děvek:	úhrnem:	chlapců:	děvek:	úhrnem:
102.	109.	211.	82.	94.	176.

Při porovnání výkazů let předešlých, jeví se stoupaní dětí školou povinných i školou naši navštěvujících.

Výkaz docházky školní.

Počet půldnů všech:	Počet půldnů neraměškaných:	Počet půldnů raměšk. omřív:	Počet půldnů raměšk. nosmluv:
59.975.	54.397.	5.578.	0
100%.	90.70%.	9.30%.	0

Vzhledem k půldním neraměškaným zhoršila se docházka školní o 4.57%, poněvadž musely děti nahrazovati pracovní síly svých otců - bratrů, kteří byli povoláni k vykonávání vojenské povinnosti.

Letošní školní rok začínali jsme za mimořádných válečných poměrů s vážnými obavami. Obávali jsme se, že nelze bude nepřetržitě vyučovati až do normálního zakončení školního roku jednak proto, že bude nutno propůjčiti potřebné školní místnosti vojenským účelům, jednak ze zdravotních důvodů. Nesplnila se však ani jedna ani druhá obava. Spojenému úsilí učitelstva, občanstva a příslušných úřadů podařilo se zachrániti národní školu před předčasným uzavřením.

České děti byly vyučovány a vychovávány v národní škole nerušeně uprostřed světového požáru po celý rok. Národní škola ukázala se býti v moderním životě institucí tak významnou a důležitou, že si uhájila svého místa ve společnosti a svého práva na život.

Někde bylo sice třeba počátek školního roku poněkud odložit, vyučování omezit, zavést vyučování polodenní nebo střídavé, látku učebnou přiměřeně redukovati, třídy spojiti a p., ale to byly pouze místní a přechodné jevy. Na většině národních škol se vyučovalo po celý rok.

Školství v době války.

Dívčích škol se válka vůbec málo dotkla; více byly postiženy školy chlapecké a srušené, na něž bylo nutno povolávatí výpomocné učitelky místo učitelů povolávaných ke službě vojenské.

Učitelé pracovali nejen ve škole, ale obstarávali též jiné práce, kterých bylo nutně třeba v zájmu celého státu: prováděli soupis mlýnských výrobků, účastnili se prací ve žňových a chlebových komisích, pořádali válečné sbírky kovů a účastnili se hojně i jiných vlasteneckých akcí.

Mnoho učitelů muselo opustiti školní síň a odebrati se na bojiště. Ze nich mnozí již položili hrdinně život svůj za vlast, jiní ještě bojují na různých bojištích a mnozí teprve nastoupí pod prapory.

Do zkušenostech letošního roku školního, díváme se opět s novými nadějemi do budoucnosti; doufáme pevně, že v novém školním roce vynutí si škola u občanstva i rozhodujících kruhů taková opatření, aby mohla plniti svůj vznešený úkol v zájmu českých dětí i celého národa.

Konec školního roku.

Školní rok 1914-15 skončil se — jako v jiných, normálních letech — slavnými službami božími ve farním chrámu Páně v Hrušeticích, jinně přítomen byl star učitel-ský se školní mládeží a to dne 30. června 1915.

Válka světová.

Válka světová otřásla samými základy Evropy. Vprvních svých účincích byla světovým vlnobitím, jež stádně vyprášlo k úspěchům a vítězstvím jednotlivé strany zápasící.

Na jedné straně stál na počátku ohromný železný šik Rakousko-Uherska a Německa, proti němu šik Ruska, Francie, Anglie s pomocnými zeměmi a vojsky Belgie, Švédska a černé hlavy. Později přidalo se Turecko na stranu německo-rakouskou a posléze Itálie na stranu druhou, již i daleký Japons byl ochotným pomocníkem válečným, hořistě u postavení Německa, kdežto severní Amerika jest již vydatnou podporou „neutrální.“ Stojí tedy nyní v Evropě v boji všechny velmoci i tříjinné státy menší, a jen řada států druhořadných - hlavně na mořské drubě Evropy - Švédsko, Norsko, Dánsko, Holandsko, Švýcarsko, Portugalsko, Španělsko, Řecko, Bulharsko a Rumunsko - trvají mimo válku, třeba že i z nich ta nebo ona země strojí se do války také, zasáhnout, až uvidí svůj čas a možnost případného risku, snadného.

Veřejně výhodě jsou dnes Německo a Rakousko-Uhersko, s nimiž je spojeno Turecko. Jeť nejen celý kraj ruského Solska, ale i část západního Ruska ve válečné moci Německa a Rakousko-Uherska, neméně Belgie a část severní Francie. Obrát Rakousko-Uhersku přívinný způsoben byl v měsíci červnu vypuzením ruských armád z Galicie a Bukoviny, kterážto země na počátku podlehl ruskému návalu a poláště otřesení válečné moci ruské v době poslední. Francouzské voje stojí jen na skrovné části německého území elsasského a italské sotva že někde překročily nejjužší lem Tyrol, Gradisky a Istrie, dále již nik dostati se nemohouce. Ani v Dardanelách nepodařilo se spojencům dosíci nějakého úspěchu. Albánie pak, v níž opanovala Itálie, nemá pro válku tuto významu.

Dnes tedy, rok po ohavném atentátu sarajevském, kloní se vítězství na stranu Rakousko-Uherska a Německa a jest si jen přát, aby válka tato ukončena byla co nejdříve vítězným mírem. Ale rozhodování obraněmi arci provádě dále - dějstva-ny chystají se ke druhému písmnému tažení - a vyřadovati bude tím většího úsilí, čím silnější odpor jest vítězným armádám na východě překonati a čím pevněji proti sobě stojí nepřátelské moci na západě, jedna s druhou o každou půl země krutě bojujíce.

Mobilisace vojska.

Mobilisace vojska byla u nás prováděna tímto postupem: Dne 26. července 1914 byla nařízena částečná mobilisace vojska, dne 31. července úplná mobilisace, současně i první výzva domobrany. Dne 20. srpna bylo vyhlášeno svolání druhé výzvy domobranecké. V druhé polovici září byla nařízena přehlídka domobranců narozených v r. 1892, 1893 a 1894, z nichž poslední měli se stavěti k odvodu na jaře r. 1915; narození pak v l. 1892 a 1893 byli sice už u pravidelného vojensk. odvodu na jaře r. 1914, ale nebyli odvedeni. Tříjím pak byla vyhlášena přehlídka domobranců roz. v letech 1890 až 1878 a provedena v době od 16. listopadu až do konce prosince 1914. Z domobranců, kteří při oné přehlídce byli uznáni schopnými ke službě se zbraní, nastoupili vojenskou službu nejmladší čtyři ročníky dne 16. ledna a ostatní ročníky dne 1. února 1915.

Dne 1. února svolány ku přehlídce ročníky 1891-1895 a 1896. Přehlídky konaly se v době od 10. února do 3. dubna. Dne 4. března svolány ku přehlídce domobranců narození v letech 1873-1877. Přehlídky trvaly od 6. dubna do 6. května. Od 25. května do 16. června byly u přehlídek opět domob.

roemí v letech 1878-1894. Tojens službu nastoupily mladší ročníky 21. června a starší 16. srpna 1915. V měsíci srpna a páru konány přehlídky mužů 43 až 50ti letých.

Vyhláškou c. k. místodržitelství pro král. české země dne 6. prosince 1914 byly stanoveny pro obchod ve velkém pro naši zemí tyto nejvyšší ceny: Pro obilí: Za 1 q. pšenice o 76 kg hektolitrové váhy 42 Kč; za 1 q. ječmene 28.80 Kč; za 1 q. kukvice 26.20 Kč. Lini-li váha 1 hl pšenice lusků více nebo méně než 76 kg, stoupá nebo klesá nejvyšší cena, sčemu stanovena za každý plný kg hektolitrové váhy o 20 h na 1 q. Užitka o váze větší nebo menší než 70 kg na 1 hl, stoupá nebo klesá nejvyšší cena za každý plný kg o 15 h na q.

Drakožní poměry.

Pro mouku: Pšeničná krupice a jemná mouka pro pečivo za 1 q 70.35 Kč; pšeničná mouka na vařivo za 1 q 66.15 Kč; pšeničná mouka chlebová za 1 q 49.30 Kč; pšeničná mouka jednotná za 1 q 51.25 Kč. Žitná mouka za 1 q 46 Kč, ječná za 45.45 Kč, kukvičiená za 38 Kč. Tyto nejvyšší ceny byly platnosti dnem 10. prosince 1914, hned se ujaly, zejména v detailním obchodě. Pozdějším nařizením byly ceny ty zrušeny.

Od 1. ledna 1915. lihovarský kartel zvýšil ceny veškerých druhů lihu o 6 Kč. Uhlí zdraženo o 20-50 h dle druhů při 1 q. Vídeňský Svaz německých velkoobchodníků, se s ukmy oznámil zdražení látek pro ozoby nevojenské nejméně o 20% s termínem od 10. ledna t. r. Ceny dřeví zdraženy až o 60%. Livky zdraženy o 1 h na krabičce.

Pro paměť budoucím záznamenávám ceny některých potravin a potrčel v drobném prodeji z měsíce srpna a prosince minulého roku a března letošního roku. Ceny jsou u dány v haléřích za 1 kg.

Ceny plodin a výrob.

chlouka pšeničná 56, 80, 90 h; rýže 56, 72, 128 h; jáhly 48-96 h; čočka 120-180 h; hrách 48, 60, 120 h; kroupice pšenice 56, 88 h; brambory 10, 12, 16 h; máslo obyčejné 320, 340, 400 h; cukr xdražen x 84 na 96 h; čokoláda 240, 320, 400 h; cibule 20, 32, 60 h; česnek 80, 120, 160 h; slanina 240, 320, 400 h; maso vepřové 220, 240, 360 h; m. telecí 160, 170, 280 h; m. hovězí 180, 190, 260 h; m. škopové 150, 180, 260 h; sádlo 170, 240, 400 h; vejce 8, 18, 14 h; litá mléka 36-38 h; jádrové, mýdlo stouplé x 80 na 140 h; petrolej x 44 na 100 h. Všeobecné xdražování děje se při následkem války; někde se může spíše říci následkem lichvy, které úřady svými opatřeními čelí.

Válcová nařízení.

Dne 4. dubna 1915 vstoupily v platnost dvě místodržitelshé vyhlášky. Prvá týká se výroby čtyřhalečkových dvojdielných pečliv, jejich váha stanovena po celých těchách stejně, totiž nejméně 35 gramů. Druhá přestalo se bílé pečivo u nás vůbec vyráběti. Dle druhého výnosu c. k. místodržitelství v těchách smí se chléb pro řívnostensku vyráběti výhradně jen v bochničkách o váze 1 kg 40 dg. Bochničky ty musí býti tak upéčeny, aby se daly snadno dělit na polovice, čtvrtiny neb osminy. Přestupky těchto předpisů přestají se pokutou až do 5.000 Kč, nebo vězením až do 6. měsíců, případně odnětím řívnosti.

Ministerstvem nařízením x 8. května 1915 upraven prodej masa od 19. května tak, že ve středu a v pátek nesmí býti prodáváno v kavárnách řeznických a uzenářských maso hovězí, telecí, vepřové a uzené.

Místodržitelstvem výnosem x 27. května t. r. s platností od 6. června změněno a doplněno místodrž. nařízením x 29. března 1915 o výkarmích a chlebových listcích.

celý chlebový lístek obdává osoby, které nemají ani 2 kg zásob na osobu, zmenšený ti, kdo mají zásob od 2 do 7 kg, pokud spotřebou pouze ještě 350g mouky týdně na osobu zásoby by neklesnou na 2 nebo pod 2 kg, řádného lístku neobdrží ti, kdo mají zásob přes 7 kg pro osobu.

Válečná nařízení.

Naučením c. k. ministra vnitra z 8. června 1915, zastavuje se rozšiřování kopií vojenských map, plánů a reliefů v měřítku 1: 50.000 nebo větším, jakož i rozšiřování map území Rakousko-Uherské říše, Německé říše a Turecka v měřítku 1: 200.000 nebo větším. Dále, ministerstvem naučením ze dne 6. června 1915 omezuje se výroba piva v měsících červnu, červenci a srpnu nejméně o 10%, nejvíce o 25% dle daně.

Během válečné doby zavedeny v naší říši dvě válečné příjčky, z nichž první vynesla celkem 3.305,527.300 Kč (v Rakousku 2.135,527.300 Kč a v Uhrách 1.170,000.000 Kč) a druhá

Válečné příjčky.

Udeřili na bojiště nejen otce a bratři dětí, ale hospodáři a jiní řemeslníci a zůstaly tu ženy a děti. Především ženy! Na ně padla tíha všech starostí, zejména práce řídící i výkonné. Vidíme ženy obstarávající nákup nových koní, různých hospodářských potřeb, prodej obilí a p. Na podzim obstarávaly veškerou sklizeň polní a podzimní setbu, z jara a ve žních konaly na poli všecku práci na místě svých mužů. Celkem žije se na venkově mnohem klidněji, na konci válečného roku, než v počátečních měsících války přes to, že poměry se staly mnohem obtížnějšími. Žije se ve strachu a naději.

Žije se u nás žije.

V Trutně, dne 31. srpna 1915.

Jean. Šikáček,
ředitel, učitel.

Viděl 25. 8. 1915
prof. Fr. Svoboda,
c. k. pra. šk. inspektor.

ŠKOLNÍ ROK 1915-16.

Časopis škol. roků.

Dne 1. září 1915 učiněn byl počátek školního roku 1915-16 slavnými službami božími ve farním chrámu Páně kumětického, jímž byla přítomna školní mládež s celým sborem učitelským. Vyučování nastalo dne následujícího o 8 1/2 hodiny ráno a o 1 hod. odpolední.

Sbor učitelský.

Ve škol. roce 1915-16 vyučovali na zdejší škole: frant. Škváček, řídící učitel, frant. Trochárka, uč. II. tř., který byl ze služby vojenské propuštěn a Štěpánka Chroustová, výpomocná učitelka.

VI. třídě vyučoval frant. Škváček ve II. tř. Štěp. Chroustová pravidelně po celý rok. Ve III. a IV. třídě vyučoval frant. Trochárka a to od 1. září 1915 do 30. dubna 1916 střídavě (jeden den III. a druhý den IV. tř.) a od 1. května do konce školního roku - po odchodu úleváků - obě tyto třídy byly sloučeny v jednu.

Náboženství katolického vyučoval p. farář kumětický P. Josef Hulda, ženským ručním pracím Květosl. Kloboušková a nepovinné němčině frant. Škváček.

Štěpánka Chroustová.

Chroustová Štěpánka narodila se 22. prosince 1892 v Savidubicích, kde také navštěvovala školu obecnou, měšťanskou a III. - IV. třídu reálnou. Maturovala 15. července 1912.

V červenci r. 1913 obdržela vysvědčení dospělosti na c. k. učitelském ústavě v Hradci Králové. Vyučovala od 9. března do 15. července 1914 na staroměstské dívčí škole v Soudubčicích, od 1. září do 31. října 1914 v Trilbovicích, od 1. listopadu 1914 do 31. března 1915 v Bělé u Lidelouče, od 1. dubna do 31. května v Meravanech, od 1. června do 30. června 1915 v Dašicích a od 1. září 1915 do 30. června 1916 na škole v dějíně.

Chroustová Štěpánka.

V měsíci květnu 1916 podrobila se zkoušce učitelské způsobilosti na c. k. učitelském ústavě v Poličce a na to ustanovena byla od 1. července 1916 katedru učitelkou při dělné škole v Trilbovicích.

Do soupisu dějín školy bylo kapsáno v obce Lichu - - - 99

„	Stěblové	- -	55
„	Hrádku	- -	56
„	Lohránova	-	26
„	Hradiště na hř. 21		
<hr/>			
Uhrnem 237 dětí. (116+121)			

Statistika dětí.

V těchto navštěvovalo školu v dějíně v obce Lichu - - - 94

„	Stěblové	- - -	31
„	Hrádku	- - -	52
„	Lohránova	- -	25
„	Hradiště na hř. -	19	
<hr/>			
Uhrnem - - 221 dětí.			

Dva řáci navštěvovali gymnasium a 14 školu měšťanskou. Do I. tř. bylo kapsáno 39, do II. tř. 53, do III. tř. 62 a do IV. tř. 67 dětí. Všechny byly mateřského jazyka českého a náboženství katolického. Učery v docházce školní požívaly v období podzimním 20 a v období jarním 39 řáci. Ženským ručním pracím vyučovány 83 dívky ve všech odděleních - v 1. od. 11, ve 2. od. 34 a ve 3. od. 38 řákyň. Prvé a druhé oddělení vyučovány po třech hodinách a třetí oddělení po čtyřech hodinách týdně. Nepovinné němčině učilo se 14 dětí v jednom oddělení.

Zdravotní stav.

Zdravotní stav dětí byl uspokojivý; nemocí epidemických nebylo. Zemřely dvě žákyňe a to: Anna Kavelková ze Štiádkov, žákyňe III. třídy, dne 3. dubna 1916, na souchoť a Anna Černošinská ze Šteblové, žákyňe I. třídy na rchachitis dne 1. července 1916; obě byly řídícím učitelem a spolužáký doprovázeny ku hrobu. Spěte sladce děti braché - nevinné!

Kovněž zdravotní stav staru učitelského uspokojil. Delšího onemocnění vůbec nebylo.

Inspekce.

Dne 25. m. října r. 1915 vykonána prohlídka dějů školy cis. kr. okresním školním inspektorem panem prof. Františkem Šolodou.

Kroužka náboženská.

Kroužka a náboženství konána dne 8. m. května 1916 ve chrámu Páně kumětickém u přítomnosti důstojného pana vikáře P. Ferdinanda Hajíčka, faráře v Holicích.

Jmenování.

Jeho Veličenstvo císař jmenoval v měsíci listopadu 1915 referenta pro administrativní a hospodářské záležitosti u c. k. zemské školní rady na Moravě dvořního radu p. Františka Navrátila a referenta pro administrativní a hospodářské záležitosti u c. k. zemské školní rady v Čechách dvořního radu p. Heřmana šl. Lampe - ho vicepresidenty c. k. zemské školní rady pro král. Čechy. - Posud byl toliko jediný vicepresident (jehož místo se uprádnilo úmrtím vicepres. p. H. Golla 30. srpna 1914) jmenován střídavě k národnosti české a německé.

Jeho s. a k. Apoštolské Veličenstvo ráčilo Nejvyšším rozhodnutím ze dne 21. února 1916 nejmilostivěji jmenovati Phil. Dia Emanuela Vebra, profesora při státním gymnasiu s českou řečí vyučovací v Braxe na Malé Straně, zemským školním inspektorem, jemuž k té náš školní okres jest přidělen.

Vě školním roce 1915-16 dostalo se škole zdejší těchto darů:

St. občanská kasařna v Sardubicích 20 Kč, p. Anna Hubešková z Sardubic školních sešitů v ceně 4 Kč 50 h, důstojný p. farář kunětický - P. Josef Hulda 25 katechismů, 52 malí biblické dějepisy a 1 evangelium, vše v úhonné ceně 42 Kč 70 h, místní školní rada v Lichu 50 Kč na školní zahradu, 20 Kč na školní knihovnu, 30 Kč na učební pomůcky, pak koupila školní potřeby pro všechny žáky a platila bytné, výpomocné učitelce v ceně 60 Kč. Budeť jí za blahovůli kuto upřímný děk!

Dary škole.

Jmeniny jeho Veličenstva císaře a krále Františka Josefa I. oslaveny byly vyložením výnamu jejich křídlními učiteli ve svých křídách a slavnými slůbami božími ve farním kostele v Kuněticích.

Školní slavnosti.

Aby mládeži naší i občanstvu přeškolených obcí byla poskytnuta příležitost správně pochopiti a oceniti váženost nynější válečné doby a tím také i povzbuditi a upevniti city oddanosti a věrnosti k našemu Nejmilostivějšímu císaři a králi i celému rodu panovníckému, uspořádala správa školy za účasti staru učitelského na paměť 67 letého panování našeho mocnáře domácí školní slavnost a to dne 2. prosince r. 1915.

Školní budova byla ozdobena prapory v barvách říšských a národních. Ve III. křídě upravena slavnostní síň, kde na příčelní stěně zářil obraz milovaného kmetřána u prostřed výzdoby květinové a stuh v barvách rakouských a národních. Kde shromáždily se děti školní s celým sborem učitelským, členové místní školní rady a četné občanstvo, aby složily hold svůj vanešerému jubilantu.

Lo rapění dětmi slavnostního sboru promluvil řídící učitel o velikém výnamu tohoto císařského jubilea. Připomenul, že statečnost našich vojsk silí důvěru našeho Nejvyššího vojenského velitele, jakož i naději všech jeho věrných poddaných národů, že nebudou marny oběti na krvi a statcích, že plamen a křocen bude pych našich nepřátel,

Panovnícké jubileum.

že udatní vojín s palnou vitěrství brzy vrátí se do svých domovů a
raměni zbraně na zádko, kladivo a knihu k dobročné práci pokojné
a blahodárné. Tu konci své řeči vyvolal přítomné, aby provolali
„Slávu“ našemu císaři a králi františkovi Josefovi I, což bylo přítom-
nými s nadšením vykonáno a napěna 1. sloka Rakouské národní
hymny. Na to přednášeli řáci příležitostně básně a sdělila tato škol-
ní slavnost naší národní hymnou. Tde domov můj byla skončena.

Oslava panovníckého jubilea
učitelstvem celého šk. okresu.

Učitelstvo školního okresu pardubického nastoupené v Budčích par-
dubické, přeloučské a holické, v krajinských odbozech učitelů škol mě-
šťanských, učitelek a industri učitelek, uspořádalo dne 1. prosince
1915 v novoměstské měšťanské škole v Pardubicích slavnostní schůzi
na oslavu jubilea nastoupení na trůn J. V. císaře a krále Františka
Josefa I., která vyzněla jako vášnivý, mohutný projev loyality.

Na přítomnosti c. k. okres. hejtmána p. Jarosl. Nápravníka, c. k.
okres. škol. inspektora p. prof. Frant. Svobody a zástupců místní
školní rady pardubické, zahájil v krásně vyadorně síni četně nav-
štivenou schůzi předseda pardubické „Budče“ říd. učitel p. Bedřich
Špox, který ve vstřední řeči poukával na význam slavnosti, načel p.
Jan Kloušek správce pomocné školy přednášel „Vývoji českého decen-
ního školství za vlády J. V.“

V obšírné, důkladné a zajímavé řeči vylíčil p. řečník poměry, v ja-
kých bylo školství naše v době, kdy J. V. nastoupil na trůn a jaký byl
rozvoj jeho do dnešního dne. Poukával na markantní rozdíly na
pokrok vzdělání lidového, jaký stal se přisolením nových školských
zákonů, objasnil vliv učitelstva, jemuž dostalo se postupem doby lepší-
ho postavení a vzdělání, na zdárný vývoj českých škol, ukáral,
jak vyvíjela se literatura pedagogická a kam dospěli jsme v orga-
nizaci českého školství, které sloužilo k zvelebení českého národa,
ku vzdělání jazyka, ducha a přisobila dále k jeho obraně.

Na to předseda schůze v dostlouh obrátil mysl přítomných ku vnesenému panovníkovi, jemuž po návrhu předneseném p. ředitelem Arnöstem Kabeláčem, poslán učitelstvem holdovací telegram.

Předseda učiněn pak veřejný projev oddanosti a lásky k J. V. císaři a králi a zapěním 1. sloky Rak. národní hymny ukončena oslava tohoto panovníčského jubilea.

Lübisem c. k. okres škol. rady ze dne 11. října 1915 č. 4581 bylo sdě-
leno, že dle vynešení c. k. kems. škol. rady zmocňuje se místní škol.
rada, kde toho potřebu, aby v dohodě se správou školy, povolila osvobození jednotlivých školních dětí od návštěvy školy, aby mohly spolupůčinkovati při zemědělských pracích po dobu válečnou.

Důležitá nařízení.

K tomu budivě podotčeno, že o delší osvobození se nikdo ani u místní školní rady ani u správy školy nepůchlásil. Kratší dovolení poskytl řídící učitelé i správce školy vždy, kdykoliv o ni někdo požádal.

Dle nařízení c. k. kems. škol. rady ze dne 20. května 1916 č. 2001 zpívá se v hostelích v neděli a o svátcích po školní mši první sloha Rak. národní hymny na utužení citů rakousko-vlásteckých v mládeži.

C. k. okresní hejtmanskvi v Sardulicích dopisem ze dne 8. listopadu 1915 č. 42397 sděluje Nejvyšší dik na nejoddanější loyální projev u příležitosti Nejvyšších narozenin Jeho Veličenstva projevový sborem učitelským a školní mládeží v Tschu, dne 18. srpna 1915.

Nejvyšší dik.

Učitelstve! Ke znamenitému výsledku vlástecké válečné slůvky kovi přispělo učitelstvo nejúčinněji. Jemu budivě dik na to, že mládež našich škol slůváním pověřená správně pochopila účel a význam přikázaného úkolu a že splnila jej s horlivostí a oddaností, jež dospělému pokolení až na konec života rústane v paměti.

Uznání učitelstvu.

Uznání učitelstva.

Rakouský a uherský učitel osvědčil se důstojným a rovnocenným druhem a povoláním pouštního učitele, jemuž slovo často uváděné v prvé řadě připisuje věrnost a Met a Jedann. Lachým učitelům náleží vroucí dík nás všech!

Vděk obyvatelstva, jež v nich kdykoliv nalezne ochotné organizátory podniků veřejnému blahobytu zasvěcených; vděk armády, jež činností učitelstva značně zvětšila svou zásobu válečného materiálu; vděk invalidů, kteří druhdy nerapomenou mužů, jež položili základy kámen k jejich zapačování; vděk vlasti na pak, skvěle osvědčenou výhrou školní mládeže ku pravému, pohotovému vlastenecku.

Shlááme se před obrovským výkonem našeho učitelstva a ujišťujeme je, že vděčnost nás všech sdělámu nespomíjející pomník ve slávu této války.

Georgi, generál pěchoty v. r.,
c. k. ministr romské obrany.

Arbatov, polní krasojmistr v. r.,
c. a k. ministr vojenství.

Zavedení letního času.

Na základě cis. nařízení ze dne 10. října 1914 č. 274 ř. z., zavádí se po dobu od 1. května do 30. září 1916 zvláštní počítání času (letní čas).

Dle toho začíná 1. květen 1916 již 30. dubna o 11. hodině večer dle dosavadního počítání, den 30. září pak končí o 1. hod. po půlnoci dle počítání času v tomto nařízení stanoveného.

Dle tohoto nového způsobu budou se řídit jednání v úřadech, lhůty, čas na dráhách a poštách; bezensko se ve vlastním zájmu na tuto okolnost upozorní, aby předěšlo se kameškání a u toho vycházejícím shodám. Všechny veřejné hodiny buděj v noci u 30. dubna na 1. květen proti dosud obvyklému místnímu nebo nádražnímu času posunuty o 1 hodinu do předu a v tom stavu zachovány do konce září. Proti jakýmkoliv pokusům, aby účinek tohoto opatření byl znemožněn přeložením hodin dohodných nebo podobně, bude co nejdužárněji kastročeno. (Věstník úřední ze dne 5. května 1916.)

Válečná doba vyžádala si rozličné služby školy. Tak na podzim r. 1915 sbíraly děti listy ostružinové ku přípravě čaje pro vojny. Za vedení učitelů vykonaly děti službu dím od domu pro červený kříž (tyden čer. kříže od 1. do 7. května 1916), která vynesla 121 Kč 20 h a všechny příškolené obce staly se členy přispívajícími po 3 Kč ročně. Zemské komisi pro ochranu dětí a péči o mládež bylo odvedeno 97 Kč 30 h a okresní komisi v Pardubicích 5 Kč. Dále děti sbíraly pro domnělou kovy, hadry a kancůk.

Škola vojínům.

Mušské osoby učitelské vedle toho působilý ještě v jiných oborech válečné péče. Tak řídící učitel - frant. Šiháček - jako člen a jednatel žňové komise prováděl v obci Lichu soupisy zásob obilí a bramborů, dvakrát provedl soupis osivu na pozemcích zdejšího katastru, obstarával výplatu podpor maničkám atd. mobilisovaných spoluobčanů (mírto c. k. berního úřadu) a napsal přes 70 žádostí za dovolenou pro navrhované vojny. Tě učitel - frant. Trochárka - působil v chlebové komisi, prováděl vojenský výcvik mládeže od 14- do 17. let a spisoval zásoby obilí v příškolené obci Štěblové. Namála tedy škola zdejší na tomto poli vše, co bylo v její moci.

Na třetí rakouskou válečnou půjčku upsalí členové sboru učitelského 300 Kč (frant. Šiháček 100 Kč, Al. Polák 100 Kč a Štěp. Štichová též 100 Kč), školní děti 200 Kč (I. tř. 55, II. tř. 25, III. tř. 70 a IV. tř. 50 Kč) a občane ze školního obvodu 13.100 Kč (Lich 4400, Hládek-Pohranov 3800, Hradiště na Pisku 900 a Štěblová 4000 Kč.) Uhmern upřáno na III. válečnou půjčku 13.600 Kč a po přičiněním učitelstva.

III. válečná půjčka.

Dne 19. června 1916 dostalo se královshému komornímu městu Pardubicím příležitosti, aby mohlo uvítati ve svém středu jeho Ex. lencei pana c. k. místodržitele hraběte Maxe Laudenhova, který se dostavil, aby shlédl rozkvět města a (mohl posouditi jeho snahu a)

Návštěva J. Ex. pana c. k. místo. držitele v Pardubicích.

Návštěva J. Excel. pana c. k. místopředsedy v Pardubicích. mohl posouditi jeho snahy a práci ve prospěchu veřejném. Město samotné i obyvatelstvo celého hejtmanství použilo přívětivosti náměstka jeho veličenstva v království českém, aby hlavně projevilo také nejupřímnější a nejlojalnější hold posvátné osobě našeho nejmilostivějšího císaře a krále.

Lidmi uvítání událo se o 9 hodině ranní na nádraží, kam odebrali se místní hodnostáři vojenští, keměpanství a samosprávni. Na to pan místopředseda se svým průvodem odebral se do města, které bohatě vydobeno bylo prapory v kemských a říšských barvách a v jehož ulicích stálo veliké množství obecnstva.

Řady přiblížil se průvod ke zelené bíaně, zazněly s cimbuří hlukné fanfáry, které byly znamením pro obecnstvo, naplňující celé náměstí, aby se roztouplilo v široký spalin. Věškeré prvotory náměstí naplněny byly obecnstvem, kamž dostavila se také školní mládež v počtu as 4 tisíce, mezi nimiž bylo na 500 dřívčků, které cestu, kudy se měl průvod ubírat, posypaly květin.

Také hlavní vchod do radniční budovy vydoben byl festony v barvách říšských a kemských, jakož i krásnou, bohatou květinovou dekorací. Pan místopředseda pozdraven byl opětně p. starostou města, načež oslovila jeho Excelenci pana místopředsedu řákyně měšťanské školy, která ve svém proslovu ubezpečila jeho Excelenci, že školní mládež předstupuje s pocitý nevýslovné radosti nad návštěvou, aby na věškeru pardubickou mládež školní i dítek škol okolních složila nejhlubší poklonu a es nejvčeleji jej uvítala jako zástupce jeho veličenstva. Dále jiná řákyně podala panu místopředsedě krásnou květin.

Jeho Excelence pan místopředseda zřejmč dojat projev řáček, meta-žil se svojí pochvalou nad krásným přednesem a děma děvčátkům i školní mládeži srdečně poděchoval, načež byl pozván, aby se odebral do hlavní zasedací síně radniční - slavnostně vydobené.

Na její průčelní stěně skvělo se popisi jeho Veličenstva císaře pána v bohaté zeleni a krásné ozdobe květinové. Rovněž ostatní stěnyasedací síně byly bohatě dekorovány stuhami v barvách říšských a panských.

Navštívil J. Excel. panac. k. místo držitele v Pardubicích.

Těde shromáždili se ke uvítání reprezentanti města i všech tří okresů, deční starostové, zástupci průmyslu, bank, patronátních úřadů, škol, Červeného kříže atd. Lo projevu okresů a školních obcí dostavilo se doasedací síně učitelstvo z celého školního okresu pardubického spolu s c. k. okres. škol. inspektorem p. prof. Frant. Svobodou, které zastupovalo školy olečné, měšťanské, pohračovací, průmyslové, pomocné atd. Lo rozhovoru mezi p. místodržitelem a p. inspektorem podřadil jeho Excelenci jménem shromážděného učitelstva předseda Budče pardubické p. řídící učitel Bedřich Šproer z Vysoké Td, uvítal jeho Excelenci jako náměstka jeho Veličenstva, našeho milovaného a nejdobrotivějšího císaře a krále, milostivého budovatele školy národní, jemuž patří každý dech našeho života, pravil:

„Ráče býtí ujštěn, že vždy jsme se snažili vychovati mládež v duchu loyálnímu a pěstovati v ní oddanost k Nejvyššímu domu panskému a společné slasti. Tím více, však tak činíme a činiti budeme v nynější historicky významné době. Vě Vaší Excelenci vítáme také vysokého a milostivého podporovatele snah osvětových a vzdácného pěstovatele školy a učitelstva, který hluboce se vepsal ve vděčném srdce učitelská.“ Na tento projev odpověděl p. místodržitel takto:

„Velečtění pane řídící učitelí! ctěné shromáždění! Těší mne, že při dnešní své návštěvě zde mám příležitost viděti řez učitelstvo okresu a děkuji Vám co nejsrdčejši na vaše uvítání. Vlastenecká slova, jež jste zde právě jménem svých druhů v povolání pronesl, naplňují mne upřímnou radostí a přesvědčují mne v tom, že si jest učitelstvo okresu vědomo svého, v nynějších válečných dobách dvojnásob důležitého úkolu, vychovávatí mládež v pravém

Návštěva J. Excell. pana a. c. k.
místodržitele v Pardubicích.

vlasteneckém duchu a oní jak lásku k svému národu tak i především lásku k císaři a vlasti, rakouské fedrovati a uperňovati, jakoz i že se učitelstvo snaží, aby tomuto úkolu též v každém směru dostálo.

Žádám také důtklivě, aby učitelstvo i budoucně zásadami těmito se řídilo a mládež, sobě vlasti svěřenou, podle zásad těch, seč síly jeho stačí, vychovávalo. Též nese vaše úsilí bohaté ovoce ku blahu naší milované vlasti!

Úplna také uznávám zásluh, jež si učitelstvo získalo na poli válečném a vláště také, že se dalo úplně k dispozici při akcích ve prospěch válečných příjmk. Vláda a země uznávají obtíže a význam úkolů, jejich řešení učitelstvu připadá, a snaží se, aby oprávněné hmotné požadavky učitelstva uskutečnění došly, aby tak mu bylo umožněno snést stávající drahotní poměry. Učitelstvo se také v blízké (době) době doví o výsledku jednání, v zájmu zlepšení jeho poměří vedeného, s nímž bude, jak doufám, spokojeno. Trošív, abyste byli ujistěni, že se vás co nejvíceji zastanu. Vaše zájmy rád budu podporovati.

Projev pana místodržitele provázen byl hlučným svoláváním „výborně“. Rovněž i k projevu loyálnímu mluvěcího učitelstva připojili se všichni přítomní nadšeně v hlučné svolání. Klavý jeho felicizovan císaři a králi frant. Josefovi I.

Na to pan místodržitel přistoupl k. c. k. okres škol. insp. panu prof. frant. Švolodovi, od něhož si dal podati obšírný výhled o školních poměrech ve škol. okresu pardulickém, načež přistoupl do středu shromážděného zde učitelstva a většinu z nich vyjmenoval slovním. Louče se, opakoval Jeho Excellence dík a požádal opět učitelstvo, aby v těch intencích, které byl jeho mluvěcí naznačil, pokračovalo a tím také svému ideálnímu úkolu radostně činilo.

Do té následovala prohlídka obnoveného děkanského chrámu, v. Bartoloměje, ludový okres. hejtmanskví, regulované chrudimky a c. k. borákové nemocnice. Tečeč vrátil se pan místodržitel do Prahy.

Docházka školní ve školním roce 1915-16 byla pilná.

Vškerých vyučovacích příležitostí bylo 53 733.

Z těchto nezameškaných 46 257 t. j. 86 09%.

Zameškaných omluvených 7 476 t. j. 13 91%.

Zameškaných neomluvených příležitostí nebylo; rovněž pro nedbalou docházku nebyl nikdo udán. Docházka školní, která byla na naší škole po dlouhou řadu let velmi pilná, klesla válečnými poměry na pilnou, zhoršivši se oproti roku minulému o 4 91%.

Docházka školní.

Školní rok 1915-16 skončil dne 30. června 1916 slavnými službami božími ve farním kostele kumštětickém, v přítomnosti celého sboru učitelského a školní mládeže. Tedy i v tomto druhém, válečném roce podařilo se vysokým úřadům školním docílit toho, aby školou povinné děti po celý rok byly vyučovány a tím dohnaly co nejvíce ujmy na svém vzdělání.

Konec školního roku.

Tě obrovská dnešní válka přichlúsila mnohé a mnohé, co do té doby bylo v popředí našeho životního úsilí, a odvrátila pozornost na pole a dory i zcela nové, přece křistane pozoruhodným zjevem, že nezamíhl rájem pro záležitosti dříve dost často opomíjené, přehlížené a nedocíňované. Spovděkem může se konstatovati, že smysl pro školské vzdělání naší mládeže patří mezi ty předměty, které tuto mám na mysli.

Škola v době války.

Jest opravdu pozoruhodno, že slovo škola má nyní v ústech našeho lidu jiný přízvuk, než v letech nedávno uplynulých. Byla to všeobecná krize, přijatá bezprostředně z válečných poměrů, která rasáhla i naši školu, ale podivuhodným způsobem nikoliv išde na její snad zkázu, nýbrž na očividný její prospěch. Když z přirozených příčin, v důsledku stálého odvolávání učitelstva ze školy na pole válečné povinnosti, omexena byla jak docházka školní,

Škola v době války.

také rozsah učiva, rozporovávalo se poněkud mezi našimi lidmi, jakou cenu má proň řádná škola. V tom, co se stácelo, klíčilo pře-
svědčení o její hodnotě. Lehko dříve doceně se méně vážilo, to vážit se
nyní počalo s většíším vědomím. Lid poznává kvalitu školního
vzdělání naší mládeže v okamžiku, kdy toho vzdělání dostává se
mládeži nuceně méně než dříve.

Kdo pohybuje se tak trochu českým krajem, setká se s lidmi,
kteří navádějí řeč právě na tu školu, na kterou se dříve dívali jen
jako na nutné zlo. To je jistě zjev potěšitelný. Neméně potěšitelný
zjev je ten, že v válečného pole domů přicházející vojáci přinášejí
s sebou širší a hlubší názory o světě, a že zejména na otázku vzdě-
lání dívají se jiným zrakem než jindy.

Naši vojáci prošli světem za přísnými válečnými podmínkami,
mnoho uviděli, mnoho prožili. Především však poznali, že širším
světě nejlepe se uplatní člověk, který má hodně v hlavě a kdo dovede
vědomosti své uplatnit. Nejedna stee, přicházející domů na dovr-
šenou, zamíří si hned v prvních chvílích do školy, aby se zeptal se po
prosběch svých dětí a při tom poukázal na to, co ve světě slyšel a
kterak tu teprve rozpoznal závažnost dobrého školního vzdělání.
Nejedna takový voják ukazuje na sebe, na své intelektuální nedo-
statky, a katořívá po tom, aby v brachu mohl je doplňovat, ale i svým
dětem opatřit vzdělání, na němž by budovatí mohly lepší svůj
budoucí život.

Tyto zjevy jsou dosti všeobecné, aby se mohlo z nich odvoditi, že
zakládají se v oněch poněkud přehrátených přehrátených, které dnes zachva-
cují svět a připravují mu nové útvary vnější i vnitřní. Svět se po-
někud přehráteně a poznávání toho, čím škola je našemu národu,
znamena v tomto přehrátení jasný rys, vyztupující z oněch stínů,
do kterých škola nepřítomí plého osudu hrozné chvíle byla stáhována.
Bylo by ovšem chybou naší strany, kdybychom zjev ten považovali jen

typně si uvědomovali a plně ho nevyužívali. Dívali se nyní většinou část pro školu mezi našim lidem než kdy jindy, nutno jest, abychom účasti této vycházeli jolih, vřív, kolih pasluhuje.

Nežte mysliti, aby učitelstvo vuvcovalo se lidu, silnýmí hesly o hodnotě školského vzdělání mládeže, ale lre pracovatí, aby rájem lidu o školu neutnuchal, nýbrž byl živem a sílem, by v něho vykrvetly nové poměry mezi lidem a školou, které by vedly ke jejímú rozvoji.

Lid náš na všech stranách počíná si ceniti práci učitelstva mimo školu, vidí, že je v tom pravé dobrodiní osudu, že v dobách tak sverchovaně várných má ve svém učitelstvu dobrého rádce, vidce a pracovní sílu pro záležitosti kromobvyčejných nynějších poměrů. T toto přesvědčení padá nyní na dobrou půdu a rozmnohuje kladné hodnoty na úctě naší školy.

K krátkého toho poznání učiníme si pevný důsledek: Bděme, aby zamícené světlo svítlo dále a neuhasínalo naší neprohlédavosti! K tomu je třeba účelné práce i vytrvalosti, o kterýchžli dvou stránkách lre pravem říci, že vítězí vždy a všude. Vítěžíme i my v tomto znamení a rjasníme si mnohé v našem společenském životě i na cestách nám svěřené školy.

L. k. okresní školní rada v Sardubicích, přihlížejíc k žádosti místní školní rady v Duchu (za souhlasu staru učitel.), usnesla se ve slavném rasedání dne 8. srpna 1916 jednomyšlně na tom, nečiniti námitek, aby příští školní rok na zdejší škole počínal se dne 16. září a končil dne 15. července. Jednotlivá čtvrtletí končiti budou takto: 30. listopadu, 15. února, 30. dubna a 15. července.

V Duchu, dne 15. září 1916.

Jan Šikáček
říd. učitel.

Přeložení hlavních
zpráv.

Viděl 18. X. 1916
prof. G. Svoboda,
č. k. okr. šk. inspektor.

Školní rok 1916-17.

Kačáček škol. roků.

Školní škol. rok 1916-17 začal dne 16. měs. září 1916 slavnými slavnostmi božími ve farním kostele v Kunětických. Do návratu z chrámu Sane odbyval učitelský sbor počáteční poradou, na níž usneseno kapočítí s vyučováním ráno o 8 $\frac{1}{2}$ a odpoledne o 1 hodině.

Sbor učitelský.

Následkem dalšího trvání války světové nevyučovalo se i v tomto roce pravidelně. Definitivní učitelé Alois Polák a Josef Hosteněchý povoláni k službě vojenské a k jejich zastupování jmenována c. k. okresní školní radou Miloslava Jirášková, vdova po učiteli ve válce padlém. Na čtyřtřídní adejřv škole vyučovali tudíž pouze tři učitelé: Sňáček frant., řídící učitel v I. třídě, Miloslava Jirášková, výpomocná učitelka ve II. třídě a Trochárka Frant., učitel I. tř. ve III. a IV. třídě střídavě. Od 1. května do konce škol. roku (v době úlev) sloučeny II. tř. se IV. a vyučov. celodenně.

Náboženství katolickému vyučoval P. Josef Kulda, farář kunětický a to ve čtyřech třídách po 2 hodinách týdně, řensok. rušním pracím ve 3 odděleních Křetovl. Kloboušková a nepovinné němčině frant. Sňáček v 1 oddělení po 3 hodinách týdně.

Jirášková Miloslava, roz. Nováková narodila se 12. července 1886 v Nové Lěchvi (okres Pelhřimov), navštěvovala měšťanskou školu v Pelhřimově a c. k. ústav ku vzdělání učitelek v Praze, kde 7/7 1906 složila zkoušku dospělosti učitelské. Dekretem c. k. okresní školní rady v Sardulicích ustanovena od 1. ledna 1907 zastupující učitelkou II. třídy při obecní čtyřtřídní škole v Cholticích, kde působilá do 31. srpna 1908. Dekretem téže okr. šk. rady ustanovena zast. učitelkou II. třídy v Nových Holicích. Od 1. září 1909 působilá jako zast. učitelka II. třídy při obecní škole v Lere-micích až do 31. srpna 1910, kdy ustanovena c. k. zem. šk. radou definitivní učitelkou I. třídy při téže škole. Mirta tohoto vzda-la se počátkem listopadu 1913, kdy se provdala za učitele I. třídy v Lěvicích - Rudolfa Jiráška.

V r. 1915, kdy muž její byl mobilisován, vyučovala 4 1/2 měsíce jako výpomocná učitelka na trojtřídní obecní škole v Bořejově okres Pelhřimov. Lo nešťastné smrti svého muže na italské frontě přijala mirta výpomocné učitelky při obecní čtyřtřídní škole zdejší, kde působilá od 15. září 1916 do 26. července 1917.

V škol. roce 1916-17 napsáno bylo do soupisu ze Lěchu -- 95,
 „ Stěblové -- 36,
 „ Hrádku -- 63,
 „ Pohranova -- 26,
 „ Hradiště na P. -- 23

 Uhanem -- 243 dětí.

V těchto navštěvovalo zdejší školu z obce Lěchu -- 91,
 „ Stěblové -- 34,
 „ Hrádku -- 59,
 „ Pohranova -- 25,
 „ Hradiště na P. -- 20

 Uhanem 229 dětí (118+111).

Jirášková Miloslava.

Statistika dětí.

Statistika dětí.

Dva řáci navštěvovali gymnasium a 12 školu měšťanskou (616).
Do I. třídy bylo zapísáno 30, do II. 60, do III. 58 a do IV. 31 dítě. Všechny
byly mateřského jazyka českého a náboženství katolického. V
období podzimním počítalo úlevy v docházce školní 30 a v období
letním 39 dětí. V řens. ručních pracích zapísáno bylo v I. oddělení
14, ve 2. od. 27 a ve III. od. 38 žáků. Nepovinně němčině učilo se
12 dětí v jednom oddělení.

Zdravotní stav.

Zdravotní stav školní mládeže uspokojil. Epidemických ne-
moci nebylo a nemocil nikdo. Rovněž uspokojil zdravotní stav
sboru učitelského. Mužské síly - ač mnoho na nich pořádávala do-
ba válečná v čase školním i mimoškolním - vůbec ne onemocněly
a nemoc sil ženských netrvala dlouho - nejvýše 14 dní.

Inspekce.

Dne 18. m. října 1916 navštívil k nám c. k. okresní školní ins-
pektor pan františek Svoboda, aby vykonal inspekci naší školy.

Zkouška náboženská.

Zkouška v náboženství katolického konala se dne 18. dubna 1917
po mši sv. v hostele kumětickém u přítomnosti vededikt. pana vi-
káře P. Ferdinanda Hajčka, faráře holického.

Dary škole.

Škole zdejší dostalo se ve škol. roce 1916-17 následujících darů:
Slavná Občanská záložna v Pardubicích poskytla 200 Kč na potře-
by chudých dětí. Místní školní rada v Lechu povolila opět
50 Kč na školní zahradu, 20 Kč na školní knihovnu, 20 Kč na učeb-
pomůcky, 200 Kč na obrázky J. V. a zakoupila všechny školní po-
střely (kromě čítanek) pro všechny děti. Dále zaplatila nájem
výpom. učitelce v obnosu 70 Kč. Obec suchovská poskytla všem
členům sboru učitelského levnější dříví palivové a pro školní
zahradu potřebné stlání na průkopy říví.

Člán c. k. ministerstva náležitostí duchovních a vyučování, přihlížeje k tomu, že obtíže, smírně přemyslu papírnického následkem války vyní jistě zápariti, vyvolaly jedniak nedostatek papíru, jedniak nadměru velké stoupenutí cen papíru, nařídil vynesení m ze dne 31. července 1916, čis. 11704, aly šetřením papírem co nejprůsňěji bylo zachováváno.

Na všech školách a ústavech budíž školních sešitů co nejvíce využíváno. Na školách národních budíž tabulek bídicových v míře nejproszáhlejší používáno. Úlohy budíž ve příčině jejich rozměru, nikoliv však ve příčině počtu jejich, na míru naprosto nutnou omezeny a kreslicích listů budíž používáno po obou stranách.

L. k. zemská školní rada vynesení m ze dne 28. srpna 1916 čis. 46209, nařídila toto: V poslední době četní osoby, které již před mnoha lety překročily věk školou povinný, avšak dosud nemalyly propouštěcího vysvědčení z obecní školy, přihlásily se u správy škol nejprůsňější kategorie ke konání zkoušek jako privatisté, aly nalyly takového vysvědčení. Při tom se také stalo, že takové osoby, poněvadž z nějakého důvodu potřebovaly propouštěcího vysvědčení nejméně ze čtyřtřídni školy obecné, řádaly, aby zkoušeny byly z učiva 4. školního roku nebo z učiva 4. třídy šestitřídni nebo vícetřídni školy obecné a že také jejich práni bylo vyhověno. Přes to, že ohledně připuštění dospělých k takové zkoušce jako privatistů na veřejné, důvěry hodné škole obecné, nebo na takové škole soukromé, opatřené právem veřejnosti nebo všeobecně ničeho namítati, žežto každému státnímu občanu musí býti poskytnuta příležitost, aly na byl v případě potřeby vysvědčení, bez něhož nebyl by měl býti vyzaxán ze sednamu dětí školou povinných, budíž správy škol upozorněny, že při takových zkouškách spříměřenou právnosti

Důležitá nařízení.

Šetření papírem.

Zkouška dospělých k ná-
byti propouštěcího vysvědčení.

Zkouška dospělých knaby-
či vysvědčení propouští.

jest postupovati a že zvláště zkouška nemá se vztahovati pou-
ze na nejpotřebnější vědomosti, předepsané v § 21. zákona řís. o
školách obecných a náboženství, čtení, psaní a počítání, nebo na
učebnou látku učitého školního roku, nýbrž ve smyslu § 203 od. 2.
řádu školního a vyučovacího na celý učební cíl obecné školy, na
něž se zkouška koná. Dále se navrhuje, aby takové zkoušky konaly
se jen s výslovným svolením okresní školní rady a jen v sídle okres.
úřadu školního, a to za přítomnosti okres. škol. inspektora nebo
jeho případného zástupce. Místo propouštěcí doložky při dětech ob-
vyklé, buď při úspěšném výsledku takové zkoušky připojena do-
ložka: „Touto zkouškou ... (jméno) ... prokázal(a), že má vědomosti
potřebné podle § 21. řís. zákona o školách obecných ku propuštění
ze školní povinnosti.“

Tríbení jazyka českého.

C. k. zemská školní rada výnosem ze dne 1. ledna 1916 č. 78217,
naučila toto: Výnosem ze dne 8. července 1916 čis. 55056, byly stary
učitelské upozorněny na výnosy jeho Excellence pana ministra
kultu a vyučování ze dne 29. května 1916 čis. 35.898, jimiž dány poky-
ny, jak si má věsti učitelstvo všech škol, na kterýchž jest něm-
čina buď řečí vyučovací, nebo předmětem učebním, aby potírán
byl slovyk, užívati v jazyce tom obyčejných slov cizích. Obdobné
snahy po tříbení a očištění jazyka jeví se současně také v jiných
jazykích národních a potřeba ta se hlásí v poslední době zvlášt důt-
klivě také v jazyka českého. Očekáváme od učitelstva, že bude kona-
ti v tom směru, co na něm jest, ochotně a vytrvale, jsou si vědomo
své povinnosti jak ke povolání svému, tak i ku jazyku českému.

Tělosný výcvik škol. mládeže.

Jeho c. a k. Apoštolské Veličenstvo ráčil nejmilostivěji vydati tento
nejvyšší vládnoucí list ze dne 1. května 1917:

„Milý dce volodný pane Hussarku!
Ve volné přírodě boží videl jsem večera 2400 děvčat, jinochů a chlapců,
děti Měho milého říšského a řídelního města Vídně při hrách, mládeže,

při vojenských a tělesněvých cvičeních, slyšel jsem z mladých lidí z namnitě školených zpív. I uspokojením jsem porozouval, jak se nyní také školou uaná nutnost, aby tělesnému vývoji mládeže věnována byla álá pozornost. Děkuji vám i všem, kdož porozuměním podparují toto vysoce důležitě odvětví péče o mládež, děkuji polářtě ovědcům svým učitelům, kteří - ačkoliv jejich učitelská činnost je podstatně stížena za nyníjších poměrů - vodi svěceně jim žáky do přírody, pečují o jejich zesílení tělesné, vzbuzují lásku k přírodě, sláštřují, smysly dorůstající mládeže.

Očekávám, že se bude na této cestě pokračovati horlivě a účelně. Každý, kdož spolupůsobí, získává si nejkrásnější zásluhy, neboť úspěch je nejdrahocennější statek státu, milou mládež, náš!

Upisy na páton válečnou půjčku dostoupily v království Českém výše téměř 1.195 milionů korun, tedy o 112 milionů více než při čtvrté půjčce. Tento opicavdu skvělý výsledek děkovati jest v první řadě cílevědomé a neúnavné činnosti ziskavatelohé, již se podařilo široké kruhy občanstva, které částečně dosud mimo akci stály, proválečnou půjčku získati. Zmínovitě učitelstvo vynamenal se obětavou a krásnými výsledky korunovanou činností v form směřu a náleží jemu a všem občanům, které ve vlasteneckém poznání povinnosti oposti státu v těžké době válečné v tak hojně míře vyhovělo výjavě na ně vnesené, plně uznání! (Úřední věstník ze dne 5. května 1917.)

Ably ve školní mládeži probouzena a utvrzována byla láska a přichylnost k domu panovníckému, širší a úšší plati, využíthoval slove učitelství každé příležitosti při vyučování a polářtě při školních slavnostech. Tak stalo se v den jmonin a úmrtí jejich Veličenstev, v den nastoupení vlády nového panovníka, ve dnech, kdy naše hrdinná armáda dobyla polářtních úterství a p.

Tělesný výsvek škol mládeže.

Plně uznání učitelstvu.

Školní slavnosti.

Ve jmenovaných dnech zúčastnila se školní mládež se sborem učitelským slavných slůvek božích, školní budova ozdobena prapory a h. dětem proneseny případné řeči.

Umrli Jeho Veličenstva
císaře a krále Františka Josefa I.

Jeho Veličenstvo náš nejmilostivější císař a král
František Josef I.

zemel v Sárnu dne 21. listopadu 1916 o 9. hodině večerní ve Svém zámku v Schönbrunně ve stáří 86 let a 3 měsíců. Jím odešel ve života panovník, jehož myšlení a péče výhradně byly zasvěceny jen blahu jeho národů.

Jeho heslo vyvallo všechny síly ke společnému působení pro velikost říše. Vědě a jejím naukám dal svobodný rozvoj. Národnostem shodně s duchem doby umožnilo pokrok ve školách obecných, měšťanských a středních a sjednotilo učitelstvu postavení přiměřené významu jeho. Nově byly vytvořeny školy měšťanské, obchodní a průmyslové jakož i nejrozmantější druhy školství pokračovacího, zvláště školy vysoké a staly se ústředím vědy.

Nejvěrnější ochránci školy a učitelstva neřije již! V hlubokém zármutku sklání svou hlavu Genius vlasti; ale hvězda Habsburkův přivazuje jasně a nadějně mraky a bouřemi. Vzdávající v nezměnném tolu svém pohorný hold jeho památce, voláme:

„Věčná buď mu paměť!“

Ke usnesení sboru zastán byl správců školy pl. c. k. okres. hejtmanský v Landtubicích loyální smuteční projev, aby slunočen byl u stusínů Nejvyššího přímu. Dne 28. listopadu a 2. prosince 1916 slouženy byly smuteční slůvky boží ve farním kostele v Kuněticích, jichž se sbor učitelský se školní mládeží zúčastnil.

Nastoupení vlády J. V.
císaře a krále Karla I.

V mracích evropské bouře, burácijící hukotem děl a púškem zbraní proniká nívoový paprsek radostné naděje.

Na osvětlý bránu habsburský vstupuje mladistvá, nadějná postava nového našeho vládce: J. V. císaře a krále Karla I. a všichni národové této říše vítají jarého nástupce velikého císaře.

Křikav si v čele svých vojínů neomezují obliby a lásky, jásavě vítán miliony věrných poddaných, ujímá se žezla, aby zahájil novou epochu dějin říše rakouské. Po slohu své nejjasnější choti J. V. císařovny a královny Kity nastupuje J. V. císař a král Karel I. vládu. Sklánějíce se hluboce před Jeho Majeestátem a, vydávajíc Mu svůj nejuctivější hold, v dokonalém souhlase s celým národem, projevíme Mu ze srdce vroucí přání, aby všemohoucí dopřál J. Velic. šťastné, dlouhotrvající, všechny Jeho národy oblažující vlády!

Jeho Excellence p. c. k. místodržitel potvrzil inpresením c. k. zemské školní rady ze dne 28. října 1916, čís. I-2617, č. p. s. k. 70.001, vlllu a jmenování členů c. k. okresní školní rady v Sardubicích pro nové funkční období. Tj. jest c. k. okres. škol. rada nyní takto sestavena:

Nasloupení vlády J. V.
císaře a krále Karla I

Nové složení c. k. okr. šk. rady

Jaroslav Nápravník, c. k. okresní hejtman - předseda.

Dr. František Malba, c. k. okresní komisař - náměstek.

Prof. František Svoboda, c. k. okresní školní inspektor.

Frant. Votíšek, děkan v Sardubicích, zástupce církve katolické.

Lad. Havelka, farář v Dvakačovicích, zástupce církve evang. h. v.

Karel Morávek, statkář ve Vysoké 4/L, zástupce okresu pardubí.

Josef Homárek, statkář ve Linněanech a okr. starosta - zást. okr. přelouč.

Josef Fuxil, statkář v Albrechticích a okr. starosta - zást. okr. holičského.

Josef Pochor, starosta v Sardubicích - zástupce města Pardubí.

Emanuel Hlavatý, prof. c. k. reálky v Sardubicích - zást. města Pardub.

Josef Neuhöfer, ředitel měst. školy dívčí v Sečloučích - zástupce učitelstva.

Jan Novotný, ředitel obecné školy chlap. v Sardubicích - zást. učitelstva.

Poradníky zvoleni: Gust. Ad. Molnár, farář v Linněanech k hájení zájmů

církve evang. augsb. vyz. a J. W. Dr. Berthold Theim, advokát v Pard. za vyz. israel.

Jmenování.

Jeho c. a k. Apoštolské Veličenstvo ráčilo Nejvyšším rozhodnutím ze dne 24. března 1917 nejmilostivěji jmenovati c. k. okresního školního inspektora a profesora p. Františka Svobodu ředitelem státního gymnasia v Rychnově nad Kněžnou.

Tan správce c. k. ministerstva kultu a vyučování jmenoval c. k. okres. škol. inspektora v Jilemnici, p. Františka Baxanta, správcem této funkce, c. k. okresním školním inspektorem pro školní okres pardubický, kterýžto úřad týž dnem 11. srpna tohoto roku nastoupil.

Na úpravou platů učitelů.

Nešťastné finanční poměry učitelstva škol obecních a měšťanských zlepsiány byly v rákladě vynes. c. k. zemské školní rady pro králov. české ze dne 21. listopadu 1916 č. II A 3050/2 ai 1916, č. z. ř. n. 79061 Ann, že povoleno bylo vypláceti kadřičených 10% z platů povolených c. k. zem. školní radou dne 26. ledna 1914, jako mimořádný, do pense nepočítatelný příspěvek pro rok 1917. Dle toho připadlo měsíčně: Řídícímu učiteli frant. Šikáčkovi 666 Kč, učiteli I. tř. Al. Poláčkovi 533 Kč, učitelii II. tř. frant. Procházkovi 5 Kč, uč. II. tř. Jos. Hosteleckému 5 Kč, výpom. učitelce Milosl. Jiráškové 21 Kč a ind. učitelce Štěposl. Hlohouskové 5 Kč.

Nepatrný tento příspěvek učitelstvo naprosto neuspokojil a ono domáhalo se svými organisacemi o další zlepšení svých hmotných poměrů. Snahy tyto došly částečného splnění vynesením c. k. zem. škol. rady ze dne 5. května 1917 č. II. A 122/12 ai 1917 č. z. ř. n. 30.883 ai 1917, kdy poukázána všemu učitelstvu dechovní výpomoc pro rok 1917, při čemž hleděno ke poměrům rodinným - ženatý, vděčný, svobodný, počet dětí a p. Dle výše uvedeného návržení připadlo na celý rok říd. učiteli frant. Šikáčkovi 210 Kč, uč. I. tř. Al. Poláčkovi 250 Kč, uč. II. tř. frant. Procházkovi 180 Kč a ind. uč. Štěposl. Hlohouskové 140 Kč.

Příspěvky tyto byly však dočasné - odvolatelné a učitelstvo domáhalo se něčeho stálého, pevného a tu z popudů J. Excel. p. místodržitele Maxe hrab. Laudenhova konala se v ministeriu vyučování

ve Vidni anketa o úpravě plativ učitelstva škol národních, v král. Českém. za úpravou platů učitelských.
 K jednání ankety dostavili se: *ž. Excel.* ministr vyučování *JUDr. Max*
svob. p. Hussarek a *Heinleinn*, který předsedal, dále *ž. Excel.* místodě-
 řitel král. Českého *Max hrabě Loudenhove*, vicepresident českého a ně-
 meckého odboru zemské škol. rady, zástupci zemské správní komise,
 ministeria vyučování, financí a vnitra, zástupci kruhů parlamentních
 a učitelských obou národností.

Ministr vyučování shrnuje poté výsledek ankety v toto resumé:
 Bylo zjištěno, že osnova zákona zpracovaná permanentní škol-
 skou komisí není přírodná k sankci. Proto nelze ji v celku pro-
 vésti. Zemská správní komise dává však rávazně ujištění, že
 od 1. července 1917 provede návrh škčního šéfa *Khosa ze Sterneku*,
 aby vedle nyníjší drahotní výpomoci v obnosu 5,700,000 Kč, zaveden byl
 aktivní přídavek dle čl. II osnovy, který vyžaduje ročního nákladu
 6,000,000 Kč, tedy pro II. pololetí r. 1917 3,000,000 Kč, dále že bude devítina
 ročního přídavku učitána do pense.

Zemská správní komise velmi při svém rozhodování o věci v
 blahovolnou úvahu eventualitu navrhenu zástupci učitelstva:
 pro první pololetí r. 1917 drahotní výpomoc v obnosu 2,850,000 Kč, pro
 druhé pololetí polovinu drahotní výpomoci (1,425,000 Kč) a aktivní
 přídavek dle §. 38. osnovy v obnosu 4,5 milionu Kč. Kromě toho bla-
 hovolně uváží žádosti:

1. aby aktivní přídavek dle §. 62 byl počítán do pense;
2. aby vyhověno bylo požadavkům učitelů ženských ručních prací;
3. aby byl vzat počet na učitele náboženství, ustanovené za renumeraci,
 o čemž se opatří rovněž data.

Nelze bez veliké námahy, aby se došlo k tomuto výsledku. Dik
 náleží všem příčastným a zvláště *ž. Excel.* panu místoděřiteli
hr. Loudenhovovi, jenž ve všech stadiích této otázky za učitelstvo se
 přimlouval a ve prospěch učitelstva zahrožoval.

Na úpravou platů učitelů.

C. k. zemská školní rada vynes dne 19. července 1917 č. p. v. n. 46.365
 vydala následující prováděcí předpis k zavedení aktivních přídatků:
 V dohodě se zemskou správní komisí království Českého povoluje-
 me, aby od 1. července 1917 do konce kalendářního roku 1917 poskytnuto
 bylo další hmotné přilepšení učitelstvu škol obecných a měštanských.
 Učitelstvu přivádají se mimořádné aktivní přídatky dle § 38 osno-
 vy, při čemž ošerm oněm učitelům, kteří již aktivních přídatků
 požívají, dostane se jako mimořádné aktivní přídatky toliko onen
 rozdíl, který vychází u srovnání zákonných aktivních přídatků
 toho kterého učitele s mimořádným aktivním přídatkem. Mimořádné
 aktivní přídatky přivádají se také dle § 107 osnovy definitivním uč-
 telkám ženských ručních prací.

Na to však snížá se oněm učitelským silám, které požívají bu-
 dou mimořádných aktivních přídatků, válečné drahotní výpomoci
 ve II. pololetí 1917 na polovinu. Nesnižá se tedy silám výpomoc-
 nicným, katimním učitelům se zkouškou dospělosti a učitel-
 kám ručních prací za odměnu ustanovených.

Pokud by smad některá učitelská síla měla po stáříce polovinu
 drahotní výpomoci ve II. pololetí úhanem méně než v pololetí prvém,
 zůstane jí ona další částka válečné drahotní výpomoci, o kterou by
 v II. pololetí u porovnání s úhaným přilepšením za své pololetí byla
 zkrácena. Zvláštní mimořádné přídatky, přiváané od 1. ledna 1916
 (drahotní přídatky = 1. xv. poslední 1/9 původních mimořádn. přídatků)
 vezmou se pro dobu od 1. července 1917 do 31. prosince 1917 za základ pro
 zvýšení přídatků k kooperativním pořítkům, pokud jde o osoby, jež
 po 1. lednu 1914 do výslužby ostoupily, neb o jich porůstalé. Při tom zvýší
 se přídatky k kooperativním pořítkům od 1. července 1917 o příslušnou
 kvotu z řešení 1/9 i v oněch případech, kde ten který učitel požíval
 pouze původního mimořádného přídatku a poskytnutí řešení 1/9
 v aktivní službě vůbec se nedožil.

Okázka počítání aktivních přídatků do výsledného zůstatku se pozdějším uvahám, tím spíše, poněvadž při tom bude nutno vzít v úvahu i k úpravě pensijních příspěvků. Definitivním učitelkám rovněž prací udílí se kromě řečených již mimořádných aktivních přídatků na místo dosavadních mimořádných přídatků a dalších zvláštních mimoř. přídatků, dvojnásobně mimořádné přídatky, zvýšené se učitelem k výši základního slušného, a zvýšení jeho, jak vyměřeny jsou v osnově.

Kromě toho zvyšuje se jim pro toto období (od 1. července a 31. prosince 1917) cestné z 12-20 h na 20-30 h dle poměrů místních. Učitelům se-
dlejších předmětů, jakož i učitelům literárním, pokud vyučují jazyku anglickému nebo francouzskému, udílí se roční přídatků 20% k odměně za každou týdenní hodinu, kterýchto přídatků se při 10- resp. 20 leté službě se učitelem k té které hodině zvyšuje o dalších 10%.

Rovněž pak udílí se zvláštním učitelům náboženství, za odměnně ustanoveným, přídatků 10% k odměně za každou hodinu, kterýchto přídatků se zvýší při 10- resp. 20 leté službě se učitelem k té které hodině vždy o dalších 10%. V obou těchto případech slušná počítati pouze se zvýšením pololetním, poněvadž jde tu toliko o přídatků na 1/2 roku. K odměně za vyučování náboženství světským učitelům udílí se za každou hodinu, ve které bylo skutečně vyučováno, přídatků, který se rovná rozdíl mezi $\frac{40\%}{44\%}$ a 10% 80h. Rovněž takový přídatků udílí se duchovním správcům za vyuč. náboženství v nižších třídách. Za vyuč. nábož. v vyšších třídách udílí se duchovním správcům přídatků k remuneraci, a to částkou 60h za každou hodinu týdenní, ve které bylo skutečně vyučováno.

Výsledek vídeňské ankety není sice zcela uspokojivým, ale důležitým jest, že od 1. července 1917 jest odstraněna konečně stará, špatná a přívá hůvda, že 92% učitelstva království českého neměla porad. řádného aktivního přídatku. Co se na těchto, povzrchných poměrů dnešních docílilo, o to má příslušná ústřední práce organizační a učitelští delegáti.

za úpravou platů učitelských.

Docházka školní.

Vě školním roce 1916-17 byla docházka školy méně pilnou.

Všech vyučovacích půldnů bylo	-----	47.668.
K těchto nezaměstnaných	-----	37.638 = 78.96%.
Zaměstnaných omluvených	-----	10.030 = 21.04%.

Zaměstnaných neomluvených půldnů vůbec nebylo. Oproti roku předcházejícímu nastalo zhoršení o 7.13%. Docházka školní stále klesá! Kvalita pilné docházky před válkou, klesla v předešlých dvou letech na pilnou a nyní dokonce na méně pilnou. Horší a horší docházku zavinují válečné poměry, které odvádějí děti ze škol k různým domácím pracím a mnohde i k nahálce a x ni vyplývající kváděři a p. Smutné poměry nastaly pro školu a ty přinesou obdovenu zhoubné ovoce. Mládež vymyká se školní kárm, hrubne a pustne, nemluví ani o chatrných vědomostech, které si takové děti ze školy nyní odnášejí. Kéz nastanou již bezv normální poměry!

Konec školního roku.

Školní rok 1916-17 ukončil se dne 14. července 1917 slavnými slůbami božími za účasti sboru učitelského a školních dětí. Dík školním úvadům, že se jim podařilo využítovati celou dobu vyučovací až do konce. Mnohé a mnohé přeháčky stavěly se v cestu docházce školní a době vyučovací, vyučováno dosti nepravidelně, ale přece téměř po celý rok.

Škola vojinná.

Historie posledních let Evropy není sice ještě dopřána, ale dnes, po všech letech války, jest rájmaro poohlédnouti se trochu zpět a zamnamenati, co vše škola podnikala a povšimnouti si některých, stáratelskou činnost provázejících okolností. Účelem sbírky bylo podpořiti válečnou péči neb svépomocí zmírniti jisté nedostatky surovin a hospodářských předmětů.

Je přitelem k tomu konala škola naše i v tomto roce předešlém pravidelné i mimořádné sbírky peněžitě. Učitelé v tomto směru

pořád udržovali sbíratelskou činnost v permanenci a docílili krásných výstřihů školních sbírek. Další sbírky týkaly se průmyslového materiálu a viktualii. Sbírali jsme kovové nářadí, plnu, kaučuk a papír. Dále ovoce, zeleninu, zavařeniny a zeleninové konzervy.

Také jsme se přičinili, aby sbírány byly bezinky, trnky, šípkový žaludy i divoké kaštany. V rájmu ústředny pro hovní dbalí jsme, aby opatřena byla travná semena a jízdné, sušené listy. Hojně a pilně bylo sbíráno i sušeno ostružinové a jahodové listy a kopřivy. Věškeré sbírky konali jsme nezištně a neptali jsme se nikdy po žádné odměně. Pracovali jsme pro čirý platenecský úěl, v rájmu brpících našich bojovníků — a nikoli, snad jako bezplatní komisionáři různých ústředí pro sušení jejich psky.

Velmi účinně působilo učitelstvo celého království Českého ve prospěch páté a šesté rakouské válečné půjčky. V Traxe otevřena „Ústřední učitelská sběrna“ odkudž vycházely různé pokyny a kamž oxnamovány docílení výsledky. V naší školní obci upřáno působením učitelstva H. na pátou a H. na šestou půjčku. Při pskavací činnosti působil frant. Šikáček v obci Trchu a dvadřiti, na Trchu a frant. Procháčka v Hladku - Sotvánové a Stěblové. Vedle toho byl frant. Procháčka činným ve chlebové komisi a frant. Šikáček v obecním úřadě, vyřivovádm (předseda) a ve řinové komisi (jednatel.) Jako jednatel řinové komise prováděl saupis osevu v katastr. obci Trchu na jaře, r. 1917 a, v měsíci červnu jmenován byl o. b. okres. hejtmánstvím v Bardubicích, vyšetřujícím komisařem pro znov. nařizený osav v obcích Trchu, Rábech, Němčovicích a Dřítči, který trval od 20. června do 17. července 1917. Bylo tedy práce školní a mimoškolní učitelstvu vřehovatě naměřeno.

„Inter arma tacet, musá praví staré latinské přísloví. Bohužel, že i nyníjsí doba válečná nečiní výjimek. Věecko ustupuje do pozadí před rachotem děl, praskotem šrapnelů a srážením stěl.

Škola vojínám.

Školství v době války.

Školství v době války.

Škola stojí v poradi a odnáší, k nenahraditelné škodě mládeže, všechny následky zhoubné, dlouhotrvající války. Týčovalo se nepravidelně! Třídny redukovaný odchodem k vojenské službě uznaných učitelů, mnohé školy proměněny v nemocnice a lazarety a vyučováno v najatých místnostech v soukromých domech, děti odváděny ze škol k různým pracím hospodářským a konečně nedostatek uhlí byl příčinou, že byly školy uzavřeny týdnny a ne i měsíce a to v době, kdy se ve škole nejlépe pracuje a nejvíce se vykoná.

U nás na škole čtyřtřídní vyučovaly pouze tři učitelské síly. V I a II třídě začalo se vyučovati pravidelně a III. tř. se II vyučováno střídavě, a to od září do konce dubna. Po Novém roce nastala krutá zima, děti hlavně přespólní, nemajíce dostatek teplého oděvu a obuvi, chodily do školy málo, zásoby uhlí se rychleji vyčerpávaly a tu správa školy po úradě smrtelní školní radou přikročila k přerušení vyučování po dobu největších mrazů a vánic a to od 9. do 14. února. Od 15. února do 4. dubna vyučovalo se v I a II třídě polodenně, aby se vystačilo topivem. Od 1. května (po odchodu úleváhu) sloučeny byly třídy III. se II. v jednu a vyučováno celodenně. Od 20. června, kdy ř. uč. Janek Šiháček působil jako vyšetřující komisař při soupisu osou v obcích Lechov, Nalech, Němčicích a Dřítci, sloučily se I. tř. se II. a pak vyučovaly jen dvě síly učitelské až do konce školního roku.

Při takovéto chatrné docházce školní a nepravidelném vyučování těžko mluviti o uspokojivém prospěchu. Veliké přehážky postavily se v cestu řádnému vyučování a výchově školní v nynější době válečné. Nedostatek učitelů, nedostatek a drahota oděvu, obuvi, potravin, topiva, školních potřeb a k tomu ještě v mnohých případech i nedostatek porozumění řádné výchovy školní, tot jsou balvany, přes které zbylé učitelstvo klopýtá, nemohouc dostat se k cíli. Vždyť v I. tř. stleli učilo se i bez útanek - staré byly zaházeny a nové nebyly vydány. To tu práce a námahy učitelské bylo vyčerpáno!

Na všech těchto mimořádných, krajně nepřívětivých poměrech věšly na školách obecních v platnost nové učební osnovy, které věru nemohly přijíti do doby nejnevhodnější, aby hodnota jejich mohla býti řádně oceněna a využita.

Dne 31. m. července 1917 uplynula tři léta světové války, jež dosud není skončena a jejíž konec přese všechny oběti na životech a statech v ní přinesených, přese všechno mírové usilování není dosud dohledný. Ze dvou pramének ušlechtilé krve při sarajevském atentátu, vrostl ohromný proud krve povlité miliony lidských životů a dosud nic nebylo sto, aby zastaveno bylo toto krve prolévání. Ani největší bitvy všech věků, vylojované v této válce, ani boj proti ženám, starcům a dětem hladem, ani snahy nejednatelnějších politiků, ani podmanění několika menších států, nepůsobile dosud k ukončení války.

Třileté jubileum války.

Ruský kráľ se ve světové válce vnitřní revolucí a řecký kráľ byl dohodovými mocnostmi kráľem zbaven. Nedostatek, hlad a hlad zachvátil nesčetné statisíce lidí; nenávisť národů proti národům plane dosud zkaubným počínáním. Všechno volání, že v zájmu lidstva, světa a kultury je nutno domáhati se míru dorozuměním, vyznívá na plans. A přece koutka po míru je všeobecná. Třiletí světové války postupuje ve zvýšené válečné činnosti. Válka ponorkami, čelící proti Anglii, vedena je s neumdlévající vytrvalostí. Na bojístičích zápasí mezi sebou vojško všech dílů světa. V poslední době vedou se kruté zápasy na všech bojístičích a to na Balkáně, v Rumunsku, Rusku, Belgii, Francii a Itálii. Kde jině obrané chtějí ke sjednání míru učiti stoupenec myšlenky skončení kráse této války dorozuměním. Na které cestě dospěje se dříve k požádně řádanému míru?

Žasobování a výživa lidu

Dnes není sporu o tom, že problémy výživy lidu dostoupily velice kritického stadia. Žasobování potravinami vázne téměř na všech stranách. Poruchy v dodávkách ploví toho i onoho druhu jsou stále citelnější, produkce zemědělská i průmyslová denně ochabuje, neboť i jí jest kápariti s velmi značnými potížemi. Ihon po živobytí prostředcích předstihuje všechny ostatní příhody denního života a vtrívá našim řenám nejednu vrásku do čela a bělí jejich vlas. Přemnohá klesá únavou a starostmi a vstává s obavou, co přivstí den jí přinese, co uvaří, aby děti nasýtila.

Jak čaroto vrací se reklamána s prázdnyma rukama, nevědouc, kam jinam kochy obrátit, neboť ^{čas} pítí se svým letem v před bez oddechu, bez ohledu, je-li kdo nasycen čili nic, bylo-li to včera, bude-li to pítí, nebo nikdy. Obecnost má sice hojnost odběrných listů s vyměřenými dávkami, avšak kloví na ně nedostává. Tolik však je jisto, že obyvatelstvo naší země snáší tyto nesmírné khoušky s bezpříkladnou tepčivostí, což kajisté svědčí nejlepě o jeho korvare a vyspělosti.

Maximální ceny, kterými se mělo zabráňovati lichvě, se na-prosto v ničem nedodržují. Jest požních. V době, kdy mělo by býti všude potravin - poměrně proti jiným dobám - s dostatek a kdy starost o ublí měla býti nejmenší, dražota válečná postupuje ivřasně. Maximální cena 1q pšenice je 42K a prodává se pod rukou za 200-300K; raně brambory 1q 46K a platí se 100-150K; jedno vajíčko 18K a prodává se za 70K, 1kg másla 16K platí se až 30K. Mušlej oblek, který stál před válkou 60K, stojí nyní 600-800K a p. Tož malá ukáčka, že v povšech-ných životních potížích nastala doba kritická. Věřejnost dobře ví, jaký úporný boj státní úřadové, kisk i jednotlivci vedou s válečnou lichvou a boj ten vyhrívá na prázdno, neboť vede

se veřejně s pokoutným, fajným, jako mor rozlehlým nepřitelem. Při takové aprovisaci pochodí dobře jen záměrní, kteří za mnoho peněz od producentů dostanou všecko a bohatí agrárníci, kteří výměnou za aprovisaci opatří si bravě, veškeré životní potřeby. Jen vestra chudých a gáristé jsou z aprovisace vyloučeni. Litíme všichni předobře, že přišera hladu a zimny krouží nad námi jako nelitostný dravec. Naše křálovství české, ne nadarmo, nazýváno je komorou - spíží a uhelným sklepem celé říše. Fortačili bychom sami sobě úplně, kdyby vývoz do ciziny, dnes znovu tak žalostně potvrzený, byl odstraněn. Nákaz vývozu, uvolnění horníků a vozidel, mohl by být splátkou těžce dnes zkoušejícím lidu, kterému žádají novými dětmi na životech, jmění a práci navrátí. Slichváři pak, hamůdně z všedecné tísně těžícími, dovede již státní správa náležitě zakočiti.

Tráčíme po tvrdé a neschnudné cestě, ale sam - sam a dále probleskuje již paprsek naděje v radostnější a spokojenější život, který dá Bůh nastane, až anděl míru rozproutie svá křídla nad válčícími státy!

V Lovchu, dne 15. září 1917.

Frant. Slichvář
řidič učitel.

Školní rok 1917-18.

začátek školního roku.

Školní rok 1917-18 zahájena „světová válka“ nachází se dosud v plném proudu, přece školní vyučování začalo v pravidelný čas. Školní rok 1917-18 zahájen byl totiž v pondělí-dne 17. září 1917 - mší svatou a vzjíváním Ducha sv.

Služby Boží.

V neděli se s učitelstvem pravidelně služeb Božích neúčastňuje pro velikou vzdálenost farního kostela v Hluněticích, která obnáší jen se Lichou 64 km. Dětky naší školy patří totiž do tří koláček a to se Lichou a Hradiště na Pš. do Hlunětic, se Hradičkou a Pohránkou do Ronic 1/2. a se Štoblově do Řidánic.

Sbor učitelský.

V tomto roce vyučovaly na zdejší čtyřtřídní škole pouze tři síly učitelské. Změn ve sboru učitelském - oproti roku předchozímu - nebylo. V I. třídě vyučoval frant. Šikváček, ve II. tř. Měslava Jirásková a ve III. a IV. třídě (středově) Frant. Šocháňka. Náboženství katolickému vyučoval P. Josef Hulda, farář

v Kuněticích, ženským ručním pracím ve třech odděleních
industri. učitelka Světosl. Hlohaušková a nepovinné němčině
v jednom oddělení (týdně 3 hodiny) Frant. Liháček.

Počet dětí školou povinných ve škol. roce 1917-18.

Statistické přehledy.

Místní škola povinné dívky	Počet všech školou po- vin. dětí ve škol. obci bydlících		% dětí školou povinných v rubr. 2. uvedených ještě v době od návř. místní školy, jež o								Do místní školy ještě zapl.		Poznámka
	chl.	dív.	chodí do střední školy	chodí do měřan. školy	chodí do jiné školy	jsou doma v učeb. výchov.	jsou dle duševního narušení nedužem	jsou dle jiných duševních narušení	chl.	dív.	chl.	dív.	
1.	2.		3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.		10.		
a) na počátku škol. roku..	114.	113.	3.	6.	4.	1.	-	-	-	-	105.	108.	-
b) ve škol. roce přibýlo...	3.	2.	-	-	-	-	-	-	-	-	108.	110.	-
c) ve škol. roce ubylo....	20.	15.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
d) na konci škol. roku..	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	88.	95.	-

Počet dětí do místní školy přijatých:

Dětky	Školou povin. dětky ve škol. obci bydlící		Dětky ve věku školy povin. z jiných obcí		Před 6. škol. rokem přijalo		Po 14. roce přijalo		Celkem		Poznámka..
	chl.	dív.	chl.	dív.	chl.	dív.	chl.	dív.	chl.	dív.	
a) na počátku škol. roku..	100.	106.	-	-	5.	2.	-	-	105.	108.	-
b) ve školním roce přibýlo...	-	-	3.	2.	-	-	-	-	3.	2.	-
c) ve školním roce ubylo...	20.	15.	-	-	-	-	-	-	20.	15.	-
d) na konci škol. roku..	80.	91.	3.	2.	5.	2.	-	-	88.	95.	-

Na náhledě Su 7. pákovna ze dne 16. května 1908, čís. 46 p. p., vyměřila
o. k. zemská školní rada výnosem ze dne 23. října 1917 čís. III-A 2067/13 ai 1917
č. p. s. p. 73.570 náhledu cestovní duchovní správy katolické v Kuněti-
cích na cesty, jež koná za účelem vyučování náboženství na obec. škole
v Lechu vzhledem k jednoduché vzdálenosti k Kunětic do Lechu obnáše-
jící 6,4 km a sarké 30 h na jeden km cesty částkou 326 844 h na jednu cestu
tam i zpět (6,4 x 2 = 12,8, 12,8 x 30 = 384) Určeno o. k. s. p. x. dne 6. XI. 1917 č. 4769.

Upravení cestovní du-
chovní správě v Kuněticích.

Osvobození města Gorice.

K oslavě shvělých válečných činů spojených armád a slavného osvobození města Gorice od nepřátel bylo - dle návržení c. k. zems. škol. rady ze dne 30. října 1917 o. 76666, dne 3. listopadu t. r. prázdno a na školní budově ve dnech 3., 4. a 5. tohoto měsíce vlály prapory v barvách říšských a národních.

Jmeniny J. V. císaře a krále
Karla I.

Dne 5. listopadu 1917 zúčastnila se školní mládež se sborem učitelským slavných služeb Božích ve farním chrámu Sane v Kuněticích na oslavu jmenin J. V. císaře a krále Karla I.

Vyplňování skříňových
archívů.

Od 5. do 16. listopadu t. r. byli učitelé - frant. Leháček a Frant. Procházka - c. k. okresním hejtmanským v Sardubicích pověřeni funkcí komisaře při vyplňování skříňových archívů a to první v obci Lichu, Stěblové a Hrolicích a druhý ve Dřítčci a Němčicích. K vykonání tím obdrželi od c. k. okres. školní rady příslušnou dovolenou. VI. tř. při vyučování vypomáhala indurtr. učitelka a žáci III. a IV. třídy měli prázdno.

Jeho Veličenstvo v nebezpečí života.

Dne 10. listopadu 1917 prodléval jeho Veličenstvo náš císař a král Karel I. na italském bojišti a tu chtěje přejetí automobilem řečiště horské bystřiny, uvárl v řeto a tak při prudce stoupající vodě hrozilo Mu nebezpečností utonutím. On sám i ostatní členové jeho družiny byli unášeni prudkými vlnami, až konečně po tuhém zápasu podařilo se všem štátně z tohoto nebezpečností vyváznouti.

Na oslavu štátního zachránění jeho života vyvěšeny byly na školní budově prapory ve dnech 12. a 13. listopadu a křídni učitelé podali o tom zprávu školní mládeži. Dne 19. listopadu slouženy pak ve farním hostele děkovné služby Bůh, jichž se žáci i učitelé zúčastnili.

Dne 21. m. listopadu 1917 byla školní mládež se svými učiteli přivláčena nádušními službám Božím na jeho Veličenstvo císaře a krále Františka Josefa I.

František Bařant
 c. k. okr. šk. inspektor
 18. XII. 1917.

Nádušní služby Boží.

Dne 18. prosince 1917 navštívil radejší školu c. k. okresní šk. inspektor - p. František Bařant a vykonal inspekci v naší škole ve třech třídách a to v I., II. a III. Třetí přída, na střídavého vyučování, nebyla ve škole. Inspekce v této třídě byla vykonána dne 15. ledna 1918.

Inspekce.

Umocnění zástupci ruské vojenské správy a vlády čtyř - spolkových podepsali dne 15. prosince 1917 v Brestu Litovském smlouvu o příměří, které začalo 17. prosince v poledne a platilo do 14. ledna 1918 s dalším automatickým prodloužením, nebude-li na sedmidenní lhůtu vyprovázeno.

Mír s Ruskem a Ukrajinou.

Do dalšího vyjednávání uzavřen byl v tomto městě konečně mír dne 2. března 1918 Rakousko-Uherska, Německa, Bulharska a Turecka s Ukrajinou, nově utvořenou republikou. Mír s ostatním Ruskem podepsán byl dne 12. března 1918 a předseda ruské delegace prohlásil, že vláda okamžitou úplnou demobilisací ruských branných sil.

Od 14. do 20. března byla v naší školní obci provedena přísná реквизиce obilí a bramborů na asistenci vojáků. U některých hospodářů sebráno i to, co bylo určeno pro výživu členů domácnosti a neponecháno ani dostatečně množství ořiva a sadby na jarní osadu a osázení. Mnozí hospodáři byli pokutováni až 2000 Kč pro odvedení malého množství vyřezaného obilí neb bramb.

Rekvizice obilí a bramb.

Rekvizice zvonů.

Dne 19. března snímány byly ve farním kostele kunětickém zvonky a ponechány tam jen dva - jeden malý a druhý větší. Z obecní zvonky po všech osadách byly sejmuty a odvezeny do dílen k přepracování na válečný materiál. V obci naší se však obecní zvonky na jeden den před tím ztratily a nikdo neví, kam se poděl. Něco podobného stalo se i v jiných obcích.

Radostná událost v
císařské rodině.

Její Veličenstvo císařovna a královna Žita porodila v neděli dne 10. března 1918 v Badenu prince, jenž dostal při křtu jméno Karel Ludvík Maria František Josef. Novorozený princ je pátým dítětem Nejjasnějších rodičů, jejichž sňatek bylo požehnáno ve Schwarzbauě na Hamenném poli u Vídně dne 21. října 1911.

Radostná tato událost oznámena byla dětem a na školní budově vyvěšeny prapory ve dnech 14. a 15. března.

Žkouska z náboženství.

Žkouska náboženská odbývala se dne 30. dubna v kostele kunětickém za přítomnosti velečestojného p. P. Ferdinanda Hajčha, biskupského vikáře a faráře z Holic.

Imeniny a narozeniny
I. V. císařovny a královny.

Na počest jmenin - dne 27. dubna - a narozenin - dne 8. května - jejího Veličenstva císařovny a královny Žity, přítomna byla školní mládež se sborem učitelským slavným službám božím, aby vyprosila mladiství panovníci dary moudrosti, rady a síly, kterých žijí jest zvláště v nynější pohnuté době nanějdříve třeba, aby byla svému choti mandrou rádkyní a poddaným láskyplnou přímluvkyní. Školní budova ozdobena byla prapory.

Mír s Rumunskem.

Mírová smlouva s Rumunskem byla podepsána dne 7. května na paměť Gotroce a tím dokončen přechod ze stavu válečného ve stav mírový na celé východní frontě. Kise naše získala 5600 km².

Dovolán byl výnosem c. k. ministerstva vnitra ze dne 2. dubna 1918 čís. 7562 ke konání služby při c. k. místodržitelství v Seaze, povolán se se zdejšími okresem velevážený c. k. okresní hejtmán p. Jaroslav Nápravník. Louče se s učitelstvem, vyslovuje mu upřímný dík a plné uznání za vrozené konání jeho povinnosti i mimořádných služeb v oboru válečné péče a válečného hospodářství. Týmž výnosem pověřen správou zdejšího c. k. okresního hejtmánství velevážený pán p. Emilián Tolda.

Žměna v osobě c. k. okr. hejtmána.

C. k. zemská školní rada ustanovila p. Františka Trochánku, uč. I. tř. ad personam při škole zdejší výnosem svým ze dne 9. dubna 1918 čís. II-A 1389 č. n. š. r. 19639 na místě systemisovaném pro učitele I. třídy v Dašicích, s ponecháním vlastnosti učitele I. tř. dle § 20. odst. 4. zákona o právních svazcích učitelstva, přivnané vynesením c. k. zemské školní rady ze dne 3. března 1917 čís. I-A 2528. Týž byl dnem 31. května služby zdejší zprovoštěn a ~~poukázán~~, aby dnem 1. června 1918 novou službu v Dašicích nastoupil.

Žměna ve sboru učitelském.

Na jeho místo ustanoven byl vynesením c. k. okresní školní rady ze dne 11. května 1918 čís. 3088 nat. učitelem I. tř. p. Antonín Chleborád nat. učitel I. tř. z Ohražení.

Chleborád Antonín narodil se v Poličce v Čechách dne 2. dubna 1882 a školu obecnou vychodil ve Vysoším nad Jizerou. Studia gymnasiální konal v Mladé Boleslavi, v Chrudimí a v Pýchnově nad Hněžnou, kdež také odbyl maturitu. V červnu r. 1908 složil zkoušku učitelské dospělosti v Hradci Králové. Dekretem c. k. okres. škol. rady v Tardubicích ze dne 8. března 1909 čís. 916 ustanoven byl výpomocným učitelem při obecné škole v Dašicích, kdež působil od 8. března do 31. března r. 1909.

Chleborád Antonín.

Chleborád Antonín.

Na to ustanoven dekretem ze dne 9. dubna č. 1411 výpom. učitelem při dělné chlapecké škole v Sardubicích na Novém městě až do 8. července 1909. Před prvním ustanovením a v době vagonce hospitoval na poslední jmenované škole. Po prázdninách jmenován dekretem ze dne 4. října 1909 č. 3596 výpom. učitelem ve Třicích, kdež působil do konce školního roku, pak dekretem ze dne 29. srpna 1910 č. 2951 výpom. učitelem ve Hdechovičích, kdež sloužil od 1. září do 31. října 1910. Dekretem ze dne 25. října 1910 č. 3873 ustanoven byl katolickým učitelem v Hřivčeni a ze dne 14. srpna 1911 v Chraňovicích, potom dekretem ze dne 23. února 1916 v Sardubicích „na Škváňku“, dekretem ze dne 4. září 1917 „na Starém městě“ a posléze dekretem ze dne 11. května 1918 na zdejší škole. Po vypisání konkursu ustanovila ho c. k. zemská školní rada vynesením ze dne 26. července 1918 čís. II. A. 3596 č. z. š. n. 51201 definitivním učitelem II. třídy zde.

Vyšetřov. osevnic ploch 1918.

V době od 7. do 22. června prováděli učitelé na zdejší škole vyšetřování osevnic ploch. Funkci vyšetřovacího komisaře pověřen byl ze zdejší školy František Škváček a Antonín Chleborád. První měl přiděleny obce Tich a Holice a druhý Doubravici, Hrádek, a Pohránov. Na práci tuto byla jim udělena c. k. okresní školní radou potřebná dovolení.

Hrádek-Pohranov.

zřízení obecné školy.

Dne 8. července 1918 konáno bylo v nařízení c. k. okresní školní rady ze dne 1. července 1918 čís. 4041 měření sčítání za příčinou odškodnění se obcí Hrádku-Pohranova a zřízení samostatné školy obecné v Hrádku. Při měření vzdálenosti mezi školou zdejší a posledním stavením v Malém Hrádku naměřeno 3800 m, vzdálenost tedy ne úplně zákonná pro zřízení samostatné školy, ale cesty urvány špatně a neschůdné v době deštivé a zimní, což má za následek častá onemocnění dětí a nepravidelnou docházku školní.

Komise této zúčastnili se: zástupce c. k. okresního hejtmanského v Sardulicích c. k. místodržitelství sekretář p. D^r. Malba, c. k. okresní školní inspektor p. František Bažant, stavební rada p. Chrudimě p. Beněš, c. k. vrchní okresní lékař p. D^r. Lerňohorský, řídící učitel p. František Šikáček a zástupci obcí pěstovaných a místní školní rady: P. p. Josef Keman a Suchánek Jan ze Suchu, Matys Václav, Popišil Jan a Škala Václav ze Šteblové, Šafařík František z Pohánova, Hrubý František a Douda Josef z Hrádku. Jako již dříve, tak při tomto komisionálním seřízení projevíli všichni přítomní souhlas se zřízením samostatné obecní školy v Hrádku.

Hrádek-Pokřánov,
zřízení obecní školy.

Školní rok 1917-18 ukončen byl dne 15. července 1918, slavnými plněními božími „s Te Deum“ ve farním chrámu Páně v Kuněticích, jichž se zúčastnila školní mládež sechovská a kunětická se sbory učitelskými. Též letos ozývaly se hlasy pro zkrácení školního roku, přece podařilo se vyúčovatí až do konce. Vyúčováno bylo tedy po plně 43 týdnů.

K ukončení školního roku.

C. k. okresní školní rada v Sardulicích výnosem ze dne 15. července 1918 čís. 4312 zprostila zastupující učitelku při zdejší škole, při Milosl. Jiráškovou, dnem 15. července další služby a dovědčuje jí, že při této škole od 16. října 1917 do 15. července 1918 dle povinnosti působilá.

Zproštění školní služby.

V tomto školním roce byla docházka školy pilnou:

Docházka školní.

Všech vyúčovacích půldnů bylo	48.772.
z těch nezameškaných	40.368 = 82.77%.
zameškaných omluvených	8.404 = 17.23%.
zameškaných neomluvených	0.

Oproti roku předcházejícímu zlepšila se docházka školy o 3.81% a vykazovala by ještě větší zlepšení, kdyby nebylo více dětí zvala nemocných. Mnoho dětí přespolních pak chodilo pouze na půl dne, nemajíce chleba „na poledne“.

Zdravotní stav.

Zdravotní stav školních dětí byl méně uspokojivý. Děti byly často nemocny dusivým kašlem, průšvicemi, osýpkami, záškrtkami, horéčkami a p. Více dětí bylo prave nemocno - třeba dva až tři měsíce - a záchyně IV. třídy Nováková Frant. ze Stěblové zemřela. Zdravotní stav sboru učitelského uspokojil; menší onemocnění netrvala dlouho.

C. k. okresní škol. rada.

Ve složení c. k. okresní školní rady nebylo skoro změn. Souze předseda c. k. okres. škol. rady a c. k. okres. hejtmán p. Jarosl. Návratik povolán byl službou k c. k. místodržitelství v Praze a na jeho místo jmenován byl c. k. okres. hejtmánem a předsedou c. k. okresní škol. rady v Pardubicích p. Emilian Tolda.

Místní školní rada.

Tři ve složení místní školní rady nebylo změn. V předšlém roce dva členové místní školní rady - p. Josef Douča a Václav Škala ze Stěblové - byli mobilisováni a konali vojenskou službu. V úřadování byli zastupováni náhradníky. V letošním roce byli vojenské služby zprvoštěni a úřad svůj zase nastoupili.

Narozenniny J. V. císaře a krále Karla.

Dne 17. m. srpna, v den narozennin jeho veličenstva císaře a krále Karla, konány byly ve farním hostele kurčetičském slavné služby boží, jimž přítomny byly školní děti se řidičným učitelem. Školní ludova ozdolená byla prapory v barvách říšských a národních.

Do pátého roku války.

Koncem školního roku vhrcoujeme do pátého roku války. Vřakovouto chvíli obyčejně činí se přehlídka všech velikých bojovních a politických akcí, jež se udály od chvíle, kdy vzplnul onen obrovitý rápas, nad nějž větší a hroznější dějiny lidstva nernají a o němž pravě a úplně představy nabudeme až po jeho ukončení. Dejž Bůh, aby bylo pro nás šťastné!

Než tentokrát učiníme odchylku od obvyklých těchto úvah a všimněme si jiných, rovněž vysoce vážných fakt, jež se za války odehřály. Fakta ta týkají se otázky, o které právě se nyní všude uvažuje a debatuje - t. j. všeobecné drahoty.

Drahota jest nevyhnutelným doprovodem každé války. Na nynější světové války byla však vystupňována přímo do pávratnosti a nesnesitelnosti. Není jediného předmětu spotřeby, který by dnes, na prahu pátého roku války, nevykazoval ohromného zdražení; většina vykazuje však takové zdražení, že v minulosti není pro ně měřítko a že u všech budoucích generací nepřestane lidstvo úžas svou nezměrností. Kolik leti vyžádal si lidí války na bojištích, doríme se brzo po uzavření všeobecného míru. Ale kolik miliard muselo být obětováno molochu válečné drahoty, nedoríme se přesně snad nikdy. Žižtanou nevy počteny

Žachytiti přesný obraz válečné drahoty v celé její úplnosti není ani možná za dnešního stavu, kdy vývoj její daleko ještě není ukončen. Postačí několik charakteristických ukázek.

Nejprovázlivěji doléhá na obyvatelstvo drahota potravin. Drahota tato hlavně jest vypěstěna nedovoleným obchodováním pod rukou ve velkých městech. Tam jde potravina z ruky do ruky a každý ji zdraží. Křetěrový obchod tu provádí své otravné dílo. Na venkově jsou nuceni sice prodávati potraviny za maximální ceny, ale ty se nedodržují. Zdražily se ovšem všechny potraviny, tedy i takové, které se k nám z ciziny dovážejí. Tyto potraviny mají řízení řetěroví obchodníci uschovány a prodávají je za ceny neslychané. Žřejmo to třeba na rýži. Dostane se, ale za jakou cenu! V r. 1913 stál 1 kg nejlepší rýže 0.52 Kč, dnes 62 Kč. Zdražila tedy celkem o 11.823 procent. To se následuje čouka. Stouplo ze 40h na 20h čili o 4900 procent. Ž řízených druhů masa zdražilo nejvíce vepřové maso od 2h do 46h. Sádlo vepřové stouplo z 160h na 58h.

Drakota v době válečné.

Hovězí lůj poskočil z 1.10 Kč na 40 Kč, másko ze 3 Kč na 64 Kč, mléko z 12 h na 2 až 2.50 Kč, vejce ze 3 h na 1.10 Kč. Mlouka podražila skoro stejně jako omastek. Nulka prodávala se za 48 h, nyní za 16-20 Kč; Husa ke pečení, která při ceně 5 Kč patřila k obligátnímu jídlu skoro v každé domácnosti, stojí nyní 80-300 Kč a je vyhrazena jenom zámožnějším lidem. Žejtěk, více podražily kuchyně a kuřata. Brambory, jimiž se živil nejširší vrstvy obyvatelstva, vyšinuly se ze 6 Kč na 120 Kč za 1 q - podražily tudíž o 1614 procent. Káva rusková stoupla o 2090, čaj o 1500, cukr o 2000 a med o 2100 procent. Nápoje vykazují značně menší zdražení než potraviny, ale jejich jakost strašně poklesla.

Ale i jiné potřeby podražily nesmírně. Pytle o 4000%, provazy o 600-1000%, řemeny o 1500%, košátka o 316%, ba i bičičky o - 1000%. A jdeme dále: Oblek, za nějž dříve se platilo 60-70 Kč a to na splátky, stojí nyní hotově 800-1000 Kč. Podražil tedy o 1190%, šepří o 2000 až 2500%! Podobně je u šatů ženských. Špatný límecík stojí dnes 2.40 Kč; košile nejsou téměř k dostání, a když, tedy špatná za 80 Kč - u lepších druhů je stouprnutí ještě větší. Za dámskou košili žádá se nyní 200 Kč, za pástěčku 50-100 Kč, za kartonový šátek 24 Kč, za boty 200-250 Kč.

Za špulku strojových nití musí se nyní zaplatiti 432 Kč, ačkoliv v r. 1913 stála jenom 36 h. Připomeňme-li ještě, že měkký nábytek podražil nejméně o 1000%, lepší nábytek o 2500%, zařízení kuchyňské až o 1500%, porcelánové talíře o 510%, prošívání slammíky dokonce o 2400%, Au máme jasnou představu o obtížích, jaké staví se v cestu nerádným novomanželům, chtějí-li si zařídit domácnost. Zaříditi dnes výbavu jest nejtvrdším oříškem finančním.

Hlavní nedostatky výživy obyvatelstva Velké Prahy daly vznik národnímú pomocnému výboru, nazvanému „České srdce“. Úkolem jeho jest zachrániti českých dětí i lidí dospělých od smrti hladem. V povolání, vydaném koncem října 1917, mimo jiné bylo prohlášeno: Naše brábovská Praha, metropol národa, hyne. V jejích předměstích, ulicích chudiny, v bytech malých živnostníků a učedníků vznikla bída. České dítě usíná a omdlívá ve škole hladem a jeho posvícená a hladová matka prožívá mrazivou noc na nekonečné frontě, aby získala sousto jídla, které jen o chvíli prodlužuje umírání její rodiny. A každý tento život jest nám nezbytně potřebný a nutno zachovati živitele dětem a děti budoucnosti. Nedejte jim zabynouti! —

České srdce, složené z mužů všech stran a zastupců českých spisovatelů a českých žen, vzalo na sebe veliký úkol. Vybuzovati českou veřejnost k zachráněním živých a umírajících. České srdce jmenovalo důvěrníky pomocné práce ve všech českých krajích. Učitelstvo, sokolské jednoty, venkovský darost nabídly Českému srdci své služby. Kam nepůjdou důvěrníci Čes. srdce, přijde jeho tištěná nebo psaná výzva. Voláme ke všem ušlechtilým ľechům, k jejich dobrým srdcím: Přijměte bratřsky posly Českého srdce, otevřete jim, ať katluhou, vyslyšte jejich žádost. Prosi Vás za zpívající a hladovějící bratry a sestry Vaše, za sirotky, za umírající české děti. Pomozte, dejte, prodejte! atd. —

Nikdo nepopíe, že instituce tato má hluboký výchovný význam. Jenže vychovává nás dospělé, otřásá naším svědomím, hýbe naším citem, uvědomňuje naše povinnosti k mládeži.

České srdce.

Je pozoruhodno, jak samočinně chápe se národ náš této akce pozitivně a hned, a tak, aby účinné výsledky se dostavily co nejrychleji a nejvýdatněji.

My čeští učitelé nemůžeme jinak, než podniknout českého srdce, podnik tak všedně národní a tak přiléhavě k věčným zájmům našeho povolání, nejen slovy vítati, nýbrž pomocí svou provázeti a vědomí o něm všude, mezi českým lidem šířiti. Idea sama chová v sobě i přikaz, aby přenesena byla do škol a tu poskytl se jí příležitost, by působiti mohla jako ryzí olivná pomírka, vychoová!

České učitelstvo, samo v hrozném nedostatku fonoucí, pomáhá odháněti bídu a hlad od prahů českých domácností a sice propagací šlechetných zájmů českého srdce v našich školách, spolcích, samosprávných korporacích, peněžních ústavech a v různorodějších jednotlivcích. Dá Bůh, že již brzy rozhlene se nad naší krásnou, plástí duha, míru, kdy hojně odměněna bude práce naše, věnovaná blahu naší mládeže - chlouby vlasti!

V Lichu, dne 15. září 1918.

Jan A. Sikáčková
řídící učitel.

Školní rok 1918-19.

...onečně počínají se *Počátek škol. roku.*
 objevovati červánky blížícího se, tak kouzelně očekávaného
 míru. A při plni rozchevění a touhy po nových, utěše-
 nějších poměrech, přikročili jsme ku zahájení nového
 školního roku 1918-19, což stalo se dne 16. m. září 1918
 slavnými slavnými božími s „Veni sancte“, na účasti slo-
 ku učitelského a školní mládeže.

Počet dětí ve školním roce 1918-19 školou povinných.

Statistický přehled.

Místní školou povinné děti	Počet všech školou povin. dětí ve škol. obci bydlicích:		Ž dětí školou povinných v úb. 2. uvede- ných jest osob. od náv. místních dětí								Do místní školy jest zapsáno:		Poznámka		
	chláp.	dív.	chodí do střed. školy:		chodí do měst. školy:		chodí do jiné školy:		jsou domu vyráb.		jsou u dušev. léčebn. ústavem:			chláp.	dív.
			chl. dět.	ohl. dět.	ohl. dět.	ohl. dět.	ohl. dět.	ohl. dět.	ohl. dět.	ohl. dět.					
1.	2.		3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.		10.				
a) na počátku školn. roku:	110.	111.	2.	10.	4.	1.	2.	-	-	-	-	97.	105.	-	
b) ve škol. roce přibyl:	1.	2.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	98.	107.	-	
c) ve škol. roce ubýlo:	15.	17.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
d) na konci školn. roku:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	83.	90.	-	

Štatistický přehled.

Počet dětí do místní školy přijatých.

Dětky	Školou pov. děti ve šk. obci bydlící		Dětky ve věku školou pov. a jiných obcí		Před 6. rokem přijato		Po 14. roce přijato		Celkem		Poznámka.
	chl.	div.	chl.	div.	chl.	div.	chl.	div.	chl.	div.	
a) na počátku školního roku:	95.	102.	-	1	2.	2.	-	-	97.	105.	-
b) v školn. roce přijato:	-	-	1	2	-	-	-	-	1	2	-
c) v školn. roce ubylo:	15.	17.	-	-	-	-	-	-	15.	17.	-
d) na konci školního roku:	80	85	1.	3.	2.	2	-	-	83.	90.	-

Sbor učitelstvý.

Jako v letech předešlých, tak i v tomto školním roce nezačalo se pravidelně vyučovati ve všech čtyřech třídách. Pro tyto třídy ustanoveny byly pouze tři síly učitelské.

VI. třídě vyučoval frant. Šikáček, ve II. tř. Milosl. Jirášková, ve III. a IV. třídě Antonín Chleborád. Tyto poslední dvě třídy vyučovaly se na počátku společně.

Náboženství katolického vyučoval P. Josef Hulda, farář v Hu. neticích, řens. ručn. pracím za onemocnělou ind. učitelku Hvětov. Kohnouškovou vyučovala ve třech odděleních Marie Novotná a vyučování nepovinné němčině v jednom oddělení obstarával Frant. Šikáček.

Novotná Marie.

Novotná Marie narodila se dne 6. m. ledna 1893 v Ostřezanech. Po odbytí dvouleté obecné školy tamtéž navštěvovala měšťanskou školu dívčí v Sardulicích. Učívši se modiství, vztělávala se v kuchářské a hospodyněské škole v Hořicích. ěkoušku a řenských ručn. prací pro školu obecnou vykonala v červnu r. 1918 před zkoušební komisí p. v. učitelstvem v Hradci Králové. Na to byla z. h. okresní školní radou v Sardulicích dekretem ze dne 8. října 1918 čís. 6313 ustanovena zastupující ind. učitelkou při škole.

v Lechu, Kunětických a Hlubičích za onemocnělou definitivně
industriální učitelku Kvetoslavu Kohouškovou.

Téměř po celé střední Evropě rozšířila se epidemickou
nemoc zvaná „španělská chřipka“. Onemocnění trpěli hned
vrácením, hned vysokou horečkou, bolestmi v hrdle, v zá-
dech, bolení v hlavě, vrácením, nechutí k jídlu a p.
Měla-li nemoc jen tento průběh, nemocný se v pravidla
vzdával. Kůže bylo následoval-li rápal plic-pohrudnice.
V takových případech mnoho osob i v mladém, mužném
věku nemoci se podlehlo. V měsíci říjnu objevila se i
v obci naší a v okolí a rozšířila se tak, že nebylo stavení,
v němž by jedna nebo více osob touto nemocí ne onemocněla.
5-6 osob léčilo v jedné rodině najednou. Za té příčiny na-
řídila c. k. okresní školní rada v Sverdubčicích vynesení
ze dne 15. října 1918 čís. 6493 uzavření školy od 15. do 28. října
1918. Podobně uzavřeny byly školy i jinde, zvláště ve městech.

Uzavření školy.

Telegram z Prahy dne 28. října 1918 ohlásil: Rakousko-
Uhersko kapitulovalo, žádá za přiměří, na všech frontách,
podrobuje se rozsudku presidenta severoamerické republiky
Wilsona a uznává československý a jihoslovenský stát. Dode-
psán: Andrassy, ministr rakvačnických záležitostí.

Prohlášení samostatnosti
národa československého.

Úžasná, věkopamátná a hluboce vzrušující zvěst leti kras-
nými, po staletí ujařmenými rívami československými. Ka-
braniční úřad monarchie habsburské pod tlakem světové
demokracie, hlásající právo a spravedlnost, ohlašuje likvidaci
říše a uvádějí na její troskách nově se tvořící samostatné
státy československý a jihoslovenský! Není ani možno domy-
sliti v pravém okamžiku závatný dosah tohoto poselství.

Prohlášení samostatnosti
národa československého

Není ani možno vyjádřiti slovy tu radost a bezmeznou nadšenou, jež naplňuje české duše i srdce. Slovská slova našeho učitele J. A. Komenského: „Věřím pevně, že správná věc Světla opět k Tobě se vrací“, stávají se skutkem, nejkrásnějším den české historie se přiblížil a celý český národ dospěl dneškem vchodu svého nejvyššího a ničím nekaleného štěstí!

Ne jako poddaní, ne jako národ druhořadý, ale jako bere-sponsní vládcí svého osudu stojíme dnes na poříchnané půdě po předcích zděděné a voláme v kávroatném ráchvatu nevíslavné slasti: řidiar lidí, korvíej se a mohutni dra-hý národe československý! Do všech staletích zmrtku a po-nížení povstáváš nedolán, neblomen, svěží a mocný k nové lepší a bohda kralé a štátné budovenosti. Nuž zpívejte hymny vítězství ústa česká, ozdobe skříně svoje nehynajícími vávčiny slavy, vy tvrdě a věky nezničitelné lebky a plesajte radostně všechna česká srdce!

Naplnění nejčistší radosti podtravujeme osvobození českého lidu, osvobození české školy a svého stavu ve svobodném, neodvislém československém státě. Jako jsme za časů nej-hovších křistali věrní své povinnosti, budeme ji konati i nadále radostně i ochotně, jrouce poslušni svého svědomí i pokynů Národního výboru, jakožto nejvyšší instance ná-rodní v dnešní době. Každý člen našeho stavu na své místo a k pilné, úsilovné práci!

Školní slavnost.

Od 28. října do 8. listopadu prožívala města i venkov radostné dny, plné nadšení a projeví pro nový stát československý. To celou tu dobu ozdobena bylo školní budova národním praporem a hned prvého dne oznamena byla radostná událost za školní mládeží.

Blíže věc vysvětlena byla dětem dne 4. listopadu, kdy na vyzvání kemské školní rady uvěřněné v novinách, dala místní školní rada prázdno a kdy po promluvě odstraněny byly ze školních síní obrázky dvou císařů rakouských.

Školní slavnost.

Na to k vyzvání okresní školní rady v Sardulicích ze dne 5. XI. 1918 čís. 7031 pořádala se dne 8. listopadu - v den litvy bělohorské - školní slavnost na památku přiznání československého státu. Všechny děti uvedeny byly do III. třídy, kde k nim promluvil řídící učitel Frant. Sikáček. Ve své promluvě nastínil dobu před a po bělohorskou až do dnešního dne, aby děti nabyly uvědoměnější představy o tom, jaké potupy, pohany a pronásledování musel národ náš snášeti, nežli, mohl dnes přikročiti ku slavnosti vzkříšení a osamostatnění českého národa a jeho státu.

Do jeho řeči sledované - zvláště staršími žáky - s utajeným dechem, zapěna píseň „Kde domov můj“. Na to přečtena byla dětem báseň opěvující hrdinnost našich legionářů ve Francii a děti byly vyzvány, aby po celý svůj život byly vděčnými k budovatelům československého státu a staly se hodnými jejich velikých obětí. K konci rozpívána píseň „Hej, slované“ a děti vyzvány ku sbírce ve prospěch vdov a sirotků po padlých legionářích. Sbírka ta vynesla v přístích dnech 215 korun.

Obec srchovská postavila si vlastním nákladem nový obecní hřbitov, aby nemuselo se do chřestí sv. Pánu nesnulými do vzdálených Kuričtic. Hřbitov nalézá se na východní straně obce, blízce lesa, na tak zvaném sv. janském kopci.

Nový obecní hřbitov v Srchce.

Nový obecní hřbitov
v Srcku.

V místech těch jest též obecní písník, kde při odváření
písku nalezeno mnoho lidských kostek, které náležely
asi bojovníkům padlým ve srážkách při dobývání kra-
du kunětického.

Svěcení tohoto nového hřbitova konalo se dne 10. měs.
listopadu r. 1918. O třetí hodině odpolední vyjel veliký
původ se školními dětmi v čele od obecního kříže
na hřbitov, kde svěcení vykonal P. Josef Palouš, biskups.
vikariátní sekretář a farář ve Žďánicích. Po svěcení ná-
sledovalo kázání, po němž zazpívána všemi přítomný-
mi národní hymna „Kde domov můj?“

Na věčnou paměť tohoto svěcení bylo obecní valnou
hromadou usneseno předložit tak zvané „Posvěcení“
s neděle po sv. Václavu na druhou neděli listopadovou.

Prohlášení svobodné
československé republiky.

V pravé poledne dne 14. listopadu 1918, když rozhlaholily
se zvony naší stověžaté matičky Prahy, dešlo v první schůzi
Národního shromáždění národa československého ke
slavné prohlášení svobodné republiky československé.

Dr. Štámař na nepopsatelného jásotu jak členů Národní-
ho shromáždění, tak i do posledního místečka naplněných
galerií bývalého kerského sněmu král. českého prohláso-
val povýšeným hlasem, s důrazem, a vědomí veliké chvi-
le historické pronášeje každé slovo:

„Všechna pouta, která nás vázala k dynastii habsbur-
sko-lotrinské jsou přervána! Jest konec smlouvám z
roku 1526 i pragmatické sankci! Dynastie habsburško-
lotrinská ztratila všechna práva na půdu český!
A my svobodně a volně prohlášíme, že náš stát česko-
slovenský jest svobodnou československou republikou!“

Na to jednomyslně, za bouřlivých ovací, zvolen byl prvním prezidentem československé republiky profesor

Dr. Tomáš Masaryk.

To té provedena byla volba členů české vlády. Předsedou zvolen byl za bouřlivého souhlasu celé sněmovny muž, který již tolikrát odmítl křeslo ministerské v bývalé vládě rakouské, dr. Karel Hrambáček. Za členy vlády byli zvoleni dále:

- dr. Beneš - zahraničí,
- Habermann - vyučování,
- dr. Huban - bez resortu,
- Klofáč - zems. obzra,
- Krásch - zeba,
- dr. Kašín - finance,
- Staněk, - veřejné práce,
- dr. Loukup - spravedlnost,
- dr. Svánský - obchod,
- Štříbený - pořty,
- dr. Šrobár - zdravotnictví,
- dr. Štefaník - vojenství,
- Švehla - vnitro
- dr. Winter - soc. péči,
- dr. Věbenský - zásobování,
- dr. Zahradník - železnice.

Tímto dnem, totiž dnem svolání a ustavení se parlamentu a jmenováním zodpovědné vlády bylo dovišeno nádherné dílo vybudování českého státu.

Okresní školní rada v Pardubicích (vynes. ze dne 22. listopadu 1918 č. 7406) ustanovila bývalého zastupujícího učitele v Chlumci u Hradce Králové Engelberta Endra zastupujícím

První vláda republ.
Československé.

Engelbert Ender.

Englbert Ender.

učitelem při zdejší škole od prvního prosince 1918, k nastupování definv. učitele II. třídy Josefa Kosteleckého, který během války upadl do ruského zajetí.

Englbert Ender narodil se dne 16. ledna roku 1895 ve Frýdlandě v Lechách. Záhy ztratil otce, odstěhoval se s matkou do Pardubic, kde navštěvoval obecnou a pak reálnou školu, kterou dokončil v Hradci Králové ve školním roce 1913-14. Na jaře roku 1915 byl povolán ke službě vojenské, ale již po dvou měsících propuštěn byl domů, kde se připravoval soukromě ku zkoušce učitelské dospělosti. Dosáhnuv povolení zemské školní rady, vykonal zkoušku Auto v měsíci květnu r. 1915 na ústavě ku vzdělání učitelů v Hradci Králové. Po té jmenován byl výpomocným učitelem na obecné trojtřídní škole v Chlumu u Hradce Kr.

V měsíci listopadu 1915 byl povolán znovu k náhradnímu praporu pěšího pluku č. 98 do Kapušváru v Uhřech, kdež prováděl vojenský úředník a po ročním pobytu odešel na srbské bojiště, odkud přeložen byl na italskou frontu do Gorutan. V březnu r. 1918 poslán byl do Budapešti, kde v důstojnické škole dosáhnul hodnosti praporečníka a odešel zase na italské bojiště, zúčastniv se selhané ofensivy čerwonové na Piavě. V den prohlášení naší samostatnosti odebral se zpět ke svému pluku do Vysokého Mýta, kamž dospěl 17. listopadu 1918. Po 8 denní dovolené byl přeložen do neaktivního poměru a dnem 1. prosince jmenována jej okresní školní rada v Pardubicích zastupujícím učitelem v Trchu.

Okresní porada učitelů.

Po několikaleté přestávce sešlo se učitelstvo školního okresu pardubického dne 7. m. prosince k první poradě, by zároveň vykonalo slib naší československé republiky.

Nesešti se všichni. Mnozí nedočkali se lepších slunných dní naší svobody, mnozí stali se obětí kakušácké mstivosti a padli již v prvních dnech v prvních řadách, mnohým dosud síly podlomené válečnými námahami nedovolily vrátiti se v naši dobrozenu, volnou, konečně jen českou školu a jiní dosud jako legionáři šví slávu českého jména.

Okresní porada učít.

Poradu zahájil okresní školní inspektor p. František Bůžant, uvítav přítomné - na 500 účastníků. Vzpoměl těch, kteří mají zásluhu o přežení našeho československého státu i zdůraznil, že teď učitelstvo pokračuje se toho velikého díla osvobozovacího, a volá k připomínám ty, kteří jako legionáři bojovali za svobodu vlasti. Govstáním vzdá na čest těm, kteří za vlast životy své položili. Dále uvítal okresní školní inspektor zástupce Národního výboru p. Hosteleckého, dra Hlaba, Vácha, Veldu, zástupce města Pardubic p. Ant. Liška a Ad. Grouze, členy okresní školní rady p. Em. Hlavatého a Jos. Lochora a zástupce předsedy okresní školní rady, místodrž. sekretáře p. Em. Sonce. Po zapění hymny „Kde domov můj?“ prohlášena parada za kahaženou.

Slavnostní prohlášení děníku ministerstva školství a osvěty o novém působení školy a učitelstva přečetl p. Hostelecký, jako zástupce okresního Národního výboru. Připojil přání, aby učitelstvo rytevale pracovalo i mimo školu, by podnikovalo po celém okrese činnost osvětovou, aby brzy vyhlazeny byly stopy let válečných, jež jsou tak patrné na naší mládeži. Dále k učitelstvu vše promluvil jménem místní a okresní školní rady ředitel reálky p. Hlavatý a jménem města Pardubic p. ředitel občanské záložny Lišek.

Po té vykonalo učitelstvo slib, jehož znění přečetl místodržitelství sekretář p. Em. Sonec, připomenuv, že přejímají se všechny právní závazky až do definitivní úpravy novými zákony.

Okresní porada učitelů.

Lo slibu přečetl p. okresní školní inspektor přípis zemské školní rady o modernisování školy. Uvolnění učitelstva přů-
nášejí tato slova: „Výchovatelské působení učitelstva, vedení
velikými ideály lidstva, nebude omežováno. Svávo politic-
kého nařívání a svoboda svědomí se kabezpečuje. Kulturní
a občanská nezávislost jeho budí chráněna. Politické a ná-
boženské přesvědčení nemívce býti předmětem discipliná-
ního vyšetřování. Dosavadní nařívání budí vyhláďána
hledisky našich dní, nikoliv oněmi, ve kterých se národ
osvolodil.

Následovala volba delegátů do zemské porady učitelské.
Volba nástupce učitelstva do okresní školní rady nebyla
provedena, jěto neuplynulo dosud šest let od poslední
volby. Učitelstvo zakončilo poradu napěním písmě „Hej, Slo-
vané!“ Obvěčeno vědomím občanské svobody s pílí a láskou
pracovati bude ve volné škole ku blahu a rozkvětu osvobo-
zeného národa.

Naši československé vládě v Brane zaslán byl násl. telegram:
„Učitelstvo školního okresu pardubického, shromáďdění na
první poradě ve volné vlarti, vítá s nadšením přišlou svobodu
a posílá vládě republiky československé upřímny, věrný slib,
že dostojí všem povinnostem, jež doba ukláďá. Doufá pak, že
jeho požadavky kulturní i hmotné budou v našem státě splněny.“

Osłava našeho presiden-
ta.

Dne 7. m. března t. r. od 9. do 10. hodiny dopolední odbyvala
se na zdejší škole slavnost na počest narozenin našeho první-
ho presidenta Dr. Tomáše Masaryka. Lo slavnostní řeči stří-
daly se deklamace s vlasteneckými písněmi. Tak následo-
valo pravidelné vyřívání.

Slavnosti byli přítomni i členové místní školní rady.

Dne 28. března věnovány byly první dvě hodiny vyučovací světlé památce našeho učitele Jana Amosa Komenského. Třídní učitelé ve svých třídách promluvili k dětem o významu tohoto velikého syna národa našeho, jemuž se hoří dnes celý vzdělaný svět. To promluvě následovaly zpěvy, deklamace a pak pravidelné vyučování.

Oslava J. A. Komenského.

Zdejší zastupující učitelka Miloslava Jirásková byla remis. školní radou výnosem ze dne 8. března r. 1919 č. II - A 4525 č. r. š. r. 22.914 ustanovena definitivní učitelkou II. třídy při obecné škole v Těclouči, kteréžto místo dnem 1. května 1919 nastoupila. Na její místo jmenovala okresní školní rada dne 4. dubna 1919 č. 1881 zastupující učitelkou Hedviku Pelikánovou, kteráž se dne 1. května t. r. k vyučování na zdejší škole přihlásila.

k m ě n a v e s b o r u u č i t ě l s k ý c h .

Defin. industr. učitelka Květoslava Kohoušková požívala dovolení pro nemoc od začátku škol. roku do 30. dubna 1919 vynes. remis. školní rady ze dne 24. března 1919 II - A - 1402/1, č. r. š. r. 22.922 a poněvadž dne 1. května t. r. opět počala vyučovati, byla její zastupkyně Marie Navotná, výnosem okres. škol. rady ze dne 29. dubna 1919 č. 2334 další služby na zdejší škole zproštěna.

Hedvika Pelikánová narodila se dne 21. m. února r. 1894 v Hrašlovicích (okres písecký). Navštěvovala čtyřtřídn. obecnou školu ve Škočicích, pátou třídu a III. třídu měst. školy ve Vodňanech. V letech 1908-1912 byla na ústavě ku vzdělání učitelů v Českých Budějovicích, kde dne 12. m. července 1912 nabyla vysvědčení dospělosti učitelské. Tamtéž vykonala i zkoušku způsobilosti dne 20. dubna 1917.

Hedvika Pelikánová.

Hedvika Pelikánová

Nejdříve učila bezplatně 3 měsíce v Chrašticích u Pisku. Dekretem okres. škol. rady ve Tyso. Mlýtě ze dne 13. března 1915 ustanovena byla výpomocnou učitelkou v Jenišovicích. Od 16. září 1915 byla 3 léta výpom. učitelkou v Ostrově. Dekretem okr. škol. rady v Sardubicích ze dne 20. září 1918 byla ustanovena výpom. učitelkou v Šelouči a dekretem ze dne 4. dubna 1919 výpom. učitelkou na rdejší škole, kde 1. května t. r. počala vyučovat.

Sázení líp „svobody“

Den 1. máje, den národního svátku v republice Československé, oslaven byl v obci naší sázením „líp svobody“. Nákladem obce vysázeno bylo lípové stromůvadí okolo nového hřbitova na věčnou památku naší svobody, naší samostatnosti. Sázení líp konalo se za přítomnosti školní mládeže a četného občanstva. Před sázením promluvil ke přítomným řídící učitel Frant. Sikáček o významu sázení stromů vůbec a památných stromů zvláště. Tak bylo přikročeno k sázení, které provedly školní děti za zpěvu národních písní a různých deklamací.

Dr. Mil. Rosl. Štefánik.

Neděle 4. května 1919 byla černým dnem naší mladé republiky Československé. Nevyzpytatelný a nelibostný osud dal v ten den zahynouti ministru vojenství generálu dr. Milanu Rostisl. Štefánikovi. Hrubá ruka osudu zničila jeho život ve chvíli, když po dlouhé době a velikém úsilí vrátil se do své osvobozené vlasti - na Slovensko. Ještě v pom. hvozná tragika osudu, že tento velikán, který svým geniálním duchem, nezlomnou energií a neohrožeností před jakýmkoliv nebezpečím, stal se zakladatelem a organizátorem našich legií a spoluvůdcem samostatné, svobodné republiky Československé, při svém návratu z ciziny do vlasti sčítal se s aeroplánem v náručí smrti.

Frank Rostislav
 ob. in. inženýr
 B. T. 1919.

Inspekce.
Prohlídka zdejší školy vykonal okresní školní inspektor p. Frant. Bazant dne 3. června 1919. V té době učily se všechny třídy studavě - dva učitelé byli nemocní. V ten den byla ve škole II. třída se III. a v těch vykonána inspekce. Knihy úřední a práce žáků prohlédnuty ve všech třídách.

P. Franc Fidler.
Onemocnělý učitel náboženství - p. farář Josef Hulda z Kunčovic - obdržel k svému zastupování administrátora P. Frant. Fidlea, kaplana ze Žvolčova, který počal dne 19. května 1919 opět vyučovati nábož. katolickému na zdejší škole.

Obecní volby.
Dne 15. června provedeny byly do obecních zastupitelstev v celé naší republice (kromě Slovenska) volby dle nového řádu volebního, schváleného Národním shromážděním dne 31. ledna 1919. Volby ty jsou tajné, přímé, všeobecné. Právo voliti do obecního zastupitelstva přísluší všem občanům československé republiky bez rozdílu pohlaví, kteří překročili 21. rok věku, bydlí v obci volby aspoň tři měsíce počínaje opět ode dne vyhlášení voličských seznamů a kteří nejsou tímto zákonem výslovně z práva voliti vyloučeni. V obci naší volba nedokončena - podány proti ní námítky.

Upravení školního roku.
Dne 25. dubna 1919 č. 18.167 vydán byl následující výnos ministerstva školství a národní osvěty o tváření školního roku a prázdnin na obecních, měštánských, středních a obchodních školách:
1. Školní rok počíná se dne 1. září a končí dne 28. června. Hlavní prázdniiny tváří od 29. června do 31. srpna.
4. Ve školním roce ustanovují se na všech školách tyto prázdniiny:
a) 28. říjen a 1. květen. b) 2. listopad; je-li 4. listopadu neděle, jest také 3. listopadu prázdno. c) Vánoční prázdniiny od 23. prosince do 6. ledna; je-li 21. prosince neděle, počínají se vánoční prázdniiny již tímto dnem. Je-li 6. ledna pátek, končí se teprve 8. ledna.

Prázdniny mezi školním
rokem.

d.) Velikonoční prázdniny od Těšné neděle do středy po Velikonoc-
ní neděli. e.) Dva jednotlivé dny, které má ředitel právo dáti prázdné.
f.) Neděle a svátky pasíčené různých vyjádření podle dosavadních předpisů.
Nařízení toho nabývá ihned platnosti a ruší se jím všechna naří-
zení předcházející vyjma ministerského nařízení ze dne 12. června
1919 č. 9064, jež nařizuje: Školní úřady a správci škol bděti nad
tím, aby pravidelné vyučování nebylo z jakýchkoliv důvodů prováděním
jiných prázdných dnů dále zkracováno. Cvičení náboženská a nábo-
ženské úkony, pokud nepřipadají na neděle nebo na pasíčené svátky
a na dny feriálních, nechtě se konají s mládeží školní ve smyslu minist.
vyřízení z 25. listopadu 1918 č. 214, bez zkrácení času vyučovacího.

Vyřízení dřívějšího ministerstva kultury a vyučování z 8. listopadu
1880 č. 15905, kterým se zmocňuje ředitel nebo správce školy, aby ve
rozumění s učitelem nábožensství dal buď celý den nebo 2 půldny
prázdné, aby žáci mohli přijmouti svátosti, zrušuje se svecem uve-
deným nařízením ministerským.

Rovněž první odstavce §. 10. definitivního řádu školního a vyučo-
vacího pro školy obecné a měšťanské, týkající se účasti žactva na
náboženských pouškách a cvičeních, zrušuje se týž ministers.
vyřízením, jakož byly také změněny další odstavce §. 10. řeče-
ného řádu ministerským vyřízením z 25. listopadu 1918 č. 214,
stran účasti a dorozu při náboženských úkonech.

Konec školního roku.

Školní rok 1918-19 ukončil se dne 28. června 1919 školní slavností „Husovou“. V ten den promluveno k dětem o životě a význa-
mu mistra Jana Husy, přednášeny příležitostně básně a zpívány
vlastenecké písně. Na to rozdány školní správy a děti propuštěny
na prázdniny. V předvečer Husovy smrti - dne 5. července 1919 uspořá-
daly dějří spolky lampionový průvod obcí na Svatojanský kopec, kde
vzplála hranice. Průvodu toho i školní děti se zúčastnily.

V den výročí sarajevského atentátu, dne 28. června 1919 byl podepsán světový mír s Německem. Ne k vykonání aktu toho vyhlédnut právě onen historický den, od něhož datuje se vypuknutí války, jest věcí jistě pozoruhodnou. Skončí událostí tou veliká, 5 let kvající světová válka? Tot otázka, kterou by každý z nás rád odpověděl kladně. Jisto jest, že v dohledné době kápas ve velicím stylu není již možný a že nanejvýše může ještě dojiti k výbuchům lokální povahy.

Mír s Německem podepsán.

Jaké obrovité naděje připínají se k podepsání míru, o pomně třeba se mnoho zmiňovati. „Vzkříšením lidstva“ — nazývá přední list francouzský tuto událost a dodává: „Hledíme do budoucnosti! Usilujme zřehnatí ony hluboké rány, které světu zasadil záhudný nepřítel! Stej nerušeného bolu setřeme rychle sočí a oddejme se slavné naději, že nadcházi človičenstvu nová éra plodných myšlenek, ušlechtilého pápšení na poli ducha a práce! Všichni, kteří tvoříte nebo chcete tvořiti, stiskněte si ruce a vdechňte mučeným národům touhu po novém životě!“

Nypí musejí na řadu přijíti i ostatní státy, které Německu v pločinném řádění pomáhaly, aby vzaly odplatu. Spravedlnosti musí býti učiněna radost. Vítáme tento den s radostí!

Dne 8. července jmenoval prezident republiky československé nové ministerstvo takto:

Nové ministerstvo.

- Vlastimila Tusara ministerstvem předseda,
- Dr. Eduarda Beněse ministrem zahraničních věcí,
- Antonína Švehlu ministrem vnitra,
- Dr. Cyrila Horáčka ministrem financí,
- Dr. Ferdin. Heidlera ministrem obchodu,
- Antonína Hampla ministrem veřejných prací,
- Fedora Floridka ministrem výživy,

Nové ministerstvo.

Gustava Habimana ministrem národní osvěty,
 Karla Tráška ministrem zemědělství,
 Jiřího Štěpáněho ministrem železnic,
 dr. Vávro Šrobára ministrem zdravotnictví,
 dr. Lva Wintka ministrem sociální péče,
 dr. Františka Věselého ministrem spravedlnosti,
 Václava Klopáče ministrem národní obrany a
 Františka Šaňky ministrem pošt a telegrafů.

Nový tento kabinet není vytvořen přehotného převratu, nýbrž výsledkem vývinu politických a hospodářských poměrů. Je to první náš kabinet jmenovaný prezidentem republiky.

Docházka školní.

Ve školním roce 1918-19 byla docházka školy pilnou a jevila se takto:

Počet všech půldnů vůbec: 44.623.
 Počet půldnů nezaměstnaných: 39.297 = 88,06%.
 Počet půldnů zaměst. omluvených: 5.277 = 11,83%.
 Počet půldnů zaměst. neomluvených: 49 = 0,11%.

Oproti roku předchozímu zlepšila se docházka školní o 5,29%.

Zdravotní stav žáků a učitelů.

Zdravotní stav školní mládeže byl méně uspokojivý; skoro všechny děti onemocněly španělskou chřipkou v době podzimní, která řádila snad v celé Evropě a vyžádala si mnoho obětí na pivotech lidských. Do chřipku byly všechny školy na okres našem uzavřeny výnosem okresní školní rady ze dne 15. října 1918 č. 6493 na dobu 14 dnů.

Zdravotní stav sboru učitelského naprosto neuspokojil. Až na řídícího učitele byli všichni členové sboru kratší nebo delší čas nemocni. Tak i nad. učitelka Hněvková. Hlohovská byla nemocna od počátku škol. roku do konce dubna 1919 (8 měs.), učitel náboženství od Nového roku do konce prázdnin (8 měs.), Ant. Chleborád 2 měsíce, Šlikánová Hledvíka 14 dní atd.

Dne 23. května 1919 vydán byl zákon, jímž se upravují slušební příjmy a výsledné učitelstvu na veřejných školách obecních a občanských. Učitelstvu přinášají se v mezích tohoto zákona slušební příjmy rovné oněm, které náležejí státním úředníkům souhlasného předložného vedění v příslušných hodnostních třídách a skupinách. Zákon tento nabyl platnosti dnem vyhlášení se zpětnou účinností od 1. listopadu 1918. (Těto zákon uveřejněný ve Vládním věstníku část. IV. 1919.)

Zákon ze dne 23. V. 1919.

Dne 23. července byl schválen zákon o připočtení válečných let státním zaměstnancům a dle výše uvedeného paritního zákona bude tato výhoda platnou též pro veškeré učitelstvo. Válečná léta budou se počítati tak, že za každý rok strávený v aktivní službě v letech 1914 až 1918 (5 let) bude se počítati do postupu, při kvalifikaci alespoň dobré, více půl roku, tedy za všechna léta válečná 2½ roku. Válečná léta započítají se do postupu ke dni 1. října 1918. Postup ten se vztahuje na postup do vyššího stupně platového, na postup časový i pro dosažení starobního slušebního předavku.

Válečná léta.

Započítání válečných let má býtí návrhem zájemců, kteří válkou nejvíce trpěli a tudíž se svého soukromého jmění dozorovali, nebo se vzdali, aby udrželi život při vzniklé válečné drahotě a lichvě.

Zákonem ze dne 24. července 1919 byl zrušen celibát učitelů literárních a industriálních na školách obecních a občanských v republice československé. Dle něho mohou učitelky veřejných škol po skončení počáteční služby (3 roky) vstoupiti do stavu manželského. Učitelky v počáteční službě potřebují povolení okres. školní rady.

Zrušení celibátu učitelů.

Změny ve škol. radě

Dne 16. dubna 1919 zemřel dlouholetý člen okresní školní rady p. Josef Komárek, stathár ze Línčan, okresní starosta okresu přeloučského a bývalý poslanec sněmu král. českého. Budiž mu země, jejíž byl upřímným a redáním synem, lehkou!

Jeho nástupcem zvolen byl p. Jan Macháček, majitel mlýna ve Týrově a nyníjší okresní starosta přeloučský. V místní školní radě nebylo změny.

Mír s Rakouskem.

Ve dvoraně rámsku st.-germánském byla dne 10. září 1919 podepsána mírová smlouva mezi Rakouskou republikou a skoro všemi dohodovými státy. Na naši republiku podepsali dr. Francův a Dr. Beneš. Při podepsání scházeli jihoslovanskí a rumunští delegáti. Tímto aktem opět učiněn byl krok k řádovému míru!

Prodloužení prázdnin.

Říkoliv dle platných zákonů měl začít nový škol. rok dne 1. září, byl vynesením zemské školní rady v Praze ze dne 26. srpna 1919 čís. 1274 oddělen pro oporoděně řákové práce na den 16. září 1919.

V Lichu, dne 15. září 1919.

Jan Macháček
řídící učitel.

Školní rok 1919-20.

ud porcovena svobodná národ- Počátek školního roku.

ni škola se svobodným učitelstvem ve svobodném národě!
 Český učitel vítá tvoji svobodu z nejvlastnějších hlubin
 své duše. Ale nesmíme složit ruce v klín. Tobě, volný
 národe, nabízíme je k další práci. K práci, jež bude nám
 sedět nejvyšší slastí a jež bude přinášeti požehnání. Učitel
 sloužil ti s radostí dříve pod různými těmi paragrafy
 černošlutými. Teď, když ti bude sloužiti volně, patří ti plně.
 Svobodný národe, ty vš, čím byla ti národní škola, co vše
 pro te vykonala! Stůj při ní! Stůj při ní vždy!

Poprvé v samostatném státě zahájen byl nový
 školní rok 1919-20 ve svobodné škole. Stalo se tak dne
 16. září 1919 slavnostním příslovem. K dětem pro-
 mlaveno o důležitosti školního vzdělání a v dětech
 vzbuzen zájem pro naši republiku s jejím milovaným
 prezidentem Masarykem v čele. Po té zapěny obě ná-
 rodní hymny. Děti byly rozříděny do jednotlivých
 tříd a oddělení a dány jim rovné pokyny.

Statistický přehled.

Počet dětí ve školním roce 1919-20 školou povinných:

Místní školou povinná dílky.	Počet všech školou povinn. dětí v škol. obci bydl.		Z dětí školou povinn. v rubr. 2. uved. mých je osvobod. od návšt. místní školy ježto:								Do místní školy jest zapřáno:		Poznám.			
	Chlapy.	Dívky.	chodí do střední školy:		chodí do měštn. škol:		chodí do jiných škol:		jsou doma vyne.		jsou u děln. tělesn. neduh.					
			chl.	dív.	chl.	dív.	chl.	dív.	chl.	dív.	chl.	dív.				
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.							
a) na počátku škol. roku:	100.	109.	-	1.	13.	4.	1.	1.	-	-	-	1.	-	86.	102.	-
b) ve škol. roce přibylo:	2.	0.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	88.	102.	-
c) ve škol. roce ubylo:	12.	22.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
d) na konci škol. roku:	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	76.	80.	-

Počet dětí do místní školy přijatých:

Statistický přehled:

Dílky	školou povinn. ve škol. obci bydlící:		školou pov. v jiných obci:		před 6. rokem přijatých:		Po 14 roce přijato:		Celkem		Poznámka.
	chl.	dív.	chl.	dív.	chl.	dív.	chl.	dív.	chl.	dív.	
a) na počátku školního roku:	84.	97.	-	1.	2.	4.	-	-	86.	102.	-
b) ve škol. roce přibylo:	-	-	2.	0.	-	-	-	-	2.	0.	-
c) ve škol. roce ubylo:	12.	22.	-	-	-	-	-	-	12.	22.	-
d) na konci školního roku:	72.	75.	2.	1.	2.	4.	-	-	76.	80.	-

Šbor učitelů.

Do pětiletém období nastalo na zdejší škole opět pravidelné vyučování ve všech třídách. V I. třídě vyučoval řídící učitel František Šikáček, ve II. třídě zastupující učitelka Hedvika Pelikánová, ve III. třídě definv. učitel II. tří. Antonín Chleborád a ve IV. třídě zastup. učitel Stanislav Beran. Hedvika Pelikánová zastupovala učitele Josefa Kosteckého, který dosud nalézá se v Rusku u legií a Stanisl. Beran učitele Aloise Poláka, který po návratu z italského zajetí byl z vojenské služby propuštěn a nařádal si na půlletní dovolenou.

Nabozřenství katolic. počal vyučovati administrátor

z Hurnčtic P. Jančíšek Fidler místo nemocného řadáře P. Josefa Haldy a ženským ručním pracím ve třech odděleních industr. učitelka Květoslava Hohenšková. Vyučování nepovinné němčině na zdejší škole přestalo pro pramenitavý počet (2) přihlášených žáků.

Beran Stanislav narodil se dne 15. m. října r. 1898 ve Vysoké u Holic. Obecnou školu navštěvoval ve svém rodišti a v Ohrašenicích. Předběžného vzdělání nabyl na státní vyšší reálné škole v Sardubicích a tamtéž vykonal zkoušky maturitní dne 2. července 1918. Učil výpomocně v Rosicích 7/2. od 16. říj. 1918 do 30. června 1919. Dne 17. říj. 1919 vykonal doplňovací zkoušky na učitelském ústavě v Hradci Králové a tím dosáhl vysvědčení učitelské dospělosti.

Beran Stanislav.

Vynesením okresní školní rady v Sardubicích ze dne 10. říj. 1919 čís. 5046 jmenován byl od 16. říj. 1919 zastupujícím učitelem při škole zdejší.

Dne 23. m. říj. 1919 odhlasován byl v parlamentě zákon, jímž se ministr financí zmocňuje, aby veal pro oběh bankovky jedno- a dvoukorunové výměnou a vybral při tom poplatek za účelem nápravy československé měny. Tímto opatřením, kterýmto cíli sloužícím, bylo okolkování bankovek a zmenšení počtu obíhajících platidel. Že technických příčin a z důvodu poměrně velmi velkého nákladu nebylo provedeno okolkování drobných papírových peněz jedno- a dvoukorunových. Soupis jich měl býti proveden při výměně za nová platidla československé měny.

Nové koruny a pěti kor.

Nové koruny a zšěti kor.

Předložení zákon zmocňuje ministra financí ku této výměně za jiná zákonitá platidla, jimiž jsou miněny jednak státočky československé jedno- a pětikorunové, jež jsou nyní vydány a jednak obkolkované bankovky a obíhající státočky. Dvoukoruny nebudou vůbec už obnoveny.

Podstatnou odchylkou od dosavadního postupu jest poplatek - 10%, který má býti při výměně vybírán tím, že jmenovitá hodnota koruny bude se počítati za 90h a dvoukoruny za 17h 80h. Účáda navrhuje tento poplatek proto, aby uhradila tím náklady spojené s vydáním všech potřebných nových státoček, jimiž zaměněny budou postupně všechny bankovky.

Ministr financí:

Kuneš Sontag.

Prezident republiky přijal demisi ministra financí dra Ljvíla Hlaváčka, jmenoval jeho nástupcem člena N. S. Kuneše Sontaga (9. října 1919).

Povolení školy jednotř.

v Hrádku.

Řemská školní rada smluvivši se se remským spřávním výborem v Seaze, povolila v zásadě vynešením ze dne 23. května 1919 č. I-1323 $\frac{1}{2}$, č. m. o. n. 84217, aby celá politická obec Hrádek, sestávající z katektrálních obcí Hrádku a Pohřánova se vyškolila ze školní obce Secha a aby se pro obě tyto obce vřídila veřejná, samostatná jednotřídnná škola obecná s vyučovacím jazykem českým v Hrádku.

Při tom přihlíženo k tomu, že přivením školy usnadněna bude dítkám z dotyčných obcí návřtěva školy, aniž by trvání mateřské školy bylo ohroženo a pak, že se politická obec Hrádek platně zavázala, že veřkerý se přivením a vydržovaním dotyčné školy spojený náklad uhradovati bude z obecních přispěvků.

že dojde k otevření nové školy, bude obecna škola v Tichu čítati pouze 3 třídy postupně.

Dne 24. m. července 1919 vydán byl zákon, kterým se prurů-
šuje celibát literárních a industriálních učitelek na ško-
lách obecních a občanských (měštánských) v republice
Československé. (Sločka zákonů a nařízení č. 455.)

Prerušeni celibátu učitelk.

Den 28. října, výročí to den prohlášení naší samov-
statnosti oslaven byl u nás školní slavností. Druhá tří-
da byla k tomu účelu důstojně vyadobena. Na přední stě-
ně, uprostřed květin, praporů a chvoji nalézal se obraz
našeho prvního presidenta Masaryka; i ostatní stěny
byly průměrně dekorovány. Kde o 9. hodině dopolední
shromáždily se školní děti se slozem učitelským, čle-
nové místní školní rady a více rodiče dětí.

Den 28. října 1919.

Slavnost byla zahájena „Hymnou českých legií“, po níž
následoval proslav k dětem, v němž shodným způsobem
osvětlen význam toho dne pro státní samostatnost. Po té
studovaly se deklamace (17) řádků všech tříd s národními
písničkami: Kde domov můj?, Nad Tatrou se blýská, Tridi
Janík, Lepá naše domovina, Hej, pod Hvízdou, Čechy krás-
né. Zdařilá slavnost skončena písní: „Hej, Slovane!“

Hlavně nedostatkem nákladních železničních vozů
nemohlo býti náležitě postaráno o násobování výro-
telstva uhlím, což brzy pocítily i školy, které musely bý-
ti následkem nedostatku topiva uzavřeny. Osvětlení portálů
i školů naší a to od 10. listopadu do 5. prosince 1919, kdy se
počalo opět pravidelně vyučovati s jednoduchou pečeňkou.

Prerušeni vyučová-
ní.

Služební přísaha uč.

Naučzení vlády republiky československé ze dne 26. měs. srpna 1919 č. 495 sb. zák. a nař. o služební přísavce učitelstva škol obecních a občanských kní :

§. 1. Služební přísaha, kterou vykonají nově ustanovení učitelé (správce škol, ředitelé) škol obecních a měštánských jest :
„ Přijímám a přísahám na svou čest a svědomí, že československé republice budu vědy věren a její vlády poslušen, že budu všehy státní zákony zachovávat, všechny své úřední povinnosti podle platných zákonů a naučzení vykonávat pilně, svědomitě a nestranně, úředního tajemství neprozradím a ve všem svém jednání jen prospěchu státu a rájmu služby budu dbátí.“

§. 2. Tato služební přísaha vykoná se tím způsobem, že přísahající bez ohledu na to, jakého je náboženského vyznání, kněni přísahy opakuje a po té podá ruku tomu, kdo ho do přísahy bere. O složení přísahy bude sepsán protokol, který podepíše učitel přísahu skládající a úředník okresního úřadu školního, který přísahu přijímá.

§. 3. Naučzení toto nabývá platnosti dnem vyhlášení.

Hloupeš Bohuslav.

Učedník definv. učitel II. tř., Chleborád Antonín, jmenován byl od 1. ledna 1920 definv. učitelem I. tř. ve Výrově. Na jeho místo ustanovila okres. školní rada výpomocného učitele Bohuslava Hloupešho. Týž narodil se 22. října 1894 v Lexemnicích, kde navštěvoval obecnou pětiletou školu. Od roku 1906 navštěvoval vyšší reálku v Sardubicích, kde v r. 1913 maturoval. Ve škol. roce 1913-14 hospitoval ve svém rodišti a v r. 1914 podrobil se zkoušce učitelské dospělosti v Seaze.

Od 2. do 25. října 1914 vyučoval bezplatně na obecné škole v Lexemíciích. Den na to - 26. října - nastoupil činnou službu vojenskou, při níž setrval do 15. listopadu 1918. Dnem 10. prosince téhož roku ustanoven byl výpomocným učitelem v Kuněticích, kde působil do 30. června 1919. O nastalých právech byl opět povolán k vojsku, ale byl dnem 31. srpna této služby sprostěn. Od 1. května do 31. prosince 1919 byl výpomocným učitelem na obc. dvoutrúdní škole v Újerdě, odkudž dnem 1. ledna 1920 přesazen v téže hodnosti na školu zdejší. Zkoušku učitelské způsobilosti vykonal v měsíci

Hloupský Bonuslav.

Dne 15. ledna 1920 vykonali slib nově zvolení členové místní školní rady a tím úřad svůj nastoupili.

Místní škol. rada.

- Jsou to: Starosta obce Lichu - předseda - Drahorád Jos.
 Zástupce školy - řídící uč. - Licháček Frant.
 Zástupce církve - farář v Kunětic - Hulda Josef.
 Zástupci obce Lichu: Hušek František,
 Luhlouský Jan.
 Zástupce Hrádku - Benda Hynek,
 " Pohráneva - Novák Josef,
 " Šeblové - Hrubý Jan,
 " Hradiště na P. - Hladěna Frant.
 Náhradníci ze Lichu: Salavec Josef a
 Benda Vincenc.

Místním školním dozorcem jmenován byl Hušek František, rolník ze Lichu.

Polák Alois, přikázán
k službám do Pardub.

Výnosem okresní školní rady ze dne 31. října 1919 č. 6105 přikázán byl zdejší definitivní učitel I. třídy Alois Polák - službou na decnou chlapeckou školu na St. městě v Pardubicích, kterému místo 1. XI. 1919 nastoupil.

70 narozeniny pres.
dr. F. G. Masaryka.

Dne 7. března oslavovány byly 70. narozeniny našeho milovaného presidenta, dr. F. G. Masaryka. Nebylo jistě ani jediné české školy a snad žádné české vesky, aby důstojně nebyl projeven hold oddanosti a lásky ku svému osvoboditeli. U nás konala se tato slavnost péčí místní osvětové komise v neděli dne 7. března 1920 v 2. hodině odpolední ve škole, za účasti školy, decního zástupitelstva a všech místních spolků s následujícím programem:

1. Zahájení slavnosti starostou obce.
2. Modlitba za vlast (sbor.).
3. Ořivotě a přisobení Masarykově (ř. uč. fr. Šikáček).
4. Písně: a) Fatičku starou nás, b) Píseň Masarykova.
c) Bývalí Čechové.
5. Básně a recitace.
6. Národní hymny a řeč slované.
7. Doslou a odeslání holdovacího projevu.

Slouy a písně, básně a recitace provedla školní a dospělejší mládež. Účast občanstva všech věstev byla velice četná, tak že prvostorná třída nestačila pojmuti všechny účastníky a mnozí museli vyslechnouti jednotlivá čísla programu z přilehlé chodby.

Oslavili jsme presidenta svého Masaryka. Je náš chloubou a radostí. Ale takovéto oslavy nestačí - my ho musíme oslavovati prací a činem!

Nový okresní školní inspektor pro okres pardubický p. Oč. Svoboda nastoupil svůj úřad dne 10. března r. 1920. Jest rodákem z Voře na Chrudimsku, kdež po svém studiu v Jičíně působil 11 let na obecních školách. Zúčastnil se čile veřejného života; byl po více let jednatelem „Tomenského“ v Nasavkách. Dále působil 15 let na měšťánské škole v Habrech, kdež byl jednatelem a později předsedou učitelského spolku „Tomenský“. Je činným literárně, po 8 let vydává kritický list pro dětskou literaturu „Uhoř“. Učitelstvo vítá jej jako známého školského a kulturního pracovníka v čele školství na okresu pardubickém.

Oč. Svoboda, okr. škol.
inspektor.

Tomáš Masaryk narodil se r. 1850 v chudobné rodině hodoninského panského hořáka Josefa Masaryka, uherského Slováka z Topčan. Protože to bylo 7. března na sv. Tomáše, dali hořákovi na křtu jméno Tomáš. Již v útlém mládí poznal puhost revolučních prouh. Není divu, že později v životě jeho srdce tím prudčeji kahořelo po volnosti, svobodě, samostatnosti. Ze místa na místo, z jednoho panského dvora na druhý stěhovali se rodiče Masarykovi. Ke dvoru čejkovickému přešli se první jeho upomínky z mládí. Hde žil život mladého hochá venkovského. Božská jiskra nadání se v něm na dlouho neuhájila. V čejkovické škole upozornil na chlapce jeho učitel místního děkana a ten vypravil rodiče, aby synka pak neobčejně nadaného, dali studovat. Rozhodli se tedy rodiče dát Tomáše na německou reálku v Hustošpěči. Po dvou letech však nechali ho uř doma. Čtli z něho mít učitele. Ale na učitelství ústav nemohl jíti uř v 16. letech.

Životopis našeho pre-
sidenta T. G. Masaryka.

Životopis našeho pre-
sidenta F. G. Masaryka.

Dali ho tedy do Vídně na kovářnickví. Na vyhledaném místě učebním postaven byl Tomáš ku stroji, do něhož se přistavovalo měkké železo a vyšla hotová podkova. Uměla ho tato jednotvárná práce. Jednoho dne sebral svůj klumok a vrátil se domů do Lejce a začal se učit kovářem u místního panského řemeslníka.

Tu ho potkal v kovářské nástěře bývalý jeho učitel z reálky. Říkal rodičům výtky, že synka stakovým nadáním dávají učit řemeslu. Radil, aby jej dali do školy do učitelské praxe. Tak se stal Tomáš „mladým učitelem“. V prázdných hodinách učil se francouzštině. Silný vliv měl na něj kaplan Satoria. K jeho radě odhodlal se Masaryk ke studiu gymnasiálnímu. Po předvězném učení se latině přijal do II. třídy německého gymnasia v Beně. Bylo mu tehdy již 15 let. Živil se hodinářením a soukromě se učil spisovně češtině, polštině a francouzštině. Teprve byl prvním žákem.

Když mu bylo 19 let, nepohodl se s jedním ze svých profesorů a pak se ředitelům, jenž v rozpravě s odvahou řekl, že ve věci svědomí jedná proti svému přesvědčení. Odešel z Bena dokončit studia na gymnasium vídeňské. Ude naučil se soukromě i ruštině a ovládal tento jazyk tak dokonale, že mohl i v ruské rodině vyučovati po rusku.

Roku 1872 stal se posluchačem vídeňské university. Zpočátku zabýval se jazykopytem, obíral se latinou, řečtinou, angličtinou, staroindičtinou a arabštinou; později věnoval se přírodovědě, státovědě, filosofii, národohospodářství a vědě bohoslovecké. Po celý čas jeho studií gymnasiálních a universitních zdrojem příjmů byla mu jeho vlastní práce — soukromé vyučování — nebot rodiče byli chudí.

Roku 1876 stal se doktorem filosofie a odebral se do Lipska, aby na tamní universitě pokračoval ve svých studiích. Kde poznal uslechtilou, vzdělanou dívku, dceru ředitele banky v Brooklynu u Nov. Yorku, nyníž svou paní. R. 1882 byl povolán na nově zřízenou českou universitu v Brně. Kábrý získal si lásku studentů. Byl k nim sudečně přátelský, budil uctivou vděčností a příkladným životem. Nepil lihovin, nekouřil, místo do hospody chodíval se osvěžit do krásné přirody, stále byl v práci. Nejména líbila se studentům jeho pravdomilovnost. Hledat pravdu, milovat pravdu, bránit pravdu, dle pravdy říci - toť heslo Masarykovo od let chlapčeských.

V té době věřil národ, že pak zvaný rukopis Královédvorský, básně napsané na starých pergamenech a nalezené prý spisovatelem Hankou, pocházejí ze starověku, že tudíž jejich líčení života našich předků je pravdivo. Masaryk nabyl přesvědčení, že je to nepravda a také to se svými přáteli dokázal. Tento boj za pravdu vědeckou způsobil našemu učenci mnoho hořkosti.

R. 1889 obviněn byl mladý žid Hilsner z vraždy křesťanského děvčete. Tenkrát se upravovalo a věřilo, že židé potílební křesťanské kovic k velikonočním obřadům a že Hilsner dívku zavraždil k vůli tomu. Masaryk, jehož přesvědčila kniha berlinského učence Strachá, že povídačky o křesťanské krvi jsou lež a pověra, upřoupl - ne na obecnou židů, ti jsou chytrí dost, aby se obhájili sami - ale na obecnou křesťanství proti leži a pověře. Tehdy mnoho nerozvážných lidí přímo běžilo proti Masarykovi.

Životopis našeho presidenta Masaryka.

živopis našeho pre-
sidenta Masaryka.

R. 1909 na základě falešných listin, udělaných na rakou-
ském vyslanectví v Bělehradě, mělo býti pro veleradu počče-
no 53 srbských vlastenců v Chorvatska. Masaryk odejel do
Chorvatska a Srbska, osobně věc vyšetřil a celému světu od-
halil úžasnou mravní lidsu rakouských a maďarských stát-
níků a tak osvobodil všech 53 nevinných lidí od smrti na
siberici, kačěř mu ovšem rakousko-uherské vládní kruhy
povděčný nebyly!

Veliký vliv na duševní vývoj Masarykův měla jeho manžel-
ka, která svým vzděláním, duševní silou a panícením pro dobro
a pokrok byla svému choti vždy oporou v dobách těžkých a po-
silovala ho v práci jeho. Troně r. 1878 při svém sňatku byl
Masaryk v Americe ještě v r. 1902 a pak 1907, když tam před-
nášel na universitě v Chicagu o národěch slovanských. Něko-
likrát byl i v Rusku, kdež konal studie a sbíral látku pro
svůj spis „Rusko a Evropa“. Navštívil dvakráte velikého ruskó-
ho filosofa Lva Nikolajeviče Tolstého v jasně Poljaně.

Masaryk zná většinu jazyků evropských. Nejvíce do-
konale mluví česky, německy, francouzsky, anglicky, rusky,
polsky, srbsky a tím mu bylo umožněno jeho působení za
hranicemi v době válečné. Děti měl Masaryk čtyři, 2 syny
a 2 dcery, z nichž nejstarší syn Herbert, akademický malíř,
zemřel v r. 1915, tedy už za války a za nepřítomnosti otce.

V březnu r. 1891 zvolen byl Masaryk poprvé poslancem na
říšskou radu za národní stranu svobodamyslnou ve sku-
pině měst pošumavských: Písek, Domažlice, Klatovy, Sušice,
Strakonice a Horažďovice. V r. 1892 byl zvolen i poslancem na
remský sněm, ale touto mandátem se vzdal v říjnu r. 1893.

Na to v roce 1907 byl zvolen do říšské rady za města moravská:

Vsetín, Valaš. Meziříčí, Račice a v r. 1911 byl namířena kato
 opět zvolen na říšskou radu. V době té byl i několikrát, ja
 ho jeden z vypravujících poslanců, zvolen členem rakou-
 ské delegace. Velikých zásluh získal si Masaryk v národ-
 český v době svého vyučování na universitě pražské.
 Význačným rysem Masarykovy povahy je neobyčejná ener-
 gie a síla vůle. Nemá muž v historii 19. a 20. století, aby
 se mu tím vyrovnal.

Tracoval neunavně v Čechách i v té době, kdy i ži-
 nak silné povahy trásly se před strašným násilím abso-
 lutismu. Co tento muž vykonal v době válečné, dovídáme
 se teprve u toho, co rakouská vláda kladla mu všecko
 na plošinu, nazývající ho krádcem a padouchem.

Tento vyhnanec byl člověk upraveně všudypřítomný;
 kanášel českou myšlenku do všech končin Evropy,
 Asie a Ameriky. Před touto jeho prací nutno se sklo-
 niti a to tím více, poněvadž je po práci starce, který
 se blížil sedmdesátce. A v tomto muži je odvaha a
 síla duševní přímo úrasná, věčně mladá a svěžest du-
 cha, nadšení pro ideu, jaké není příkladu v dějinách.
 A toto nadšení muselo kvitěriti; ono nepouštělo Ma-
 saryka ani v dobách nejtěžších. Masaryk pevně vě-
 řil ve svůj národ a jeho osvobození!

Jeho provolání, jež vydával v cizině, jsou stihující
 a chápeme zcela, že tento muž před nejmocnějšími zá-
 stupci volné Evropy a Ameriky, na př. před Wilsonem,
 nejevil se malým, že bylo v něm utělesněno právě česství,
 že síla, která vypracovala osobnosti tohoto filosofa, byla něco
 nekonečně jiného, nežli všichni vychytralé, hladké fráze něme-
 ckých diplomatů.

Životopis našeho
 prezidenta Masaryka.

Životopis našeho
presidenta Masaryka.

Masaryk vítězil silou svého ducha, silou svého vě-
dění. Došlo na slova Palackého, že kdykoliv jsme vítě-
zili, jen silou ducha jsme vítězili. Vádné statky hmot-
né neměl tento prvotný člověk český, ale měl na to takové
statky duchovní, že dovedl skloniti váhy celé Evropy na
stranu Těchiv. To je jeho zásluha nesmrtelná, kterou
se nemůže honositi ani jediný člověk našeho národa.

A aby mu dal národ svou vděčnost na jevo, zvolen
byl dne 14. listopadu 1918 na souhlasu všech členů tehdejšího
Národního výboru na souhlasu celého národa prv-
ním prezidentem naší republiky Československé.

Volby sněmovní.

Dne 18. dubna t. r. provedeny byly v naší republice
první volby do zákonodárného sboru - poslanecké sněmov-
ny a dne 25. dubna do senátu. Obadva tyto zákonodárné
stavy sešly se dne 2. května ve společné schůzi, v níž
zvolen byl touto zákonitou cestou prezidentem opět
Dr. T. G. Masaryk. V týdnu před touto volbou ustavila
se nová vláda z následujících ministrů:

Volba prezidenta.

Nové ministerstvo.

Ministerským předsedou je Vladimír Tůsár, jemuž
svěřena také prozatímní správa ministerstva národní
obraně. Ministrem vnitra jmenován byl Antonín Švehla.
Ministrem zahraničí dr. Ed. Beneš. Ministrem financí
dr. Karel Engliš. Ministrem zdravotnictví a unifikace
dr. Václav Tróbat. Ministrem pošt a telegrafů Fr. Staněk.
Ministrem sociální péče dr. Lev Winter. Ministrem škol-
ství Gurt. Haberman. Ministrem železnic Jiří Štěrbaň.
Ministrem spravedlnosti dr. A. Meissner. Ministrem ve-
řejných prací dr. B. Velenský. Min. obchodu H. Sonntag.

Ministrem zásobování Václav Johanis. Min. zemědělství
Karel Krášek. Bez portefeuille dr. Ivan Džerex a dr. Flotowetz,
z nichž pověrmu svěřena plná moc pro Slovensko, druhé-
mu organizace úřadu pro zahraniční obchod.

Dne 27. května podnikli 54 žáci se slozem učitelským
školní výlet do „Babiččina údolí“. Jelo se vlakem ze Hněblové
přes Hradec Králov. do Českého Štvalice. Odtud pochodem
přes bažantnici k rámku ratibořickému, k panské
hospodě, ke mlýnu, ku starému „Bělidlu“ a na Riesen-
burg k altánu, kde se sešla babička Boženy Němcové
s paní kněžnou náhodskou, bydlící tehdy na letním
rámku Ratibořicích. Úpět od tohoto rámku přes žlivi
a přes bojiště z roku 1866 do les. Štvalice. Kromě krás přírod-
ních byly děti stále upozorňovány na rozličné výjevy a mí-
sta vztahující se ku knize „Babička“ Bož. Němcové, která
byla dříve společně čtena ve škole. Jen poznáním dějin a
přírodních krás naší milé vlasti vzbudí se v duších našich
děti pravá láska k rodné půdě, za níž již tisíce těch nej-
lepších mužů a žen mnoho - přemnoho slzu a krev prolilo.

Školní výlet.

Uvnesením okresní školní rady ze dne 2. června 1920 č. 2647
přihlášen byl na čas potřeby zdejší zastupující učitel Bohuslav
Hloupyj, slúžbou na obecnou školu v Kuněticích, aby zastupoval
nemocného učitele Václ. Kavlička. Od té doby až do konce škol.
roku vyučovalo se na zdejší škole ve všech třídách - třetí se čtvrtou
byly spojeny, což bylo umožněno tím, že 10 dětem dostalo se
úlevy v docházce školní. Zvolování úlev bylo letošního roku, palně
omezeno a lze si jen přát, aby to odpadlo nadobro.

Bohuslav Hloupyj, zřídka
zám slúžbou do Kunětic.

Zakončení škol. roku.

Školní rok 1919-20 ukončen byl dne 30. června 1920 školní slavností Husovou, jak bylo ministerstvem vyučování a národní osvěty naříděno. Po vyhlášení života a působení Mistra Jana Husa zapěny byly písně: Hranice vzplála, dvě národní hymny a Hej, Slovane. Po rozdělení školních zpráv rozěšly se děti do svých domovů.

Docházka školní.

Ve školním roce 1919-20 byla docházka školy velmi pilnou.

Počet všech přítomných vůbec : 47.672.

Počet přítomných nezaměstnaných : 43.517 = 91,29%.

Počet přítomných zaměst. omluvených : 4.024 = 8,44%.

Počet přítomných zaměst. neomluv. : 131 = 0,27%.

Nastalo zlepšení o 3,23% oproti roku předešlému.

Sokolská manifestace,

III. slet všesokolský.

Když v roce 1912 v slavnostní sletové scéně „Marathon“ posel přivítá a přivítáje národu vítězství, a když celá massa jásavě opakovala heslo „Vítězství“, nebyli diváci, pokud se zajímali o tehdejší národní ovrduš, nijak na rozpácích, co má na srdci Sokolstvo a co chce v národě. Bylo našim národním vojskem, bylo předchůdcem legií a bylo vychovatelem celého národa.

A k svému cíli šlo uvědoměle a přímo. V každém ohledu. To kom kohoovalo na své sjezdy: byli to nástupci Francie, Anglie, Belgie, Ruska, Srbska, Bulharska, byli to nástupci těch národů, s jejich pomocí — jedině Bulhaři vradili ideu sokolství — jsme doufali dobytí si místa na slunci jako svobodný národ. Sokolský slet r. 1912 vyslovil a ukázal nejbližší cíl a cestu národu. A nelze nezpominati, jak se všechno to, co demonstroval, splnilo, rovnou ve dnech od 27. do 30. června r. 1918, kdy se poprvé od těch dob stělo do Srabhy Sokolstvo k prvému sletu po dobytém vítězství — ve svobodné republice Československé.

Jaké to krásné dny připravili Sokolové národu v těchto dnech! Sokolová manifestace.
 Není přera, které by vyličilo a vystihlo to, co se v Praze odehrávalo. Prostě je to první příležitost, první chvíle, kdy Praha a s ní celý národ byl v republice zaplaven radostí, krásou a štěstím, nijak nezkaleným. Od 28. října 1918 jsme takové chvíle nezažili. A Praha sama, měří-li se množstvím a intenzitou nadšení lidového, dosud v takovém měřítku neprožívala žádnou slavnost, oslavu. Nelze být dost vděčným Sokolům za to, že vyvedli vysoko národ, a že do smutku, úzkosti a běd předního života kanesli něco, čemu se říká ideál, produševnění. Ukázali, že národ by byl schopen nového heroismu nacionálního, jak jej ukázaly legie a on sám na světové války, že jsou v něm schopnosti organizační, síla, disciplína, nadšení, inteligence.

To, co se odehrávalo po čtyři dny na letenském pláni a při slavnostním průvodu Prahou, to bylo něco, nad čím jásali a svůj veliký obdiv vyplouvali všichni hosté z velikých států. A nebyli to lidé ledajací. — Byli to velcí státníci, generálové, učenci a spisovatelé i mužíci hospodářské praxe. Sokol rehabilitoval nás před očima Evropy a Ameriky. Snad nás zachránil i před pádem do propasti. A dojista povzbudil i nás doma všechny. To je bezpochybný smysl a význam slavnosti vedle toho, že dal celému milionu lidí, kteří zaplavili Prahu, dny takové radosti a krásy, takový příklad síly, disciplíny a oduševnění, že těžko hledati něco jiného.

Ale zdá se, že Sokol položil další cíl. Není pochyby, že nyní rozvine síly, aby přenesl to, co jeho členstvo, mužské i ženské, dívčí i chlapecké manifestovalo na Letné, do nejužších vrstev národa, po celé republice od Lúrnavy až na karpatskou Rus. Jen sokolství, jen jeho škola může vdraviti republiku a sjednotiti všechny Slovany.

Sokolství manifestace.

To, kda se, myní Sokol chce. A chce ještě více. Když desítiletí se hudeb karpívalo na konci sletové scény hymnu Hlej, Slovane, hvenuly se nám všem slzy v oči, neboť opět, jako v roce 1912 při zvěstování vítězství národa, jsme cítili, jakoby mávala nad námi křídla dějin příštích dob.

Sokol chce býti předborem všeho Slovanstva a chce v blízké budoucnosti vybudovati silné, sjednocené Slovanstvo, v němž bude už oxidavené, nové Rusko. Není pochyby, že naše svoboda nebude dotud zabezpečena, dokud se nebude opírat o silné, pevné Rusko spolu s jižními Slovany. To je cíl příštího sletu sokolského. Těm je brzo a kým je sletem všeho svorného slovanského sokolství!

Sjezd učitelů.

Hned po sletu všesokolském, ve dnech 1. až 3. července hostila Praha ve svých zdech učitelstvo republiky československé, které se tu sjelo poprvé na svobodné půdě, prostě okovic, které je po dlouhá desítiletí svíraly, aby manifestovalo své ideje a vytýčilo cíle nové, moderní, svobodné výchovy a naznačilo cesty, kterými cíle těchto chce dojiti.

Již před 8 hodinou ranní scházely se dne 1. července k Obecnímu domu větví, menší hloučky mladých i starších pracovníků na lánech školských a zaujímaly místa ve Smetanově sále, takže k 9. hodině byl sál přeplněn a mnozí musili zůstat na chodbách. V 10 hodin hromově „Háva“ vítalo protektora sjezdu, pana presidenta Masaryka, který v průvodu ministra Habrmána a státního tajemníka dra. Ditiny se dostavil. Krátké sdružení učitelské zapělo děj hymny, naceš starosta ř. U. A. V. Obst promluvil úvodní slovo, a předseda sjezdu, starosta ř. U. J. U. Jos. Wimmer, sjezd zahájil a udělil slovo ministers. tajemníku u. Jos. Černému.

Ten pojednal o „Padesátiletí učitelské práce“. To něm odbo. učitel L. Hanus promluvil „O úkolech učitelstva národních škol v republice československé“. Obě řeči, hluboce založené, vyvolaly srdečnou odezvu v posluchačstvu a byly klíčným souhlasem provázeny. V oficiálních projevech na pravém místě nejmohutněji působila slova pte presidentova, který svým klidným, přesvědčujícím způsobem pojednal o práci učitelstva a úkolech jeho v republice. Řeč jeho stane se ceodem všeho učitelstva a nevymizí tak hned ze srdce jeho. Opůl druhá hodina odpoledne slavnostní schůzka skončena a na hodinu začaly práce v sekcích.

Učitelstvo rozdělilo se ve čtyři hlavní sekce (a) školská a právní, (b) pedagogicko-didaktická, (c) pro výchovu dorostu žurnalistického, kupceckého a hospodářského, (d) osvětová a sociální) a probralo v nich všechny otázky, nového školství se týkající.

Pracováno neúnavně po dva dny a předneseno téměř 200 referátů. Debaty byly velmi čilé a resoluce přijaté vytyčují škole nové cíle a dávají nové směrnice učitelstva nejen jeho práci ve škole, ale i mimo školu. Nejmohutněji debatováno o poměru školy a církve a naprosta odluka těchto dvou institucí odhlasována jednomyslně. Závěrečná schůzka plenární konala se v sobotu v 8 hodin ráno na plné účasti, jako zahajovací večer. Předsedové jednotlivých sekcí podávali zprávy o jednání a návrhy a resoluce tam schválené plenem přijaty bez debaty.

V 10. hodině dopol. závěrečným slovem řed. Wimmera sjezd prohlášen za skončený a všichni účastníci sešli se na Slavíčkově náměstí a osmistupem kráčel průvod - aspoň 5000 učitelů - hlavními ulicemi Prahy nahrad slážití hold panu presidentovi. Spaničský sál sotva mohl pojímati presidentu oddané účastníky, kteří uvítali ho při vstupu do sálu voláním slávy a hromadným zpěvem dvou hymen.

Sjezd učitelů.

Sjezd učitelů.

Předseda sjezdu řed. Ulimmer klumčil cty vděčnosti učitelstva republiky za všechnu přízeň p. prezidentem škole projevovanou, a učitel Liška z Hlučovic vzletnou básní vyřčil vroucí lásku učitelstva k jeho osobě. Jan prezident odpověděl srděčnou řečí, v níž bylo patrné, že nepovažoval svůj protektorát a účast na sjezdu za projev pověchní obřadnosti, ale že sledoval se rájnem práci sjezdovou a byl již obeznámen s výsledky jejími.

Navázal na význačná usnesení, přál si méně programů a více práce a provádění reform školských a kulturních prakticky. „Nepředstihujme se hesly, nepředstihujme se ukázkou lepší vůle, když teď máme možnost a povinnost něco udělat.“ Slova, která by si měli mnouzi a mnouzi, i neučitelé, dobře zapamatovati!

J. U. Dr. Franz. Helinka,
okres. hejtmán v Pardubicích.

Prezidium ministerstva vnitra schválilo výnosem ze dne 9. června 1920, č. 11.257, aby Imilián Tolda, místodržitel-
ský rada a předseda okresní školní rady v Pardubicích
správcem byl správy okresního politického úřadu zdejšího
a povolalo na jeho místo J. U. Dr. Františka Helinka, t. č.
okresního hejtmána v Belhřimově, který místo své dne 15. m.
července r. 1920 nastoupil. Tjž narodil se v Mikulovicích.
Svoji úřednickou dráhu nastoupil při okresním hejt-
manství v Pardubicích, odkud před 14 lety odešel, jmeno-
ván byl správcem nově zřízené politické expozitury v Be-
louči. Po několika letech stal se okresním hejtmánem
v Belhřimově a nyní přeložen byl v péči hodnosti do
Pardubic.

Ačkoliv světová válka pro nás došla, ne- nastaly přece normální poměry a bude to ještě delší dobu trvati, než se tak stane, aby vyučování pravidelně a nerušeně mohlo se vyvíjeti. Školní rok 1919-20, ač měl začíti 1. páč. začal dle ministerského nařízení až 15. páč. Tím skrácen školní rok o dva týdny. A sotva, že se dostalo vyučování do pravidelného chodu, zase musely být školy zavřány pro nedostatek uhlí. I na naší škole z těchto důvodů nevyučovalo se v době od 10. listopadu do 3. prosince 1919. Velmi málo škol bylo, které byly dostatečně uhlím zásobeny, ale mnoho - přemnoho z nich bylo uzavřeno po 2, 3 až 4 měsíce.

V měsíci únoru 1920 byl nemocen učitel Bohuslav Hloupej a III. třída se IV. vyučovaly se střídavě. Když pak týž učitel byl v měsíci červnu přikázán službou do Kunětic, sloučeny byly tyto dvě třídy v jednu. A jak se zdá, nebude lépe ani v příštím roce. K nedostatku uhlí přistupuje ohromné zvýšení cen všech školních potřeb. Na takovýchto poměrech se těžko pracuje svědomitému učiteli, ale to nás nesmí paralyzovati, nýbrž povzbudovati ještě k větší péči, abychom došli přes překážky k řádnému cíli.

V Lichu, dne 31. srpna 1920.

Jan A. Šikáček
říd. učitel.

Školství po válce.

Školní rok 1920-21.

Učitelství sbor nově ustanovený sešel se dne 1. páří 1920 a porval na týž den ve-
 řačátek škol. roku. Škole k zahájení nového školního roku 1920-21, což stalo se promluvou k dětem a zapěním našich národních hymen. To té rozdělenu byly děti do jednotlivých tříd a oddělení. Odpoledne byla odložená počáteční porada učitelská. Dne 3. páří nastalo pravidelné vyučování.

Sbor učitelský:

Vyučování zahájeno pravidelně ve všech třídách. V I. třídě vyučoval František Liháček, ve II. tř. Hedvika Selihánová, ve III. tř. Havel Boh a ve IV. tř. Stanisl. Beran. Hedv. Selihánová vyučovala za učitele - legionáře Josefa Hosteleckého, který nastoupil školní službu 1. listopadu 1920. a Stanislav Beran vyučoval za Aloise Poláka, který obdržel místo na Přívánku v Jarodubicích. Žens. ručním pracím vyučovala ve všech odděleních ind. uč. Hvěz. Kohnoušková a náboženství katolickému kněžitcký farář P. Josef Hulda.

Bok Karel narodil se 8. října 1876 v Čáslavi. Otec i děd byli učitelé. Po páté třídě školy dočasně přešel do gymnasia, kde pobyl v letech 1887-91. Tehož roku vstoupil na ústav ku vzdělání učitelů v Hutné Hoře, kde roku 1895 maturoval a r. 1897 složil zkoušku způsobilosti. Působil 2 roky ve Vředech, 1 rok v Hlabrech, 4 roky ve Šlukovce a 18 let v Horušicích ve školním obvodu čáslavském. Od r. 1910 byl samostatným učitelem, místa se vzdal a přesídlil v pájmru dětí svých na učitelské místo do Lichu.

Bok Karel.

Počet dětí ve školním roce 1920-21 školou povinných:

Statistický přehled.

Místní číslo povinných dětí.	Počet všech školou povinných dětí ve škol. obci bydlících		Z dětí školou povinných je o sobě od náv. míst. školy ježto								Do místní školy jest zapsáno:		Poznámka.		
	chlap.	divč.	shodně s občanskými škol.	shodně s občanskými škol.	shodně s občanskými škol.	jinou domácností vyuč.	jinou domácností vyuč.	jinou domácností vyuč.	jinou domácností vyuč.	ohl.	div.				
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.						
a) na počátku škol. roku:	105.	113.	2.	1.	15.	9.	1	-	-	-	1	-	87.	102.	-
b) ve škol. r. přibýlo:	6.	3.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	93.	105.	-
c) ve škol. r. ubylo:	20.	20.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
d) na konci škol. roku:	73.	85.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	73.	85.	-

Počet dětí do místní školy přijatých:

Statistický přehled.

Dětky	školou povinných ve škol. obci bydlících		ve věku školou povinných v jiných obcích		Před 6. rokem přijatých		Po 14. roce přijalo:		Celkem:		Poznámka.
	chl.	div.	chl.	div.	chl.	div.	chl.	div.	chl.	div.	
a) na počátku školního roku:	86.	100.	1	-	-	2.	-	-	87.	102.	-
b) ve škol. roce přibýlo:	-	-	6.	3.	-	-	-	-	6.	3.	-
c) ve škol. roce ubylo:	20.	20.	-	-	-	-	-	-	20.	20.	-
d) na konci školního roku:	66.	80.	7.	3.	-	2.	-	-	73.	85.	-

Odcírkevní školy.

Ioněvadě škola stala se volnou, svobodnou, nepříslu-
hující žádné konfesi, odstraněn byl počátkem tohoto
školního roku ze školy kříž a modlitba. Na škole naši
přešla ta věc hladce - nikdo se nad tím nepozastavil. Na
to na některých jiných školách saháno bylo proti uč-
itelstvu a škole právě křížácké hnutí klerikálních fana-
tiků. Učitelům bylo vyhražováno, spíláno tak, že v ně-
kterých případech museli hájiti svou čest i cestou soudní.

Nové ministerstvo.

Dosavadní koaliciční vláda odstoupila a panem presi-
dentem jmenován byl dne 15. září 1920 tento kabinet předs-
nický: Předsdou vlády a ministrem vnitra jmenován byl
prezident politické zemské správy na Moravě Lerný
ministrem národní obrany generál Husák, ministrem pošt
a telegrafu dr. Fátka, ministrem železnic dr. Burger, mini-
strem sociální péče dr. Gruber, ministrem zemědělství dr.
Bedlík, ministrem pro zřizování lidu Leuša, ministrem
veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy dr. Procházka, mini-
strem věcí zahraničních dr. Beneš, ministrem financí dr.
Engliš, ministrem vyučování a národní osvěty dr. Lusta,
ministrem spravedlnosti dr. Šapelka, ministrem pro Ho-
vensko dr. Měvra, ministrem pro sjednocení zákonodár-
ství a organizace správních dr. Fajnor a ministrem veřej-
ných prací inž. dr. Kovařík.

Národní svátek 28. října.

Den 28. října 1920 - den to nášeho osvobození a naší samostatnosti
oslavěn byl na naší škole školní slavností, při níž kromě
školní mládeže a sboru učitelského přítomni byli rodiče
dětek a členové místní školní rady.

Dnem 31. října 1920 správcem byli sloužily na zdejší škole změnína ve sboru učitelů.
 Stanislav Beran a Hedvika Selihánová. První jmenován
 byl zastup. učitelem na obecné škole ve Vesce a druhá zastup.
 učitelkou v Cholticích. Dne 1. listopadu nastoupil uči-
 telskou službu ruský legionář a zdejší defín. učitel
 Josef Hostelecký a zastup. učitelka Marie Kavalhová.

250 leté výročí úmrtí velkého učitele národů - J. A. Komenského
 oslaveno bylo na zdejší škole dne 15. a 21. listopadu. Oslava J. A. Komenského.
 Prvního dne vložili křídni učitelé kárim jeho výnam a
 život. Dne 21. listopadu večer seřály školní děti pohád-
 ku, "Perníková chaloupka". Před touto divadelní hrou
 učinil proslav. Komenském říd. učitel frant. Šikáček.
 Čistý výtěrek tohoto představení 415 Kč věnován na do-
 plnění školské knihovny.

Kromě toho přednášeli o Komenském Karel Bok v
 Kládku a frant. Šikáček ve Hřeblové dne 28. listop. odpoledne.
 Účast obecnstva při přednáškách těchto byla velice pěkná
 a toho pověřili dotyční učitelé k rozpravě s rodiči o věcech
 školních a jejich dětí se týkajících.

Dne 6. prosince 1920 navítal do naší školy okresní
 školní inspektor, p. H. Svoboda. Po vykonané inspekci
 ve všech třídách odlyžala se porada, v níž podány ka-
 dy a pokyny, aby škola vychovala mládež - nové pokolení -
 které by bylo chloubou vlasti a nabádal učitelstvo ke
 kulturní práci mimoškolní a ku sebevzdělávání.

Vzdělání, uvědomělý a svědomitý učitel je nejlepší záru-
 kou nové, lepší budoucnosti.

6/12. 26
 Svoboda
 ob. z. 1 m. p.

Inspektor.

Marie Kaválková.

Marie Kaválková narodila se 10. listopadu 1900 v Mezilesí u Kar. Města Třebízi. Do obecní i měšťanské školy chodila v Litomyšli. Tamběž navštěvovala učitelský ústav a maturovala 25. června 1919. Lvoví místobodržela dekretem ze dne 27. srpna 1919 č. 4742 v Moravanecku, kde působilá celý rok. Dekretem ze dne 27. srpna 1920 č. 4013 ustanovena do Vostřičan. Po nastoupení sloužily řídicím učitelem byla určena dekretem ze dne 26. října 1920 č. 5283 na školu v dějví.

Frant. Šustrová.

Loněvadě industr. učitelka Hvězosl. Křokoušková onemocněla, ustanovila okresní školní rada vyneserím ze dne 30. prosince 1920 čis. 6078 její zastupkyňu na čas potřeby Frant. Šustrovou. Tář narodila se 27. říjní 1892 v Libáni u Nasavck. Navštěvovala obecnou pětitřídní školu v Nasavckách a měšťanskou ve Slatinaneck. Po přípravě v industriálním kursu v Graze, vykonala tamběž 21. dubna 1913 zkoušku způsobilosti k vyučování řeno. ručním pracím na školách obc. a měšťanských.

Výnosem okres. škol. rady v Chrudimi ze dne 10. říjní 1913 ustanovena byla zastupující industr. učitelkou v Hěřmanově Měřci, v Kostelci u Měřce a v Třebřichách. Od 1. prosince 1913 ustanovena byla touž okres. škol. radou (vynes. ze dne ^{28.}11. 1913) zastup. industr. učitelkou na školách ve Slatinaneck a ve Věřli, kteričto místo zastávala do konce roku 1913.

Od 16. říjní 1917 do 31. března 1918 byla zastup. literární učitelkou na obc. trojtr. škole v Kostelci Věřatově. Po dobrovolném vzdání se tohoto místa žila až do 1. ledna 1921 u své matky v Libáni. Od tohoto dne ustanovena byla zastup. industr. učitelkou v Lichu, Hrobčičech a Hmúřčičech. Dne 1. dubna 1921 odešla k zastupování do St. Holic a Veliv.

Existence okresních školních rad byla dnem 31. prosince 1920 zrušena a na jejich místo nastoupily okresní školní výbory, které byly zvoleny na podkladě politických stran. Ustavění se okres. škol. výboru pro okres pardubický stalo se dne 23. února v 1921 zahajovacím proslovem a výkladem okresního hejtmána dra Helinky. To též sláčili noví členové slib do rukou předsedy - okresního hejtmána. Členy okres. školního výboru za jednotlivé politické strany byli jmenováni: Hlavatý Emanuel za národ. demokraticii, Rěhounek J. a Matějček Jos. za republ. venkova, Bleha Jos., Doubek Jan a Hlaváček Josef za soc. demokraty, Sivkovec Jos. za čes. soc. a Lécetka Frant. za lidovce. Učitelé vyslali za starostské organizace: za měšťánské školy Ant. Fořta, za obec. školy Jana Hlouška a Ant. Hálku a za učitelky Hostomlatskou.

De zákona - bez volby - jsou členy tohoto okres. školního výboru okresní hejtmán dr. Frant. Helinka, jako předseda a okres. škol. inspektor Ot. Svoboda, jako školní referent.

Za náhradníky zvoleni byli: Robert Velda, Alois Barták, Jan Tichý, Josef Hlaváček, Jan Puhlovský, Karel Kopecký, Václav Svčina a Josef Novotný.

Ve dnech 16-20. února 1921 provedeno bylo v celé republice československé sčítání lidu, které provedli většinou učitelé. Z našich škol byli sčítacími komisary Frant. Líkáček v Lichu, Doubravici a Semtině, Karel Boh v Pohřánově, Hrádku a Stěblové, Josef Hostelecký v Rábech, Hradišti a Lihelně. Napočteno:

V Lichu 448, v Hrádku 228, v Pohřánově 90, ve Stěblové 244 a v Hradišti na Lisku 137 lidí. V Lichu přibyli 4 obyvatelé a v ostatních obcích počet obyvatelstva poklesl. V Lichu bylo 216 mužů, 232 ženy, 291 ríms. kat., 15 českobr., 4 českoslov. a 138 bez vyznání.

Okres. školní výbor.

Sčítání lidu.

Školní slavnosti a
sbírky.

V měsíci březnu konány byly na škole naší různé oslavy. Tak 7. března konala se školní slavnost ku počtě 71 narozenin našeho presidenta - Tatička Masaryka a dne 19. března promluvili třídní učitelé ve svých třídách o učitelích národu J. A. Komenském. Ku konci března provedly škol. děti sbírky ve prospěch Českosl. červeného kříže ve všech pří-školených obcích a sebráno: v Srchu 150, v Polviánově 141, v Hrádku 52, ve Stěblové 40 a v Hradčisti na Písku 76 - úhrnem 459 Kč, které byly odevzdány okres. politice. správě v Pardubicích.

Lidová škola v Srchu.

Na všeobecné vyrvání ministra školství a národní osvěty pořádal učitelství obce tak zvanou „Lidovou školu“ pro mládež ze školy vyšší a pro lidi dospělé. Přednášky konaly se vždy v neděli odpoledne ve škole od 20. února do 10. dubna 1921.

Zahájení této školy stalo se 20. února ř. u.č. Frant. Šikáčkem a přednášeli: Uzdělání a výchova - prof. Chlupáč z Pardubic. Ovesmír - prof. dr. Honziák z Pardubic. O miliardě - u.č. H. Bok. O přestování ovocného stromoví - ř. u.č. Frant. Šikáček. Fivost sta-rych slovani - prof. dr. Pohl z Pardubic. U člověku - u.č. Hax. Bok. Dějiny Kunětické hory, Srchu a okolí - ř. u.č. Frant. Šotěšil z Pardubic. O kultivě hospodářských rostlin - prof. Voznyka z Pardubic. O důležitosti a dějinách včelářství - ř. u.č. Frant. Šikáček. Vývin a opatrování kůže a vlasů - Polák z Pardubic. Vývin a dějiny písma - okres. inspr. Otakar Svoboda z Pardubic.

Účast při přednáškách byla slušná a pohybovala se mezi 84-179 účastníky. Vímě bude pokračováno.

Místní školní rada.

Podle zákona ze dne 19. dubna 1920 čís. 292 sbírky zák. a nař., zvolena byla místní školní rada na příští čtyřleté období.

Dle téhož zákona mají býti na čtyřtřídní škole 2 zástupci učitelstva a dvakrát tolik členů ze řad občanstva - tedy čtyři. Učitelská konference zvolila za členy místní školní rady říd. učitele frant. Šikáčka a učitele Karla Boka. Tento však nebyl okres. škol. výborem potvrzen, poněvadž dosud nenabyl práva volebního do obecního zástupitelstva, což se stane až po jeho jednoosobním pobytu v obci. Obecní zástupitelstvo v Hrádku zvolilo Burdu Dymka č. 15, ve Štěblové Jana Krubého č. 19, v Duchu Josefa Salavce č. 7, a Jos. Kučeru č. 51. Na náhradníky zvoleni ze Duchu frant. Šejbl č. 3, Josef Balada č. 71 a Václav Šimek č. 39.

Dne 10. dubna 1921 dostavil se do obce naší zástupce okresního školního výboru, okres. škol. inspektor p. Otakar Svoboda. Ten uvítav přítomné, osvětlil nové sestavení místních školních rad na základě demokratickém, poučil přítomné o jejich právech a povinnostech a pak všichni přítomní složili slib věrnosti republiky do rukou jeho. To té vyjval přítomné, aby za předsednictví nejstaršího provedli volbu předsedy a místopředsedy. Volbu tu provedli pouze členové. Ze pěti odevzdaných hlasů obdržel pět Josef Salavec za předsedu a čtyři frant. Šikáček za místopředsedu. Když oba volbu přijali byla místní školní rada uznána zástupcem okres. škol. výboru za právoplatnou.

Od 1. června t. r. zavedena byla u nás na drahách 24 hodinová časomíra, která v některých státech již delší dobu je v platnosti. Mnohým lidem zpirvolila těžkou hlavu, ale víže se, jako se vížly měry decimální, měna korunová a jiné novoty. Jedna novota se však nevížila a také neovvěččila totiž „letní čas“. Téžho sluníčku poroučeti, aby dříve ostávalo!

Místní školní rada.

Nová časomíra na drahách.

Okresní porady učitelů.

Okresní školní výbor svolal poradu všech učitelstva obecních a občanských škol politického okresu pardubického na den 10. června 1921 a poradu učitelstva občanských škol na 11. června 1921 do Pardubic.

Řád prvého dne:

1. Zahájení schůze předsedou, okres. škol. inspektorem.
2. Jmenování místopředsedy.
3. Volba dvou zapisovatelů.
4. Zpráva okr. škol. inspektora o stavu školství v uplynulém roce.
5. Vyučování ve třídě elementární (ref. prof. Jos. Kubálek, zřizovatel Šk.).
6. Projednání otázek starovokých (ref. odb. učitel Stanislav Teplý.)
7. Zpráva knihovní komise (ref. odb. učitel Jan Chmelík.)
8. Zpráva o okres. sirotčím fondu (ref. ř. uč. Václav Tontrouška.)
9. Volby členů konferenčního výboru a výboru pro správu sirotč. fondu.
10. Volné návrhy.

Řád druhého dne:

1. Zahájení schůze.
2. Jmenování místopředsedy.
3. Volba dvou zapisovatelů.
4. Zpráva okresního školního inspektora.
5. Problem výchovy a společnosti (ref. prof. J. Klíma.)
6. Linná škola a hreslení (ref. odb. učitel Frant. Linner.)
7. Starovské otázky (ref. odb. učitel Stanislav Teplý.)
8. Volné návrhy.

Školní výlet.

Dne 25. června 1921 uspořádán byl školní výlet na Litici a Lotštýn, jehož se zúčastnilo 45 žáků ze III. a II. třídy se svými učiteli. Na překrásného počasí pokochali se účastníci krásami přírodními, shlédli zbytky dvou starých hradů, jejichž dějiny byly dětem na místě předvedeny.

De ministeršského návrhu ukončen byl školní rok 1920-21 dne 28. června 1921. Před rozdělením školních zpráv promluveno bylo k dětem v významu Mistra Jana Husa a příspěvků spisovatele Aloise Jiráska, jehož 70. leté narozeniny letošního roku oslavuje celý národ československý.

Zakončení školn. roku.

Ve školním roce 1920-21 byla docházka školy velmi pilnou. Oproti roku předchozímu zlepšila se o 0.76%.

Docházka školní.

- Počet všech přítomných vůbec : 57.768.
- Počet přítomných nezaměstnaných : 53.291 = 92.25%.
- Počet přítomných zaměst. omluv. : 4.284 7.42%.
- Počet přítomných zaměst. neoml. : 193 0.33%.

Ve školství nastaly již celkem normální poměry. Vyučování pravidelně začalo i skončilo, všechna místa byla řádně obsazena a obstarávání uhlí pro zimní období provedeno bylo uspokojivě snad všude. Bylo sice dražé (19 hrnědého uhlí stál s dovozem až 42 Kč), ale sehnalo se přece.

Školství poválečné.

Jiná nesnáze nastala v opatřování sešitů a jiných psacích a kreslicích potřeb pro jejich velikou dražotu. Tak stál 1 deník neb úhlový sešit 1 Kč 20 h, kreslicí list 50 h, náčrtník 1 Kč 80 h, guma 60 h - 1 Kč, tužka dřevěná - bílá 30 h, pero 40 h atd. Utváření hodnověr blahovůli všech členů místní školní rady i tato překážka překonána.

Letošním rokem přestaly poskytovány větší úlevy v letní docházce školní. U nás se tak stalo nadobro; někde ještě v ojedinělých případech úleva okresním školním výborem poskytnuta byla. Tímto krokem stala se skutekem pravidelná osmiletá docházka školy.

Školství poválečné.

Poskytování úlev dětem 12 a 13 letým, povolené zákonem
z roku 1883, bylo veliké zlo, které natropilo dětem mnoho škod
a učitelstvem mnoho kloubů a námahy.

V době mimoškolní věnována byla dětem péče po stránce
tělovýchovné při tělocvičných jednotkách a zavedeny pro ně
hry na loutkovém divadle, které do dětského života přive-
dly mnoho jasu a radosti.

Jiráskovy oslavy.

Spisovatel Alois Jirásek narodil se před sedmdesáti lety
dne 22. srpna r. 1951 v Hlonově u Náchoda. V dnech 19-22 srpna
letosního roku odvíjaly se v jeho rodišti a nynějším bydlišti veli-
ké národní slavnosti na přítomnosti ohromného počtu účastní-
ků celého národa. Oslavami těmi projevoval osvobozený národ
vděčný svůj obdiv a lásku k velikému spisovateli, který svojimi
knihami budoval naši svobodu již v dobách rakouského panství
a který vedle dlouholeté politicky obvodné činnosti presidenta
Masaryka má největší zásluhu o naše národní osvobození.

U naší obci konány byly oslavy. Tak dne 7. srpna po promluvě
k dětem, selhána na loutkovém divadle hra „Král ječmínků“
a dne 21. srpna po přednášce „Životě a působení A. Jiráska“
předveden byl posluchačím divadelními ochotníky ze „Sokolů“
Jiráskem psaný kus „Otec“.

Veliké události, jichž jsme byli svědky za světové války zvý-
šily přirozeně zájem o historická díla Jiráskova. Budť zkrát
naš veliký umělec, draký krajan, vzácný učitel, lidí nám
dlouho zkrát zachován!

V Lichu, dne 30. srpna r. 1921.

Jiřík Jiráček
muč.

Školní rok 1921-22.

ročníným rozhodnutím minist-
stva vyučování a národní osvěty

ze dne 6. května 1921 č. 79.953/20 nahájen byl školní rok
1921-22 na všech školách dne 1. září 1921 a to i tam, kde ten-
to den jest dnem feriálním.

Do promluvě v dětem rozděleny byly tyto do jednotlivých tříd
a oddělení, dány jim rovněž pokyny ohledně knih a sešitů
a propuštěny domů. Odpoledne konal učitelský sbor první
poradu v tomto školním roce.

Vyučování začalo dne 2. září 1921 ve všech třídách. Sbor učitelský.

Ve sboru učitelském nebylo změny a vyučování převzali:

ve I. třídě Jan Šikáček, ve II. tř. Marie Haválková, ve III. tř.

Karel Bok, ve III. tř. Josef Hostelecký a žens. vyuč. práce ve

3 odděleních Květosl. Kohnoušková. Tato v měsíci listopadu

onemocněla a dostala se jí dovolené. K jejímu zastupování

od 1. prosince 1921 ustanovena byla p. Antonie Senková.

Náboženství katolickému vyuč. P. Jos. Hulda, farář v Hnět.

Statistické výhledy:

a) Počet dětí ve škol. roce 1921-22 školou povinných:

Místní školou povinná dětky.	Počet školou povinných dětí ve škol. obci bydlecích.		Č. dětí školou povinn. v rubrice 2. je osvob. od návst. místní školy jízdo:								Domovní školy jest započteno:		Poznámka			
	Chlapci.	Děvč.	chodí do škol.		chodí do občast. školy.		chodí do jiné školy.		jsou dle domovního vyuc.		jsou dle školní mod.					
			chl.	div.	chl.	div.	chl.	div.	chl.	div.	chl.	div.				
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.							
a) na počátku škol. roku:	101.	103.	2	—	20	12.	—	—	—	—	1	—	—	79.	90.	—
b) ve škol. roce přibylo:	5	6.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	84.	96.	—
c) ve škol. roce ubylo:	11.	17.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
d) na konci škol. roku:	73.	79	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	73.	79	—

b) Počet dětí do místní školy přijatých:

Dětky	školou povinn. ve školn. obci bydlící:		ve věku školn. povinn. z jin. ných obcí:		z před. 6. r. přijatých:		z 14. r. přijatých:		celkem:		Poznámka.
	chl.	div.	chl.	div.	chl.	div.	chl.	div.	chl.	div.	
a) na počátku školn. roku:	77.	90.	—	—	2	—	—	—	79	90.	—
b) ve školn. roce přibylo:	—	—	5.	6.	—	—	—	—	5.	6.	—
c) ve školn. roce ubylo:	11.	17.	—	—	—	—	—	—	11.	17.	—
d) na konci školn. roku:	71.	79.	—	—	2	—	—	—	73.	79.	—

Jako u těchto přehledů patřno, pohled počet dětí školou povinných následkem války. Pohled tento jest všeobecný a bude všude cítiti ještě během dalších tří, čtyř let a pak zase nejen dostoupí, ale i předčí dřívější stav.

Nová vláda.

Jan prezident republiky přijal demisi dosavadního kabinetu úřednického a jmenoval současně novou vládu parlamentní státní odborníky ve vnějšku, financích a ve správě Slovenska. Nové ministerstvo sestaveno jest následovně:

Min. předsednictvo : dr. Eduard Beneš.
 Min. zahranič. věcí : dr. Eduard Beneš.
 Minist. vnitra : Josef Čermý.
 Min. národní obrany : František Udělal.
 Min. zemědělství : František Staněk.
 Min. školství a národ. osvěty : dr. Václav Šrobár.
 Min. pošt a telegrafů : Antonín Šeba.
 Min. sociální péče : Gustav Habeman.
 Min. unifikace : dr. Ivan Pěvec.
 Min. financí : Augustin Novák.
 Min. obchodu : inž. Ladislav Novák.
 Min. veřejných prací : Alois Tučný.
 Min. zdravotnictví : dr. Bohusl. Věbenský.
 Min. železnic : msgr. Jan Šárnecký.
 Min. spravedlnosti : dr. Josef Dolanský.
 Min. pro Slovensko : dr. Míčura.

V třetí výročí našeho národního osvobození
 mobilisovala naše vláda 5 ročníků do obrany proti
 státu Uherskému, v němž návratem exkrále Karla
 Habsbucka honány přípravky k převratu a znovu
 nastolení Habsbucků na trůn v Uhrách. Rázným
 zakročením „Malé Dohody“ přinuceni byli Uheri k
 sehnání se Habsbucků a exkrál Karel odvezen na
 ostrov Mádieru k nucenému pobytu. I mnoho mlad-
 ších učitelů povoláno do obrany, aby obhájili křesť-
 ňskou svobodu. Koncem listopadu nastala demobi-
 lisace a učitelé i ostatní naručovaní vrátili se k své práci.

Mobilisace vojska.

Ind. uč. Ant. Penrová

K zastupování nemocné ind. učitelky Štěpánky Křehovské ustanovil okresní školní výbor v Sardulicích výnosem ze dne 3. prosince 1921 čís. 6881 p. Antonii Penrovou, roz. Löblovou. Táta narodila se v Maričevsi u Chotěboře 24. prosince 1892. Od r. 1898 do r. 1906 navštěvovala dečnou dvojtřídní školu v Počátkách. To osobní příprave vykonala v Hutné Hoře 2. června r. 1919 v koučce v řemeslných ručních pracích pro školy dečné.

Od 1. října 1919 do 30. června 1921 byla zastup. ind. uč. na dečných školách v Senfeldu, Utině a Čes. Sincendorfu. V měsíci listopadu 1921 vyučovala v Chotěboři, odkudž ji remská školní rada poukázala na naši školu.

Snížení učitel. placů.

Hiátke před vánocními svátky (16. prosince 1922) připravila vláda a poslanecká sněmovna učitelstvu velmi nemilé předkvapení a hluboké sklamaní. Po půletém svání rovnostního ráhona odhlasován nový, kterým se upravují výhody poskytnuté státním a jiným veřejným zaměstnancům a učitelům z důvodu mimořádných poměrů.

Odhlasovaný návrh ráhona č. 3275 povoluje § 1. civilním a vojenským státním zaměstnancům a dělníkům mimořádné měsíční výpomoci a měsíční nouzové příspěvky i pro rok 1922. V § 2. se omezuje tyto výpomoci pro učitelstvo velkých měst o 20% a v ostatních místech o 30%. V § 3. navrhuje se, aby zaměstnancům remí, žup a okresů byly výpomoci upraveny do konce prosince 1922 na výši výpomocí zaměstnanců státních téže kategorie. V § 4. upravují se přídatky státních a jiných zaměstnanců v činné službě, pokud jejich manželek jsou v jakékoliv veřejné činné službě a samy porívají přídatků drahotních tak, jako ovdovělým.

§ 5. se stanoví, že všichni v zákoně jmenovaní zaměstnanci budou platiti od 1. března 1922 pensijní příspěvek 8%. § 7. se zavazuje osoby v zákoně jmenované k placení 25% daně k příjmu vymezené ze služebních požitků. Okromně nebezpečí vězí v § 9., jímž se zčásti ministerstva zmocňují, aby změny zákonů a nařízení, které v důsledku tohoto zákona objeví se nutnými, provedli cestou nařízovací.

Zákonem tím posíláno učitelstvo nejen hmotně, ale více ještě morálně, věřeno jsouc posouzením paritního zákona na státní zaměstnance s míšším vzděláním než je vzdělání učitelské a tím dopustila se vláda a poslanci morálního ponižení a přehodnocení práce učitelské, směřující nejen k výchování a vyučování našich dětí, budoucích to státních občanů, ale i k lidovému pracovnímu mimoškolnímu. Národ Husův, Komenského, Havlíčkův, Palackého a Masarykův považuje vzdělání lidu za podřadný a méně cenný úkol a proto stačí naň nejhůře placený výkonec. Kultura, výchova dětí, právo a spravedlnost jsou ničím, útěsí hrubá síla, politická moc.

Dne 26. ledna 1922 složil dodatečně slib do místní školní rady učitel Havel Boh a tím doplněna byla místní školní rada na zákonitý počet členů.

Jelikož dosavadní kateř. ind. učitelka p. Ant. Lenková z Rychnova /lhu. onemocněla a nemoc její dle lékařského dohodání dle potvů, podala si žádost na bezplatnou dovolenou od 1. března 1922. Na její místo ustanovil okres. školní výbor devětím se dne 23. února 1922 čis. 1274 sl. Frant. Jústovou ze St. Hláv, která již před rokem na zdejší škole učila.

Sněžení učitel. rady.

Doplnění měst. šk. rady.

Žmůna ve sboru učitel.
od 1. III. 1922.

Dětské divad. představ.

Dne 11. m. prosince 1922 schrály školní dívky dětskou divadelní hru „Pohlad“, jejíž čistý výnos věnován byl na doplnění náčkovské knihovny při zdejší škole.

Smrt a pohřb žáka.

Dne 24. května 1922 v polední přestávce odběhlo několik žáků II třídy vykoupati se v rybníce Lohranovském. Při tom žák Novák Josef ze Šteblové (naroz. 15. ledna 1914) utonul v hloubce asi 1 1/2 m vody. Pohřbu jeho dne 27. května přičastovala se všechna školní mládež se sborem učitelským. Přes všechna namínání a výstrahy vyřádá si tato doba vždy několik dětí!

Docházka školní.

V tomto školním roce byla docházka školní opět velmi pilnou a zlepšila se o 0.42%. Mohla byti ještě lepší, kdyby se nelyly objevily mezi dětmi spalničky v posledních dvou měsících. Byla následující:

- Dočet púldnù vùbec : 58.877.
- Dočet púldnù nerameškaných : 54.560 = 92.67%.
- Dočet púldnù rameš. omluvných : 4.275 = 7.26%.
- Dočet púldnù rameš. neomluv. : 42 = 0.07%.

z těchto púldnù vùbec vypracá na dívky z posledních roků:

- Dočet púldnù vùbec : 12.571 = 21.33%.
- Dočet púldnù nerameškaných : 11.488 = 91.40%.
- Dočet púldnù rameš. omluv. : 1.081 = 8.60%.
- Dočet púldnù rameš. neomluv. : 2 = 4.

Zakončení škol. roku.

Školní rok 1921-22 ukončil se dne 28. června 1922 školní oslavou Mistra Jana Husa a rozcíním školních zpráv. Přítomno bylo všechno řadivo. Do roku 1918, kdy se chodilo na moři do Hlučnicka, přišlo v ten den nejvýše 20-30 dětí.

V školním roce 1921-22 byly v soupise napsány celkem 204 děti Výroční zpráva.
a to ze Lichu 86, z Hradiště na Písku 21, ze Štěblové 38, z Pohrá-
nova 11 a z Hrádku 48. Ze všech zdejších škol navštěvovalo 169,
občanské školy v Pardubicích a Bohdaneči 32, vyšší školu 2 a jedna
žákyně pro tělesnou a duševní vadu školy nenavštěvovala. Ze
Lichu chodilo do školy zdejší 70, z Hradiště na Písku 19, ze Štěblové
34, z Pohránova 11 a z Hrádku 35 dětí.

V I. třídě napsáno bylo na začátku roku 25, ve II. tř. 53, ve III. tř.
56 a ve IV. tř. 35 žáků. Během roku ubylo 18 a přibýlo 10 žáků. Žensk.
učebním pracím vyučovalo se ve 3 odděleních. V 1. oddělení bylo 17, ve
2. od. 30 a ve 3. oddělení 35 - úhrnem 72 žákyně. Všichni žáci byli
matěři jazyka českého, kromě 3 ruských svotků, kteří byli dáni
do naší dce k opatrování okres. komisí pro péči o mládež v Pardub.

U náboženství bylo 8 dětí bez vyznání, 9 náb. československého, 3
československého, 3 pravoslavní a ostatní říms.-katolického. Ulev o letní
dohazce školy nepožádal nikdo, ač někteří o ulovu se hlásili. Lo ná-
ležitým vysvětlením od správy školy rodiče od řádosti své upustili.

Ždravotní stav mládeže povšechně uspokojoval. V měs. květnu
a červnu více dětí onemocnělo spalničkami. Zolitování hodný
případ se stal se žákem II. tř. - Josefem Novákem ze Štěblové, který
při koupání utonul. Ždravotní stav staru učitelského byl uspo-
kojující až na indurku učitelky. Během roku se u vyučování vy-
středaly tři a to v říjnu a říjnu vyučovala Květosl. Trohoušková, v listo-
padu nikdo, v prosinci Antonie Jenzová, v lednu a únoru nikdo,
od března do konce roku Frant. Šustrová.

V uplynulém škol. roce škole darovali: 1) Sokol v Lichu čistý výřešek
z dětského divadelního představení 98 24 Kč, 2) Občanská káložna
v Pardubicích 20 Kč, 3) místní školní rada v Lichu 600 Kč na školní
potřeby žáků, 100 Kč na školní knihovny, 100 Kč na učebné pomůcky,

Výroční zpráva.

4) pan Jan Mládek, hostinský ze Sechu 926 a poutové zá-
lavy. Těmito dary bylo umožněno rozšíření dvou knihoven
školních o cenná díla. Kabinet obohacen byl 2 obrazy z názor-
ného vyučování, podobiznou K. Havlíčka Bor. a těmi knahy
republiky Československé.

Třídní učitelé neopomenuli řádné přelévání, aby v dětech
budili nejčistší a nejvznešenější city lásky k rodičům, spoluob-
čanům, domovu, vlasti, k vynikajícím mužům doby minulé i
přítomné a voláště k tvůrci a budovateli naší samostatnosti,
našemu prezidentovi Masarykovi. Zvláště k tomu hodily se dny:
28. říjen, 2. listopad, narozeniny prezidentovy, úmrtí Homenského,
Havlíčka, narozeniny Jiřákovy, poprava „staremičská“ a památka
upálení M. J. Husa.

Změna ve sboru učeb.

Okresní školní výbor v Pardubicích přikázal učitele
Josefa Hosteleckého na základě bodu. S. 26 n. ze dne 24.
února 1873 č. 17 n. n. službou na obecnou dvoubřdní
školu v Hostovicích s platností od 1. července 1922.

Okresní školní výbor jmenoval vynešením ze dne
30. června 1922 č. 3832 Josefa Justa, zastupujícího učí-
tele v Bělé, zastupujícím učitelem při zdejší škole
od 1. července 1922.

Opět úprava učitel-
ské platů.

Podoblastování křikona ze dne 16. prosince 1921 nastal
v učitelstvu nebyvalý rozruch; všude ozývala se nespokojenost
a nepřikročila proti poslancům a vládě a odvířány četné schůze
učitelů s občanstvem, na kterých bylo porušováno na bez-
práví, které učitelstvo posthalo. Lid se probouzel, chápal
a volal poslance a vládu peticemi k odstoupení křivdy.

Na tento nátlak přišly platy naše opět před parlament a dne 26 června 1922 stala se částečná náprava a odhlasován nový zákon, se kterým však nemohou býti spokojeni odborní učitelé a induct. učitelky. Učitelstvo škol obecn. zůstalo v platech v kateg. C. Učitelům odborným ponechána rovněž tato kategorie s připočtením tříletí do postupu a ind. učitelky vázány do skupiny D. Náprava se stala, ale neúplná s platností od 1. června 1922.

V témž zasedání odhlasován též zákon „Malý školský zákon“. Tímto zákonem zaveden nový předmět „Občanská nauka a výchova“, místo tělocviku tělesná výchova, zavedena pravidelná osmiletá docházka školní pro celou republiku a stanoven největší počet žáků na jednom třídu pro škol. léta 1922-23 až 1926/27 na 80, pro školní léta 1927/28 až 1931/32 na 70 (na školách jednotř. na 65) a pro školní léta další (do r. 1942/43) sníží se počet žactva na jednotřídnní škole na 50, na ostatních na 60 žáků.

Malý školský zákon.

Nový předmět „Občanská nauka a výchova“ je závazný pro všechny žáky a jeho účelem jest poučovati mládež o našem republikánském zřízení, o právech a povinnostech občánů a vychovávatí ji na lidi dobré, svědomité citlivé, kteří by dovedli krásně a plně žít nejen sobě, ale i ku prospěchu celé společnosti lidské.

Tímto zákonem dotýká se i vyučování náboženského. Dříve bylo toto vyučování povinným, nyní stává se předmětem nepovinným. Uyučování náboženského budou zprvuštny všechny děti vyjímání státem uznávaných církví (katol. i j.) když o to rodiče požádají.

Postoupení části školní
zahrady.

Obecní zastupitelstvo zdejší usneslo se postarati na školní zahradě památník svobody ku počtě padlým a ne-mučelým vojínům ve světové válce. Žádost o svolení ode-slána okres. škol. výboru v Pardubicích, který ji vyřídil ná-sledovně: Dne 14. července 1922 č. 3670. o. s. v.

Okres. školní výbor pojednávaje ve slosovém zasedání dne 13. července 1922 o žádosti kamín, usnesl se jednomy-slně nehlásti překážek úmyslu postavení památníku svo-body na školní zahradě ani přenechání části zahrady pro obecní silnici, bude-li obci na část zahradou dána stej-ně veliká náhrada v sousedství školy.

Na to usneslo se obecní zastupitelstvo, že zahradou část školní zahrady nahradí v příměře se sousední obecní zahradou. Na to přikročeno k postavení památníku.

V Trchu dne 30. srpna 1922.

Jean. Líháčec
řídící učitel.

Školní rok 1922-23.

pátek dne 1. září r. 1922

učebník školního roku.

zahájen byl nový školní rok 1922-23 obvyklým způsobem. Po rozpuštění dětí byla porada, v níž pojednáno o rozdělení školy na samostatnou jednotřídní školu v obci a trojtřídní školu v Lichu a dle toho rozděleno i učivo do jednotliv. tříd.

Do školy docházejících žáků bylo celkem 125 a to: 62 chl. a 63 d.

Statistika.

Do jiných škol docházelo 8 chl. a 9 dívek = 17 žáků.

V I. tř. je 31 ž., ve II. tř. 42 ž. a ve III. tř. 52 ž.

V nově zřízené samostatné škole trádecké jest 49 žáků.

Škola tato zatím umístěna v přístavbě a zat. správcem její ustanoven čívený Cyril.

Spis učitelství

Ve sboru nastaly podstatné změny.
 Za učitele Jos. Hosteleckého ustanovena zast. uč. Jos. Just. Zast. učitelka Marie Kaválková propuštěna z okresu, neboť ustanovena zast. uč. v Dol. Újezdě na Litomyšlsku.

Za onemocnělého říd. uč. Frant. Sikáčka ustanovena zast. uč. Berta Strnadlová, kand. uč. z Rosic.

Správou školy pověřen učitel K. Bok.

Řuč. pracím bude vyučovati ind. uč. Frant. Lüstrová a katol. náb. P. Jos. Kulda.

Just Josef.

Zast. učitel Just Josef narodil se dne 24. února 1901. v Pardubicích, kde docházel od r. 1907. - 1912. do školy obecné (5 tříd) a od r. 1912. - 1919. do reálky. Po maturitě soukromě studoval a nabyl vysvědčení dospělosti v Praze, dne 16. května 1921. č. 79.

Dne 2. května 1922. získal způsobilost vyučovati angličtině na školách měštanských.

30. listopadu 1920. ustanoven ošv. (č. 6000) výpom. učitelem na obec. škole v Libišanech, kde pobyl 7 měsíců, načež jmenován ošv. 22. 8. 1921. č. 4556 zast. uč. na obec. škole v Bělí. Po 10 měs. službě ustanoven na školu zdejší.

Berta Stanadlová narodila se 23. ú- Stanadlová
 nora 1903. v Kysperku, okr. Zámbe- Berta.
 recký. Obecnou školu (5 tříd) navště-
 vovala v Jabloné 3/10. od r. 1909-19.
 V r. 1915-17. absolvovala 2 roc. měst-
 školy v Kysperku. Učitelství
 navštěvovala ve š. r. 1918/19 v Lito-
 myšli a později v Chrudimě
 (1919/20 - 1922.), kde obdržela vysvěd-
 čení dospělosti učitelské dne

čís. 30. - Má způsobilost vyu-
 čovati němčině na škole obecné.

Dekretem okršv. z 24. srpna 1922. čís.
 3582. ustanovena zast. uč. v Třebu.

23. září a den následující náležeti
 budou k památným dnům Pandubička.
 Pandubičko navštívil p. prezident,
 vítán jásajícími zástupci lidu a zary-
 pávím dětmi desítkou květů. Děti
 naše sličastvily se vítání. Pan
 prezident s balkónu radnice pro-
 mluvil takto k zástupcům:

Občané pandubičtí a okolí! Já vám
 děkuji za tento projev přátelství.

Navzájem můžeme býti svým při-
 chodem přesvědčeni, že to přátel-
 ství opřítuji a stejně k vám chovám.

Spudte dále ubezpečení, že ve své
 práci pro město a kraj naleznete
 ve mně pilného a ochotného spolu-

6/11. 22
 M. Berta
 p. presidenta.

pracovníka. Třeji města i okolnímu venkovu všecok zdar a slibují ještě jednou, že podle sil svých práci vaši budu podporovati. Mějte se dobře!"

J. prezident prohlédl muzeum v zámku, nové domy městské, Sokolovnu, načež pokračoval v cestě přes Lizenice a Dašice do Dolní Rovně, kde byl hostem ministra Udržala.

V Holíčích promluvil k dělnictvu o nezaměstnanosti, nabádal k vytrvalosti (ohlad není program - stejně i rozčilení a netrpělivost není program) a klidnému navašování, které lze odstraniti, co nás tíží.

Dvoudenní zájezd p. presidenta do východních Čech byl všemu obyvatelstvu těchto krajů příležitostí, aby projevy oddanosti jeho osobě a jeho ideám manifestovalo i pro republiku a její rozvoj. J. učitelstvo celého území složilo hold velikému vůdci a tvůrci republiky a při audienci předalo p. presidentovi memorandum o potřebách školství i učitelstva.

Jediné přání projevoval všude lid spontánně: aby ku prospěchu republiky a její občanstva ještě na dlouho zůstal v jejím čele první prezident.

Dne 6. listopadu prohlédl školu a Inspekce. byl přítomen vyřizování ve všech třídách okresní škol. inspektor p. O. Svoboda.

V srpnu konána v Brádku slavnost otevření školy, ale vyřizování zahájeno až 3. ledna 1923. po částečné kollaudaci.

Škola brádecká osamostatněna úplně a v naší škole upravena místnost, které užito zatím bude k přednáškám a pro měření práce chlapčků.

Škol. učitelství s místní osv. komisí uspořádal od 5. listopadu do 6. prosince lidovou školu.

V 10 půldnech vyřizování probána témata: Poměr člověka k přírodě. O samosprávě vůbec. Obec. volební řád do obcí. Právní poměry sousedů. O rozpočtu obecním a vedení knih účetních. Náboženství a škola. Sestavování rozpočtu a účetní závěrky. Zkoumání rozpočtu, účtů a revize vůbec. Úkoly fin. komise.

Přednášeli pp.: okr. š. insp. Ot. Svoboda (1x), dr. Červenka (1x) a Ot. Žok, učitel. - Průměrná účast 36 posluchačů. - Škole dostalo se subvence Okr. osv. s.

Škola v Brádku.

Lidová škola.

Besídka s
rodiči.

Dne 5. listopadu uspořádána besídka, při které žáci 1. tř. přednesli básničky a zapívali písně ve škole navicené. Z. s. s. Bole skarel nastínil přítomným dnešní úkoly školy a rádal o spolupráci všech.

Slavnosti
školní a
vzpomínky.

Všech význačných dnů a historických momentů vyvržito při oslavách školních i při vyúčtování měřou vichovatele. Oslaven 28. říjen, 1. květen, narozeniny p. presidenta, M. Jan Hus i J. A. Komenský, vzpomínka N. Slavíčka stejně jako J. Holčeka, 8. listopadu i 21. června, v kterýžto den děti dlely v Trare a položily kytici růží před desku se jmény popravených. Stejně i před pomníkem Husovým poklonily se velikému hlásateli Pravdy.

Dr. Rašín.

Zamčenými zvěst v smutném stonu předního zápasníka za osvobození národa, ministra dra. Aloise Rašína, jeho zákeřná ruka sklátila předčasně v troob, našla oděry ve škole naší a mládeži osvětlen význam zesnulého, jeho díla, vroucí lásky k vlasti a hrdinného sebeobětování, jakož i odsouzen útok 5. ledna 1923., kdy zvěčnělý byl úkladně zradu stílen.

Ulněel básník A. Heyduk a s hlubokou úctou vzpomínali jsme jeho díla a když došlo rotn, jímž lid vítal 14. května slavného maršála F. Focha, padla tvíká kapka žalu nad mrtvím (13.V.) vzácné ženy a choti prvňho presidenta republiky paní Karly Masarykové i naše děti pocítily smutek, když sennaly, že odešla jedna z nej-nělehtilejších žen našeho národa.

A. Heyduk.

F. Foch.

Charlie G.
Masaryková.

Školní rok zakončen 28. června slavností Husovou. Dne 29. II. otevřena výstava žen. ruč. práci a práci písem. i výkresů. Pro informaci rodičů uspořádána i výstava vzorných spisů pro mládež.

Výstava.

Mimo to vystaveny některé nové vycpaniny a sbírka náleží starověitných z vřolí.

Výstava na projevení práci otevřena i v neděli 1. července. Líbila se všeobecně, práce učitel. sboru plně oceněna a měla již určitý výsledek v usnesení míst. s. rady. - Godiv budily žen. ruč. práce zvláště proto, že pracováno pouze v 1. oddělení 4 hodiny týdně a zehráno

Excuse.

do redukovaní oddělení.

Vedle vycházek do nejbližšího okolí prohlédnuty se řádky Jaroslava, Bohdaneč, Krmčice a trva Krmčice: ka. 21. a 22. června 35 žáků mělo dny sváteční, neboť navštívili ma: sičku Prabu a prohlédli její pa: mátky. Prvého dne shlédli sbírky muzejní, Karlov, akvarium, vy: šehrad, Vltavské nábrží, staro: městské náměstí, Letnou. Druhý den věnován prohlídce Zlvedern, Bradu, chrámu sv. Víta a jirí, Dali: borky, medvědince, Malé Strany, Karlova mostu, Klementina, Ru: dolfina, chrámu Týnského, Orlo: je a života na hlavních ulicích. Děti odjízděly z Praby s dojmy nezapomenutelnými.

Zdravotní stav.

Zdravotní stav řadiva byl celkem příznivý. Podzimní i jarní deště přivodily ovšem mnoho vřetka v bytech a dětem různé kožní vyrážky, které však se omezily na jednotlivé případy. Více zla způsobil na jaře dusivý (rajitea: vý) káseľ, jenž v oběť padlo i několik robatěk. V 1. tř. one: mocnělo několik dětek. Také záneťy oční letos více se objevily. Epidemie letos nebylo.

Sbor učitelstvý nesplněl letos vážnějšími poruchami a zdra:

votní stav jeho členů byl dobrý.

Žatecká knihovna potřebu-
je doplnění a přepracování. Mnoho
knih je chatrných a nelze jich
půjčovati. Letos ve II. a III. třídě
půjčeno celkem $272 + 445 =$
717 knih. Během roku zakou-
peny z darů mnohé knihy, ji-
mž knihovna bude rovnojmě-
na.

Z učitelské knihovny půjče-
no celkem 29 knih.

Letovční docházka se valně
zlepšila. Jeví se následovně:

I. tř.	10.688 více	- 10.423 (97,5)	- 265 (2,5) om.
II. "	15.096 "	- 14.438 (95,)	- 658 (5,)
III. "	17.370 "	- 15.920 (91,65)	- 1450 (8,35)

Průměrná: $94,72\%$ - $0,184\%$
lepší loňské docházky a nej-
lepší za posledních pět let:

R. 1919. - 1920. - 1921. - 1922.
 $87,39\%$ - $91,49\%$ - $92,25\%$ - $92,838\%$.

Je tomu nutno podotknouti,
že letos bylo nutno zápasiti
se zkrácenou rychlostí poskyto-
vání slev pro práce polní (bez
uvědomění povolení) a s odpo-
rem rodičů proti uplatnění
plné osmileté docházky.

Udělán nebyl nikdo. Stačí-
lo napomenutí, aby zásk školy
nezanedbával.

Knihovna.

Docházka.

Star
řadva.

Jotryl řadva během roku :

	Třída: I.			II.			III.		
	Chl.	d.	ž.	Chl.	d.	ž.	Chl.	d.	ž.
1. září:	19	- 12	= 31	21	- 21	= 42	22	- 30	= 52
Přistoupili:	2	- 1	= 3	2	-	= 2	0	- 1	= 1
Vystoupili:	3	- 2	= 5	4	- 1	= 5	4	- 5	= 9
28. června:	18	- 11	= 29	19	- 20	= 39	18	- 26	= 44

Sociální
péče.

Nezaměstnanost a sociální bída provádějná vzhly reflexe i na školu a dítě. Probouzí se vědomí, že nutno odstraniti neb aspoň zmírniti zlo nedostatku, má-li se škole dařiti.

Ošat' a natravn dítě a bude pilným žákem a vnímavým posluchačem!

V duchu tohoto hesla ustavila se instituce, která milovně řeší sociální program dětský a které promátrá celá síť důvěrníků - správců škol, jest to Stresní sociální péče a Lis. L. K., které jsou plně ve službách humanity.

Správa školy opatřila na římu od Lis. L. K. oděv a prádlo pro 3 děti ze Jechu a 3 ze Štěblové, odvedla 6 žk nezaměstnaným, obstarala 17 dětem prádlo a šaty od "Sociální péče", opatřila 1 němi 4 m látky na šaty a totéž 1 sirotku ze Štěblové.

Správa školy bedlivě dozírala na 3 ruské sirotky v obci umístěné (u p. Jm. Jirouška, v. Malého a Frant. Radovše) a zjistila, že opatření byli řádně a nejen tělesně, ale i duševně pobytém získali. Zpět netouží!

Účely vůbec zrušeny a nařízena osmiletá docházka školní, takže mezi škol. rokem netře zájka propustiti z provinnosti školní.

Vydány základní osnovy nauky a výchovy pro školy obecné.

Projednávány tiskem i anketa=mi návrhy na reorganizaci školy občanské i střední.

Pro návrh min. škol. a nar. osv. vyslovila se i zdejší mistrů škol. rada, která v příslušné resoluci žádá vychlčení odlu=ky školy od církvi.

V Pardubicích ukončen kurs vyučování ve třídě elementár=ní, vedený prof. Kubálkem.

V červenci 1923. byl tamže zří=zen kurs tělovýchovný, rovněž učitelstvem navštěvovaný.

20. prosince 1922. zanechal v učitel=ských rodinách mnoho trpkos=sti, neboť rozvrátil jejich poz=pověty a zklamal naděje všech, kteří se domnívali, že v republi=ce bude hodnocena práce uči=le tak, jak toho zasluhuje.

Členy životních potřeb ne=klestly a platy značně snížě=ny. - Býrokracie s reakcí svorně postupují - potroek se krčí v isvrání. Připoz=divá se! Nutno bdíti a

pracovati! Mnoho ve škole a i mezi lidem.

Učitelstvo oslavilo šedesátiny vidce učitelstva Jos. Černého, který ukáral nám cesty, jimiž musíme jíti. Vzácný člověk - vzácný učitel!

Dlužno zaranžovati i usnesení „Budče“, závesti od 1. září na všech školách Horšíkova „Poupata“, knihu z nejlepších, které máme.

Od 1. května rozdělen škol. okres, neboť na Stoličko a Treloučsko jmenován okres. inspektorem p. Flos Frank., odborný učitel z Týnčice 2/L..

Osamostatněním školy v obci tu zbyl 1 člen místní škol. rady. Za říd. uč. Fr. Sikačka povolán náhradník p. Jos. Galada.

Říd. učitel Fr. Sikaček daroval do učitel. knihovny 6 neváz. roč. „L. Učitele“ a zasklený obraz Fr. Galackého. - Místní školní rada na škol. potřeby 450 Kč, na žák. a uč. knihovnu 170 Kč, na pomůcky 100 Kč, na výzdobu školy 50 Kč, na potřeby k žen. uč. p. 75 Kč, na fond cestovní a ústavní 75 Kč, na

Rozdělení okresu škol.

Jména v míst. š. radě

Dobrodinci školy.

zabradu a náčiní 700 Kč, na oprave
vnu pomůcek 70 Kč. -

Občianská záložna v Pardubicích
20 Kč. -

Boh Karel, nışel daroval dílo F. J.
Procházky (3 sv.) v ceně 43.40 Kč a
pp. Malý Jos. a Pultar Amos 30 Kč.
Místní ov. komise 40 Kč.

Inventář.

Inventář zátkovské knižovny roz-
množen o 52 vázaných nových
svazků; učitelská knižovna
o 18 nových čísel, vesměs za-
kupených z darů. - 2 od okr. s. v. -
Nové obrázky: Amos: M. J. Hus na
hranici; kaple beslemská v 15. st. -
Lístka záhne od Indoměče (nám
i sklo); poslední odpor Morava =
ní; 13 obrázků z krás republiky
Čil.; z okr. s. v. - Mánes mláde-
ži; tkadlec; žně na Hané.
od m. s. nady; lístka od lůtky.
Vyprávění: ondava, lelek
kozodaj a sova; vni smádo.

Protože říd. uč. Fr. Šikáček ne-
zanechal žádného náčiní zabrad-
ního, zakoupeny: 1 krábě dře-
věné, 1 železné, 1 malá motyč-
ka a kovec.

Peškerá okna vnější 2x nabar-
vena a spravena. - Okapní
žlaby vyčištěny a natřeny
barvou. - V bytě říd. učitele
zřízena nová podlaha.

Opravy ve
škole.

Stěny tříd i chodby oprá-
veny a chodby do výše 1 m
natřeny barvou fermexovou.

Před školou zahrádka v-
trázeny novým plosem.

Opraven a vyzkoušen
bleskosvod.

Znovuzřízena bradla a
žebřík. Novou kladinu
daroval p. (Jemelík z Sta-
diště) Aschenbrenner z Rábu.

Grosvče školka je obecní a
obec chtěla ji znovuzřídit, po-
žádala m. s. rada obec, aby část
školy propůjčena byla účelům
školním, čemuž vyhověno.

Školka.

Učitelstvo vizuje v Gardubi-
cích muzeu pedagogické.

Různé.

Se svolením m. škol. rady da-
rovány do muzea tyto někde-
né vyřazené tenišky a diagra-
my. - V září 1922. odhalen
u školy postavený památ-
ník padlým (6.000 Kč). Na
den slavnosti přeloženo posvi-
cení s tanečnictvím, což zpuso-
bilo podvojení a nevíti v
občanstvu, takže slavnost

nevyrněla tak, jak měla. -

V důsledku toho a místních sporů o stezku k Rosicím brzděno akce pro řízení elektrického vedení v obci, ale konečně přeci se podařilo získati souhlas pro oba sporné podniky: elektrisaci i melioraci. - Jednáno též o stavbu silnice obcí, ale až znovu vyměřena, k práci nepřikročeno. -

V Praze konán počátkem července valný sjezd čestosl. havičstva a sokolské merisletové závody. -

V Jardubicích slavnostně otevřeno při výstavním sletu sokolovna a dostavěno krematorium.

V výstavní zemiel básník Šumavy K. Klostermann a americký prezident Harding.

Hospodářská válka zví dále a je obava, že evropské mnohé státy budou hospodářsky rozvráceny. Za 9 Kč lze koupiti 1.000.000 marek.

Zaznamenaní sluší, že pro školu potřebné dovozy zdarma obstarali pp.: v. Malý (3x), Jos. Jiroušek (2x), Fr. Radouš (2x), J. Leman (1x).

V Tuchně 31. srpna 1923.

Chytil

Školní rok 1923-24.

Školní rok zahájen v sobotu 1. září. Změny ve
 Vyneserím okres. škol. výboru v Pardubicích sboru uč.
 z 20. 8. 23, č. 4582 jmenována zast. učitelka
 Berta Strnadlová zast. uč. v Pardubicích
 a za ní ustanovena zast. uč. na zdejší
 škole Jaroslava Skočdopolová - Novotná
 vyp. z téhož dne, č. 4583.

Ríd. učitel František Sikáček odešel
 dne 1. září na trvalý odpočinek a po-
 dobně i učitelka žen. učební prací
 Květoslava Kotoňšková (1. října 1923).

Jaroslava Skočdopolová - Novotná na-
 rodila se 4. března 1890 ve Lhvojen-
 ci (dříve). Docházela do št. obec. školy
 v Ostřešanech (1896-1901), pak do
 měst. školy v Lhvojně (1. II. roc.)
 a v Pardubicích (III. r.), načež vstoupila
 do uč. ústavu v Litomyšli
 (I-IV. roc. od r. 1906-1910).

Působila jako vyp. učitelka v
 Branné u Jilemnice (30/II. 1910 - 16/IV. 1911),

v Trébovicích (30/4 1912 - 30/4 1912), pak jako zast. uč. v Skolčicích a Lzemnicích, načež nastoupila do Trébovic jako def. uč. 1. tř., (1. 9. 1918 - 31. 8. 1921), kdy ustanovena zast. uč. v Gardubíčkách a od 13. 11. 1921 - 31. 12. 1921 na měst. škole na Novém městě v Gardubíčkách, odkud vrátila se do Gardubíčček, kde setkala do 31. 8. 1923. 1. 9. 1923 nastoupila službu v Lichu.

Rozdělení žactva.

Třída:	Odděl.	chlapci	dívky	všech	řím.-katol.	č. sl.	bez vyzn.	pravosl.	světj	hrad.	střed.	všech
I.	1.	8	3	11	8	2	1	-	24	5	7	36
	2.	17	8	25	22	1	2	-				
II.	1.	7	13	20	17	2	1	-	21	7	10	38
	2.	10	8	18	16	0	2	-				
III.	1.	9	11	20	16	4	0	-	20	1	7	28
	2.	3	5	8	6	0	1	1				
všech:		54	48	102	85	9	7	1	65	13	24	102

Docházka.

Že průměrná docházka žactva se zlepšuje, vidno z následujícího přehledu:

Rok:	1918	1919	1920	1921	1922	1923
Docházka v %:	82,77	87,39	91,49	92,25	92,838	94,72

R. 1924 stoupla na 96,247%.

Výnosem zem. škol. rady ze dne 4. ledna 1924. přidělen škol. okres pardubický zem. škol. inspektorovi p. Ladislavu Schläcksbierovi.

Zemský škol. inspektor.

Začátkem škol. roku vešlo v platnost vyn. min. škol. a nar. osvěty, ze dne 4. srpna 1923, č. 92.189-I, o počtu týdenních hodin vyučování pro jednotlivé druhy a stupně škol obecných i občanských.

Změny v počtu vyuč. hodin.

Stalo se tak, aby bylo lze zařaditi do učebního plánu nové povinné předměty a to: ruční práce výchovné, občanská nauka a výchova a tělesná výchova.

Nové předměty.

Změna stala se v tom, že na školách trojtřídních jsou seskupeni žáci do oddělení tak jako na školách dvoutrídních.

Vzhledem k zavedeným učebním předmětům a jejich prospěšnému vývoji zalozen na škole dorost čsl. církve, jehož význam pro mravní výchovu mládeže jest plně uznáván.

Dorost čsl. c. k.

Kursy.

Abý učitelstvo mohlo pracovati v nových učeb. předmětech na jednotném základě, pořádalo sa = mo přednášky a kursy, na nichž referovali neb vyúčovali zapracov = vaní odborníci. Kursy výchov. ruš. prací řídilo i min. škol. a n. osvěty a konán i v Gardubicích.

Změna ve slovu.

Zast. uč. Just Josef jmenován okres. škol. výborem zast. učitelem na obč. škole na N. městě v Gardubicích a za něho ustanovena od 1. listopadu Jarmila Galovišová, zast. uč. z Rosic, která se narodila 20. X. 1900 v Jablonci ²/_{ji}. v Břekonoších. Tam v r. 1906-11 navštěvovala 5 tříd. obec. školy. V r. 1911-12 chodila do 1. roč. měst. školy ve Vysokém ²/_{ji}, od r. 1912-14 do II. a III. roč. m. š. v Jablonci ²/_{ji}. a v r. 1914-15 do III. roč. ně = mecké měst. školy v Roketnici ²/_y. V roce 1915-19 studovala na uč. ústavě v Brundisí. První místo uč. nastoupila 1. září 1919 v Orato = vicích ²/_L, kdež působila 1 1/2 roku. Dalšího 1 1/2 r. učila v Bělé u Pře =

louč. V listopadu 1921 vykonala zkoušku způsobilosti v žičině.

Od 1. XI. 1922 vyučovala 7 1/2 měs. v Rosicích n/L., 2 1/2 měs. v Otavařenici, od 1. 9. 1923 - 31. X. 1923 opět v Rosicích n/L., odkud byla služebně přikázána do Luchu.

Zast. uč. Jaroslava Skvidopolová - Novotná 9. II. onemocněla a udělena jí zemskou škol. radou dovolená do 31. ledna 1924., která prodloužena do 29. února 1924. Tím dnem provedena k vlastní žádosti zemskou školní radou výnosem z 22. IV. 1924. školní služby a vysloven jí okresním školním výborem dík za práci ve prospěch školy.

Od 9. II. do 15. III. místo nebylo obsazeno a vyučováno slyšými učitelkami učitelkami.

Dne 16. XII. 23. nastoupil místo výpomocně jmenovaný učitel Adolf Matys. Týž narodil se 16. září 1904 v Seremicích, kde vychodil 5 tříd obecné školy.

26/5 24
pabody
Dr. V. in p.

Dovolená a
vzdání se
služby.

Výpomoc.

Ve škol. letech 1915-1922 studoval na reálce v Pardubicích, na níž dosáhl 19. června 1922. vysvědčení dospělosti. Od 1. září do 31. října hospitoval na obecní škole v Serenicích.

1. listopadu 1922 nastoupil jako výpomocný učitel v Újezdě u Boskovic, kde působil do 30. června 1923. Od 1. října do 15. prosince 1923 učil v Benešově u Boskovic.

16. prosince nastoupil v Třebu.

Od počátku škol. roku vyučováno občanské nauce a výchově, ručním pracím výchovným, nauce o dom. hospodářství a tělovýchově. Z prvních rozpačků vyučování probralo se během roku ke učitejšímu směřování a možno tvrditi, že nejobtížnější začátky jsou překonány. Pro příští rok připraveny jsou rámcové osnovy ruč. prací výchovných i tělovýchovných i pro žen. ruč. práce s nankou o dom. hospodářství a možno doufati, že nové před-

měty se úplně vřijí - neboť nej-
sou vlastně novými, nýbrž
nově formovanými.

Rada politické správy JUDr.
Frant. Zelinka byl rozhodnutím
presidenta republiky ze dne 31. III.
1924. jmenován administrativ-
ním a ekonomickým referen-
tem zemské škol. rady v Praze.
Jeho nástupcem ustanoven ra-
da polit. správy a předseda
téže ve Vys. Městě Jarosl. Vitek.

Učitelka žen. ruč. prací Květo-
slava Křokovská po 37½ letě
službě přeložena pro nemoc
ku vlastní žádosti na odpoči-
nek.

Dorost čl. l. kříže měl 95 členů.
Vykonány sbírky pro děti čsl.
v Německu, na knižničku
pro slovenské děti a sbírka po-
travin pro potřebnou rodinu.

Správa školy opatřila od „O.
sv. péče“ součásky oděvu pro
2 dívky a 14 souprav oděvu,
bot a prádla pro děti nezau-

městřaných. Obstarána výplata pro-
 por a pro sirotka A. Hodináře získáno
 zimní prádlo a punčochy. Celý rok
 dojíráno na 3 ruské sirotky, z nichž
 jeden již propuštěn ze školy koncem
 roku minulého a nyní druhý.
 Vede se jim dobře a na návrat
 nepromýšlejí.

28. října uspořádána zářkovská
 besídka, která se velmi zdařila.

Oslaveno pětiletí založení Čsl. kříže,
 vzpomínko sedesátin A. Sovy, S. S.
 Machara a ministra Habrmara,
 oslaveny narozeniny pana presi-
 denta školní slavností a památ-
 ka tvůrce české opery Bedřicha
 Smetany, jehož sté narozeniny
 oslavil nejen celý národ, ale i cizi-
 na. Nezapomenuto ani narozenin
 Jana A. Komenského, Havlíčka,
 Tyše a Fügnera. Školní rok
 zakončen slavností Husovou.

Na loutkovém divadle sebrány
 3 hry pro mládež.

Koncem r. 1923 zřízeno ve školní
 budově elektrické osvětlení a v
 r. 1924. postavena ohradní zeď u dvora.

28. října 1923. konána v Praze slavnost kladení základního kamene pro Týřív dům.

2. prosince vykonány v obci nové volby. V celé obci koncem r. 1923 dokončena instalace elektrického vedení. - Podzim byl vlhký.

6. prosince zelené listí na řívích i jiných stromech. Zima velmi přesně začala svoji vládu (23. III.) a vyznačovala se dlouhými periodami mrazů, po nichž následovaly vánice a metelice.

Zmrazilo mnoho řív. Jaro se velmi opozdilo a tím i polní práce, leč příroda vše vyrovnala, takže žně jen o málo se opozdily.

Čelý svět rozrušen katastrofálním zemětřesením v Japonsku. O umírnutí následkem přispělo velkou sbírkou i československo.

V Gariži konána Olympiáda. V Londýně otevřena anglická výstava v rozsahu dosud nevídaném.

500 letého výročí smrti Žitkovy vzpomenu: to velkovysímní slavnostmi v Českých Budějovicích (Tromov), Čáslavi, Táboře, Trilyslavi a připravují se po celé republice. Pardubicko oslavilo velikého trdimu a státníka slavností ve Svítkově, kde znovuřízen umělecky značným nákladem je dříve postavený pomník obhajce pravdy Husovy.

Kurs čl. koruny

5. března: 1924.

v Curychu 16⁷³/₄ fr. švýc. za 100 Kč.

Na pražské burse:

Berlín: 775-795 (1 bilion).

Vídeň: 004965-005075.

Dnešní cena naší koruny.

Stojí:		kč
1 bilion marek	785	
100 rakouských korun	004965	
100 maďarských korun	05	
1 milion polských marek	385	
100 srbských dinárů	4425	
1 dolar	3525	
1 libra sterlinků	15137 ¹ / ₂	
100 francouzských franků	144	
100 švýcarských franků	61150	
100 italských lir	152	
100 holandských zlatých	1312	
100 rumun. lei	1860	
100 bulharských lvů	26125	

Iterak se vyvinuly hospodářské poměry v republice, vidno z vedlejší tabulky.

Nezaměstnanosti ubývá, ruch stavební oživuje, přimysl se zotavil a nastaly ve všech oborech pravidelnější poměry. Zohřel dražoty neubývá, ale naopak

po malém problému opět roste. To ovšem nijak neprospívá zaměstnancům - gáristům, kteří dosud nemohou bez obav hleděti budoucnosti vstříc. - Jsou jiné lepší ložiských a obilí stoupá i mouka.

Ža 1q žita se žádá - 155 Kč,

" " pšenice " - 210 "

1q ovsá - 150 Kč, 1q ječmeneš 250 Kč,
1kg másla - 28 Kč, 1kg tvarohu - 5 Kč,
1 vejce 70 kabeňů atd..

Ole učňi za r. 1923. vydala míštní Dary.
školní rada na opravy budovy, do-
plnění nářadí tělocvičného, výjedova,
pomůcky, na pomůcky dětem atd.
celkem 4451 Kč.

Na r. 1924. rozpočteno na totéž
3916 Kč, ale obrós se zvětší o znač-
ný náklad, který vyžadovati bu-
de nová obrádní zeď u dvora s
novými vraty.

Občanská záložna v Pardubicích
darovala na pomůcky 20 Kč, pan
Frant. Štánel rozvčel a z. p. učí-
tel Bole Karel iíl s vystrojením.

Aby mohly býti vhodněji umístě-
ny záchody, zahájeno vyjednává-
ní s p. Jos. Lermákem o výmě-
ně části zahrady se rozšíření
uličky za školní budovou.

31. srpna 1924.

Št. J. J. (signature)

Školní rok 1924-25.

Zahájení.

Školní rok zahájen byl v pondělí
1. září.

Změny ve
sboru.

Výpom. učitel Adolf Matys ze školní služ-
by propuštěn a zast. uč. Jarmila Palouš-
ová jmenována zast. uč. na občanské škole
v Pílovici.

Novým členem sboru stala se Miloslava
Tetřevová z Borkáně, která jmenována
def. učitelkou na zdejší škole a Lidmi-
la Tetřevová, ustanovená zastupující
učitelkou.

P. Josef Šulda, farář v Kuněticích, ode-
šel do penze. Vystřídali jej admini-
strátoři Jan Šorf a Jan Macek.

1. provincie nastoupil farář Jos. Pavel.
Miloslava Tetřevová, nar. 14. února 1893 v
Láněch u Dašic, kde otec její byl říd.
učitelem. Z dvojtřídní školy tamže
přešla do měst. školy v Dašicích.

V r. 1908. přijata do II. tř. dívčího lycea
v Plzni, kde r. 1911 maturovala.

Po soukromné přípravě vykonala do-
plňovací maturitu na uč. ústavu v
Policce r. 1912.

Působila na ob. školách v Otraveni-
cích, Trčebosicích, Pardubicích, Sexemcích
a Bohdáněci jako výpomocná a zatím-
ní učitelka. 1. září 1924 nastoupila
místo definit. učitelky v Trchu.

Lidmila Tetěvová, nar. 2. dubna 1904.
v Lánech u Dašic, kde docházela
do obecné ště. školy. Po smrti otcově
vychodila II. a V. tř. ob. škol a III. roč. ob-
š. školy v Dašicích. IV. třídu měšť. školy
absolvovala v Tisňově. V r. 1919. při-
jata byla do 4. třídy dívčího lycea
v Hradci Králové, kde r. 1922 maturo-
vala. V r. 1923. absolvovala jednoroc-
ní kurs učitelský. Dne 1. září 1924.
nastoupila místo zastupující uči-
telky v Trchu.

Tř.	Dob.	Chl.	Dívky.	Všech.	Tím. - přítel.	Čsl. v úst.	Pra- vosl.	Bez výz.	Osvo- bození	Slech:		Hradské		Střední		Všech
										chl.	d.	chl.	d.	chl.	d.	
I.	1.	6	5	11	4	2	-	2	-	3	2	1	3	2	-	11
	2.	14	8	22	18	2	-	2	4	10	5	3	1	1	2	22
II.	1.	11	6	17	13	3	-	1	4	7	3	1	-	3	3	17
	2.	5	10	15	14	-	-	1	4	3	7	2	2	-	1	15
III.	1.	8	6	14	11	2	-	1	5	5	6	2	-	1	-	14
	2.	2	6	8	5	2	1	1	1	2	6	-	-	-	-	8
Všech:		46	41	87	68	10	1	8	18	30	29	9	6	7	6	87

Rozdělení
žactva.

Úprava vyučování nábož. Od nového škol. roku zavedeno na škole vyučování nábož. učebnicí československému, která upraveno zemskou škol. radou na 1 hod. týdnem v 1 odděš. a řím. katoš. 2 " " " 1 " .

Rok Žižkův.

V 500 den výročí smrti slavného bohatýra a velikého státníka Jana Žižky z Trocnova v sobotu 11. října zúčastnila se všechna mládež s uč. sborem společné schůze dětí celého obvodu (Hrobčes, Dítěč, Borek, Kumnětice, ^{Výhledka} Luch) na Kumnětické hoře, kde zapěny slavnostní písně, hymny, předneseny básně a nadšeně prohlášen byl slib zactva republiky.

Ke dětem promluvil z. říd. uč. z Kumnětice Frant. Pospíšil a St. Joks.

19. října pořádána Žákovská besídka Žižkova, která se velmi zdařila.

Inspekce.

Dne 17. října vykonal na škole inspekci p. O. Svoboda, okr. škol. inspektor.

28. říjen

oslaven zdařilou slavností u promítníku „Svobody“ za četné účasti občanstva.

Téhož dne slavnostně otevřena nová škola „Habrmannova“ ve Svítkově.

7. Čísten.

Vrácné 75. narozeniny pana presi-
denta oslaveny sdečinou školní
slavností, které zúčastnilo se všech-
no žactvo a četní občané. Všechny
třídy žáci sami si vyrobili a
obzvláště vkusně I. třídu, kde se
slavnost konala. O pozvání rodi-
čům zhotovili žáci. Slavnost
zahájil proslovem ř. uč. O. Boh,
následně pokračováno dle pořádku:

1. Jako psanec. Píseň.
2. T. G. Masaryk. F. Vild, III. tř.
3. Masarykovi. Žáseň od A. Juroše.
4. Přání p. presidentovi. Žáseň.
5. Tatičku, starý náš. Píseň.
6. O tatičkovi. Žáseň od J. Spilky.
7. Teče voda. Píseň.
8. Prapore vlá. "
9. Gratulanti. Dětská scéna.
10. Lávvený kříš. Píseň.
11. Tatičku náš, Masaryku. Žáseň.
12. V jaké jme se ... Píseň.

Hymny a doslov.

Rozdáno 200 letáku o našem
Osvoboditeli.

Večer uspořádáno slavnostní představení: Paličova dcera od Jos. K. Tyla. Vedle těchto výjimečných oslav během roku využito všech příležitostí, aby žáci seznámili se s velikými našimi dějinami a učili se chápati jejich smysl.

Tak v listopadu vzpomínáno smah Jana A. Komenského v sbírání národů, K. Havlíčka Borovského, při otevření Tyršova domu M. Tyrše a Renaty Tyršové a škol. rok ukončen ve všech třídách oslavou památky M. Jana Husa.

Ze školního života.

Snahy pro činné škole se rozmáhají, ale zatím hledány schůdné cesty a mluveno o úšší spojení školy se životem. Pro nově zavedené přírodovědy vydány rámcové osnovy, ale celková reforma školy národní pokračává značně. Stejně je i s reformou učitelského vzdělání, která seprve očekává schválení parlamentem. Jeví se proti ní odpor ze strany profesorů a učitelů učitelských ústavů a i jinde nemá přítele. Ale nutno doufati, že aspoň v té formě, jak je navržena, dojde schválení.

lení.

Vydan návod pro vyučování uč.
pracím výchovným, kterým se
záčíná čariti.

Učitelstvo škol. okr. parrnbického,
postupující křížených konferencí
okresních, a chtějíc uprovniti smě-
rodatné křtiny školské na nutus
reformny ve školství, uspořádalo
za vedení okr. škol. inspektorie O.

Konferenc.

Švobody a Fr. Flore nejprve skupi-
nové pracovní schůze a dne 17.
imora dobrovolnou konferencí
učitelstvou, ve které zpracovaný
materiál ucelen a předložen
k dalšímu projednání vyjímce
školním úřadím.

Učitelství komise zpracovala
k podnětu insp. O. Švobody učeb-
né osnovy na základě norm.
osnov z r. 1915.

Osnovy.

Z popudu okr. škol. výboru vyko-
nán v červnu zájezd na Sloven-
sko, jehož zúčastnilo se 60 kolegiů.

Zájezd na
Slovensko.

10. června žáci 2. a 3. třídy zúčast-
nili se výletu do St. Hory a 1. tř.
navštívila sbírky v Kamenicích
a prohlédla trad. Pověz ku
dráze propůjčil p. Jan Červený.

Výlet.

Změna v
min. škol.
a nář. osv.

Ministr škol. a nář. osv. R. Bečnyne
vzdal se v říjnu pro nemoc iřadu
a nastoupil dr. Markovič.

Nová místa
školní rada.

31. III. 1934 ukončeno iřadování míst.
škol. rady a nové zvolení sp.:
za obec Luch jm. Drahorád a jm. Salavec;
za "Bradišti" B.: V. Jozif;
" " Stěblova: V. Matys a
za nář. sbor K. Bok, řid. učitel.
Druhé místo učit. je neobsazeno.

Nábož. čl.

Od 1. října vyučováno na škole
náboženství československému.

Sociální pé-
če.

Řid. učitel, jako důvěrník "Okr. soc. p."
podával četné informace a opatřil
sirotkům a dětem "votčelným" obuv,
pračdlo i šaty. Dne 28. října rozdá-
no dětem: 4 páry bot, 2 obleky chla-
pecké, 5 obleků dívčích, 3 soupravy
pračdla. V provincii: 1 pár bot, 2
kusy látky na obleky.

Dorost Čč. č. k.

Dorost Čč. založen v 1. a 2. tř. a působil
zdárně ve škole i mimo ni.

Na Ústř. M. S. sebral 74 Kč;

" ostentí vojny 152 "

" Č. z. k. 16 " 50 k a

za prodanis' pohlednic 17 "

Zobrazil, rodiče dosud mnohým
dětem brání v iřasti při práci
Čč. a učiteli snahy jetw rušit.

Dary.

Občianská záložna v Pardubicích darovala škoľe 20 Kč, horební společenstvo v Suctu 100 Kč, z válečné přijčky děti darovali rodiče 100 Kč, místní školní rada na potřeby dětem 450 Kč, na zadržku 200 Kč, na záts. knihovnu 120 Kč, na učitelkou knihovnu 50 Kč, na proměcky 100 Kč, na řen. puč. práce 75 Kč, na puč. práce výchovný 75 Kč, na cestovní fond 50 Kč, na dětské časopisy 25 Kč, na výřadobu šťoly 50 Kč, na řicí stroj 1200 Kč.

Řicí stroj zakoupen, opraven a částečně znovuzřizena střecha nákladem ca 5.000 Kč.

Obec darovala dva menší obrázky (Hradčany a podobizna p. presidenta) v ceně 15 Kč a velký zarámovaný obraz rodiny p. presidenta.

Řáci III. tř. zhotovili dřevěné konsoly na květiny a učitelé upravili obrázky pro řičkův koutek. Do záts. knihovny přibýlo 30 nováz. knih. Místní ř. rada dala vyřpati řičky darovaného dřeva a potápku. Z darů zakoupeny obrázky Obřichovských - Fischerových: Z dětského života za 150 Kč.

Nákladem míst. škol. rady pojistěni
všichni žáci proti úrazu.

Zdravotní
stav a do-
cházka.

Zdravotní stav učitelstva byl velmi
dobrý. Dovolenných nebylo.

Mezi záctvem v měsíci únoru a
březnu řádila epidemie zářetku
žlas příušních měrou nebyvatou.
Trvale nemocen a v nemocnici lé-
čen byl Jos. Flégr z 11. tř..

Vzdor tomu průměrná celková
docházka byla 95.89%.

Potřeb žáků.

Koncem roku propuštěno ze
školy po zákonu 10 žáků a do
vyšších škol započáno 13 žáků.
V důsledku malého přírůstku
dětí v minulých letech bude po-
dle předběžného zápisu pro prřed-
minách v 1. tř. 40 žáků, ve 2. tř. 29
a ve 3. tř. 16 ž. = 85 žáků celkem.

Přírodní.

V měsíci září v blízké továrně na
látky výbušné v Semtině explodoval
jeden z objektů, při čemž zabiti 3 lidé
a 7 raněno.

V říjnu jednáno v Ženevě o pakt
"Spazru národů" k zabezpečení míru.
Dr. E. Beneš náležel při tom vynika-
jící účast.

24. února zemřel ř. uč. a spisovatel
moravský Alois Mrštík. Zpopelněn

3. března v Pardubicích. Učitelstvo
i žáci zúčastnili se v značném
počtu kremace.

President Masaryk a dr. E. Beneš
vydávající válečné paměti.

24. května otevřel Sokolstvo v Pra-
ze Tyršův dům, restaurovaný
Michnův palác nákladem 20.
millionů korun.

Učitelstvo a státní zaměstnanci Lě-
ce postihuje zákon o úsporných
opatřeních ve veřejné správě, vy-
daný 22. pros. 1924. V důsledku zá-
kona jsou třídy zavírány, příp.
spojovány a učitelé propouštěni
ze služeb.

Dne 3. dubna 1925. vydán zákon o
svátcích a pamětných dnech re-
publiky československé. Mezi pamět-
nými dny prohlášen po vůli náro-
da 6. červenec jakožto státní svá-
tek a také celým národem - a i na
mizivou menšinu - slaven letos
okázale v celé republice. V čele
oslav stál president Masaryk a
min. předseda Švehla. V důsledku
totožného papírový muncius Marmaggi
opustil Prahu. Uvážený národ
z jednání toho vyvozuje důsledky.

Pocasi.

Od 20 září do 20. října bylo velmi, něžné
 „babí“ léto. V konci měsíce října byl
 překrásný. Podzim suchý a takový vy-
 trval až do vánoc, skoro bez mraků
 a sněhu. Před koncem roku napadl
 sníh, ale 3 dny nepřetržit. Llý
 ledem byl velmi mírný - nikdo
 nepamatuje podobné pohody.
 28. ledna trochu sněžilo, ale popra-
 šek během dne sešel. Ani na horách
 sněhu nebylo a lyže i brusle od-
 počívaly. Dne 4 ledna 20°C na slunci.
 Včely proudem vylétaly z úlu.
 V únoru nepřisest změn. Koncem úno-
 ra sněžilo však a březen byl studený,
 větrný, mrakovitý i deštivý. Příchod
 jara zadržien a mnoho krmítel pčev,
 kteří se dříve vrátili. Setba i sáre-
 ni zelin velmi zpozděny. Studený
 a chl. deštivý jaro mělo vliv na
 pozdní úrodu ovoce i obilí. Podobně
 i léto bylo velmi chladné a hlavně
 noci jsou studené. V prvých dnech
 srpna mnoho jáselo, místy byly
 průtrže mraků a na Moravě, Slo-
 vensku i v Bukovských povodně
 způsobily obrovské škody. Voda
 odplavila leckde celou velmi sil-
 nou úrodu a přerušila i železnič-

srojení.

Dimak úroda sena i obilí jest velmi pěkná a měla by míti vliv na snížení drakoty, nijak dosud nepolevující. Ovoce je všude dosti. U nás není tvůšek, ale švestek bude hodně. Je zima a houby nerostou; ani zelenině se letos dobře nedává.

31. srpna 1925.

J. B. J.

Škol. rok 1925-6.

Počátek roku.

V úterý 1. září zahájen nový školní rok za okolností pro školství velmi tísnivých, neboť v důsledku zákona restriktivního zredukována i škola naše na dvoutrídnu (výnos z. s. p. z 19. III. 1925, č. 6173), takže od 1. září má škola 2 def. třídy postupné. Na škole vyučovali budou: Bork Karel, říd. uč., Mil. Tetřevová, def. uč., Šustrová Fr., uč. žen. ruce p., P. Pavel Josef, farář n. kat. a Jan Chvojka, kat. škol. - Zast. učitelka L. Tetřevová jmenována zast. uč. ve Svincanech.

Stav záctva.

Třída.	Odděl.	Chlapců.	Dievek.	Všech.	Řím. k.	Čsdr.	Čsl.	Bez v.	Osvob.
I.	1.	14	5	19	16	1	-	2	1
	2.	13	8	21	16	-	2	3	2
II.	1.	17	9	26	21	-	4	1	5
	2.	4	10	14	13	-	1	-	4
Všech:		48	32	80	66	1	7	6	12

Poměrně značný úbytek dětí dá se vysvětliti jednak následky války, ale i odchodem dětí do obcí škol, což děje se v posledních dvou letech měrou značně zvýšenou a jsou to hlavně děti ze Stěblové, odkud dříve vřídka které dítě odcházelo do školy jiné.

v každé třídě založen Dorost Č. Č. K. ze. Příkladů se 50 žáků.

Dorost Č. Č. K.

Všechny děti dostaly školní sešity, náčteníky a j. potřeby zdarma a budou je dostávat do vyčerpání zásoby. - Všichni žáci i učitelé jsou nákladem místní škol. rady pojistěni u Městské spořitelny praž.

Potřeby školní a pojistění.

11. října odpoledne ve 2hod. uspořádána byla besídka Žižkova. Pování i pořad opatřili žáci. O Žižkovi promluvil říd. učitel. Besídka měla úspěch

Besídky.

30. srpna pořádná v sále u Mládků (jevístě ochotně zapůjčil sbor dobrov. knasičů) před začátkem roku besídka s prolovem říd. učitele.

28. října konána oslava ve vkusně vyzdobených dětských třídách. Po prolově následovaly recitace, básně a písně. Večer přítomny byly děti slavnostní tře.

Otec božího lidu.

Volby.

Dne 15. listopadu vykonány volby do Nář. Stronásřední, které přinesly značné přeměny v počtu mandátů si polit. stran. Neočekávaný vítěz strany komunistické převzal všechny, kteří znají „lid“ z novin a zpráv sekretariátů.

U strany klerikální vzrostly u nás i na Slovensku.

K dosavadní pětičlenné koalici přibrána strana polit. živnostníků, aby získána proti četné opozici potřebná většina.

Na Slovensku zvolen do N. S. zem. škol. inspektor Vojta Beneš.

Předsedou vlády zůstal J. Svehla,

ministrem zahraničí dr. Č. Beneš,

„ financí dr. Engliš

„ školství dr. Indínko.

Situacní.

Úprava platů st. zaměstnanců a učitelstva ubírá se obvyklými již cestami, stává se „kopacím muštem“, ale toužebně očekávaný „goal“ nepadá, vedou „závarným“ slibům.

Restrikce rádi a působí zmatek u úřadů a nerměnné škody hlavně ve školství. K učitelstvo, bohužel, vinou několika diktátorů, nestojí v jednotné frontě a slytěčně se oslabuje.

Připravuje se změna „Řádu škol. a vyučovacího“, ale značnějších

oprav nelze čekati, protože by mu-
sila předcházeti změna škol. záko-
nů.

Podle nových proudů a směrnic
ve školství pracuje zvláštní ko-
mise na jednotných osnovách
učebních.

Min. škol. a nár. osv. zprostito okres.
škol. inspektora Frant. Flosa na
jeho žádost dnem 31. prosince 1935.
funkce okr. škol. dozorce a vyslovi-
lo mu díky za mnohostrannou
činnost a učená.

O.š. inspektor
F. Flos.

Správu dozorečného obvodu Píelouč-
Abolice byl pověřen okres. inspek-
tor škol. Otakar Svoboda.

Nová místní školní rada byla
přijata do slibu okr. inspektorem
škol. O. Svobodou 28. září a zvoli-
la předsedou jm. Drahovčáda.

Místní
škol. rada.

V rozpočtové schůzi 3. října pa-
matováno na různé potřeby ško-
ly a dětí a usneseno pojistiti
všechny děti i učitele u Místní
společ. pražské, zříditi do rozpoč-
tu na škol. potřeby 450 Kč, na
žák. knihovnu a varbu 200 Kč, na
učit. " 50 Kč, na pomůcky
100 Kč, na potřeby pro žen. p.p. 75 Kč,
" " mč. práce vých. 75 "
cestov. fondu 50 Kč, na časopisy
25 Kč, Dorostru Č.Č. k. 43 Kč a j.

Letkový rozpočet jest 8340 Kč.

Soc. péče.

Správce školy se přičinil, aby z obecního pokladny vyplaceno bylo 120 Kč podpory A. Flégrové na léčbu strof. dětí v Luži.

Pro pohovčelého žáka V. Bracha vyřídány od O. s. p. v Gardubicích boty.

Prostřednictvím správy školy obdarování O. s. p. o mládež:

Mari Chvojková a M. Flégrová látkou na šaty, Frant. Svoboda a Frant. Šebek rovněž a V. Pavel látkou na šaty a prádlem.

Rozprodáno na vánoce 15 knih, vydaných Dvorem škol. č. k. a 2 serie pohlednic ve prospěch mračeků v Králově Poli.

Otres. soc. péči o mládež v Gardubicích zastány 34 Kč.

Počasi.

Podzim vynášoval se nestálostí počasí, chladnem a vlhkem. V důsledku toho ovoce špatně dozrávalo a práce polní se zdržovaly. Ani zima nebyla pravidelná a kruté mrazy vystřídaly náhlé oblevy, které způsobily koncem roku katastrofální povodně. I naše Labe vystoupilo se břehů a zatopilo celé kraje, způsobivši mnoho škod nejen na polích, ale i na regulaci.

11. února zemřel člen místní školní rady v Trchu a starosta obce Heblkové p. Václav Matys.

Úmrtí.

V předvečer narozenin p. presidenta, v sobotu 6. března, uspořádal sbor učitelský „Masarykovu besídku“ v sokolovně.

7. března.

První část obsahovala čísla vážná.

1. Proslav ř. uč.
2. Přání (Dobré jitro...)
3. Taticku (sbor)
4. Masarykovi (dekl.)
5. jako pramec (sbor)
6. J. G. Masarykovi (báseň)
7. Běseň svobody
8. K 7. březnu
9. Tři věty (sbor)
10. Slavnostní scéna
11. Hymny

Druhou část provedli žáci 1. třídy a nižší oddělení houslistů - žáků.

1. Hali-beli (Směs písní)
2. Národní písně I. Dvoje housle
3. Zajíček běží. Když jsem složil písně, provázené potyby dram.
4. Zpívejte, vázaní kopruti. Směs 2.
5. Národní písně II. Dvoje housle.

Velké harmonium lastavě zapůjčil p. Petruška z Hradčtě 1/6. Sokol nešťastně propůjčil sál i jeviště.

Pro školní knihovnu (varbu) sebráno na dobrov. příspěvcích 95 Kč.

Stále rostoucí rozpory v koalici přivodily pád vlády a jmenování říšnické vlády 18. března. Předsedu vlády a min. vnitra jme-

Změna vlády.

novým prezidentem zem. správy polit. na Moravě Jan Černý; ministrem věcí zahranišních dr. E. Ženíš, financí dr. K. Engliš a školství dr. Jan Krčmář.

Mír l. l. k.

Na den 28. března děti i občanské rádi si vzpomínou. Týden připravovaly děti „lito“, zdobily je „vejdunký“ a fábory, cvičily písně a těšily se na vzkříšení starobylého obyčejě: vynášení smrti. O 2 hod. odpoledne vyšel od školy průvod, v jehož čele nesena chlapci „smrt“, provázená lomozem klapáček. Děvčata následovala s bratřmi zdobeným „litem“. U rybníka odehrála se první část scény. Říd. učitel promluvil ke stromážděným o cílech l. l. k., o zdraví a Míru, načež řádkyně Suchánková přednesla básně a zapěl „Pochod dorostu“. Potom provedena řádky scéna od dra. Drimbla: „Smrt nesem ze vsi.“ Odsouzená „smrt“ nesena za zpěvu písní ze vsi až ke „Cahýnkou“, kde scéna ukončena „utopením“ smrti.

Doslovem ř. učitele slavnost skončena a nutno konstatovati, že se velmi líbila a získala l. l. kříži i škole přátel.

Dorost l. l. kříže měl 50 členů, kteří starali se o čistotu vlastní, třídy i okolí školy. Na oknech pěstovány květiny.

Mimo dary pro své pěči získáno 40 Kč na postavení pomníku p. presidenta

146 26
převod

v Hodoníně. Udržován styk se zátky nemocnými (v nemocnici) a pečováno o pomník Svobody. Vě prospěch české zem. komise prodáno 20 losů.

Ze sboru učitelského nebyl chru- Zdravotní rav nikdo. - V jarním období po- stav. stizení záci dnivým kašlem bez vážnějších následků. 1 zátko léčen v sanatoriu (stropulosa), 1 operován při zánetu slepého střeva a 1 měl 14 denní zdravotní dovolenou.

12. června 1926. provedena inspekce Inspekce. školy p. okr. škol. inspektorem O. Svobodou. - V důsledku této návště- zena okr. škol. výborem místní školní radě přestavba zátkodů, zřízení podlah. ve třídách a nové lavice do II. třídy.

V obou třídách konány protičerné Vycházky a výpomín- vlastivědné i tělovýchovné vycház- a výpomín- ky do okolí a zvláště návštěvy nové dny. Pardubic, Zorčaneč a Kunětická hora.

Vedle oslav a besídek již uvede- ných vyjmenováno příležitostně všech významných osob a památ- ných dní (Komenstý, Slavíček, Tyri a Fügner, Palacký, Tyl a p.) a zavedena mírová minútrodina.

Sboru učitelskému prodávilo se Dočkárka. vřadov epidem. řádění kašle slepi- ti dočkárku vůbec. Celoroční průměr je 97.53% (o 1.64% lepší loňského). Udan nebyl nikdo.

Potybl žáků.

1. zvěř bylo v I. třídě 40 žáků (27 chl. 13 d.)
 ve II. " 40 " (21 " 19 "
 Během roku ubyli 4 žáci (2 " 2 "
 " " přistouplilo 5 žáků (2 " 3 "
 Koncem roku je v obou třídách
 81 ž. (48 chlapců a 33 dívky).

Do škol občanských se odhlásilo 11 žáků
 a vystoupilo 8 žáků.

Dary.

z besídky, povídané 30. srpna 1925. odve- dl správce školy	133 Kč
dar Občan. záložny v P. 6/2.	20 "
za poškozenou knihu od Jančovic	10 "
15/3 výnos z besídky Masarykovy	95 "
20/4 " z ochot. divadla (před. uč.)	55 "
zbytky z roku minulého	11 " 30 h
	<u>324 " 30 h</u>

Z toho vydáno:

zakázání a zastlení 8 obrázků Fischerové - Hvězdové (Hladík - Pard.)	168 Kč
za vlastivěd. obrázky z Turnovska (III. díly ze stát. nakladatelství)	48 "
návrh z ústř. nakl. uč. čsl.	23.80
za vazební 20 knih (Vlkanova)	84.50
	<u>324.30 Kč</u>

Sbor rodičský v Sychru daroval fotogra-
 fii B. Smetany a 2x propůjčil
 škole jeviště.

Mistři Kampešička darovala
 škole 50 Kč, která jsou uloženy
 na knižku a to návrhu před.
 učitele rozhodla valná hromada
 darovati každému žáku, nově do
 školy vstupujícímu, 5 korunový
 vklad, aby žáci učili se šetrně.

Správce školy Ot. Bok daroval a upravil
4 tabule pohledů ze života čsl. legií.
P. Tomáška z Hradistě "B. daroval
3 kusy rudy měčické.

Místní školní rada jako vždy pa-
matovala v rozpočtu na potřeb-
y školy i žáků.

Abnormální jarní povětrnost mě-
la vliv na polní práce, která
velmi se zdržely. Studeno a
stálé deště způsobily, že nebylo
ke včas vysítí sena a že žně
prošly v celý měsíc skoro.

Potoky, povodněmi vytrvalými
dešti, přeplnily větší řeky (Labe,
Vltava, Morava aj.), které se
v červnu vylily ze břehů, zato-
pily celé kraje a zmocily si mnohá
úrodná i poškodily celé obce.

Vylité Labe ohrožovalo silnici
od Hradistě k Pardubicím a
jen úsilí lidí a vojínů poda-
řilo se zachránit vodu spíše
zvýšenými hrázení. Není pa-
mětніка podobné povodně v tu-
to dobu. Smutný byl pohled
na zatopený kraj z hory Černě-
tické a ještě smutnější, když
voda opadla. Obilí podprášené
lehlo, brambory a řepa zčerna-
ly, seno odplaveno, písa
lecko odneseno, luka zanes-
na kalem. - A tak řádily
povodně v celé republice, ba
v celé Evropě. Celý rok vř-

Různé.

bec vyznačoval se poruchami povš:trnostrými i zemskými. Podnormální teplota u nás, jinde snivící vedra, zhoubné deště, snivě, kemitěšení, mořské bouře se zhoubnými následky, nejisté a stále střídající se počasí - vše uváděno ve spojitost se změnamí na slunci.

Ami žně neprošly hladce. Července nepolevil v dešti a sepros koncem měřice a v první třetině srpna lechde krachmo uklízela se síroda do stodol. S podivením, že letošní síroda celkem byla znamenitá, až na Brambory.

Ale drakota nepolevila, naopak stoupa.

R. 1926 byl však nejen ve znamení deště, ale byl rokem ruchu, práce a nadšení sokolstvá, byl ve znamení VIII. všesokolského sletu, kterej vyvrcholil všenárodním holdem M. J. Husovi, prezidentovi a městu Praze 6. července, kdy před kraky národa, zástupci všech kulturních států a velkých měst cizích a bratři z Ameriky, na účasti p. presidenta i vlády, defilovaly desettisíce sokolů kol pomníku Mistra Jana a manifestovaly pro ideu, jim hlásané, pro demokracii a republiku.

Hlavnosti sletové konány letos v nsobvyčejných poměrech na nově zbu-

dovaném sletisti v bývalých lo-
mech Strakonvských, kde vykonal:
to poměrně v krátké době sletstvo
vlastní práci a vlastními pro-
středky obdivuhodně stadion pro
14.400 cvičenci a 130.000 diváků.
Celkový náklad rozpočten na 14
milionů Kč. Hlavní dny sletové
učeny na 4.-6. červenec, předse-
lové dorostenecké 27.-29. června.
Ale již od května konány sletové
závody zactva středověckého i žup,
středověkolácké a lehké atletiky
i plavání a lyžování.

Kulturní, mravní i hospodář-
ský výsledek sletu je obrovský.

Dlouhý zápas o úpravu platu stát.
zaměstnanců a učitelů ukončen
vydáním zákona 24. června se
zpětnou platností od 1. ledna 1926.

Pro učitelstvo vydán zákon zvláštní.
Zhodnotiti jest peris stanoveni zá-
kladního plátného a zvýšení pen-
sijní základny. Rozdělení činov-
ného na 4 stupně poškodilo 75%
hlavně venkovského učitelstva,
které se marně domáhalo jednotné-
ho činovného, neb aspoň snížení
4. stupně. Učitelstvo přijalo úpra-
vu za daných poměrů jako zutím-
ní a prohlásilo, že pracovati bude
na spravedlivém zlepšení a hod-
nocení práce pro školu a národ.

Dne 1. srpna vešel v platnost
zákon o nemocenském pojistění
st. zaměstnanců a učitelů, kterým
odstraněna aspoň částečně sociál-
ní krivda.

31. srpna 1926.

J. Štěrba

Školní rok
1926-1927.

zahájení:

Školní rok 1926-27 zahájen byl zcela pravidelně, ač učitelské místo po říd. učit. p. Bokovi, který na svou žádost byl přeložen na říd. učit. do Nemošic, bylo obsazeno teprve několik dní po začátku šk. r. - Správou školy byla pověřena učitelka Miloslava Tetřevová. - Okresním školním výborem dosazena na zdejší školu učitelka Marie Kohoutková.

Marie Kohoutková

Marie Kohoutková narodila se 15. května 1902 v Pardubicích. Školu obecnou i občanskou vychodila v Kolicích a v r. 1917 vstoupila do reálky pardubické, kdež maturovala v r. 1922. Potom navštěvovala abiturientský kurs při učitelském ústavu v Hradci Králové, kdež po-

dobila se zkoušce učitelské dospělosti v r. 1923 a zkoušce učitelské způsobilosti pro školy obecní v r. 1925. Učila jako nastupující učitelka v Trěbosicích a v Pardubicích a byla jmenována čekatelkou na školu zdejší.

Stav dětí:

I. třída 1. odděl. 9 chl. + 10 dív. = 19 dětí,
 2. " 17 " + 9 " = 26 "
 II. třída 1. " 12 " + 7 " = 19 "
 2. " 7 " + 7 " = 14 "
 I. třída celkem 26 chl. + 19 dív. = 45 dětí,
 II. " " 19 " + 14 " = 33 "
 Na celé škole 45 " + 33 " = 78 "

28. říjen:

Den svobody uctěn společnou domácí oslavou ve II. třídě dne 27. října. 28. října zúčastnilo se řádně oslav v Pardubicích.

Úmrtí okr. šk.

V prosinci právě v době vánoční noční porážka se smutná zpráva, že zemřel okr. šk. insp. p. Otak. Svoboda. Zemřelý byl popelněn v

insp. p. Otak.

Svobody:

insp. p. Otak.

městském krematoriu v Pardubicích na veliké účasti učitelstva, zástupců úřadů a korporací. Ot. Svoboda byl jeden z prvních našich republikánských okr. šk. insp. Na našem okrese působil plných 5 let a napsal se v duši a v srdce všeho učitelstva jako člověk spravedlivý a poctivý. Byl znám svou činností literární, kterou věnoval většinou naší české mládeži. Bud' čest jeho památce!

Někdy byl ustanoven nový okr. šk. insp. vedl práce personální a inspekční okr. šk. insp. z Chrudimě p. Vorreith a práce administrativní odb. uč. p. Ledv.

Změna ve slo-
žku učitelstvem:

1. února 1937 učitelka Marie Kohoutková byla přeložena na obecnow dív. školu do Pardubic na Škrivánek a na její místo byl ustanoven učitel Josef Oelt.

Jiř narodil se 2. ledna 1905 na Josef Ortl.
Kv. Vinohradech, kdež navštěvoval
školu obecnou a gymnasium až do
quarty; nižší gymnasium dokončil v
Pardubicích. V r. 1920 vstoupil do učit.
ústavu v Chručimě, kdež v r. 1924 ma-
turoval. Žkoušce učitelské způsobilosti pro
šk. obecné podrobil se v Praze v r. 1926.
Učil jako zastupující učitel v Pardubicích a
v Moravanech a byl jmenován čekatelem
do Lichu.

F. Brěxen.

F. Brěxen - narozeniny 1. presidenta
čsl. republiky dr. Tomáše G. Masaryka
byly oslaveny školními dětmi na spo-
lečné akademii s místním Sokolem.

Nový okr. šk. inspr.

?

V květnu jmenován byl zemskou
školní radou nový okr. šk. inspr. - odbor.
učitel p. Josef Ledv. Jmenovaný již del-
ší čas zastával funkci sekretáře při okr.
šk. výb. a jest tedy již do poměru (v) naše-
ho okresu zapracován. Učitelstvo zdejší-
ho okresu zná jej jako člověka snaživé-
ho a pokrokového.

Zdravotní
stav:

Zdravotní stav žactva byl v tomto škol. roce celkem nespokojivý. Epidemie chřipková zachvátila veškeré žactvo i učitelstvo. Mimo to vyskytlo se asi 7 případů těžkého zápalu plic. Jeden žák je trvale nemocen a jest v sanatoriu v Luži (Plégr z I. tř.). Jedna žákyně onemocněla kloubovým reumatismem a bude nucena odjeti do lázní (Valášková ze II. tř.).

Docházka:

Celková roční docházka jeví se takto:

v I. tř. :	96.88%	půldni nezamešk.	tedy 3.12% oml.
ve II. " :	94.99%	" "	" 5.01% "
V celé škole :	96.11%	" "	" 3.89% "

Volby presiden-
ta čsl. republi-
ky:

27. května volilo národní shro-
máždění po druhého presidenta čsl. repu-
bliky. Byl hned v první volbě zvolen
naš milovaný taticěk T. G. Masaryk a
to 274 hlasy. Potřebná většina, vzhledem
k účasti, byla 261 hlas. Nechat ji nám dlou-

ho zachován náš drabý osvoboditel
a vůdce!

Školní výlet:

Mimo pravidelné tělocvičné a vlastivědné vycházky do blízkého okolí podnikla naše škola delší jednodenní výlet společně se druhou třídou ze Starých Řdánic do Babiččina údolí.

Do školy vycházející:

Tento školní rok ze školy vycházejí 3 chlapci a 4 děvčata. Do školy občanské nehlásí se nikdo.

Zakončení

Školní rok ukončen byl vhodně škol. a domácí oslavou světlé památky M. Jana Husi.

M. Tetřevová

Školní rok 1927-28.

Začátek šk. r.

Školní rok 1927-28 započal 1. září 1927.

Změny ve
sboru.

Oba dosavadní učitelé ze zdejší školy odešli na nová působišti. Miloslava Tetřívová do Sexomic, Jos. Ortl do Kěmotic. Na jejich místo ustanoveny nové síly:

Decretem n. s. r. v Praze ze dne 24. II. 1927 č. 43651 u. 1927 ustanoven od 1. / 8. 1927 Jaroslav Staněk, def. uč. v Živanicích def. jüdicím učitelem na zdejší škole.

Jaroslav Staněk narodil se 31. července 1884 v Praze. Obecnou školu vychodil tamtéž. Po té navštěvoval I. poč. měst. školy v Pardubicích. R. 1896/7 - 1902/3 navštěvoval reálku (1.-7. tř.) v Pardubicích a nabyl 24/6 1903 maturitního vysvědčení. Po tom připravoval se externě k úradu učitelstevnímu a navštěvoval jako hospitant obec. 3. tř. školu v Rosicích 2. / 2. Od května v 1904. působil jako výpom. uč. v Příbryslavi. Dne 1. července 1904 získal vysvědčení dospělosti, podrobiv se dopln. zkoušce dospěl. na učitelstevní ústavě v Praze a dne 26. XI. 1906 vysvědčení způsobilosti tamtéž. Působil dále: v Libici u Chotiborě 2 r., v Krásovicích 1 r., Lipoltském 2 r. a v Živanicích 192 r.

Decretem o. s. v. v Pardubicích ze dne 25. / VIII. 1927 č. 5767 ustanovena Marie Wallisová, dosavadní učitelka ve Svinněanech, def. uč. bez určení místa při škole zdejší.

Marie Wallisová narodila se 2. listop. 1898 v Chrudimí. Tamtéž i navštěvovala školu obecnou v l. 1905 - 1909, měšťké dívčí lyceum v l. 1909 - 1915 (6 poč.) a ústav učitelstevní 1919-20 (1 poč.). Vysvědčení dospělosti získala v Chrudimí 8. / VII. 1920, č. 37 vypověd. způsobilosti v Praze 24. IV. 1924 č. 160.

Působilat v Čejově (10 dní), Pardubicích (1 r.), Holicích (1 r.) v Rovni (2 r.) v Rybitví (4 měs.), Chvojenci (8 měs.) Mněticích (1 r.), Třebosicích (2 měs.), a Svinněanech (10 měs.).

V r. 1927-28 vyučuje v I. tř. far. Staněk, říd. uč., I. tř. Marie Wallisová
 Ručním pracím vyučuje Frant. Šustrova, nábož. katol. Jos. Pavel,
 farář v Kumbelčicích, nábož. českosloven. Ladisl. Dvořáček, katecheta.

Star řáctva.

Třída I. 1. odd. 4. chlapci, + 10 div = 2. odd. 20. dívkami + 11 " =	} 45 dětí na } cel' škole ... 84 dětí.
Třída II. 1. odd. 16 chlapci, + 11 " = 2. odd. 6 chlapců, + 6 " =	

Třída I. : katolíků přim. 39, českosloven. evang. 2, českoslov. 3, bez vyznání 1.

Třída II. " " 31 " 4 " 1 " 3.

Do I. tř. zapísáno bylo poč. p. školního 11 nováčků.

Dorost. Č.Č. Kříže.

V I. tř. přihlásilo se k „Dorostu Č.Č. Kříže“ 28. žáků,
 ve II. tř. " " " " 29. žáků.

Pojištění řáctva

Letos počínaje bylo řáctvo i učitelstvo pojištěno nákladem
 míst. školní rady u „Legie“ proti následkům úrazu
 smlouvou na 10 p. (od 1/XI. 1927 - 1/XI. 1937). Prémie za 1 žáka
 je 70 hal ročně. Pojištění platí i pro prázdniny. Sbor učitelský
 je pojištěn na dvojnásobné obnosy bez platby.

16/4. Redy
 28. v. s. n.

Star budovy školní.

Po svém nastoupení sloužby dal nově ustanovený předce uč.
 svolati místní škol. radu, aby jí ukázal záložkový star
 školy a jejího zařízení.

Bylo konstatoráno zejména: omítky zrušeny jsou opadavé,
 římsy spadlé, nátěry opřekané, zdi omšelé, okapní žláby
 dřevé, které voda teče po stěnách, misky (komíny) zdivo
 uvolněné, lavice ve II. tř. shledány naprosto nepotřebné, kamna
 propálená, 24 tabulky okenní porbité ploty a některé trámy
 vanební sillé, chodník před vchodem prošlapaný, škrabáky
 žádné, rámy okenní smle, rámy a klíčky nefungující.
 Nejhorší však byl star náhodů. Jevuce těně vystaveny při

vchodu na dvůr, šířily otravný rápach po celé budově. Lůmpa uvolněnými cihlami propouštěla obsah pod budovu, takže v promáčeném přívěsu řádila houba. 3r. stará podlaha ve velkém pokoji byla houbou úplně rozetržena a všude i po zdech kolem dveří bílaly se velké plodnice houby, šířící nepříjemný rápach.

Živé nedostatky byly rázu kulturního. Knihovna Zátkovská obsahovala jen něco málo warků starých a rozbitých, pomůcky učební byly rozbité, záctvo nepojištěné.

Učitel. šk. rada usnesla se potom, na radu řed. učitelé bylo shledané nedostatky postupně, jak finance dovolu, napravit.

Nejdříve upraven byl jídicímu uč. v I. patře, kamž houba nedospěla. Potom objednaný itmad nové lavice pro II. tř. u fy. Hylotey v Opatovicích.

Při sdělení rozpočtu pamatováno na nejpotřebnější opravy, které během r. 1928 se mus, vykonati.

Inspekce.

Dne 16/4 28 vykonal o. š. i. p. Jos. Ledw inspekci školy. Zornal též výše uvedené nedostatky a konstatoval, že měly byti již v minulých letech odstraněny po níkolikerém vyhládnutí o. š. v. následujícím přípisem o. š. v. bylo pak m. š. v. důtklivě vyhládnuto, by se stavbou nových ráchodů a provedením nýdůležitějších oprav již neodkládala.

Ružné. Činnost mimoškolní.

Řídní učitelka II. tř. bydlila v Pardubicích, odkudž denně vlakem dojížděla. Též navštěvovala škdu resp. studii pedagog. v Praze. Správce školy byl vedlávatelem „Sokola“, režisérem divadel (5 představení) a cívitelem dorostu a záctva.

Záctvo školy a „Sokola“ provedlo 28/10 27 společnou oslavou besídku v místní sokolovně. Dne 22. 12 27 konána vánoční besídka u

stromku. Dne 7. 3 28. konána besídka se „Sokolmi“ na oslavu 78. narozenin p. presidenta. Dne 22. 5. provedl Dorost Č.Č.Š. divadelní hra „Kasárna“. Dne 15. 6 28 pořádan vyjet na Zvičínu a k labské přehradě u Třnova. Několikrát již navštíveny s dčmi Pardubic (výstava plánů k zachráně knížecího hrade, divadla a prouč biografij).

Vimosti Dorostu Č.Č.Š. riskán obnos 653 30 Kč, jenz porde- len takto:

Za novou lékařnickou D.Č.Š. vydáno 125 - Kč (mimo to zem. divise příspěvka 100 - Kč.) Spolku Č.Č.Š. v Pardubicích zastáno 120 - Kč. Masar. Lize v Pard. 140 - Kč, okres. peč. o mládež 10 - Kč, na pom- nite p. presidenta v Pard. 48 30 Kč, výslednímu fondu záku 150 Kč, ústavům hluchých, slepých, smrzácených zastáno (hlavně za prodané pohlednice 60 - Kč.

Za delegáta na říjnovém sjedn dorostu Č.Č.Š. zvolen byl Jos. Venzara, zák. II. tř.

Jižto ve všech domě obydlích v Třechu je vltko, kpi nemálo ustroj. ditské neudravym vřduchem. čta potrim rádiily spal- ničky, potom chripka, kašle, vyprávky, časté ránily oči.

Udravotní stav.

V měs. lednu měla dovolenou uč. prouč. prací Fr. Šustrová, jžto onemocněla ústrojím dýchacím.

Dochárka) ve šk. roce 1927 - 28 jvi se takto:

Dochárka.

7 I. tř.	16.904	vřbce,	16.320	norměšk.	= 96.56%	584	oml	= 3.44%	neoml.
ve II. "	14.252	"	13.569	"	= 95.21%	670	"	= 4.70%	13 = 0.09%
Příměr . . .	31.156	"	29.889	"	= 95.93%	1.254	"	= 4.02%	13 = 0.05%

Kone. roku bylo propuřeno 5 řáku, s 8 mi letou dochárkou škol. Školní rok 1927 - 28 ukončím Šusovou oslavou.

Zakončeni šk. r.

31. přma 1928.

Jaroslav Šaněk,
řídící učitel.

Školní rok 1928-1929.

Počátek roku.

Školní 1928-29 začal 1. září 1928.

Změny ve
sboru učitel.

Na uprázdňení def. místo v Sychu došlo 5 řádostí. Dekretem
o. š. v. z 21. IX. 28 ustanoven def. uč. nejstarší řadařel Karel
Beneš, býv. def. uč. bez urč. místa.

Karel Beneš narodil se 4. listop. 1900 ve Vyp. Mlýč. Navštěvoval
obecnou školu^{5 r.} v Opalovicích^{m/2.}, měšťanskou v Kukleních
(3 r.) a ústav učitelství v Hradci Král. (4 r.) Tamtéž mabył
vysvědč. dospěl. 20/6. 1919 a vysvědč. způsob. 27/4. 1922. Působil ve
Zdánovicích 1 r., Vestce^{1/2 r.}, Opalovicích 1 r., Pardub.^{3/2 r.}, v Pard. na
pomocné šk. 1 r., Pard. obec. 1 r., Volovci (Opava) 1 r., Láněch 1 r.,
Velinách 1 r. Od 1. 9. 28 působí stále na dívčí výchovně č. z. k. v
Jilemnici. -

Na jeho zastupování byl ustanoven výpomoc. uč. V. Veselý.
Václav Veselý nar. se 22. září 1904 ve Svobod. Dvorech u H. Hradce.
Tam navštěv. školu obecnou (5 r.) a občanskou školu v Kukleních,
(3 r.) a ústav uč. v Hradci Král. (4 r.) Tamtéž mabył vysvědč. dospěl.
23. III. 1923 a způsob. 23. IX. 1927. R. 1924 přešel na
vojnu u díl. pl. v Jaroměřu. Působil v Lámbertku^{2/2 r.}, Slavně^{1/2 r.},
Výrově^{1/2 r.}, Zdechovicích^{2/2 r.}, Chvojenci^{2/2 r.}, Albrechticích^{3/2 r.},
Láněch u Dašic 1 r., a v Sychu od 1. IX. 28 - 31. IX. 28. Dekretem
o. š. v. z Pardubicích z 27. IX. 28. ustanoven uč. číradilem ve
Chvaleticích.

Na jeho místo ustanovena dekr. o. š. v. z 31. IX. 28. Marie
Těšitelová, výp. učitelka.

Marie Těšitelová narodila se 6. června 1907 v Chrudimí.

Obecnou školu vychodila v Lhručimí (5r.) lyceum (4r.) a stáda učitelky (4roc.). Vyvídění dospělosti nabyla v Lhručimí 9/9 27. Působila na odborné šk. pro žen. povolání v Lhručimí (5/2 r.) na obec. škole v Koci (1/2 r.) a od 1./1 29. jako výpomocná učitelka v Třebu.

Ručním pracím žen vyučuje opít Fr. Gustrova, nábož. kad. Fr. Štefan, admin.; nábož. čl. Fr. Čelíka, výp. učitel nábož.

Třída I. 1. odd. 10 chl. + 12 dív. }
" 2. " 13 " + 15 " } 50
Třída II. 1. odd. 19 " + 7 " }
" 2. " 7 " + 6 " } 39

na celé škole 89 dětí.

Do měšťanské školy chodí 17 žáků, do pomocné 2 žáci, do realky 1 žákyňe.

Třída I. :i. katol. 38, česbrab. evang.: 2, česlov. 9, bez vyzn. 1.
Třída II. " " 32, " " 1 4, " " 2.

Ž dorostu č.č. Kříže přihlásilo se 65 žáků. Dorost má v opatrování lékárníčku, založil ovocnářskou školku pracuje v kelinářské zahrádě, je vyučován včelářství a poslouchá zvláštním zdrazot. přednáškám s praktickými cvičeními první pomoci. Těž stará se o to, aby byl plněn sociální a zdrazotní program č.č. Kříže.

O přádních v p. 1928 vykonány nejdůležitější opravy. Opraveny zvenčí fasáda a omítky a škola znovu natřena a obilena. Přikročeno ku stavbě nových přechodů a verandy. Zednický mistr K. Jirásek z Pardubic jemně práce zadána provedl tuto zcela neodborně, takže šumpa byla plná díř. a pramenitá vodou.

Star řádkva.

Náboženské vyzn.

Dorost č.č. Kříže.

Star šk. budovy.

22/4 Redy
29. o.s.i

Uřední kolaudace, dne 22. dubna 1929 konaná zjistila tuto závadu, načež nařikeno staviteli zjednat nápravu. Jelikož stavitel odešel tak naiviti, opravna stavba soukromě jeho nákladem. Stavba púchodní vyřádkala si náklad 23.000 Kč, oprava budovy 4.000 Kč. Dáb portýreny nové lavice do II. št. nákladem 4.500 Kč. Aby bylo želeno velkému vlhku, vyjána chodba a položený kolem budovy trátnový. Za tyto píči o školú vysloveno bylo místrní školní radú okresním školním výborem uznávnú púchnávnú.

V zimú, v lednu a únoru 1929 dostavily se sibiřské mraxy až píes 40° C, snúhu leželo na rovinú píes 1/2 m. Děti nemohly se často dostat do školy, učebny nebylo možno vytopiti.

Škol. rada nařídila pú púhod. míno náeky školy v řechách od 18. února až do konce 1. mäs. uzavřiti. Očekávané píudké láni a povodně se nedostavily. Snúh ponuváhlú se píácel až smíxel takovým pípusobem, že hrozilo v jara píucho. Škny objevily se píhoubně násedky mraxú. Mnoho stromú úplně uschlo, ovce ale pí vraky za píe. Mjívna utpily řechně, švedky; potom mladá husně, vno a rúše. Mladé stromky se nikde nekoupi, jelikož školky pomrzely vúnde. Té školní rada byla cítelnú mraxy nasáňena. Zemelo 18 stromú.

Dne 4. čúvence 1929 po velkém píarnu dostavila se tropická smet, která píobíhla celým řecharím a škoravou a nádkovala milionové škody. Stromy, které míax usánil, vyřádkala píaxem neb píerazila a ovoce, jehož bylo stejné míalo, orvala. V řechu servalo stúchny a píoborila 5 stromú, řadu stúdol a j. stavb. V okolí smetla stúchny, srazila

kostelní věže (Pardubice, Více.), vyvátila stáleté stromy, porazila obilí na pšen a zničila řadu lidských životů. Ze školy servány okapni slaby a rozbila okna.

činnost mimo

Školní učitelé pracovali v evitové komisi a vzdělávací činnosti školní "Lokola". Na obavu naroz. p. presidenta uspořádána školní besídka a dne 10. /3. schůzka s dětmi v pokolovně divadelní hra "Krákonoš" od J. B. Plumlovské. Čistý výnos rozdělen D. čer. křtře, Mas. lize protiduberk., a spolku "Komenstij" ve Vidni.

S dětmi podniknuty výlety: na Kurčičkou horu a do obory ve Slatiňanech, 11/6.

Zdravotní stav byl letos o něco lepší než loni. Na počít. Zdravotní stav. ku poku objevila se v obci a okolí ojediněle spála. Žák I. Ji. Oldřich Barant zemřel na spálu v nemocnici 16./10 1928. Škola byla polom desinfikována. (stav. obvod. l. k. M. U. D. Prů- chny z Bohdánce.

Docházka ve šk. r. 1928 - 29 jeví se takto:

Docházka.

V I. č. 366	17.512	17.045	= 97.33 %	467	= 2.67 %
" II. " 366	13.978	13.428	= 96.29 %	550	= 3.71 %
Průměr	31.490	30.473	= 96.76 %	1.017	= 3.23 %

Školní r. 1928 - 29 skončen byl dne 28. června 1929 školní slavností a oslavou Husovou. Ze školy propuštěni 4 žáci s 8mi letou docházkou.

Zakoně. šk. poku.

31. srpna 1929.

Jaroslav Sloněk,
řídící učitel.

Školní rok 1929-30.

Počátek roku.

Školní rok 1929/30 začal dne 1. září 1929 společnou slavností obou tříd, na které promluveno k dětem o úkolech školy a poměru náclva a probíran krátce nácl školní. Na škole vyněři tři učitelé jako p. mímmlého, jern náboř. katol. bude vyuč. p. Josef Pokleider, farář v Bohdáněe.

Star náclva.

Do I. třídy bylo kapsáno 17 nováčků.

I. tř. 1. odděl. 12 chl. + 11 div } celkem 51 žák. }
I. tř. 2. " jest: 11 " + 14 " }

II. tř. 1. odd 19 chl. + 10 div } " 44 žáci }
II. tř. 2 " " 7 " + 8 " }

Na celí škole bylo kapsáno 95 žáků.

Nábořenstee' vyjnání náclva:

I. tř. i. katol. 40, čis. bratr. evang. 2, čestkodov. 8, bez vyjn. 1
II. tř. " " 33 " " " 1 " 8, " " 2.

Průškolené obce:

Ze Pruhy docháři do I. tř. 33 ž. , do II. tř. 25 ž. ; celkem 58 žáků.
" Hlbové " " I. " 13 " " I " 7 " ; " 20 "
" Hradištko na Pruhy " I " 5 " " II " 12 ; " 17 "

Do městánských škol docháři 21 žáků.
Do realky " 2 žáci.

Dorost Č.Č. Krúe.

Z 95 žáků přihlásilo se 70 žáků za člony Č.Č. Krúe. Ostatní přes úsilnou propagaci nebylo možno pro neporozumění rodičů získati. Vědělou jde o to, aby členství nebylo jen na papíře, ale aby členové byli vychováni též dle zásad tohoto lidumilného spolku k plnění ústřední humanity a míru.

Stará budova
školy; opravy.

Po skončení oprav a postavení nových schodů vznikl m. šk. radě dluh 10.000 Kč ranněný páříjčka člena m. šk. rady p. V. Tomáška. K tomu hrmuly se přiměstně pořádky stavitelů (firáska), který ač práci nedokončil, hodlal soudně vymáhati obnos 2.000 Kč (úroky z prodlení). Po delším jednání, aby bylo zabráněno sporu, obdržel obnos 1.000 Kč.

14/6.
30.Redy,
v. š. i.

Současne soused p. Fr. Čermák, který postoupil na stavbu se svého 8 3/4 sáhu pozemku, a byl na svou žádost odškodněn výměnou části obec. pozemku u své zahrady ve výměře 35 s. a byv. škol. hnojníkem ve vým. 3 s., podal neočekávaně ještě žádost na skácenou starou jablon (1.000 Kč), na pozemek 1.000 Kč, na hlínu 200 Kč. Jelikož žádost tato překvapila m. š. radu, došlo s p. Čermákem, který hrozil soudem, ke zdoluhavému vyjednávání a p. Čermák obdržel na jablon 500 Kč, na přebraný pozemek 500 Kč a na hlínu 200 Kč. Na pozemku mezi škol. pozemkem a poz. p. Čermáka postaven nový plot.

Po zdolení těchto obtíží hodlala m. š. rada odstraniti další nedostatky, z nichž nejhorší byly: rohábralá kamna ve třídách, sešle lavice v I. třídě, kde v rozvíklaných lavicích sedí po 5 dětech, dřevě okap. žlaby střešní, atd.

Se vzájemným porozuměním uznala nezbytnost odškodnění řádk a pamatovala na ně spolu s umocněním výše zmíněného dluhu v položkách při sestavení

škol. rozpočtu pro r. 1930. Potřebný obnos 24.362,- Kč rozvržen na tříškolní obce v poměru průměrných daní: Srch 9.252,- Kč, Stěblova 13.244,- Kč, Hradiště na Dis. 1.865,- Kč. Proti tomuto rozpočtu však podala obec Stěblova protest ke okres. úřadu. Nepromohlo vyjednávání s touto obcí, ve kterém poněmna Stěblova, že dluhy musí být umořeny, a že školy musí být nové, jelikož voda teče po zdech a je ve starých, rozbitelných a rozštípaných lavicích děti již dle seděti nemohou, za což m. i. pada nemůže nésti zodpovědnost v případě úrazu a mračením dětí.

Obec Stěblova nepovolila a také Okresní úřad nařídil m. škol. radě snížení rozpočtu. M. š. rada rozpočet snížila na 18.395 Kč. (Srch: 6986 Kč, Stěblova 10.000 Kč, Hradiště 1.409,- Kč. Ubytek 5.967 Kč musí být uspořen na uhlí, čističce, ostatní položky se zmenšují na 1/2, podpora chudých žáků a položky pro puč. práce odpadnou. Smutné je, že v okolí vystavěna řada nových hostinců s taneč. sály, v nichž v ovzduší alkoholu a tabáku se veselé utráci, co se na školství ušetřilo.

Školní zahrada.

Následkem loňských mrazů uhynulo během léta 1930 opět 10 stromů, takže celkem ubylo 28 stromů. Spárce školy vypěstoval se žáky as 200 ovocných pláňat a jader. Letos byla již většina sroubována. Kolem zahrady již mohutnějí sazenice morušové, které letos poskytl listy k vyživě 800 housenkám bource. Žáci jsou při vyučování chovu drobného zvířectva a šel na včelíně s 40 čeledišk.

Většina žactva ze Třebu a část i z Hradiště na
Třebu přikročila do silocivně jednoty Sokol, jejímž
vedlavalcem byl řídící uč. J. Staněk. Zde mládež
si družně vede, ač rodiče rozdvájí křídla přísluš-
nost ke straně agrární, soc. dem., čes. soc., a komunist.

Činnost mimo-
školní.

Pamiatný den 80. narozenin našeho milovaného
báliky a presidenta D. G. Masaryka uctěn slavnou
akademii v místní Sokolovně, na kteroužto oslavu
si též 28 pákyň přivedlo vlastní pučkové barevné
krepové kroje v hodínách ruč. prací.

Velikou slavnost na počest pam. dne 80. narozenin
p. presidenta v Praze sledovali též žáci rozhlasem ve
školě. Davily je řeči členů vlády a korporací, svoláště
iřak oslovení p. presidenta deputacemi dětí ze všech
koutů republiky a napomenutí, která rozhlasem p. presi-
dent dětem dával. Z 5^{ti} lamp. radio-přístrojů děti jasné
řemem porozuměly, ba přišlo několik rodičů.

Dále děti se zúčastnily oslav ve škole pořádaných
a iasto i radem též vyřizovaných: Byla to předně
oslava tisíciletí našeho čes. státu (millenium sv. Václava,
patrona čes. země. Dne 21. října 1929 vidim hold
světlu u příležitosti 50 letého jubilea vynálezku elektrické
žárovky F. et. Edisonem.

Vedle oslav a vzpomínek národ. sváteků přátelských
států vzpomenuť svoláště desítiletí naší histary,
daní 29. /II. 1920.

Dne 2. března 1930 zemřel miláček našeho národa

a poslední jeho buditel etlois Girásek. Ihned vino-
vina mu přední vzpomínka.

Dne 12. června 1930 podnikel učitelský sbor školní
výlet do Luže, na Hošumberk a hrad Rychmburk.
Z výletku školní besídka připlaceno každému
žáku 3 Kč. Za ubytování 38 Kč doplněna lékárna
Dě. Kříže.

Zdravotní
stav.

Letošního roku v zimě kuřily nakažlivé osypky,
na jaře pak dusivý kašel, který u 3 žáků měl komplek-
se zápalu plic. Tuberkulosní zátk Lad. Flégr poslán
nákladem Okres. péče o mládež k moři. Dětem v
školě mnoho nesvědčí, neboť obydlí jsou stavěna na
bažinách (škola též) a jsou vlhká. Vedle očkování proti
něstovicím dala většina rodičů očkovati své děti perem
proti vznášající se diphtherii. Očkování provedl Dr. Pícha,
obv. lékař v Bohdaneč za poplatek 20. Kč za každé dítě.

Docházka.

Docházka školní v roce 1929/30 jeví se takto:

V I. tř.	379	19.173	18.513 = 96.56%	660 = 3.44%	- -
II. "	368	16.520	15.780 = 95.52%	740 = 4.48%	- -
Přímer:	767	35.693	34.293 = 96.08%	1400 = 3.92%	- -

Zakončení
škol. roku.

Škol. r. 1929/30. ukončení společnou slavností, při níž
předvedeny před duševní praxí naši mládež jasné vzory
velkých mužů a žen celého lidstva. Žákům, kteří po 8^{mi}
letech docházce ze školy vystoupili, dostalo se pokynů o volbě
povolání, a o tom, jak živějším keráceli, aby se vyhnuli
špatným svadím a jejich nástupům.

Jaroslav Staněk,
říd. uč.

Školní rok 1930 - 31.

Počátek šk. roku.

8/16. Redy
3d. o.á.č!

Šk. rok 1930 - 31 počal 1. září 1930. Vyučováno ve dvou třídách; v I. tř. říd. uč. Jaroslav Staněk, ve II. tř. výpom. uč. Marie Těsítelová; ruč. řén. pracím vyučovala Františka Ľustrová, řím. katol. nábož. kunětický farář Fr. Štefan, českosloven. nábož. učitel Fr. Ketiak.

Do I. tř. zapísáno 14 nováčků, celkový stav žiáků: Star řactva.

1. odděl.	... 10 chl. + 11 div = 21	} 55 žáků
v I. tř. 2. "	bylo: 17 " + 17 " = 34	
1. "	... 12 " + 15 " = 27	} 38 žáků.
ve II. tř. 2. "	" 7 " + 4 " = 11	

Na celé škole byli 93 žáci.

v I. tř. ř. katol.: 35, českoslov.: 15, čes. br. ev.: 2, bez vyznání 3.
 ve II. tř. " 30, " 4 " 1, " 3.

Nábožen. vyznání

Ze Luchu chodilo do I. tř. 38 dětí, do II. tř. 20 dětí; celk. ... 58 dětí
 „ Šteblové " " " 11 " " " 6 " ; " 17 "
 „ Hradíste na Prtku " " " 6 " " " 12 " ; " 18 "

Triskolní obce.

Do měšťanské školy chodili 22 žáci, do psalky 2 ž. Z 93 žáků přihlásilo se k D.č.č.č. jen 60 žáků. Dorost disponuje pěknou lékárnou, vyhledávanou širší veřejností.

Dorost č.č. Hřiva

Během šk. roku odstraněny některé závady, takže stav školy se rychle lepší. Pořizeny nové okapní slabky a ponny nákladem 2215 Kč, nové lavice do I. třídy (pro 2. oddělení) 15 kusů od fy Štyborty a Opatoric, Star budovy?

Na 1 kus s buk. podlážkou placeno à 190 Kč.
Staré lavice pro I. odděl. též opraveny na mírnější
sklon. Dále pořízen opět kus plotu, opravený dřevy
a komíny.

Uhrázování účtů dalo se opět velmi těžce. Obec
Šiblová, v níž rozhodují 3 pp. berdeťní Kolman
nedováděla příspěvek včas, takže účty mohly být
zaplacený až koncem května.

Na úhradu škol. schodku byl sdělán rozpočet
na 17.305 Kč pro (příští) r. 1930-31, Šiblová opět rekurovala.

Přímou nepochopitelný byl požadavek souseda p.
Čermáka, který nově počal se domáhati jaké hor-
ší příslíbeného obnosu 2.000 Kč. Jelikož mu samo-
stojně nemohlo být vyhověno, předal svou při advoká-
tu a žádal sboreni nových ráchodů s odůvodněním,
že při Čermákově, spoluvlastnice, pozemku neprodala.
Dopisy a vyhrůžky p. Č. a jeho práv. zastupce m. škol.
rada ignorovala - až přestaly.

Školní zahrada.

Uhynulé stromy byly nahrazeny novými
stromky, ve šk. školce vypěstovanými. Děti pilně
pracovali na zahradě a z počátku živili přes
4.000 houserek bource morušového. Později bylo nutno
listy přivážeti od Serenie. O prázdninách pak pěstová-
no 7½ kg pěkných pámoček.

Činnost
nimoškolní.

Učitelé pracovali v Sokole, říd. uč. byl vedle vo-
talem a režiserem, schváno 7 divadelních představe-
ní, v 5 inskovoala též uč. M. Těšitlová.

Národní svátek, 28. října a den narození p. presidenta
uctila škola slavností ve škole a i veřejnými besídkami
v místní sokolovně.

Štátním a vlasteneckým slavnostem naslouchaly
děti často rádiem. Z příjmů z besídky pořízen
nový amplion „Dynamophon“ systém Česper za 580 Kč.

Letošního r. pořádá se v Pardubicích celostátní
výstava tělesné výchovy a sportu. Dne 10. 16. si řádu
vedení učitelé tuto výstavu prohlédlo.

Dne 8. listop. byl pořádán stát. tělovýchovný kurs.
Dne 21. března pořádala „Budeč“ pardubická kurs
kreslení, 13. května kurs čtení, kterýchž se uč. sbor též
účastnil.

V měs. únoru a březnu trpělo řádu
zářným příživnic. Zdravotní stav učitelstva
byl příživný.

Zdravotní stav

Všeobecně stěrováno si na skrovné nadání řádu
příživní školy. Trch jest periferii Pardubic. Žáci jsou a pile.
děti chudých dělníků, kteří dojíždějí do blízkých
továren. Občané, potírajíce se politicky, nejvíce mno-
ho smyslu o hodné uspořádání obce, ve které dosud
nebylo tvrdé cesty ani silnice; sněti též malý zájem
o potíclý školy. Žáci bývají namnoze ponechání
doma sami sobě; proto jest mnoho stěvnosti do
mavněho chování mládeže od učitelů i občanstva.
Byli-li však nezbední řáci potrestáni z s mravů,
smůvali se uražení rodiče na učitele; v několika
případech odpínali podpis správy, neb poslali nesluš-
ný podpis štíd. učitelům.

Mavně chování

Škol. docházka

Docházka školní v r. 1930/31 jeví se :

v I. tř. 372 ; 20.020 ; 19.380 = 96.80% ; 640 = 3.20, t. t.

ve II. " 372 ; 14.766 ; 14.117 = 95.61% ; 649 = 4.39% - -

Průměr 372 ; 34.786 ; 33.497 = 96.01% ; 1.289 = 3.99% - -

Zakončení
škol. roku.

Školní rok 1930-31 ukončen byl dne 27. června slavností, při níž vzpomínáno st. Jana Husi a jiných znamenitých mužů našeho národa. Základem vystupujícím ze školy dostalo se zvláště pokynů o volbě povolání, spřávném, čestném a účelném životě, do kterého právě vstupují.

Jaroslav Šaněk,
řídící učitel.

8.4. Rldy
32. v. s. u.

Školní rok 1931-32.

Škol. r. 1931-32 byl zahájen 1. září 1931. obvyklým způsobem. Začátek škol. roku. sobem. Dosavadní výpomoc. uč. M. Těšitelová přesazena do Směry ve sboru. Hostovic, na její místo ustanovena dekr. n. s. v. n. 24/4 1931 č. 16.030 def. uč. Libuše Honková, def. uč. z Kadova na Moravě.

Libuše Honková narodila se 4. října 1901 ve Veselí, okres Nové Město na Moravě, kdež její otec byl učitelem. chovatelkou obec. školy ve Veselí u Jimramova 6 roků, měšť. šk. v Jimramově 3 roč.; po té studovala na učitel. ústavě v Litomyšli v letech 1916-1920 (4 roč.), kdež vykonala též zkoušku dospělosti, v roce 1922 pak zkoušku způsobilosti v Jičíně. Působila na Moravě ve Věčově, Kadově, Jimramově, v Kadově, v Kěmnické a opět v Kadově; od 1. 8. 1931 působí na zdejší škole a vyučuje II. třídu.

I. třídu vyučuje říd. uč. Jar. Staněk; kon. ruc. pracovní Frant. Šustrová; katol. nábož. Frant. Štěpán, farář v Kuněticích; nábož. čsl. Frant. Kletík, jáhen církve čsl. v Pardubicích.

Do I. tř. bylo zapísáno 13 nováčků a 5 opakov- Star. žactva. jících pro neprospěch.

V I. tř.	1. odděl.	12 chl + 6	=	18	náčků
	2. "	21 " + 14	=	35	"

V II. tř.	1. "	9 chl + 17	=	26	" } 38
	2. "	4 " + 8	=	12	"

Na celé škole bylo: 46 chl., + 45 div = 91 náč.

Křesťan. vyzn. I. tř.: říjn. katol. 29, českoslov. 19, čes. br. ev. 2, bez vyzn. 3.
 II. " : " " 30, " 6, " " " 4, " 2.

Trískolené obce. Že Trchnu chodilo do I. tř. 32 žáků, do II. tř. 22 žáků.
 " Štěblové " " I. " 12 " " II. " 6 žáků.
 " Hradčisté na Pisku " " I. " 9 " " II. " 10 "

Do měšťanské školy chodilo 20 žáků, do realky 2 ž.

Dorost Č.Č. Kříže. K dorostu Č.Č. Kříže přihlásilo se 55 žáků. Trůdy odebíraly časopisy: Lípa, Radost, pláše práce - po 2 výtiscích.

Star budovy. V srpnu 1931 byly všechny místnosti školní vymalovány malbou Kučerou a Pohdánice nákladem 540.- Kč, pořízen vodovod firmou Feštil a Rosic nákladem 1.380.- Kč, zakoupena nová kamina "Feroni" za 990.- 30 Kč a vystavena nová kůlna pro palivo na dvoře nákladem 2.092.- 30 Kč.

Školní zahrada. Loňského r. založena školka. Letos orobováno říd. uč. za součinnosti žáků 300 jabloní a 150 třešní. Stromky tak vzrostly, že budou moci v jara být již vyparovány. Děti se učily též pěstovatí zeleninu a květin a přihlížely chovu 40 čeledí včel, vlastnictví říd. uč. Zamotků bouce morušového ruskámy 2 kg.

Činnost mimoškolní. Říd. uč. byl vedlarem a režiserem "Sokolů". Sahráno bylo 5 kusů div. představení a 1 dětské divadlo "Krákonošova medicina". Říd. uč. Lib. Honková byla jednatelekou "Sokola".

V sobotu 5./3. oslavily 32. narozeniny p. presidenta F. G. Masaryka divadelnim predstavenim „Krakonosova medicina“ pro deti; tohoto predstaveni zucastnily se tez deti a ucitele skoly kumetické. V nedeli 6./3. opakovana hra pro dospeli. Pred obima predstavenimi mela proslov uc. L. Slonkova. V pondeli, 7./3. byla oslava vysilana pro deti rozhlasem.

Kyranamné dni.

Dne 18. kvěrna vylechli raci v rozhlase promluvu p. presidenta republiky, v niz je navadel k pristovani zdravi a ucte k starym lidem v rasihe hesla C.C.K. pro r. 1932: „Vdek stari.“ Po te zucastnily se deti oslavneho rozhlasu pamatky basnika W. Goethe, jehoz 100. vyroci umuti pripadlo na 22./3. 1932. a vylechli niktere zdramatizovane a zhudebnehe jeho balady. - 19./3. promluveno o J. ct. Komenskem, jehoz 340. narozeniny pripadaji na 22./3. 1932.

Teho dne, 22./3. zemrel v Praze senator Gustav Habrman, prvj ministr skolstvi a nar. osv. v cesl. republice. Bylo mu 68 let. Jmenem jeho je spojeno osvobozeni ucitelstva narod. skol. Koncem cervna a poc. cervence byl v Praze poradán velkolepý slet Sokolstva, který posilil mravni cteni celho naroda. Sletu se nedockal Dr. Jos. Scheiner, starosta cesl. obce sokolske, který v led. t. r. zemrel v sedmdesati letech veku zápalem plie.

Vlhke a studené jaro mělo za následek četne horečnate nemoci s nachlazení. Epidemii nebylo, jen nekolik pripadu podviréni záškrtu. Pro jistotu byla I. tr. dezinfikována.

Zdravotní stav.

Odchodem 2 rákii získaly celkově mravy řectva, takže nebylo větších přestupků a neobjevila se vůbec známka 3. r. mrav. chování.

Mravní chování.

Včasným upozorněním rodičů a následnou dobrou výchovou
 neb vhodným opatřením bylo by lze předjiti mnohému
 sločinnu dospělých. Bohužel rodičové děti v mravním posuzo-
 vání svých svěřenců jsou velmi nedůtkliví, učitel chtěje
 namnoze prospěti, narazí na odpor a má i nepřátele.
 Kyní též, když se vytýčují nové formy života, když moderní
 člověk žije nebo vlastně chce žiti zcela jiným tempem, v piv-
 nosti stát, politickém, v nových poměrech pracovních,
 když tvořeny jsou nové požadavky i metody a reformy
 i ve školství, jsou požadavky na učitelstev práci zvláště
 vysoké. Působení učitelstva, zvláště staršího padlo do prudkého
 rozmachu a mnohonásobných převratů, do let, která jsou
 zkouškou i pro obětavou odvahu a nejlepší vůli.

Škol. docházka.

VI. li.	384	19.444	18.835 = 96.88%	601 = 3.09%	8 = 0.04%
" II. "	384	14.640	14.158 = 95.55%	481 = 3.28%	2 = 0.01%
Průměr	34.084	32.992	96.89%	1.082 = 3.19%	10 = 0.02%

Zakončení škol.
roku.

Škol. rok 1931/32 ukončen byl dne 28. června 1932
 školní slavností, při níž vzpomenu to slavných mužů a
 žen našeho národa, zvláště světlé památky mistra J. Husa;
 poté povídáno dětem o dobrodiní školy, která je vychovává
 a klade základní kameny ke stavbě mravního charakteru
 budoucích občanů.

Jaroslav Staněk,
 řídící učitel.

9/1. ledy
 33. v. s. i.

Školní rok 1932 - 33

Škol. r. 1932-33 začal 1. IX. 1932. Vyučováno ve 2 třídách. V I. tř. vyučoval říd. uč. Jaroslav Staněk, ve II. tř. Libuše Honková. Len. ruc. pracím vyučovala Frant. Šustrová, nábož. řím. katol. Fr. Štefan, nábož. isl. Fr. Ketiš.

Začátek šk. roku.

Do I. tř. bylo xapsáno 20 nováčků, celkový stav xactva jevil se takto:

Stav xactva.

V I. tř.	1. odd. xaps.	15 chl. + 5 d =	20 xáků	} celk. 49 ž.
	2. " "	14 " + 12 " =	29 "	
II. " "	1. " "	17 chl + 16 d =	33 "	} " 48 ž.
	2. " "	5 " + 10 " =	15 "	
Na celé škole	...	54 chl + 43 div. =	97 ž.	

I. tř. : řím. katol. 20, českoslov. 22, čes. br. ev. 3, bez vyzn. 4

Nábož. vyznání.

II. " : " " 39, " " 8, " " 4, " " 1

Ze Trchlu chodilo do I. tř. 36 ž, do II. tř. 66 xáků

Přískolení obce.

" Střelové " " I. " 8+1 " II. " 18 "

" Hradiště na Písku " " I. " 5 " II. " 7 "

Do měšťanské školy v Pardubicích chodilo 25 ž., do středních škol 3. xáci.

A dorostu Č.Č.Ž. se přihlásilo 26 dětí, které odebíraly společné časopisy a plnily úkol Č.Č.Ž. pokud bylo lze.

Dorost Č.Č.Ž. kříže

Děti učily se pěstovati zeleninu, květinny, dělaly obnože kerů a očkovati. Obci dána k dispozici školka čičňová, za níž na v dražbě prodané kúšně obec utrdila přes 500 Kč. Starší hoši přihlíželi též k pracím na včelíně s 42 čeledích a na stanici pro chov včel. kilyčeských včelích matek se 40 oplodňovací.

Školní zahrada

Činnost mimo-
školní.

Od konce čírna byl již ně. vedlavatelem a re-
žisérem "Sokolů". Tehleho 6 div. představení, pořáda-
ny 2 tělocvičné a zábravné besídky se záctvem i od-
postem. Uč. Libuše Honková byla jednatelkou Sokola.

Významné dny.

Dne 9./9. vzpomenu 20. výročí smrti Jar. Vrchlického.
17./9. konána velká slavnost s lampionovým průvatem
k zábravné hranici a s přednáškou o Dr. Mil. Tyšovi
k 100. výročí jeho narozenin;

8./10. navštívila škola pověrný cestopis. film "Rozpoutání
Afrika"; 28./10. slava stát. svátku; 7./3. slava narození presidenta.

15./11. pietní vzpomínka k výročí smrti J. et. Komenského.

23./5. vzpomenu 25. výročí umrtí bás. Fralopluka Čecha.

28./3. vzpomínka v den narozenin J. et. Komenského.

7./4. vyvěšlen záctm význam hesla velikonočního
míru č. č. kříže "Čistota vědy a ve všem."

28./4. vyvěšlen význam Týždní práce; 3. svítka práce.

10./5. vzpomenu 10. výročí umrtí Ji. Ch. Masarykově.

13./5. vzpomenu svátku matek školní besídkou.

25./5. uspořádání školní výlet do Lární-Johdánče,
později 2 vycháčky na Kunděckou horu.

Zdravotní stav.

Zdravotní stav záctva i učitelstva byl kles pří-
emný. Epidemie nebylo. Záctv I. tr. Krbeláči
vystěpil při hře šípem oko kamaráda Terry J. z Hradišti
na Čistku.

Mravní chování.

Mravní chování záctva bylo příemné, takže
nebylo třeba v žádném případě klarifikovati

mrazí/ mrámkou 3 stupně.

Sociální péče.

Všimna dětí školních dětí trpěla všeobecnou krizí a velkou neraměstnaností. Všecky tyto děti dostávaly zdarma školní péčeby a učebnice jim byly zapůjčeny.

Jako loni, tak i letos fungoval polévkový ústav. Na niho bylo vybráno v Trchlu 136 Kč v hotovosti, 75kg brambor, 2l vejce, 5kg krup, 3kg cukru, 8dg mouky. Okres. osv. péče poskytla podporu 100.- Kč; ze školky pro neraměstnané přikááno a Procan: 230 kg ržita a 50 kg brambor.

Polovky vařila chot' říd. uč. za pomoci paní, které se střídaly. Rozdána bylo celkem 2.3 29 porcí polévky a obědů.

V I. tř.	382,	17.486,	17.218 = 98.47%	268 = 1.53%	- škol. docházka.
" II "	378,	18.344,	17.750 = 96.72%	594 = 3.28%	-
Průměr:	760,	35.830,	34.968 = 97.60%	862 = 2.40%	-

Školní rok 1932/33 zakončen byl 28. června 1933 školní slavností se vzpomínkou na veličany našich dějin, zejména na M. J. Husa. Dne 5. 7. praktičt' účastnily se děti v'újné oslavy památky M. J. Husa.

Jaroslav Staněk,
říd. uč.

5/1. Redy,
37. a. š. i.

Školní rok 1933-34

Začátek škol. r.

Školní rok 1933-34 začal 1. září 1933. Vyučováno ve 2 třídách. V I. tř. vyučoval říd. uč. Jar. Staněk, ve II. tř. uč. Anna Pittlová, žen. uč. pracím Frant. Fušková!

Def. uč. dle g. 4. Uč. st. Pittlová narodila se 25. 7. 1909 v Moravanech, náč. vyz. o; navštěvovala obec. školu v Uherstevě, studii v Pardubicích v r. 1920-24., uč. učitelství v Hladné v r. 1924-28.; atk. způs. vykonala v Chrudimě. Do Třebu byla uč. přeložena ze Žďávic výř. o. s. v. v Pard. n. 29. 8. 1933 o. 5753. a působila v Třebu 1 rok.

Star žactva.

Do I. tř. zapísáno 20 nováčků; celkový stav žactva byl tento:

V I. tř. 1. odděl.	: 8 chl. + 13 dív.	= 21 žáci
" " 2. " "	23 " + 8 "	= 31 "
Ve II. tř. 1. odděl.	: 19 " + 14 "	= 33 "
" " 2. " "	5 " + 14 "	= 19 "
Na celé škole bylo:		55 chl. + 49 dív. = 104 žáci.

Nábožen. vyzn.:

V I. tř.: ří. m. katol.: 27, ž. 21, č. s. bratr. v. 1, bez vyzn.: 3.
Ve II. " " " 34, " 15, " " 2 " " : 1

Příškolní obec:

Ze Třebu chodilo do I. tř. 3 ž. do II. tř. 33 žáci.
" Křiblové " " I " 7 ž. " II " 12 ž.
" Stradištilé na Petku " I " 7 ž. " II " 8 ž.

Městánskou školu navštívovalo 19 žáků, střed. 2 učci.
K Dorostu č.č. kříže se přihlásilo 18 dětí, odebírány časopisy „Lipa“, „Radost“ a „Naše práce“.

Dorost č.č. kříže.

Děti vyučovány v náhradě přelování melniny, květin, větší hoši roborovali pláňky a přihlíželi práci na včelně a plemenné stanici pro výchovu nálehtilých šes. maticěk.

Škol. náhrada.

Riád. uč. J. Staněk byl po celý rok vedl učitelstvem škol. jedn. „Sokol“, režiserem divadla, „Sokola“ a M. S. R. D.; zabýval se nálehtíváním včelně a ze své plemenné stanice rozeslal 63 maticěk náleht. české tmavé včely. O tomto chovu napsal též několik článků do odbor. časopisů.

Činnost mimoškolní.

Patnácté výročí naší samostatnosti bylo oslaveno 23/10 výjnov školní besídkou, na níž porovná rodiče. 24/11. vzpomínka 50. výročí otevření národného divadla. 20/12. pietní vzpomínka na belg. krále Alberta I. 2/1 oslava Smrtky 31. naroč. presidenta T. G. Masaryka školní besídkou a po té výjnovou akademií se „Sokolem“. 24/12. Uvaha o hesle: „Zpěvem k srdci, nádeem k vlasti“, vydáním k prohlášení velikonočního míru č.č. kříže. 5./15. vzpomínka 15. výročí tragické smrti M. R. Štefánika. 12./15. oslava Bedřicha Smetany ve třídách s ukávk. gramof. hudby. Týž den večer v Soko-

Výjnové dni.

lovně svůj přednáška o hudbě Smetanovi (50. r. úmrtí) a Diviákově (30. r. úmrtí). 13./15 uctívny malby lesičkou literární, recitacemi, zpívem a tělocvič. sestavami zástupem školy a „Sokola“. 22./6 podnikli žáci výlet na Smetanovu výstavu do Litomyšle a na Růžový palouček. 24/6 vycházka na místo vykopávek v Kurníciích a návštěva muzea na Kurnícké hoře. 24/6 lež vzpomenu díla a výjezdu Jana Čermáky (100 l. naroč.) 27/6 připomenut výjezdu M. J. Husa, jehož oslavu se zúčastnili žáci i 5/8. v hranice. - 5./1 1934 vykonal na škole inspekci p. o. š. i. Jos. Ledr.

Zdravotní stav. Zdravotní stav žáků i učitelstva byl letos přerivý, epidemii nebylo.

Mraovní chování. Chování žáků bylo i letos náležitě; známka 3. stupni nebyla přisouzena nikomu.

Míst. škol. rada. Dne 12. října 1933 ustavila se nová míst. školní rada zvolaná p. o. š. i. do Ohrazenic. V ní zvolen předsedou p. Jos. Malý. Ostatní členové byli: Frant. Hlaváček, Jar. Šaník, Václ. Tománek, Fr. Novotný, náhradníci: Jar. Zemek, Rud. Šibich a Jos. Černý. Místní škol. rada - stará i nová - byla v nejlepší poměru ke správě školy a snažila se horlivě o prospěch a potřeby školy. Dohled nemohlo být vše včas vykonáno, jelikož

obec Híbllová dluhuje stále splátky na školní rozpočet i za léta minulá.

Dětem chudých rodičů opatřovány všechny potřeby Sociální péče zdarma, některé dostaly i část oděvu od o. soc. péče.

Chudým a přesporným dětem vyraňována polévka, již rozdáno v zimních měsících v 59 dnech 2.041 porcí a 22 hal. (průměr) v ceně 448.- Kč, kterou pom. péče kasábal podporou 250.- Kč, o. s. péče 90.- Kč, ostatky byly dary.

Polévku vařila opět manželka říd. uč. za pomoci některých paní.

Zochránka školní za šk. r. 1933-34 jeví se takto:

Škol. dochránka

V I. tř. 382	19.040,	18.883 = 99.02%	, 187 = 0.98%	--
" I. " 382	19.238,	18.815 = 97.43%	, 423 = 2.22%	--
Průměr	38.308,	37.698 = 98.50%	, 610 = 1.50%	--

Škol. rok 1933-34 byl zakončen 28./6 školní zakončení slavností se vzpomínkou na velké mučedníky našeho škol. roku. národa, na jeho buditele a mučedníky. Letos je 20 let, co počala svět. válka. Svět opět tone v neklidu a v nejistotě, v okolních státech jsou nepokoj, při nichž lže krev. Děti napomenuty, aby duch dráha miloval, aby pomínuly sváry a aby naše zranění. revoluce byla doplněna revolucí hlav a srdcí, která demokratické republiky dá pravý demokratický lid, lásku a klid.

Zapsal Jan Staněk

11/2 Rely
35 o. s. i.

Školní rok 1934 - 35.

Začátek šk. r.

Školní r. 1934-35 začal 1. září 1934. Vyučováno ve dvou třídách. V I. tř. vyučoval řídící uč. Jar. Haněk, ve II. tř. Marie Vladyková, řin. uč. pr. Frant. Šustrová.

Řeř. uč. Marie Vladyková narodila se 19. 9. 1906 v Pardubicích, kdež vychodila v r. 1912-17 obecnou školu a v r. 1914-21 měšťanskou školu. V r. 1921-25 absolvovala st. uč. ústav v Chrudimí, kdež v r. 1925 nabyla vysvědčení dospělosti a v r. 1930 vysvědčení způsobilosti. V Třebu nabyla def. místa dekr. z. š. v. v Praze č. 27. VI. 34. č. II. t. 14888/4. Před tím působila v Ochranicích.

Star žactva.

Do I. tř. zapísáno bylo 22 nováčků; celkový star žactva byl tento:

V I. tř. 1. odd. : 9 chl. + 13 dív. = 22 žáků

" 2. " : 19 " + 14 " = 33 "

Ve II. tř. 1. odd. 16 " + 12 " = 28 "

" " 2 " : 9 " + 15 " = 24 "

Na celé škole bylo 53 chl. + 54 dív. = 107 žáků.

Nábož. vyznání.

V I. tř. říim. kat.: 28, isl. 23, bez vyzn. 4, alk. 55 žáků

Ve II. tř. " " 32, A. 18 " " 2, " 52 "

Na celé škole; říim. kat.: 60, isl. 41, bez vyzn. 6 " 107 žáků.

Průškolení dce.

Ze Šechu chodilo do I. tř. 36, žáků, do II. tř. 33 = 69.
 „ Šiblové „ „ I. „ 10 „ „ I. tř. 13 = 23
 „ Kradištlé na Pisku „ I. „ 9 „ „ II. tř. 6 = 15

Městenskou školu navštěvovalo 6 žáků, střední 2 žáci.
 A Dorostu Č. čer. kříže přihlásilo se 25 dětí, odebrány D. Č. čer. kříže.
 časopisy: „Radoš“, „Lipa“ a „Naše práce“.

Knihovna žákovská obsahuje 310 svazků, vypořádky bylo knihovna a četárna
 945. V četárně vyloženy byly tyto časopisy: Krajem Čern-
 štým 2. Malý čtenář, 3. Zlatá brána, 4. Vzkříšení
 5. Radoš, 6. Lipa, 7. Naše práce, 8. Mladý svět, 9. Mladí
 10. Mladé snahy, 11. Lidičko.

Đeti vyučovány v zahrádě pěstování a ošetřování škol zahrada.
 květin, zeleniny, roubování stromků a na pokusném
 poli sledovali účinek umělých hnojiv. Dobrovolníci
 přehlídali pracim, na včelíně o 52 včelstvech

Ridiči uč. Jar. Staněk byl celý rok vzdělavatelem - Činnost mimo-
 lom „ Sokola“, režiserem divadla, pořádání „ Sokolův školní“
 a M. S. R. D. Dále zabýval se štepařstvím a výchovou
 ušlechtilých matiček čes. tmavé včely, které vychovával
 v 50 oplodňáčcích.

Zdravotní star žactva a učitelstva byl přívětivý Zdravotní star.
 vý: Chystané očkování dětí proti záškrtu a spále nicady
 provedeno nebylo.

Mravní chování žactva bylo náležité, takže Chování žactva.
 3. stupni známky z mravů nebyl nikomu přisouzen.

Míst. škol. rada starala se horlivě o prospěch školy. Míst. škol. rada
 školy. Bohužel, že obec Šiblova nepodporuje snahu

o rozšíření školství, nedovoluje restauraci školy (vřízení nových větších oken a hledí se od Grebu odškolicí do Brádku, kde jest škola nová a méně oprav potřebující. Další těžkosti m. šk. radě působí soused p. Čermák, resp. sl. Kasta Č., kteří přemíchali ku škole 8. sáhu na stavbu záchodu již v r. 1928. Ku své zálosti odměněn byl p. Č. 35. sáhy obecního pozemku. Později pořádoval ještě 1.200 Kč, které mu byly vyplaceny. P. Č. i jeho následkyne sl. učitelka Č. však odepřeli podepsati u notáře lichovou smlouvu a umožnili sakenhování měnících pozemků a vpadují opět ještě 2.000 Kč neb odměnu 200. Kč karitativně. Tuto novou odměnu vymáhal p. Č. na míst. škol. radě útkatím s pohůtkou odstranění nových záchodů. Okusní soud naliká nyní na m. š. radu, aby vše ukoneovala, třeba podáním žaloby. Blíží o této afíře podávají protokoly míst. škol. rady od r. 1928.

Sociální péče.

Dětem chudých rodičů opatřovány většinou potřeby nákl. míst. škol. rady. Odív darovala okresní sociální péče. Polstkový ústav, její vedla manželka řed. uč. rozdál: v listop. 1105 porcí, v pros. 975 p., v led. 1200 p., v únoru 900 p. p v březnu 560 porcí, celkem 4.730 porcí polevky bramb. skroup, brachem a manilych s masem, nudlemi, atd. Jedna porce přišla as na 23 halíče dětí však dostávaly jídlo zdarma.

Dočárka školní.

V I. tř. 378 p. - 19.362 - 19.117 = 98,74%, 243 = 1,25%, - 2 = 0,01%
 " II. 378 " - 19.166 - 18.905 = 98,64%, 261 = 1,36% - -
 Průměr: 378 p. - 38.528 - 38.022 = 98,69%, 504 = 1,57% - -

Dne 18. října konala se smutná slavnost za zavražděného krále Jugoslaviie Alexandra. 27/10 dětská besídka na oslavu státní samostatnosti 28. října, k ní porvými rodiče i občanstvo. 20./12 oslaveno 100. výročí státní hymny. 6./13 oslava 85. narozenin p. presidenta T. G. Masaryka. 16./4 připomenut dětem význam velikonoce míru kř. č. kříže a heslo "Dobryj listek.". 11./5. Proslav ku dni svátek matek. 20./6. Vycházka na Kunětickou horu. 22./6. vycházka do Němčie a Dřítčie k novému mostu a regulaci řeky Labe. 30./6. účastnily se děti slavnosti odhalení pamětní desky legionáři, a učitelé a rodáku zdejší obce Františku Amoničkovi, který byl v době bolš. revoluce sbíhlymi hordami ukřižován na pražích dne 5/7. 1918 u Nikolška Ussurijského v Sibiři.

Významné dni.

Frant. Amoniček
učitel

Šk. rok 1934-35 byl zakončen 28. června 1935 slavností se vzpomínkou na uplynulý čas a dějinné události. Vzpomenuto neziskné a obětavé práce národních buditelů a hrdinů, evlaště vzpomenuo světlé památky kostnického mučedníka M. J. Husi. Posom rozdání vyprávění a děti propuštěny na prázdniny.

Zakončení šk. r.

Jaroslav Staněk,
říd. uč.21/2. Red.
36.
v. š. r.

Školní rok 1935 - 1936

Začátek šk. r.

Šk. rok 1935-36 začal 2. září 1935. Vyučováno opět ve 2 třídách. V I. tř. vyučoval řídicí uč. Jaroslav Staněk, ve II. tř. uč. Marie Vladyková, řem. uč. pracím Frant. Lústrová.

Staršáctva.

Do I. tř. bylo napsáno 15 nováčků; celkový staršáctva byl tento:

V I. tř. 1. odd.: 8 chl + 7 dív.	=	15 žáků.	} 50
" 2 " : 15 " + 20 "	=	35 "	

Ve II. tř. 1. odd.: 21 chl + 8 dív	=	29 žáků	} 49
" 2 " 7 " + 13 "	=	20 "	

Na celé škole bylo 51 chl + 48 dív. . . = 99 žáků.

Nábožen. vyzn.

V I. tř. říms. kat. 27 ž., přsl. 18 ž., bez vyzn. 5 žáků

Ve II. tř. " " 28 ž., " 19 ž., " " 2 "

Na celé škole r. kat.: 55 ž., přsl. 37 ž., bez vyzn. 7 žáků.

Přískolné
obce.

Ze Trchru chodilo do I. tř. 36 ž., do II. tř. 34 žáci = 70 ž.

" Slábové " " I. " 8 ž., " II. " 11 " = 19 ž.

" Hradiště na Pisku " " I. " 6 ž., " II. " 4 " = 10 ž.

Do I. tř. měst. školy docházelo 8 ž., do II. tř. 6 ž., do III. 7. přík. 2 ž.,
do střed. školy 2 žáci.

K dorostu čsl. Červ. kříže bylo přihlášeno 50 dětí. Ode-
biraly časopisy: „Lipa“, „Rádost“, „Naši práce“.

Česká knihovna obsahuje 285 knih; Knihovna a
výpůjček v roce bylo 1.011. V dět. čítárně byly vyloženy čítárna.
časopisy: 1. Krajem Pernštýrů, 2. Zlatá brána, 3. Malý čtenář,
4. Vzkříšení, 5. Rádost, 6. Lipa, 7. Naše práce, 8. Mladí,
9. Mladý svět, 10. Mladé snahy, 11. Srdíčko.

Děti byly vedeny k lásce k přírodě, ošetřování škol. zahrada.
květino, pěstování zeleniny, roubování a očkování
stromů a keřů. Dále se namořeno s bojem proti
rostlinným škůdcům, hmyzu, sněhům a padlí.
Některí rodiči rádi pomáhali i ve včelíně.

Ridičí uč. Jar. Staněk byl opět vzdělavatelem Činnost mimo-
„Sokola“, režisérem divadla, ochotníků. jako jiný školní.
i leto trávil se ovocnářstvím a výchovou českých
lmarých věcí, a porostal asi 100 užlechtilých včelích
matiček a oddělků.

Čtrvobní star řáctva i učitelstva byl celkem Čtrvobní star.
dobrý. K hořadnému očkování proti opále a difte-
rii opět nedošlo, přeto chudí rodiče nemohli tak
vypoké obnosy složit.

Mravní chování řáctva bylo přiměřené, takže Chování řáctva.
3. dupeň vřámky z mravů nebyl nikomu přisouzen.

Míst. škol. rada. Míst. šk. rada šla v harmonické shodě se správou školy. Věškerá právní říd. učitele, pokud se týče zvelebení budovy, docházky školní, podpory nemajetných, jistě podporovala. Pokováno o chaběním stavu šk. budovy, takže investice vložené do nákladných oprav byly by na konci ztraceny. Předseda m. š. r. p. Jos. Malý přál si zvýšení chodců, nové stropy, patlahy a nová široká okna. Leč shledáno, že spodek budovy je zničen vlhkem, plísní a houbou. Uvažováno o stavbě nové školy v budoucnu. Říd. uč. Staněk doporučil všem přiškolným obcím, aby se za tím účelem usnesly ukládati prostřed. míst. šk. rady do peněž. ústavu každoročně pravidel. povinnou částku (nejm. 5.000 Kč). Tím způsobem by se nashromáždila slušná suma (při 3% za 20 let as 140.000 Kč) jako nákladní kapitál ku stavbě nové školy.

V tom příp. bylo by nutno velké prop. opravy neprovésti a úspory přivést na vklady v peněž. ústavu. Obec projevily v pátl. souhlas, leč obec Štíblova si vyminičila, že v příp., že by se odškolila, že si své vklady i s úroky vybere zpět. Proto o návrhu bylo nutno ještě letos posouditi a se Štíblovou bude se vyjednávati. —

Le. št. V. Čermákovou spor o náklady byl skončován

a sl. č. vyplacena dobrovolně částka 300.- Kč.

Děti chudých rodičů byli podléhající škol. potřebám, ^{Sociální péče.}
kulturní a teplou pokrůvkou, které rozdáno 4 212 porcí.

VI. č. 371, p. 49-51. - 18.261 - 18.114 = 99.20% - 147 = 0.80% - - ^{Docházka školní}

" II. " 381 " " - 18.809 - 18.627 = 99.04% - 182 = 0.96% - -

Průměr - - - 37.070 - 36.741 = 99.12% 329 = 0.88% - -

Dne 26. října národnostní besídka a 28. ¹⁰ oslava 17. výročí stát. Vyjímavé dno.
srážku. 31./10 promluveno k dětem o vyjímavu sportovní, 30./11.
o čsl.-jugoslávské vzájemnosti. Dne 14. 12. 1935 odešel z úřa-
du presidenta republiky T. G. Masaryk, který 21 let
pracoval pro republiku a kterou též 17 let moudře
řídil. Odešel na odpočinek, statečný bojovník za
právo, pravdu a spravedlnost. Zabořilo srdce,
když jsme sveděli smutnou zprávu o odchodu
světlo presidenta - osvoboditele. Naše oči se opět
vyjámily a srdce se naplnilo novými naděje-
mi při zprávě, že novým prezidentem byl
dne 18. pros. 1935 zvolen Dr. Eduard Beneš, jenž
jako ministr zahraniční a žák Masarykův,
veden jsa myšlenkou míru, demokracie a huma-
nity, získal nám mnohé spojence, kteří v dneš.
chaosu politiky evropské zaručují nám bezpečnost,
nerušený rozvoj i trvání naší republiky, štude-

me-li si my ovšem míti stále na zřeteli ideály,
z nichž se zrodil náš stát.

28./3. výroční vzpomínka učitelů národů J. A. Komenskému. 4./11. vzpomínka ve třídách tragie skomů M. R. Štefánika. 9./15. zúčastnily se děti veřejné besedy o svátku matek. 22./6. promluveno o vjeronmu 500. výročí prohlášení basilejských kompaktů v jihlavě. 15./5. promluveno o básníku J. H. Máchovi. 23./5. byla škol. oslava na počest 52. naroč. p. prezidenta dra Ed.

Geneše.

Zakončení
škol. roku.

Škol. r. 1935-36 byl ukončen 23. června slavností, při níž jako obvykle vzpomínáme slavných osobností našich dějin a na konec zvláště mistra Jana Husa.

Po vzpomínkách rozdány vysvědčení a děti propuštěny na prázdniny.

Jaroslav Staněk,
řídící učitel.

19./3. Red
37. o. s. v.

Školní rok 1936 - 37.

Škol. r. 1936 - 37 začal 1. 9. 1936. Vyučováno ve 2 třídách. Začítik s. r.
 V I. tř. vyučoval říd. uč. Jar. Staněk, ve II. tř. Vělemina Šro-
 ková, roz. Políčková, žen. uč. pracovní Frant. Šustrová.

Vil. Šroková - Políčková nar. se 11. 6. 1909 v Brně,
 přísluš. do Ivaně (Hustopéče - Morava. Obecnou měst. školou
 a měst. vst. vychodila v Brně. Tamtéž obdržela vysvědčení
 dospělosti 6/6 1929, způsobilosti 23/11 1931 a způsobil. pro měst. š.
 školy 29/4 1937. Dne 8/12 1936 provdala se za Gyrgila Šroz-
 ka, akcesistw duch. kontrol. úř. v Praze.

Do I. tř. zapísáno 13 nováčků, celk. stav žactva byl: Stav žactva.

V I. tř. 1. odd.:	5 chl. + 8 dív.	=	13 žáků	}	41 žák.
" 2. "	12 " + 16 "	=	28 "		
Ve II. tř. 1. odd.:	20 " + 15 "	=	35 "	}	51 žák.
" 2. "	5 + 11	=	16 "		

Na celé škole bylo 42 chl + 50 dív. = 92 žáci.

Přím. katol. bylo: 44 ž., českoslov. 41, bez vyzn. 7 žáků.

Nábož. vyznání.

Ze Trchlu chodilo 66 žáků, ze Pěšlově 18 ž., z Hrad. na Pr. 8 ž. Příuškolení obec

Do měst. školy chodilo do I. tř. 8 žáků.

K dorostu čsl. Cerr. kříže přihlášeno bylo 46 žáků.

Dorost čsl. Cerr.
kříže.

Knihovna a
čítárna.

Žákovská knihovna obsahuje 305 knih; vypráječt.
v r. bylo 693. V dětské čítárně byly vyložené tytéž
časopisy jako v loňského.

Škol. zahrada.

Děti učily se ošetřovati zeleninu, květiny a stromy,
vše jak uvedeno v. předšlého.

Činnost mimo-
školní.

O ní platí, co napsáno v. minulého. Uč. Vil. Protková
dojížděla každého týdne do Prahy na vys. školu pedagog.

Zdravotní stav.

Letoš. r. navštívila žáky menší epidemie záškrtu.
Několik dětí bylo ošetřováno v nemocnici; žák Jaromír
Novotný tam na záškrť zemřel, 20./I. 1938. Žáci obou tříd
navštívili dvakrát v průvodu učitelů „Děť poradnu“ v
Cardubicích.

Chování žactva.

Mravní chování nevybočilo nikde v mezích, takže
3. stupeň urádky nebyl přisouzen nikomu.

Činnost míst.

Činnost míst. škol. rady nesla se zdárně ku prospěchu

škol. rady.

školy, budovy, vyučování a docházky školní.

Sociální péče.

Chudé děti dostaly většinou potřeby zdarma, nikde-
dem míst. škol. rady. Dále rozdány o vánocích části
oděvu; přespolečné a chudé děti dostávaly i letos polívku.

Docházka
školní.

VI. tř. 367 ž. 41-42 ž. 14.972 - 14.879 = 99.38%, 93 = 0.62%

I. „ 365 „ 50-51 ž. 17.912 - 17.745 = 99.04%, 164 = 0.96%, 3 = 0.01%

Průměr 732 ž. 91 ž. 32.884 - 32.624 = 99.21%, 257 = 0.79%

Významné dni.

Den svobody oslaven 28./8. výjrou besídkou, na níž sešlo se mnoho občanstva. 31./8 vyložen výjnam spřívosti. 6 března se konala v 10 hod. oslava naroč. pres. Osloboditele F. G. Masaryka pro výjnost. V prvním týdnu březnovém upocornováno na výjnam šerbky pro Masar. ligu proti tuberkulose. Zaslane bločky čst. čer. kříže - cihla na stavbu ozdravovny ve Veske byly prodány. V týdnu 15.-20. břez. jednáno o výjnamu čistoty lila, přibytků a obcí. Před velikonocemi vyověšlen řáctvu výjnam třídenního míru ČČK a vzpomínky na oběti války, jež se koná na Bílou sobotu. 4./5. vzpo-
 menuto m. R. Štefanika a výjnamu letectví. 8./5. přispo-
 menuta řáctvu povinnost ctíti a milovati matku.
 10./5. oslaven nar. svátek spojeneckého Rumunstea, 29./5
 vzpomenuto zesnulého D. K. Kramáře. 28./5 konána velká
 výjná oslava naroč. p. pres. D. Eduarda Beněse, které se
 zúčastnilo velmi mnoho občanstva a řáctvperi místních
 korporací. 23./6 vzpomenuto 20. výročí bitvy u Lborova.
 Záctvo vedeno k práci dle hesla "Buď připraven!"

Škol. rok 1936-37 byl ukončen 26. srpna 1937. Zakončení šk. r.

slavnosti Husovou a po rozdání vysvědčení propuštěný
 děti na prázdniny

Proslav Šaněks
 řídící učitel.

4/4. Red
 38. o. s. i.

Školní rok 1937 - 38.

Počátek šk. r.

Školní rok 1937-38 počal 1. září 1937. Vyučováno ve 2 třídách. V I. tř. vyučoval řídící učitel Jar. Staněk, ve II. tř. uč. Vil. Šrozková-Polická, uč. praktm. Frant. Šustrová. Po častých onemocněních a dovolených uč. Vil. Šrozkové ustanovena na škole uč. praktička Jarmila Kráčová od 1. května 1938, č. 3075 z 28. II. 38. o. š. v.

Star žákůva.

Do I. tř. napsáno 12 nových žáků, celk. star byl:

V I. tř. 1. odd. : 5 chl + 7 děvč.	= 12 žáků	} 35 žáků
" 2. " : 10 " + 13 "	= 23 "	
Ve II. tř. 1. odd. 17 chl. + 18 děvč.	= 35 žáků	} 40 žáků
" 2. " 3. " + 2 "	= 5 "	

Nábožen. vyzn.

Rím. katol. bylo 33 ž., českoslov. 37 ž., bez vyzn. : 5 žáků.

Příškolní obce.

Ze Truhlo chodilo 55 ž., ze Šebkové 4 ž., z Krádkově na Pis. : 6 ž., celk. 65 ž.

Měst. škola.

Do měst. školy I. tř. chodilo 13 žáků.

Dorost Čl. čer. kříže

Z dorostu Čl. čer. kříže bylo přihlášeno 58 žáků.

Knihovna

Knihovna žáků obsahuje 394 knihy. Žilská školna byla pestrá a obsahovala všechny doporučené dět. časopisy.

Pomůcky učebn.

Vlastivědných bylo koncem šk. roku 190 inv. čísel, přírodovědných 238 inv. čísel, matematicko-technických 18 čísel, tělovýchovných 5 inv. čísel.

Děti učily se s láskou pěstovali květiny, zeleninu, ošetrovali škol. zahrada.
stromy, slinuli léčivé byliny a semena. Tě pracovali v jubilej-
ním obecním Masarykově rušovém sadku a raličaly.

Bidící učitel byl předsedou míst. osvětové komise a mimo Činnost mimoškol.
jiné postaral se o kurs protiletické obrany a první pomoci,
dále o cvičení ČPO.

Zdravotní stav žáků byl letos uspokojivý. Učitelka Zdravotní stav.
Vil. Korková, bytem v Praze měla částou zdravotní dovo-
lenou. Žáci navštívili dvakrát "Děť. poradnu" v Pardubicích.

Mravní chování bylo uspokojivé. Všichni žáci měli 1. Chování žáků.
Činnost míst. škol. rady směřovala zdárně k prospěchu školy. Činnost míst. šk. rady.
Péčováno o vzhled čistotu, denně kametáno, často myta a
desinfikováno. Před školou pořízen vzkusný plot na pode-
zdívce nákladem 2.425.-Kč, dbáno o ładné okolí školy
a o vzhled zahrady. Za tuto péči dostalo se místní šk.
radě poděkování okres. šk. výboru ze dne 4. kvěť. 1938 č. 3237.

Děti chudých rodičů dostaly všechny potřeby, knihy, sešity, Sociální péče.
občas i obědy zdarma. Ostatní děti dostávaly sešity nákla-
dem míst. škol. rady. V pondělí byla rozdávána polévka i
všem dětem žijícím. Chudým dětem zaplacený líz vstupen-
ky do biografu, cirkusu a musea v Pardubicích. Na
sociální účely darovala míst. Kámpelická 100.-Kč; 53 Kč
slyly z děť. besídek, ostatní náklad nesla místní školní
rada.

Docházka školní. V I. tř. 370 půldni 36^z, 13.137 - 13.043 = 99' 28% 94 = 0' 72% - -
 ve II. " 354 " 39^z, 14.267 - 14.169 = 99' 32% 98 = 0' 68% - -
 Průměr 224 půl. 25^z, 27.404 p. 27.212 = 99' 30% průměrně 192 = 0' 70% omhu. - -

Významné dni.

Ráno 14. září dovedli se žáci bolestnou zprávou ke navždy dohlouklo srdce jednoho z nejvícech synů národa, prvního presidenta jsl. státu, Dr. T. G. Masaryka. Ten den a následující i den slavného pohřbu nevyprší nám nikdy z paměti. Tehdy i stý presidenta Dra Ed. Beneše učinili jsme slavný slib, že zůstaneme věrní odkazu nesmrtelného velikého matušce. 21. září vyslechlo řáctvo z radia řeč p. presid. Ed. Beneše. 28. říjen oslavilo řáctvo veřejnou besídkou, rovněž i dny 7. března a 28. května (narodeniny obou presidentů) 13. dubna vyvěšlen význam třídenní míru č.č.s. a hesla "Pravda vítězí." 4. květn. vzpomenu M. R. Štefánika a významu letectví pro náš stát. 7. května uložena řáctvu svatá povinnost, ctiti a milovati matku. Včernu účastnili se vši žáci kursu protiletectvé obrany, ČFD a první pomoci. Celom šk. roku účastnili se žáci několika rekreačních vycházek a branných cvičení. 28. dubna u příležitosti pohřbu zesnulého býv. minister. předsedy Fr. Udržala promluveno k dětem o rasloužilých mužích naší republiky a častěji vyslechli řeči významných osob radiem.

Zakonění šk. roku.

Želkově řáctvo i učitelstvo se letos účastnilo I. sledu sokolského zakonění škol. r. 1937-38 dne 22. června školní slavností.

Jaroslav Šaněk,
řídící učitel.

Školní rok 1938 - 39.

Školní rok 1938-39 počal 1. září 1938. Vyučováno bylo Počátek šk. roku.
 ve 3 třídách. V I. tř. vyučoval řidičí učitel Jaroslav Šaněk (1. šk. r.)
 2. a 3. š. r. vyučovala uč. praktička paní Jarmila Kráčová.
 Ve II. tř. (4. 5. 6. 7. 8. š. r.) vyučovala uč. Marie Fušková, pozd. Roměná
 a od 20/2 1939 uč. Božena Šarvá, přišedší ze Slovenska.
 Ruč. pracím žen. vyučovala Františka Fušková.

Do I. tř. započalo bylo 26 nových žáků.

Star žáků.

V I. tř. 1. odd.: 8 chl + 18 děvč.	= 26 žáků	}	50
" 2. a 3. š. r. 11 " + 13 "	= 24 "		
Ve II. tř. (4. a 5. š. r.) 13 chl + 14 děvč.	= 27 "	}	31
" (6. 7. 8. š. r.) 1 " 3 "	= 4 "		

81 žáků.

Rím. katol. bylo 36 ž., isl. 3 ž., jes. br. evang. 2 ž., bez vyzn. 6 žáků. Nábožen. vyučování
 ze Sychovchodilo 62 ž., ze Stiblové 12 ž., z Brad. na Pístku 7 žáků. Příspěvek obce.
 Do měšťanské školy chodilo 33 žáků. Měšť. škola
 K dorostu č. č. kříže se přihlásilo 48 žáků. Dorost č. č. kříže.
 Knihovna fátkovská má 394 svazky. Vypůjček bylo Knihovna.
 952. Pomníčky učebné!

Učebné pomníčky obsahují 216 inv. č. vlastivědných, 265 příro-
 dovědných, 18 matom.-technických a 6 ž. v. lilovýchomných.

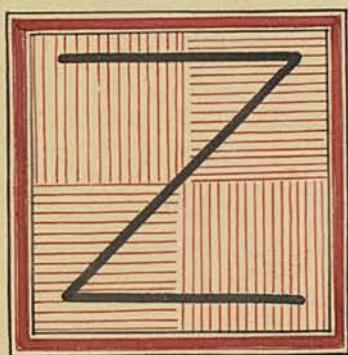
- Škol. práce. Děti vedeny k lásce ke školu, květině a živoucí přírodě. Působily
iž učením pro š. kuchyni. Plály a kalvaly v jubilejním
obraním pádku průřevem.
- Činnost mimo-
školní. Členové uč. obsau byli činní v "Lokole", řídící uč. byl
předsedou míst. osvětové komise, řádt. vedoucího místního Ndr.
soutěžství, a míst. diváříkem okres. "Píče o mládež."
- Zdravotní stav. Zdravotní stav řáctva byl letos méně uspokojivý. Všecké,
velmi rychravé jar o ravirilo mnoho léčivých chřipke s kompli-
kacemi. Dř 3 případy zánětu plie a 3 zástřdu se objevily.
Uč. Vil. Štoková stále churavěla a byla proto pensionována.
- Chování řáctva. Mrazní chování řáctva bylo i letos vzorné. Všichni
řáci měli vidy 1.
- Činnost místní
škol. rady. Místní školní rada podporovala školu morálně a
i finančně nešetřila obětí, aby se škola dostalo vidy to, co jí
patri.
- Sociální péče. Děti z chudých rodin dostaly zdarma všickly školní
potřiby. 7 řáků bylo podřterno oděvem a obuví z "Píče o
mládež".
- Významné
dni. Dne 30. 11. rozpřtleni řáctva významami presidentské volby.
7. 13 vzpomemuto prvního presidenta F. G. Masaryka. 28/3
poučeno řáctvo o významu, svornosti a jednoty srdce, o čistotě
těla, přibytken i o skrášlení domova a okolí. 28/4 o významu
civilizního ruchu a shování se k hostim. 13/5 o štědřtě
k rodičům. V posledním týdnu květnovém promluveno

a důležitosti vzdálosti, křesťanství, píči o zdraví národa a o nebezpečnosti na cestách a o jízde a chůzi po pravé straně. V poslaneckých výpovědích řádky 30. / 11. dub. p. pres. rep. J. U. Dr. Emila Klácký / po jeho zvolení, 22. / 12. vánoční projev p. ministra škol. J. U. Dr. Jana Kláprasa. Letovní rok byl bohatý na různé politické události v celém světě a zejména u nás, kdy celý svět šel na náš národ. Konec republiky, id. a řízení Protektorátu nad Čechy a Moravou ukončilo napjaté chvíle nejistoty, která působila rušivě i na mysl mladého řádu.

I. tř. 361 p. - 50 ř. 17.851 p. 17.245 = 96.61%	0.06 = 3.39%	Dochozka školní.
"II" 366 p. 31 ř. 11.346 " 11.115 = 97.96%	2.31 = 2.04%	
Průměr ... 727 p. 81 ř. 29197 " 28360 = 97.13%	837 = 2.87%	

Školní rok 1938 - 39 byl ukončen 24. června zakončením se vzpomínkou na m. J. Husa a na j. slavné muže školního pokou. našeho národa. Po udělení pad řádu rozdány škol. kprávy a děti propuštěny na prázdniny.

Zapsal
Jaroslav Staněk,
řídící učitel.

 k.r. 1939-40.

začátek šedesátého roku prožíváme jako
 součást velkomoravské říše. Od 15. března
 je území Čech a Moravy připojeno k
 velkomoravské říši s titulem „Protektorát
 Čechy a Morava“ - „Protektorat Böhmen und Mähren.“ Jméno
 v naší jazyce svědčí velky velkomoravské říši se rozpadlými
 mocnostmi Anglie a Francie, které tvořily i naši bývalou
 republiku od nás byly jako otělušná beránek. Provoznělosti
 našich prezidentů dr. Emila Heichy byli jsme usměrněni velky,
 ale sousoví Polko, které s velikou štěstí se o nás vřítit, bylo
 stvaním. Západu velkomorav od velky s III. říši a v neharovně
 krátkém časě úplně poraženo a vymazáno z mapy Evropy.
 Jím není však velké shovívání. Vznikají dva bloky v Evropě.
 Německo-Rusko. Nětic na jedné, a Francie-Anglie na
 druhé straně. První bojuje vojensky, zatím se druhé ty nové
 klavě hospodářský boj. Dvě armády stojí na rozpadlém vala
 proti sobě ještě v únoru 1940.

Školní rok začal na území Protektorátu Čechy a Západočechy 1. září 1939, ale vyučování nebylo na všech školách škol. roku. Většinou byla škola uzavřena. Na území Protektorátu žila dětská obec, které se objevovaly i v nové době. Proto byl rozsáhlý vyučování obnoveno na 15. září 1939. Obec však neustávala a proto na území ústředního Protektorátu byly zřízeny školy do 30. září 1939. 1. října začalo se vyučování na Lidicích a mládežnických školách a 16. října na školách obecních, tedy i na škole v Kladně.

V tomto školním roce prožil důkladnou změnu Učitelství a učitelství. Říd. učitel Jaroslav Šamich přišel 1. srpna na odpočinek, n. J. Šamich se provádělo ve slovenské škole v Kladně a odpočívání na Slovensku.

Novým říd. učitelem byl ustanoven od 1. září 1939 Josef Kolman, býv. řad. učitel v Krompachově na Slovensku. Narodil se v Krompachově u Jaroslava r. 1910, občanem šlechtě vychovatel v Kladně, r. 1928 maturoval na Jaroslavičské škole. Od 1. 7. 1929 učil již na Slovensku a r. 1930 školou doplněnou maturoval učitelkou v Kladně. Po vojenské službě a kousku n. ap. působit v Kladně. Působil u Kladničské, Jaroslavičské ve Kladně, v Kladně a učil opět na Slovensku, kde učil odpočívání a kousku a II. odpočívání a působit do 30. srpna 1939 na št. učitel. škole v Krompachově, odkud byl propuštěn a důvodem, že neměl slovenskou státní příslušnost. Po příchodu do Kladně byl učitel na

škol.

neobzvláštní paně u Kunětické, kterou p. administrátor Fr. Šabecík poskytl, vyhnanci - upletičkovi" (to byl kolejší národ-
kři postitinný se stejným osudem), ať do školy, když byl usta-
novan zast. uč. učitelne ve koleji škole. Protože se byl. v. n. n.
Jaroslav Šamík nastěhoval ať t. XI. do Platinian do
suiho stánu, bydlí J. Holman u koleji obci od 2. XI. 1939.

Jaroslav Šamík, státi iten stánu, usta-
novou byl na koleji škole t. září 1939 jako vyj. učitel. Narodil
se ve Švihovci (obce Sušovské Plavny, okr. Chruštinu), přístuňy
kauně. V Sušovské Komunitě vychovával obecnou školu a 4
třídy měst. školy. V roce 1931 maturoval v rámci klasy na
st. obecní akademii v Chruštinu, vychovával 4 ročníky tohoto
ústavu. V r. 1933 státi doplňovací a koušku učitel. odpovědi je ke
externista na st. uč. ústavu v Chruštinu. Coť ti školy působil
s přístěvkou jako učitel obecných škol na Chruštinu a Per-
slubicku. Na koleji škole byl ustanoven u Kunětické, kde
působil v min. šk. roce.

Ladislav Šamík, vyj. učitel, narodil se
3. února 1915. u Holině nad Labem. Občan a měst. školy
vychovával v Holině a uč. ústav vychovával v Klustě Plavě, kde
5. června 1934 maturoval. Po ti působil jako uč. praktikant
na obecní škole u Hartoužské Vavče. Těte praktikoval na
obecní škole u Bečové. Coť t. X. 1935 jako vyj. učitel působil
v Nýdku, v Novosedlech, ve Stědně. V 1937 státi a koušku uč.
a působilosti pro obecní školy. Potam působil ve Ivanu, na měst.

v Kolíně a od 1. I. 1939 výpomocným učitelem ve Větrnici.

Četnost byla ustanovena od 1. XI. 1939 na roční školě.

Jarmila Kráčová, n. praktička učitelka jiz.

v min. šk. pos. na roční školě. Místní ho může přivést v
ústnu jako praktička učitelka.

Františka Šustrová a Jaroslava uč. ústředním uč.
ním pos. uč.

Ním. kal. uč. vyučuje Frant. Pláček, uč. uč. a Klement L
hořiny tyč. v jednom učitelství.

Čet. uč. vyučuje Josef Galán, n. a Jaroslava L hořiny
tyč. v jednom učitelství.

Čet. uč. vyučuje Lovíslav Ligner a Jaroslava
L hořiny na 14 uč.

L ŠK v Praze povolila výnosem č. I-1741 ai 1939 a Pobočka

9. VIII. 1939 pobočku při I. tř. zatím, nejpozději však do konce při I. třídě.

šk. r. 1939/40

Na současnou os. v Jaroslavičce bylo rozdělení uč. výsladem

ve na roční školě takto: zápisu.

I. A tř. = 1 šk. ročník, I. B tř. = 2. a 3. šk. ročník, II. tř. ka 5, 6, 7, 8. šk. r.

I. A tř., třídní učitel Josef Kolman

11 chlapců 11 děvčát 22 žáků

I. B tř., od 1. I. tř. n. Jarmila Kráčová, od 1. XI. L. Hannš.

1. oddělení: 9 chl. + 16 děvčát = 25 žáků, 2. oddělení: 5 chl. + 7 děvčát = 12 žáků } 37 žáků

II. tř., třídní učitel Jaroslav Štápač.

1. oddělení: 10 chl. + 13 děvčát = 23 žáků, 2. oddělení: 3 děvčát } 26 žáků

3 třídy: 35 chlapců, 50 děvčát = 85 žáků

Rozdělení podle náob. vyznání:

Rím. kat.	čsl.	ev. českoslobat.	bez vyzn.	
I.A 4 cel + 5 děv.	6 + 3	- + 1	1 + 2	= 22
I.B 4 + 8	8 + 10	1 + 2	1 + 3	= 37
II. 5 + 7	5 + 7	- -	- + 2	= 26
33	39	4	9	= 85

Vyuč. zápisných ruč. pracem:

I.A	Ø
I.B	1. š. r. : 7 zářek
I. H.	4. š. r. : 7 zářek, 5. š. r. : 6 zářek, 6. š. r. : 2 zářek, 8. š. r. : 1 zářka
Celkem : 23 zářek.	

Podle příškolovných obcí:

	Srok	Stáblová	Hradiště na Pisku
I.A	14	3	5
I.B	28	5	4
II.	18	6	2
Celkem: 60		13	11

Rozdělení šk. okrasu.

Jin a minulém šk. roce byl rozdělený školní okres pardubický na dva obvody. Stranici tvoří státní síměř Pardubice - Hradec Králové. Výchovně zásl. okrem je 1. obvod, západní část, u kterém je i nější škola, je obvod 2. Do 1. XI. 1959 byl šk. inspektorem pro 2. obvod p. Josef Motl. Jmenovaný byl 1. XI. přikázán na okres příbramský a pro 1. obvod byl přikázán

p. okr. št. inspektor A. Juvánek, okresovní inspektor pro
okres Litomyšl. Pro t. obvod je ustanoven p. o.š. i. A. Veselý!

Odlehovalu říd. uč. Jaroslava Škaička (v. výstřední) 1125r
nastává změna v místní školní radě. Předsedou je p. J. Holm = v Leticu.
mír Leticu se Leticu. Ostatní členové: p. Jaroslav Malý
se Leticu, Věclav Jančík a Hradčička na Pisku, Svauřička
Novotný se Štěpáně a za p. říd. uč. Jaroslava Škaička byl
ustanoven učitel. Josef Kotecký se Leticu. V tomto roce
nastal stav takový, že vni jistou dobu uč. stánu není vše-
nem místní školní radě. Říd. uč. Josef Holman je všem
pověřen m.š. funkcí pokladníka. Střed při nastoupení J. Hol-
mana projektu m.š. mění pracovní mění pro potřeby školy.
V tomto šk. roce budou vyminěny pověřeny a zřízeny nové
podstaty se velkým pokojí. Tím se připraví místnost pro no-
vězřádanou mateřskou školu, pro kterou je v naší obci pracovní-
mění a rozšíření úkrova i učeního učitelů obecním zřete-
přítelstvem. V tomto je velmi malý vliv ustanoveného ro-
zšířovacího zřetelem

Pro skončení práce byl s dohodou MŠR při Rodičovská
kročení k založení rodičovského sdružení při škole (RŠ). sdružení.

Pro předložení povolení okr. úřadu (skromnědělní zřetelem)
byla svolána ustanovující schůze RŠ ve škole 21. prosince 1939.

Pro malí zřetelem buďte vybrat ř. uč. vyjmenovan RŠ, jeho
práva a povinnosti zvlášť v různých věk. V tomto byl
svolán předsedou p. dr. Josef Křížek, okr. vodu, který jeho
rodek zřetelem byl s m.š. uč. mění pro představitel funkce.

Současne byt zrušeny bývalé tiskopisy, patřící
omezenému množství býv. ruské republiky, takřka o polovinu
1939-40 vyřizovaly se již vyřizování na nově se blanketech.
Rovněž poštovní známky a kolky byt vyměněny na ji-
ní, opatřené německo-českým nápisem. Rovněž pošt.
závěsky jsou dvojjazyčné.

Pro silnější zavedení nové orientace
s německo-českým textem. Z jiných věcí a měst tabulky.
na tabulkách jsou německo-česká, česky psaná
na bílých tabulkách.

V letošním št. roku byt provedeny různé školské
a veřejné knihovny, se kterými musely byt vyřizovány
knihy, podle volání ke svému, vyřizování Mšano.
Vyřizování knih byt započaty a uloženy v
v knihovně. Přeshraní svému vyřizování knih byl
všechno do svému knih a opis dvojnásobně OŠV.

Obrazy býv. presidenta dr. E. Beneše, jeho pomní a Vyzdobení škol a
všechny obrazy připomínající bývalé rakouské št. vojsko, pomníčky:
býv. armádu št. republiky a všechny pomníčky, připom-
ínající býv. št. odboj musely byt odstraněny, čisti-
ně zničeny a ostatní započaty a uloženy.

Při německé proěvce války a většinou psychos. Hospodářská
je patřena i na objektivitu Pretektorátu Čechy a Morava. opatřeny v rozvážk.
Lok. majetnější ročními dítat roby se všemi věci a poměry:
životní potřeb. Žas se objevovaly, životní prvky první
obchody s obuví a šatstvem. V těchto rostupce státi lidé

„Kulturní“ učení potřební a potom lidé opatrovníci, kteří
 pomáhali na „roční kolíček.“ Proto v říjnu ročního cha-
 stu národovými zaměstnanci byly již a říjnu zaměstnanci listky
 na potraviny a od 1. I. 1940 i listky na šaty a boty. List-
 ky vyžívají obecní úřady každý měsíc. Listky na šaty byly
 vyžívány na celý rok a mají 100 l. při bodu. Na každou
 částku oděvu odstraňuje se určitý počet bodů. Na šaty
 na př. 60 bodů atd. Naškolhem většinou poměrně se
 viditelně objevuje nedostatky sít. vzpomíná na slova uká-
 za tím se objevuje i sázení i nedostatky uká. Vyžívány
 proto kmenové listky na uká, aby se nemohly provádět
 nezodpovědné obchody s ukátem se zvýšení ceny. Žádný byl
 zemouj úřad, který oteklá na výši cen a třeba májný-
 mi pokutami předvražděte cen potraviny i jiných život-
 nícké potřeby. Od 1. I. 1940 zaměstnanci byly povinné odvádě-
 vání mléka od rolníků od novověřejších stárem mléka.
 Jeau to vlastně bývalí mlékařny. Podle voličtství skupinu
 zaměstnanci byly povinné sběr vajec. A více na každou novni-
 si byl stanoven počet 60 vajec ročně. Postanovní byli lidé,
 kteří obstarávají sběr vajec po venicích. Bony vajec jsou
 rozlišovány podle velikosti. Při seřetku o čírně 1940 byla
 stanovena cena při věce nad 55g --- 0,98 Kč, při nižší vě-
 ce na 0,88 Kč. V březnu byl proveden první sázení
 hospodářských závodů. Je vidět slábnoucí příprava na
 plně využít všech možností k hospodářskému bytí
 našich lidí v rámci ukátemu ká říši.

O letošní zimě se miří přem, ač byle povážlivá. Tuba zima.

Ob různé rozměry a nepovstání, který se mohl až 15. března. Půla proměta do slouby 90cm - 100cm. Při oblévě byly místy rovněž utíky povozů, které natropily dosti škod na polích a na stanech. Letošního roku byla to vlna, které pýchavita nižším sítem. Letní vrostky byly kromováním rovněž kladím až 4m nosl nově a tak okroily sítě venice a mosty. Nejvíce postiženy byly Štěchovice a okolí. Těchlejší puváshí mosty byly urouřeny nejen pro dopravu, ale i pro píší. Na sítěch místech píšily na jamce pomoci a vstane všichni ho vojaka a německé armády, hesičky a samantůuských strom ani nepovstám.

Těto zima postihla i naše školy. Při neostatečném zastavování výrobní útlum byly mnohé školy ovrně neostatečnou otopu a proto Miano se současně protektora sub. pění von Neunakha nejduře prohloušit pítroem pívoumy do 10. února a potom do 3. března. Vyčouati se sešto na všech školách sčých a německých v Protektaretu bčky a Morava 4. března 1940. Těkem pívoua vložky štěti po 10. únoru 2. týmě do školy, hole jim ti. mítelé v- břití píví pro sloušci ním. V neč škole vřdy ve středu a v sobotu.

2/4 40.
Jen
o. a. imp.

